

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

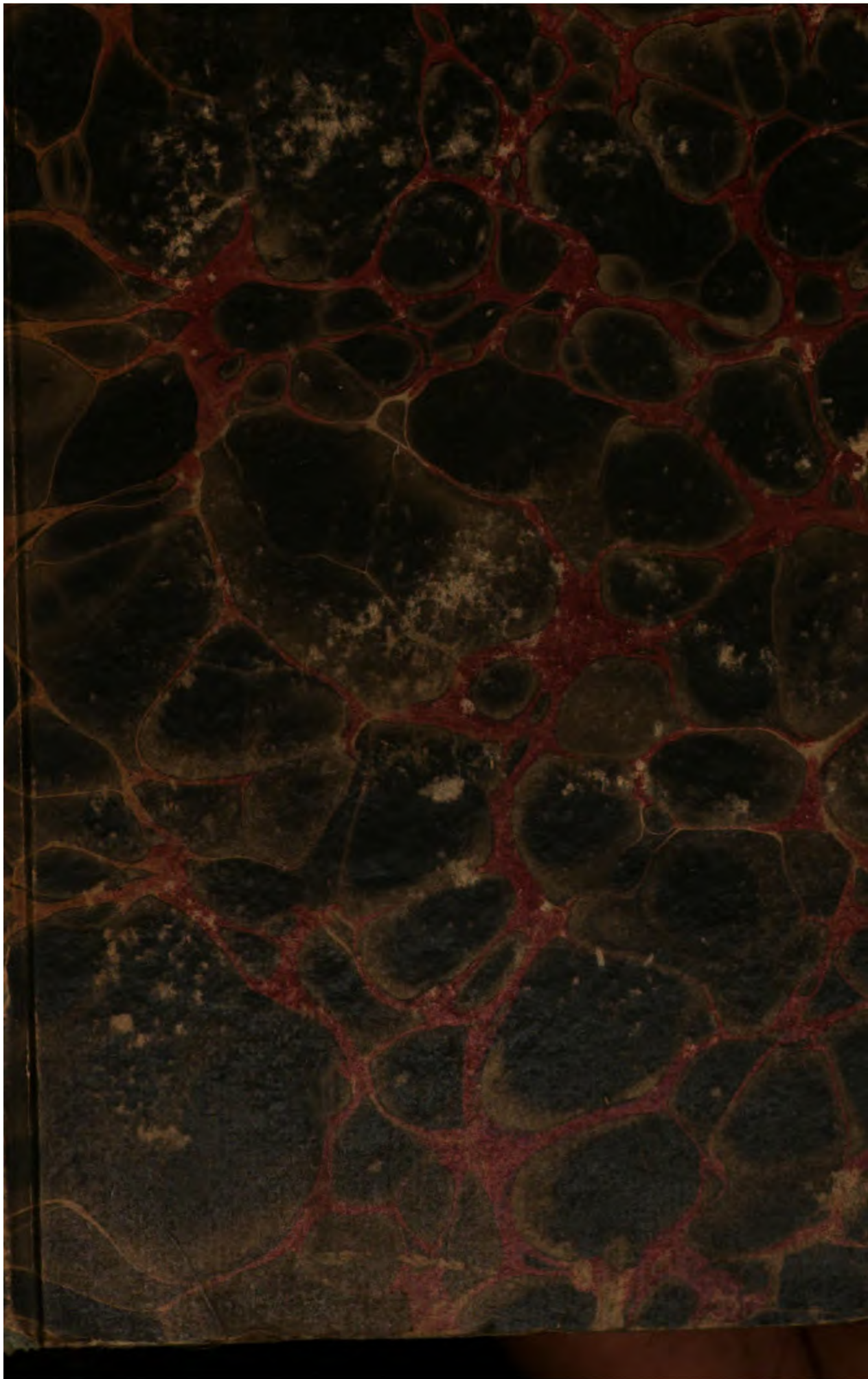
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

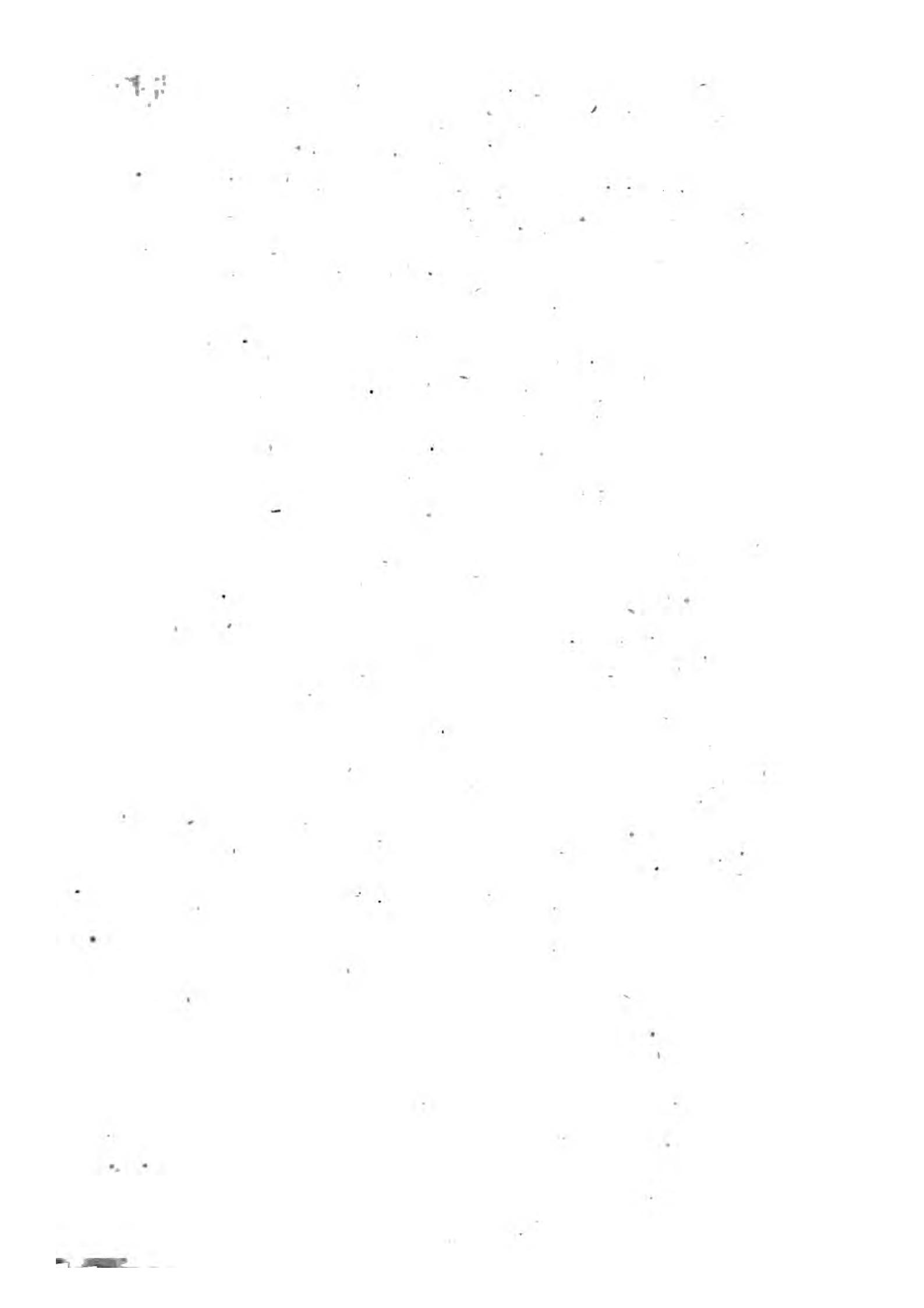
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

EE 4.31

E LEGATO
WILLELMI PATON KER
SOCII SOCIIS DESIDERATISSIMI
PER OCTO LUSTRA SEPTENVIRI LIBRIS ELIGENDIS
ET RECTORIS THEOLOGIAE
MCMXXIII

Lehrbuch für Deutsche Philologie

von Hoepfer in Zehn Bänden, Halle 1870.

„ Die Quellen der Niflungensage in der Darstellung
der Thidreksage und die in dieser abhängigen
Sagen von C. Döring. S. 1 i 265.

Sjurdar

Færøiske Qvæder

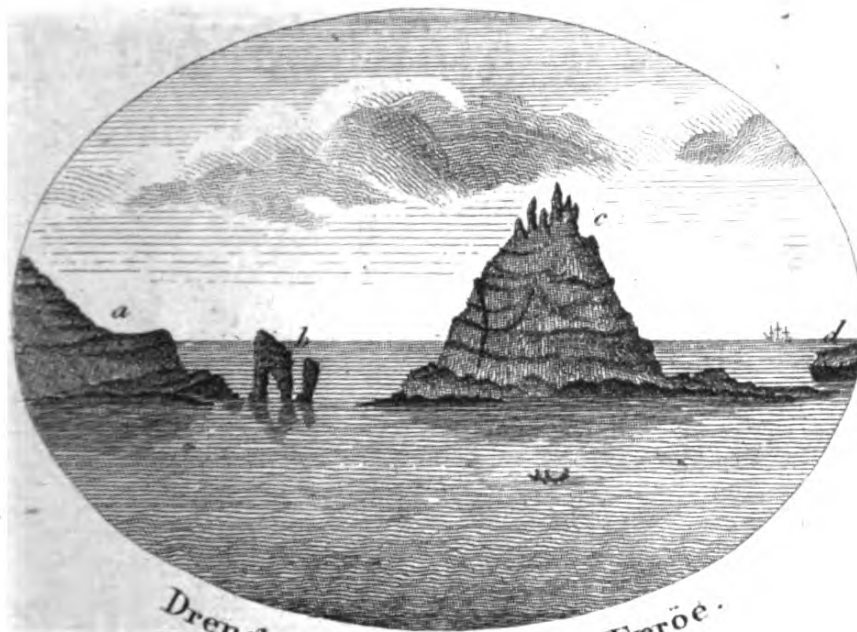
om

Sigurd Fosnersbane og hans Qvæd,

Med et Anhang.

Samlende og oversatte
af
Hans Christian Lyngbøe,
Sognepræst i Gjesing.

Med en Indledning af N. E. Müller, Dr. og Prof. i Theol.
Udgivne ved fgl. allernaadigst Understøttelse.

Drengene i Dragssund paa Færøe.

København 1822.

Trykt hos E. S. L. Menhoff, fgl. priv. Bogtrykker.

Deres Kongelige Majestæt

Dronning

Maria Sophia Frederica

som

med saa mange høie Dyder og
fyrstelige Fortrin
ogfaa forener Indest for
det antiqvariske Studium

helliges

efter Anders Sorensen Bedels og Peder Eyses Exempel

disse Oldtids Kjærminder

som

fra Færøernes koldere Klipper
ere omplantede i Danmarks blidere Have

allerunderdanigst

af

Udgiveren.

F o r t a l e.

Hermed overleveres Publicum en Samling af færøiske Oldtids Dvæder og gamle Viser, optegnede efter mundtlig Dicteren, og aftrykte i deres originale Sprog, som er en af det Islandske udrunden og hidindtil næsten ganske ubekjendt Dialekt; ¹⁾ de ere tillige ledsagede med en dansk metrisk Oversættelse og nogle oplysende Anmærkninger.

1) Det eneste Færøiske, der, saavidt vides, er trykt, er: 1) Et Brudstykke af en færøisk Samtale i Landts Beskrivelse over Færøerne, Kjøbenhavn 1800. 2) Den uerbare Harpe, en færøisk Vise aftrykt i Svenska Folkvisor fraan Forntiden, samlede och utgifne af Geijer og Afzelius, 1ste Deel, Stockholm 1814; den er og aftrykt i Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn 1821 No. 63. — 3) Bronka Thaat, en i de nyere Tider forfattet Spottevis, indtryktet i Skand. Litt. Selsk. Skrifter 12te og 13de Aargang Pag. 234 f. — Om soie Tid ventes en færøisk Oversættelse af Matthæi Evangelium fra Hr. Pastor Schrøters Haand. — I Prof. Nyerups Hæft for Kjøbenh. 1817 findes et Fragment af et færøisk Dvad om Slaget paa Runfival Hede; oversat af Ingemann efter mundtlig Dicteren af en Tomsrue paa Færøe; men det er blot den danske Oversættelse, som der findes.

At der paa Færøe vare en Deel gamle Kæmpeviser i Dmløb, har allerede længe været bekjendt og omtalt i trykte Bøger. Lucas Debes, som var Præst i Thorshavn for 150 Aar siden, og Rector ved den sammesteds daværende latinske Skole, har allerede antyndet det, naar han siger: „Færøe Indbyggere ere icke genedige til nogen unyttig Tidsfordriff eller forsængelig Lystighed, men meest forlyste sig med Psalmer at siunge Dagen igiennem, men ellers udi deris Brøllupper, oc udi Suledagene forlyste de sig med nogen enfoldig Dans, udi en Kredts hafvende hinanden fat om Haanden, oc siungende nogle gamle Kiempe-Viser.“²⁾ Og paa et andet Sted siger han: „Den største Part kunne fast alle gamle Kæmpeviser, icke alleene aff den gamle Danske Kæmpe Bog; men end ocsaa mange andre om de norste Kæmper, som mueligt hos andre ere forglemte, oc her ere udi frist Hukommelse, oc brugis ideligen i deris Dans.“³⁾ At disse Viser ikke have været Peder Syv ubekjendte, lærer man af følgende hans Ord: „De Færøeste Dr.

2) See Lucas Debes Færoa referata, Kjøbenhavn 1673 Pag. 251.

3) See Lucas Debes l. e. Pag. 308.

„De Storms Viser ere gandske paa den Maade, som
 „vore, og ey efter de gamle Skaldres Maneer.“ 4)
 Landt og flere omtaler dem ligesaa. 5)

I de mange Aar, som ere henrundne siden Lu-
 cas Debes's og Peder Syvs Dage, kunne
 vel nogle af disse Folkesange være gangne i Forglem-
 melse, og være tabte; dog er der ingen skjellig Grund
 til i saa Henseende at klage, som Svabo gjorde i
 Aaret 1781: „Sfald de nu ikke bleve optegnede,
 „vilde om søie Tid neppe findes Spor af dem, da
 „de nu ligge formedelst Hukommelsens Utroskab i
 „sidste Aandedræt.“ 6) Ivertimod, de ere endnu,
 40 Aar efter at Svabo skrev dette, i saa friskt
 Minde hos Færøboerne, og bruges saa hyppigen
 til deres Dands, at jeg endog ikke paatvivler, at jo
 Svaboes egne Manuskripter, hvis de bleve con-
 fererede med adskillige af de Indfødtes mundtlige
 Sange, kunde af disse endnu betydeligen suppleres.

4) See Peder Syvs Fortale til de danske Kæmpeviser S.
 16; trykte første Gang i Kjøbenhavn 1695, dernæst oplagte
 paany 1739, 1764 og 1787.

5) Landts Beskrivelse over Færøerne Kbhvn. 1800 S. 450.
 udvalgte danske Viser 5 Deel Fortale S. XVI. og S. 77
 til 80. — Nyerups Magazin for Danfles Reise: Jagtta-
 gelsler 1ste B. Kbhvn. 1819 S. 216.

6) Svaboes Forerindring til hans haandskrevne farsiske Dvæ-
 der; og Udv. danske Viser 5te D. Pag. 77.

Man seer altsaa her et rart Exempel paa, hvorledes den Oldtids Skik, at opbevare gamle Minder i mundtlige Sange, har i mange Sekler kunnet vedligeholde sig, og det lige indtil denne Dag, hos dette fjerntliggende og ligesom isolerede færøiske Folk; thi, hvad Tacitus forstum skrev om de nordiske Folkeslag, navnlig Germanerne, „at gamle Sange „vare det eneste Slags Historie og Krønike, de havde, og at de i disse besang deres Guder og Helte“, 7) dette gjelder endnu i vore Dage bogstaveligen om Færøeboerne, og dette er et Phænomen, som er høist mærkeligt, og maaskee det eneste i sit Slags. Svabo har den Fortjeneste, at han først har optegnet en Deel af disse Sange; men han har ikke leveret nogen Oversættelse deraf, men blot sat et kort Indhold paa Dansk foran hvert Qvads Opkrift. 8) Den haandskrevne Samling af færøiske Qvæder, som Amtsprovst Hentze, efter Prof P. E. Müllers Opmuntring, i Aaret 1819 foranstaltede optegnet

7) Celebrant carminibus antiquis (quod unum apud illos memoriæ ac annalium genus est) Tuistonem deum, terra editum, et filium Mannum. Tac. Germ. Cap. II. v. 3.

8) Der er i denne svabøiske Samling tre Viser, betegnede med det fælleds Navn Rujma, see Indledningen Pag. 11; men

og nedsendt, indeholder blot den færøiske Text. 9) De Qvæder derimod, som i nærværende trykte Samling træde frem for Lyset, og omhandle Sigurd Fosnersbane og hans Et, findes ikke i nogen af hine omtalte Manuskript-Samlinger; og dog troer jeg at tørde ansee disse, som her leveres, for de ældste og

da man deraf ikke kan vide, hvad der menes, vil jeg her bemærke:

1. Rujma (1ste Hefte No. 10) er Tujindi Bijil 3: Den tyvende Beiler; i Schrøters Fortegnelse No. 97 og hos Henge No. 8.
 2. Rujma (1ste Hefte No. 16) er Pujlagrima Harpan 3: Den underbare Harpe; som allerede er trykt i Kjøbenhavns Skilderie 1821 No. 63; see Noten 1 foran.
 3. Rujma (3die Hefte No. 6) er Ölkudölgur, som slutter nærværende Samling.
- 9) For Fuldstændigheds Skyld vil jeg her optegne Navnene paa samtlige Qvæder i Henges Manuskript, da Prof. Múlaer i Indledningens Pag. 35 blot angiver de vigtigste: 1. Grimmars Qvæde i 3 Tøtter: Haralds, Grimmars og Gormunds. — 2. Mirmants Qv. — 3. Edlindur Bondi aa Jagri. — 4. Skrujmsli Rujma. — 5. Lokka Tottur. — 6. Fiska Qv. — 7. Fimboa Rujma. — 8. Padur Knudsons Rujma. — 9. Sigmunds Tottur. — 10. Læiv Öxirfons Qv. — 11. Brusa Jögil. — 12. Trödlini uj Hodnalondum. — 13. Guldbrands Rujma. — 14. Ormar Toraldsons Qv. — 15. Ola Triggafons Qv. — 16. Osmund A-allsons Qv. (hos Svabo Aasmund Endalfoon). — 17. Sniolfs Qvæde i 7 Tøtter: Ranes, Sniolfs, Golmars, Hildibrands, Virgars, Osmunds Tottur eller Sniolfs Dei, og Grujms Tottur. (Hos Svabo bestaaer den blot af 4 Tøtter). — 18. Gjeidi Oslakfons Qv. i 2 Tøtter: Gjeida og Galta Tottur. — De fleste af disse findes hos Svabo, undtagen No. 5, 13 og 18, samt 10 og 15, som ere fra de ganske nye Tider.

vigtigste, ligesom de og paa Færøe ere de meest afholdte og yndede.

Da jeg i Sommeren 1817 var paa Færøe, fik jeg paa regnfulde Dage, som ei tillode botaniske Excursioner, fat paa en eller anden gammel Mand, som dikterede mig snart et, snart et andet Dvad, og gav ham derfor sin Dagleie. Noget Underviisning fik jeg imidlertid i sproget af den lærde Svabo; paa denne Maade traf jeg hændelsesviis paa Sigurds Dvad, som, hvorel jeg dengang ikke kjendte noget til dette Digts Bærd eller Sammenhæng med de islandiske Sagaer, dog interesserte mig ifølge en dunkel Reminiscens af en foregaaende Læsning. Alligevel fik jeg det ikke saa fuldstændigt, som jeg ønskede det; hvad der manglede, og det var ikke lidet, har Hr. Pastor Johan Henrich Schrøter paa Suderøe, en indfødt Færøboer og velstuderet Mand, senere, da jeg af H. H. Hr. Prof. Müller var gjort opmærksom paa Emnets antiqvariske Betydning, havt den Godhed efter Anmodning at optegne og tilsende mig; saaledes har jeg hans Bænskab og Beredvillighed at takke for det Meste af hvad, der her leveres, nemlig for Dpfskrivten af Høgnars, Aldrians, Regnars, Aðlaugs og Mornegests Dvæ-

der, samt Risen i Holmgaard, Dvørfins Sang og Risen paa Petraberg; foruden Tillæg til Regin Smeds, Ssmals og BrynhildesQvæder. Dog hvad Hr. Schrøter venflabeligst tilsendte mig, var, som han og selv tilskrev mig, blot de første Materialer, som videre maatte ordnes og bearbejdes, førend de kunde forelægges Publicum; mange Vers maatte udelades, som vare aabenbare Varianten og Fyldesalk, og som Schrøter havde optegnet lige efter den Dicterendes Mund, overladende til mig at udflette, hvad der maatte ansees for Overflødig; mange Vers maatte omsættes i en anden Orden, fordi den Dicterende ei strax havde kunnet erindre dem paa det rette Sted, hvor de henhørte. Herudover har jeg maattet skrive den færøiske Text flere Gange om, inden jeg har kunnet faae det Hele til at falde saa vel i Traad, som jeg ønskede, eller som jeg formodede, det oprindeligen havde været. Endvidere maatte der leveres en nogenlunde metrist Oversættelse, og adskillige Noter føies til for at oplyse visse ubekjendte Ord og Talemaader. Dette hele Arbejde, som har kostet mig ikke liden Tid og Umage, har jeg søgt at udføre efter bedste Evne og med al den Flid, som en Udgiver skylder Publicum.

Da Færøboerne stedse bruge det danske Sprog, som Skrift- og Bogsprog, saa er der ingen Fasthed eller Eenhed i den færøiske Dialekts Orthographie, men forskjellige skrive paa forskjellige Maader, og det især efter Udtalen, som atter paa de forskjellige Der er ikke lidet forskjellig. Den færøiske Dialekt, som blot tales af omtrent 5000 Mennesker, hvilke og alle, paa saa Undtagelser nær, kunne tale det danske Sprog med Færdighed, og hvori der ingen skriftlige Dokumenter af noget som helst Slags vides at existere, naar undtages de i den senere Tid af Svabo og andre efter mundtlig Dicteren optegnede Quæder, er i sig selv ikke af nogen Betydning, undtagen det skulde være i lingvistisk Henseende, jeg mener især for de gamle Wiser's Skyld. Da det tillige er lidet, hvad der er trykt i denne Mundart, og dette lidet er trykt efter Svaboe's Orthographie, saa har jeg fulgt denne, saa meget mere, som den er lagt til Grund for Prof. Rask's Afhandling om den færøiske Sprogart, som findes indrykket i Slutningen af hans islandiske Grammatik Side 262 — 282; dog har jeg i nogle saa Stykker afvegen derfra, og skrevet Fout, stou, touk for Feut, steu, teuk &c., fordi denne af mig brugte Skrivemaade svarer bedre

baade til den færøiske Udtale og til den islandſke Skrivemaade; ligesaa har jeg undertiden brugt det ſvenske å for at forebygge 3 Vokalers Sammenſtød, og ſkrevet fåa for faaa, baaji for beâi &c. Diphthongen eå, ſom Svabo har ført i Brug, er en flæbende Lyd, en Mellemlyd mellem e og a og bruges ſnart for det islandſke é, ſ. Ex. i meår, teår, leår, isl. mér, ther, fér &c., ſnart for det isl. a ſ. Ex. teå, veår, eåv, isl. thad, var, af &c. I mange Ord forekommer ú, isl. ú, ſom betegner et dobbelt u eller langt u, ſom Sjárur, úr, nú, tú &c. — Den af Hr. Paſtor Schrøter i de mig tilſendte Qvæders Opſkrift brugte Skrivemaade har jeg ikke fulgt, da den ſyntes mig noget vaklende, og at nærme ſig alt for kjendeligen til det Danſke. Den Skrivemaade, ſom er fulgt i den af Amtsprovſt Henke beſørgede Manuſkript = Samling, er ligesaa afvigende fra de tvende foregaaende. Det har derfor været vanſkeligt nok at bringe den tilbørlige Eenhed i den færøiske Text; dog troer jeg ikke, at der ſkal findes mange Inconſequentſer eller Afvi-gelſer fra den valgte Orthographie.

Angaaende den metriſke Overſættelſe, da har jeg ſøgt at indrette den ſaaledes, at den kunde blive Originalen ſaa tro, ſom mueligt; ſaadan, ſom den

er, haaber jeg, at den kan læses uden betydelig Anstød. En Uforsigtighed er dog begaaet deri, at Oversættelsen er sat ligeover for Texten; thi derved er, som Jacob Baden allerede har bemærket i Fortalen til sin Oversættelse af Horats, „Oversætterens udsat for mange Kritiker, som han kunde slippe for, naar man ikke strax havde havt Drigmalen ved Haanden.“ Men denne Omstændighed kan nu ikke mere ændres; og i det jeg tilstaaer, at mange Vers kunne heldigere have været oversatte, maa jeg tilføie, at man maa begynde med det Ufuldkomne, for derved at bane Veien for det mere Fuldkomne; nu er Begyndelsen gjort i denne Materie, og hvis Noget herefter vil paatage sig at udgive flere Dvæder i denne Mundart, haaber jeg, at mit Arbeide ikke vil være uden Nytte. Jeg har i Oversættelsen med Willie beholdt en Deel gamle og sære Ord, deels for Versfaldets og Rimets Skyld, deels for at Oversættelsen ikke skulde blive for moderne, men bære noget Præg af det Oldtids Sprog, hvori de originale Sange ere affattede; dog ere disse Ord forklarede i de nedemunder tilføiede Noter, saa at de ei synderligen kunne standse Læsningen.¹⁰⁾

10) Disse Ord ere efter Alphabetet: A a t, eiede; A b b e, Beskæfader; A h l, Byge; A l d e n, Sæegang; A r g e r, onds;

En Deel Noter har jeg tilføiet deels til Dplysning om saadanne Steder, hvor den metriske og rimede Oversættelse ei tillod den bogstavelige Udtolkning, deels ogsaa til Forklaring af en Deel gammel-dags færøiske Ord, som beqvemmeligen deriveres af

Arlé Skind, pynte sig; Bane, Banemand; Beent, lige; Beilervandt, vragende Beilere; Benjarkolv, Sværd; Bold, tapper; Borgerleed, Slotsport; Boven, dygtig; Brand, Sværd; Brat, hastig; Brud, Rone; Brynje, Harnisk; Bunte, Skibsdække; Danevalde, Danmark; Dannis, brav; Dund, Dundren; Dværgemaal, Echo; Fage, snart; Fange, faae; Fingerguld, Gulbring; Fore eller Forde, Færd, Adfærd; Fos, Vandfald; Fregder, raff; Fund, Finden, Fangst; Fuus, villig; Gammen, Skjemt, Glæde; Garpe, Kampe; Gengjinhægst, ridderlig Dpdragelse; Gjælde, gjøse; Gjemsel, Forvaring; Glarslugge, Vindue; Glarsnække og Glastriskaj, et smukt Skib med Glasvinduer; Glemsel, Forglemmelse; Slugge, Kabning, Luge; Subbe, Olding; Gal, Gal; Hamre, Klipper; Helge, Døden; Hellsot, Sygdom; Herder, Skuldre; Hovværk, ridderlig Bedrift; Huld, Kjøb; Hujærv, modig; Hustor, Knibst; Hsienloft, andet Stokværk; Hsifæde, Throner; Herrefærd, Krigstog; Jevngod, lige, ubestændigt; Jevnlige, lige; Jernnække, Jernbaad; Klak, Fiskemeed; Knor, Skib; Kolv, Pjil; Kraas, Lækkersbidsten, Knas; Krant, syg; Ksvle, Cylindere; Lide, Hjeldside; Lifting og Løfting, Ruff, Skandsen paa et Skib; Lillievand, rank Møe; Lund, Sindelag, Mandstemning; Luur, Valdhorn, Trompet; Maar, Møe; Mage, Sværd; Mave, Svoger; Mile, Mundstykket i et Bidsel; Minke, formindskes, aftaae; Nest og Nøst, Waabehuus; Orke, kunne; Prud, Hjørn; Dvæld, Afsten; Rakke, Hund; Ramme Runer, stærke Runer; Rhinens Malm, Guld; Riser, Jetter; Riste, Fjæ

det Islandſke. ^{II)} Smidlertid tør jeg ikke forfølge, at jeg er kun lidet bekjendt med dette ſcandinaviſke Oldſprog; hvis en anden, mere bevandret deri, havde udført dette Arbeide, vilde Noterne have vundet i Fuldkommenhed; dog kan det anførte tjene enhver Læſer til ſikkert Beviis paa den færøiſke Dialekts radicale Overeensſtemmelse med og lige Herkomst fra det Islandſke. Undertiden har jeg citeret de danſke Kæmpeviſer efter Sidernes Antal, og maa tilføie, at have havt ved Haanden Udgaven af 1787. Da det iſlandſke Bogſtav Thorn manglede i Officinet, og

re; Skap, Gemt; Skai, Skib; Selver, ſelv; Strub, Stabs; Slixe, Skede; Slixeſniv og Slixeſpær, Sværd; Smider, kaſter; Snekke, Fartoi; Spag, ventlig; Spær, iſl. Spiør, Spyd; Sprund, Kruentimmer; Stak, Hud; Stevne, ſtyre eſtedåhens; Streng, Skibſtoug; Styret, Skibſroeret; Sud, Sorg; Sæd, Sædvane; Sæder, ſømmer ſig; Tavle, ſpille Tavt; Thaat, Sang; Thegne, frie Mand, Helte; Tilie, Koerbænke; Traa, Længſel; Treider og Træder, beſværlige Arbeider; Ufred, Krig; Uſelig, ſtakkelt, uſſel; Val, Valvads; Veie, dræbe; Væn, ſmuk; Yrke, dyrke; Yppe, løfte op, begynde.

- II) Noget af diſſe Ord ere Indbyggerne, efter deres egen Tilſtaaelse, ikke mere magtige, ſ. Gr. Gongjinhegt Pag. 58. — Malmaring Pag. 126. — Mjelingur Pag. 180. — Hilmar Pag. 204. — Dömin Majn Pag. 228. — Legv Pag. 242 o. ſ. v. Andre forklare de deels urigtigen, deels efter min Mening mindre rigtigen, ſ. Gr. Reji Smiur Pag. 52. — Benjarkolv Pag. 88. — Kölrugn Pag. 128. — Hajdningar Pag. 134. — Våalua Pag. 138. — Forlag Pag. 170. — Avris Kappi Pag. 184. — Bålinſ Freama Pag.

sammes Anskaffelse vilde have forsinket Bærlets Trykning, har jeg i dets Sted brugt Th, som i den engelske Udtale dermed stemmer overeens.

I Anhanget har jeg tilføiet nogle Sange og Viser, som vel ei egentlig henhøre til Sagnet om Sigurd Fosnersbane og hans Familie; men dog ere meget gamle, og forsaavidt mærkelige. Skrymners Niim og Lokes Sang naae hartad op til de hedenske Tider, og ere heel curiose Eventyr; de andre ere meest katholske Legender. — Endvidere har jeg i Anhanget for Curiositetens Skyld anført en Deel færøiske Dmquæder, og dernæst en Fortegnelse over en heel Deel jydskke provincielle Ord og Talemaader, for det meste ubekjendte i det nu brugelige Skriftsprog, og tildeels udledte af den gamle danske, det er, den paa Island alene nu tilværende Rod; disse Ords Opfskrift er tildeels foranlediget ved nærværende Dvæde = Samlings Udarbeidelse, og jeg har derfor troet, at den ikke stod her paa et upassende Sted; dog maa jeg, for den mulige Critiks Skyld, forud bemærke, at Omstændighederne ikke have levet mig megen Tid til disse etymologiske Undersøgelser.

188. — Stak Pag. 198. — Huna Pag. 234. — Mjöldl og Odnin Paa. 240. — Skap og Meakji Pag. 248 — Kurtis Pag. 364. — Reakar Pag. 380 o. s. v.

Hr. Justitsraad Grønland i Kjøbenhavn, en god Componist, og Elsker af gamle Melodier, har efter en indfødt Færøeboers Sang sat Sigurds Qvad i Musik til Pianoforte, og har havt den Godhed at overlade mig hans Composition til Afbenyttelse, hvorfor jeg skylder ham min offentlige Taksigelse; ligesom jeg og skylder min Ven, Hr. Pastor A. F. Binding Tak for den Andeel, han har havt i samme Melodies Affattelse. Herhos bemærkes, at Omqvædet, ligesom Melodien viser, altid synges først af Indvaanerne; men at jeg i Oversættelsen har sat det efter første Strophe efter de danske Kæmpevisers Maneer.

Om Titel-Bignetten bemærkes, at den forestiller en færøisk Prospekt, som, naar den sees i Naturen, er, ligesom saa mange andre Prospekter paa Færøe, meget frappant. Det er de saakaldte Drengene (iél. Drångjar o: Klippestykker) i Dragsund tilligemed Lindholmen, seete fra Boe paa Baagøe; a) er et Stykke af Baagøe; b) Drengene, hvoraf den ene forestiller en stor Port paa Havet, hvorigjennem en Baad i roligt Veir kan seile, den anden et hældende Klippestykke; c) Lindholmen, som paa den ene Side er ganske brat, med sine spidse, ubestigelige

Linder; d) Gaasholmen. De ere alle, naar Waagse undtages, ubeboelige. Paa Lindholmen og Gaasholmen blive blot nogle Faar hensatte til Græsning.

Da det hele Manuskript var færdigt fra min Haand, paa en Deel Noter nær, sendte jeg det til H. H. Hr. Prof. Müller, som havde den Godhed at gennemlæse det, og skrive en Indledning dertil; ligesom og at indsende en Ansøgning til Hans Majestæt Kongen om allernaadigst Understøttelse til dets Udgivelse; hvorpaa Herr Professoren nogen Tid efter erholdt følgende Skrivelse, undertegnet af Videnskaberne Ven og velvillige Befordrer, Hans Excellence Hr. Geheimestatsminister Johan Sigismund v. Møsting: „Efterat Directionen ifølge allerhøieste Befaling havde nedlagt allerunderrdanigst Betænkning om den af Herr Professoren indgivne Ansøgning af 7de August d. A. om Understøttelse til Pastor Lynghye i Gjesing til Udgivelsen af en Samling af gamle færøiske Sange med dansk Oversættelse, har Hans Majestæt Kongen under 29de f. M. allernaadigst bevilget ham i det anførte Diemeed en Sum af 500 Rbd. Sedler for tengang af Fonden ad usus publicos. Hvilket man ikke und-

„ lader herved at melde Dem til behagelig Under-
 „ retning med Tilføiende, at Summen vil, efter nær-
 „ mere Requisition, herfra blive anvist til Udbetaling.

„ Directionen for Fonden ad usus publicos den 16de Dec-
 „ tober 1821.

J. S. Møsting.

Til

„ Herr Professor P. E. Müller.

Saaledes har man vor allernaadigste Konges Gæ-
 mildhed og Yndest for videnskabelige Foretagender
 at takke for Udgivelsen af disse gamle færøiske Sæ-
 nge, hvilke og ere heel mærkelige formedelst deres
 Ælde, deres Uførlighed, deres Overeensstem-
 melse med de islandiske Sagaer, og deres mundtlige
 Overlevering fra de hartad hedeniske Tider indtil
 denne Dag. Jeg haaber og, at Færøeboerne selv,
 hvis de faae Bogen at see, ville i Almindelighed
 være tilfredse dermed, og i Henseende til mit Arbeide
 de tage til Takke med hvad Huset formaaer, hvor-
 vel jeg ikke paatvivler, at jo nogle af dem ville
 ifølge deres Hang til Kritiken finde i dette Arbeide
 meget at udsætte. Derfor ville de, som jeg tæn-
 ker, meest glæde sig over, at den færøiske Text,
 som hidtil uden for deres Land har været et Noli me
 tangere, bliver dem givet tilbage, ligesaa puur og
 reet som den fra Arilds Tid har været, uden In-

terpolation og Forqvæling, uden Tilfætning og Fordrejelse, blot rensat lidet for Illgreas eller Ufrud; de ville da og, som jeg haaber, vide Hans Majestæt Tak for den til sammes Trykning forundte Understøttelse, uden hvilken Dvæderne neppe nogensinde vilde have seet Lyset, og maaskee istemme deres gamle Toast, som fordum brugtes ved deres Lavting, naar alle Honoratiores vare forsamlede: " Gud være med
 „vor allernaadigste Hefte og Konning, Præstum
 „oc Klærckum, Leigum oc Lærdum, for sin Blæffen-
 „Sang oc sauffver Formaale, baade her oc hvert
 „Bitne. Her er et Hæderligt Minde begyndt, som
 „er vor allernaadigste Herris oc Konnings. Skule
 „le vær (vi) saa fare med samme Minde, som det
 „sømmer oc sæder allum godum Mannum;" o. s. v. ¹²).

Maatte nu disse Oldtidsminder, som i saa mange Aarhundreder ere gangne i Arv fra Slægt til Slægt, og som indtil denne Dag have været ubekjendte uden for det lidet Land, der hidindtil saa kjærigen har opfostret dem i sit moderlige Skjød, vorde optagne med halv saa meget Bifald af det danske Publikum, som de hidindtil have været afholdte og yndede af det

12) See Luc. Debes 1. c. Pag. 261.

færoiske! Paa min Side er jeg mig bevidst at have med megen Umage og ikke liden Bekostning indsamlet og omplantet dem fra hiint fjerne Land til Danmarks Jordbund, og overhovedet pleiet dem med omhyggelig Haand.

Gjesing Præstegaard ved Randers, den 30te Aug. 1822.

H. C. Lyngbye.

I n d h o l d.

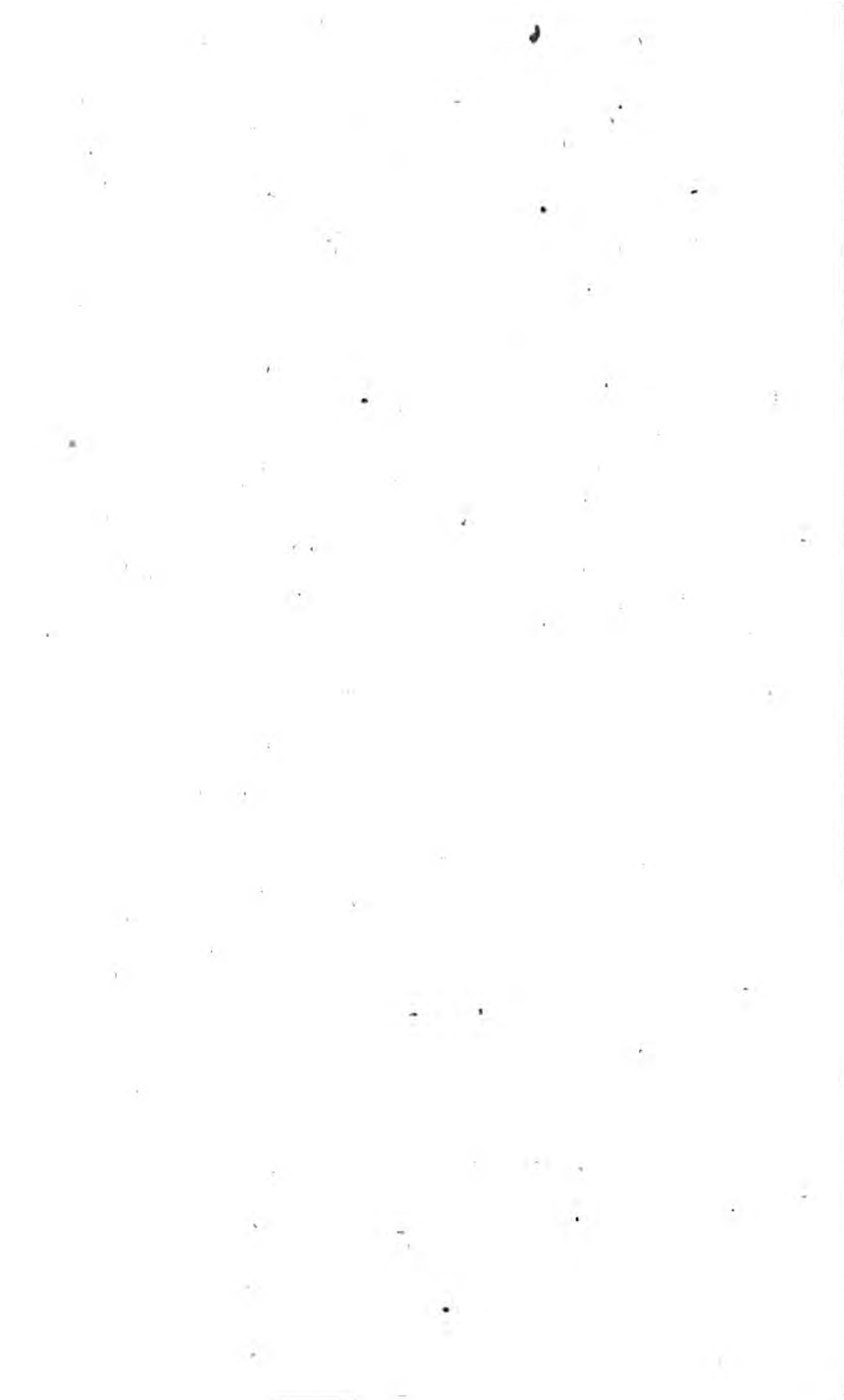
Indledning	Pag. I.
A. Sigurds Qvad	43.
1. Regin Smeds Qv.	44.
2. Ismats Qv.	100.
3. Brynhildes Qv.	126.
4. Hognars Qv.	218.
5. Aldrians Qv.	290.
6. Regnars Qv.	308.
7. Kslaug's Qv.	346.
8. Mornegefts Qv.	356.
9. Risen i Holmgaard	368.
10. Dverfins Qv.	394.
11. Risen fra Letraberg	434.
B. Anhang	479.
1. Skrymners Riim	480.
2. Lokes Sang	500.
3. St. Jacobs Bise	520.
4. St. Gjertruds Bise	530.
5. Torfkilds Riim eller St. Catharina Bise	534.
6. Den ophavede Forlovelse	546.
7. Farsiffe Dmqvæder	550.
8. Tydske provincielle Drb	565.
9. Tillæg	589.

Færbisse Qvæder

o m

Sigurd Fosnersbane og hans Et.

Om de færøiske Kvæders Beskaffenhed og Vælde

af

P. E. M i l l e r,

Dr. og Prof. i Theolog. ved Kjøbenhavns Universitet.

Sang var i Nordens Hedenold baade en Trang for Hjertet, og tillige dets Lyst. Den høretes baade, hvor Hornene ginge rundt paa Gildet, og naar Sværdhug skulde verles i Kampen. Ved Draper blev Seirvinderen lønnet, ved Niddiser blev Udaadsmanden bestjæmmet. Unglingen vilde vinde sin Pige ved de saakaldte Mandfange, og den Kvindsyge skabe sin Modstander ved Galder. Hvad der stærkt bevægede det dybe Sind, uttrede sig ikke i Talens Strøm, men i en kort Strophe, hvis Kraftord bleve en Gjenklang af Følelsen; det korte Vers blev tilligemed Begivenheden erindret. Lovformularerne vare digteriske; de Fynsprog, hvori Fortidens Klogskab udtalte

fig, erholdt ved Niimbogstaverne deres Runding. Alt, hvad der saaledes skulde overantvordes de kommende Slægter, maatte først ved Sangens Kraft erholde Liv og Varighed.

Arhundreder randt hen, og Tiberne forandrede. Det vilde Krigersliv var bleven bandet ved Stolkongernes Magt. Kristendommen havde standset Vikingstogene, og forligt Nordens Folkeslægter med Sydens. Love bleve frevne; Klerkerne lærte at messe; Nordboerne vænnes til at høre den latinske Sang. Fremmede Rjømænd besøgte Kysterne. Saxiske og engelske Sæder indførtes. Der anlagdes Stiftsskoler; Munkte skrev Krøniker, og selv Høvdingens Børn lærte at læse den fremmede Skrift.

Nu formindskedes Trangen til at lytte efter Sangens Ord. Var Bedriften bleven optegnet ved sit Karstal, behøvedes et det skjønne Dvad, der indprentede sig i Hukommelsen, for at bevare dens Minde. Man tryede ikke mere hen til den gamle Skald for at erfare Fædrenes Bedrifter, men løb sig dem forelæse af Pergamentsbøger.

Iden blussede ikke længere midt paa Gulvet, den gjemtes i Dønen. De store Drikkestuer afsplites i mindre Kamre, og derved ophørte det daglige Samliv mellem Huusfolkene saavel i Kongens Gaard, som i Bondens. Ligesom Skillerum opførtes

i Husene, blev ogsaa Adskillen større i Borgerlivet mellem de forskjellige Stænder; men ligesom Livets Offentlighed tabte sig, tog Sagen af.

De fremmede Skub, der vare blevne indpodebe paa Nordens Stamme, indtog en Deel af de gamles Plads. Med Klokketang var ogsaa Gydens Strengelæg bleven bekjendt; de gamle eensformige Sange, hvilke kun enkelt Gang ledsages af Harpen, behagede mindre. De boglige Kunster havde tilige aabnet Afgang til Romantikens hele Rige. Man hørte paa sarske Sangere, læste i Oversættelser franke og engelske Eventyr om Prinds Tristram, de tolv Jævnunge og Karl den Stores Ribdere. Higen efter det Nye svækkede Erindringen af det Gamle.

Vel hørtes endnu ved Baldemarernes Hof i Begyndelsen af det trettende Aarhundrede en enkelt Islænder at istemme et Drotqvæde, og flige Sange i den gamle Smag bleve endnu ved samme Aarhundredes Ende ikke uden Bisald optagne i den norske Kongehal; men allerede da havde Sandsten tabt sig for den gamle Digtetekunst. Hvad desuden denne endnu formaaede at frembringe, var ikkun en svag og kunstlet Gjenlyd af de gamle stærke Toner; medens at nye Sangformer begyndte at udvikle sig i Kampeviserne med ungdommelig Kraft.

Disse vare dog ikke aldeles nye hverken i Form eller Indhold. Det kunstlede Hædersqvad, hvori Kongerne bleve besjunge, havde albrig ret været Folkepoesi. Til denne hørte de simplere Versarter, deriblandt det saakaldte Runhenda med Enderiim. Naar man lod disse afværle, kunde man letteligen faae Versarten dannet efter de fremmede Melodier. Den tydske Romantiks Helt, Dibrif af Bern, var desuden allerede i det tydske Sagn knyttet til Helten i de nordiske Oldqvad, Sigurd Fofners Bane. Fru Grimilds Hevn var baade et tydske og et nordiskt Minde. Efter Romantikens Viis blandedes Lieder og Steder, gamle og nye Navne med hinanden i Kampviserne, hvis Rængde og Udbredelse over de trende nordiske Riger vise, at de maae være blevne sjungne med Lyst.

Utter randt Aarthundrede forbi; Biserne om Dibrif af Bern og Sivard Snarensvend, ligesaavel som de om Habor, Axel Thortsen, Hr. Peder, Hr. Tidemand og deres hele Slægt forældedes, og bleve i Ribbersalene fortrængte af franske Møder. I nogen Tid forsvarede de vel i Borgerstuer deres Plads, men ogsaa derfra bleve de forjagne af de nye Arier; og de vilde for største Delen nu have været tabte, hvis ei først nogle betømmelige Adelsfruer, og siden Hæbermændene Anders Sørensen Bedel og Peder Sjø havde samlet dem, og

givet dem i Trykken. Derved reddedes de vel fra Forglemmelse, men ikkun de Enkelte kom atter i Folkemunde, hvilke nyere Digtere havde indaandet et friskt Liv.

Imedens Sangens Toner saaledes i Tidernes Strøm vortede tillige med det hele selskabelige Liv i de nordiske Riger, vare dog visse Udkanter af samme saa fjerne fra Begivenhederne, at det Nye kun langsomt og sjelden kunde naae hid, og altsaa det Gamle des lettere blive høvdet. Til flige Egne kunne Færserne fortrinligen regnes.

Disse smaa Der, der tilsammen kun udgjøre 23 Kvadrant-mile, og tælle henved 5000 Indvaanere, ligge imellem 61° 15' og 62° 21' nordlig Brede, 45 Mile fra de Hetlandske Der og 84 Mile fra den nærmeste norske Kyst. Dernes Mangel paa Skov tillader ikke Beboerne at bygge Skibe; deres saa Produkter tilløkke ei Fremmede.

I Hedenolben tilbøde disse Der et beqvemt Ophold for Frislyttere. Da denne Erhvervsmaade siden astog, blev Kvægavl og Fiskeeri de vigtigste Næringsveie; thi Kornavlens har stedse der været ubetydelig. Under varme Himmelegne lede disse Næringsveie Menneffene fra hinanden; i dette kolde Nordstrøg forene de dem. Havfiskeeriet saa høit mod Nord kan ikkun af Flere i Fælledsflab drives med Fordeel. Kvægavlens bliver der til

Agerdyrkning; thi, for at Avæget kan erholde tilstrækkeligt Foder, maae Marken omhyggeligen bearbeides, og Høet san- kes i Lade. Faarene, der udgjøre Farsboernes største Rigdom, skaffe sig vel selv deres Næring baade Vinter og Sommer; men Urbens Forarbejdning til Trøier og Hoser sysselsætter de fleste Indbyggere i Vintermaanederne, og holder dem inde i Husene, hvor hele Familien er samlet i Røgstuen, eller den almindelige Arbeidsstue. Der er ligesaalet, som fordem i de gamle Nordboers Drillestuer, enten Døn eller Loft; men Røgen fra Kræstedet gaaer ud gennem Abningen i Taget.

Deres største Moerskab er Dands; Gamle og Unge tage Deel deri; det stillefiddende Arbeide og fugtige Veirligt gjør dem denne til en Slags Fornødenhed. Fra Juul og til Faste- lavn er den egentlige Dandsetid, men besuden dandses og paa hellige Dage og ved høitidelige Veiligheder. Man bruger ei Ins- trumentalmusik, men dandses efter Sange. Snart er en, snart en anden Forsanger, og alle, som kunne synge, istem- me i det Mindste med Omqvædet. Dandsen bestaaer i, at Mænd og Qvinde blandede holde hinanden i Hænderne og gjøre tre taktmæssige Skridt fremad eller til Eiden, dernæst enten balancere lidt eller blive staaende et Dieblik stille; den, som ikke iagttager dette, forstyrrer hele Dandsen. Sangens Her-

figt er ikke blot, som Dandsemusik at ordne Trinene, men tillige ved sit Indhold at vække visse Følelser. Man kan mærke af de Dandsendes Afseer, at de ikke ere ligegyldige ved det Sungen angaaer; men ved deres Miner og Gebærder gjøre de sig Umage for, i det de danser, at udtrykke dens forskjellige Indhold. Dette giver Dandsen, uagtet dens Enformighed, saa megen Interesse, at baade Unge og Gamle vedblive den hele Aftenen i Råd, næsten uden noget Ophør. *)

Ved visse høitidelige Leiligheder affynges nogle bestemte Sange; saaledes ved Bryllupper først Isaaks Vise i 32 Stropher, derefter Susannes Vise, hvilke ere tvende Psalmer, der findes i Cassubens Psalmebog; den Tredie om Konning Hans, der sidder paa Kjøbenhavn, er af Peder Syvs Kæmpeviser. Disse synges paa Dansk; de tvende første meget langsomt, og Dandsen til dem er saa afstaaig og alvorlig, at de ældre Præster forhen pleiede at danser dem med i deres Ordensdragt. Derefter synges de øvrige Sange i ubestemt Orden, saaledes som det falder enhver Forsanger ind. Nogle Sange ere nyere danske, saasom af Thaarups Høstgilde: Nys syldte stjon Si-

*) Denne Skilbring af færøiske Dands er hentet fra Hr. Pastor Synghvns Beskrivelse over de paa disse Der brugelige Bryllupsstykke. Danske Reiseiagttagelser I B. S. 217.

rid, og Captain Abrahamsons: Vi alle Dig elste, livsalige Fred. Alle de øvrige Sange ere i den færøiske Mundart, *) og disse ere saa mange, at i de større Bøigder den samme Sang neppe synges to Gange om Vinteren. De fleste af disse Sange ere af betydeligt Omfang; desuagtet ere de flet ikke paa Herne blevne optegnede, men bevares i Hukommelsen. Naturligviis erindres de ikke alle af alle; men i et Bøigdelag har man Forkjerlighed for nogle, i et andre for andre.

En endnu levende Færøboer Hr. Jens Chr. Svabo var den første, som paa en Reise, han efter kongelig Befaling gjorde til Færøerne i Aarene 1781 og 1782 optegnede en Deel af disse Sange, hvilke bevares i tre Dvartbind paa det kongelige Bibliothek. Foran hver Sang er tilføjet en kort Udsigt over dens Indhold. I denne Samling findes følgende deels ældre, deels nyere Sange:

Første Deel.

1. Ljeumunar.
2. Ormar Teuralsoon.
3. Seja Rujma.
4. Sigmunda Kveði.

5. Aalvur Kongur.
6. Fimboa Rujma.
7. Filka Kveði.
8. Fugla Kveði.
9. Skrujsli.

*) Dens Beskaffenhed har Professor Rafs afhandlet i hans islandske Grammatik, S. 262 f.

10. Rujma.
11. Tröðlini uj Hodnalondun.
12. Grimur aa Mialnefi.
13. Beárald Böndafoón.
15. Difja Dölgur.
15. Torbin Bekjil.
16. Rujma.
17. Grips Kveái.
18. Tujriks Kappar.
19. Grimar Kongur uj Geá-rarujkji.
20. Sniolfs Kveái.
21. Aasmund Endalfoón.
22. Viljorms Kveái.

§ 2 den Deel.

1. Toftans Kveái.
2. Heáraldkjold aa Miklageári.
3. Brusajökjil.
4. Kvikjils Bragd.
5. Finnur hiin Fruji.
6. Bránadits Kveái.
7. Engankaari.
8. Mirmars Kveái.

9. Fifti Ragnar Taattur.
10. Edlindur Böndi aa Jagri.
11. Harra Svajn eáv Miklageári.
12. Jaakjiman Kongur.
13. Koralds Kveái.
14. Hermundur idli.
15. Stajnur uj Vadlaluj.
16. Geálins Kveái.
17. Gongu Rölvur.
18. Aaniafs Taattur.
19. Breuka Taattur.

§ 3 de Deel.

1. Gajpa Taattur.
2. Emunds Rujma.
3. Runfívals Struj.
4. Odvalds Rujma.
5. Flovins Rujma.
6. Rujma.
7. Stulku Taattur.
8. Seáka Taattur.
9. Ajngrujms Sinir.
10. Pellu Taattur.
11. Grimar aa Bretlandi, fifti Taattur.

Dr. Pastor Eynghye foretog i Sommeren 1817 en Reise til Færøerne for at samle Bidrag til sin Hydrophytologia da-

nisa, der med saa meget Bifald er bleven optaget af Europas Botanikere. Men i det hans Die speidede efter Vertrigets Frembringelser, iagttog han ogsaa Indbyggernes Sæder. Ved sin Tilbagekomst viste han mig adskillige særøiske Dvæder, han deels heelt, deels i Udtog havde nedskrevet efter mundtlig Beretning. Jeg gjenkjendte blandt dem Sagnene om Sigurd Fosners Bane, hvilke Hr. Pastoren havde den Godhed at oversætte for mig, hvorved han satte mig i Stand til at gjøre Brug heraf i den anden Deel af mit Sagabibliothek S. 420 — 430. Da Didingen, hvis Dicteren Hr. Pastoren havde fulgt, ei kunde erindre den hele Sagnkreds, skrev jeg besangaaende saavel til Hr. Pastor Schrøder paa Subers, med hvem jeg gjennem Hr. Pastor Nyngbye var kommen i Brevverling, som ogsaa, for at erfare mere om disse Sange og deres Historie paa de andre Der, til Hr. Amtsprovst Hentze. Begge disse Herrer have med den største Beredvillighed opfyldt mine Ønsker.

Hr. Amtsprovsten tilfikkede mig Afskrivter af en Deel Dvæder, hvilke ere blevene henlagte paa det kongelige Bibliothek, for der at bevares ved Siden af Svaboes. Foruden adskillige Dvæder, der læses i begge Samlinger, findes i Hr. Amtsprovstens følgende:

Skrujmsli Rujma.
Loka Thattr.
Sigmunds Thattr.
Lair Oslurfsens Qveðje.

Guldbrands Rujme.
Ola Triggafons Qveðje.
Osmund Aalfons Qveðje.
Gieidi Oslakfons Qveðje.

Angaaende Dvaernes Historie bekræftede Hr. Amtsprovsten, hvad allerede Hr. Svabo i Forerindringen til sin Samling havde anført, at det var et almindeligt Sagn paa Færøerne, at deres Sange nedstammede fra en Skindbog, kommet til Sands med et islandsk Skib, som der havde strandet, og saa stor, at en Hest ikke kunde bære mere paa den ene Side i sin Ridsfabel. Om denne Bogs ydre Beskaffenhed vidste man ikke andet, end at den skulde have været en stor Foliant, skrevet med latinske Bogstaver paa meget tykt Papiir. Nogle meente vel, at Brudstykker endnu vare tilbage paa Sands; men ingen vidste hos hvem, og alle nægtede at besidde sigt. Hr. Amtsprovsten ansaae det for afgjort, at Bogen ikke mere fandtes paa Herne; derimod kunde den mueligen være kommen ned til Kjøbenhavn til Biskop Hørsløb; thi denne havde anmodet daværende Provst paa Færøerne og Præst paa Sands, Michael Arrsebo, under hans Visitatsreiser paa Herne, at kjoobe og forkøffe sig alle Slags gamle trykte og skrevne Bøger. At Provsten har udrettet Biskoppens Onske vidner et

Takfigelsesbrev, som denne sendte tilbage; og endnu findes paa Sandø gudelige Bøger, som Biskoppen sendte hid, til Gjengjæld for de af ham modtagne gamle Skrifter. Saavidt Hr. Amtsprovstens Beretning. Vi skulle siden undersøge Paa- lideligheden af det færøiske Sagn. Her maae det være nok at bemærke, at en gammel islandsk Bog, paa hvilken det Anførte kunde passe, ikke findes i Fortegnelsen over Biskop H e r s- le b s Bogsamling, og at hvis et slikt, ved sin Udby og Omfang mærkeligt Skrift havde været der, vilde dette ikke have undgaaet Datidens Bogsamlere, og maatte findes imellem Thotts, Hjelmskjernes eller Suhms nu med det kongelige Bibliothek forenede Bogsatte.

Færøboerne mindes ikke blot de gamle Sange, men digte ogsaa nye over Begivenheder, der forekomme dem mærkelige, især til Spot. Et Frempele paa en saadan Spottevise over en daarlig Fisser har Hr. Pastor Lyngbye meddeelt i det Scan- dinaviske Litteraturselskabs Skrifter 12te og 13de Aargang S. 234 f., hvor han tillige har oplyst, hvorledes en saadan Vise gjøres offentlig, det er, bliver til Dandsmelodi, i det man mager det saa, at Wisens Helt, som er uvidende derom, selv er tilstede. Tvende haandfaste Karle tage ham nemlig hver i sin Haand, i det man begynder Sangen, saa at han maae,

enten han vil eller ikke, bandse hele Bisen igjennem. Finder den Bifald, bliver den siden almindeligt Noerflab.

Hr. Svabo bemærker i Indledningen til sin haandfrevne Samling, at de gamle Sange kaldes Qveair, Qvæber, de nyere Taattir. Dette maae nok bestemmes nøiere saaledes, at Taatt, det islandfke Thattr, som betegner et Brudstykke, en kort Fortælling, er en almindelig Benævnelſe paa mindre Sange, og anvendes derfor baade til at betegne enkelte Dele af de større Qvæber, og desuden de nyere Sange, der oftest ere af satirisk Indhold. I den Svabofke Samling findes adskillige Sange, der beviisligen ere digtede i senere Tid, som Aaniaſ Taat, Pellutaat, *) og blandt de af Hr. Amtsprovsten nedſendte Afſkrifter ere tvende, Ola Triggafons Qveaje og Laiv Offurfens Qvejæ, digtede af den endnu levende Bonde J. G. Diurhuus i Kollafjord paa Strøms.

Men da saaledes især Fremmede lettelig kunde blande det Gamle med det Nyeſte, vil det neppe her være upaſſende at indrykke en Fortegnelse, Hr. Paſtor Schrøter har havt den Godhed at tilſtille mig over alle ham bekjendte færøfke Sange, hvilke paa Verne antages for at være affattede for mere end et

*) Sigſaa Seaka Taat og Breuka Taat.

Harhundrede siden; man vil derved tillige erholde et omtrentligt Oversyn af Kvædernes Antal:

1. Ouin úr Aasgöllum (Öbin fra Høgaarb), ogsaa kaldet Frigvin Maaleja. 2. Skrujms Rujma. 5. Locka Taattur. 4. Sjura Qveáji, som bestaer af følgende Taatter: a) Reji Smijis Taattur. b) Ujmal Freá Kjempa. c) Brinhildu Taattur. d) Högnar Taattur. e) Aldrias Taattur. f) Rifin uj Holgöllum. g) Rifin aa Latrabergji. h) Qvörfins Taattur. i) Ragnalikja eller Vilorms Qveáji. k) Angankaari. l) Grujms Rujma. m) Dvörgamojinar; der er 4 af dette Navn. 6. Sniolfs Qveáji, bestaaende af 7 Taatter. Sigurb og Hsmund Kappebané ere næsten at ansee, som Hovedpersonerne.	6. a) Ragnar Taattur, første og anden. b) Gjeft Rujma. c) Nodnagjeft Rujma. 7. a) Aalvur Kongur. b) Justin Jads Qveái. 8. Gribs eller Gryps Qveái. 9. Tojstans Qveái. 10. Rings Qv. 11. Ringur eáv Irlandi. 12. Mirmars Qv. 13. Aingrims Sinir. 14. Asmund Ealfoon, af andre kaldet Sjur foudur. 15. Finnur hiin Fruji. 16. Hermundur idli. 17. Svajnur uj Vadlaluji. 18. Haraldkjold aa Miglageári. 19. Harra Svajn eáv Miglageári. 20. Grimar Kongur uj Geárrarujgi. 21. Geálians Taattir, bestaaende af: a) Jaakjiman Kongur.

- b) Ivins Taattur.
 c) Geðlians Taattur.
22. Guttorm uj Hattarmoudi.
 23. Grujmur eáv Bretlandi.
 24. Edlindur Böndi aa Jagri.
 25. Rujgji Aalvur.
 26. Einars Rujma.
 27. Jouan Kongur uj Efturlondum.
 28. Qvikjils Bragd.
 29. Her Lajvur.
 30. Gjeidi Aslakfoon.
 31. Bligjivants } Þisse sýnæ }
 Qveáji. } beflægtebe }
 32. Torbin Be- } með Sniolfs }
 gjil. } Qveáji. }
 33. Koralds Qveáji.
 34. Beánadits Qveáji.
 35. Harra Jouan Ingvardsoon.
 36. Kongurin uj Span.
 37. Tujðrams Taattur.
 38. Margatta aa Norneefi.
 39. Grajvin eáv Jorfalin,
 40. Fuiban Fagra.
 41. Difia Dölgur.
 42. Ormars Rujma.
 43. Beáraldur Böndafoon.
 44. Bævuffa Taattur.
 45. Snæulfs Rujma.
 46. Vilkus Veimarfoon.
 47. Fiovint Beánadits Soon.
 48. Aasmundur Skaankjari.
 49. Frigvin Medalujn.
 50. Öfkudölgur.
 51. Sjur Konungs Soon.
 52. Illuge Svarti.
 53. Junkarin Logjin.
 54. Brufa Gjögjil.
 55. HeAgji Kadl eáv Uplondum.
 56. Grymur uj Fjöðlunun.
 57. Tröðlini uj Hodnalondum.
 58. Hjarvards Rujma.
 59. Gaadu Rujma, Heidker Gaadur, er fun Brubstýffer.
 60. Gongu Rölvur.
 61. Fimboa Rujma.
 62. Grujmur aa Mialnefi.
 63. Thormoud Skald.
 64. Kiartans Tættir.
 65. Seja Rujma.
 66. Sigmunda Qveáji.
 67. Fugla Qveáji.

<p>68. Fiska Qveáji.
 69. Samfons Qveáji.
 70. Selamons Rujma.
 71. Carla Magnuffa, Dreimur.
 72. Ouluva Qveáji.
 73. Gajpa Tættir.
 74. Flovins Rujma.
 75. Æmunds Rujma.
 76. Oudvalds Rujma.
 77. Runfevals Struj; ogfaa fálbet RoulandsQveáji.
 78. Beerings Vujfa,
 79. Ljoumunar.
 80. Santa Jaakup.
 81. St. Gjertru.
 82. St. Mortens Julegaava.
 83. St. Mortan o Munkurin.
 84. Herudiffa Vujfa.
 85. Joulavujfa.
 86. Hajli trúj Kongars Vujfa.
 87. Yvars Vujfa.
 88. Rifins Joul.
 89. Nigurs Vujfa.
 90. Frigvin Dagmar.
 91. Ebbo Galts Vujfa.
 92. Buuriffa Vujfa.
 93. Harra Karls Vujfa.</p> | <p>94. Ploug Dankji o Inge-
mand.
 95. Ingemand o Eirik.
 96. Thorkilds Dödur.
 97. Tujndi Bijil.
 98. Pujlagrima Harpan.
 99. Böndin aa høa Heggji.
 100. Böndin vi Garsenda.
 101. Kribilin aa Vatnsöjri.
 102. Hirilin undur Heggji-
nun.
 103. Hajma Kadl o Hajma
Kona.
 104. Kiædling vi Grigva
Stain.
 105. Jomfruín, sum ei vil
heáva Man.
 106. Hufruín o Hovman-
nin.
 107. Riddarin o Kjeraftan.
 108. Signild o Dvörgurin.
 109. Böndin, sum boede op-
pe ved Aa.
 110. Tryfar leggja Aarar
uj Sjegv.
 111. Ujsland liggur so laa-
lia fra Skodi.
 112. Ee gjek meár for Bruar
Didnar ajna.</p> |
|--|--|

<p>113. Ee stou so neár, Ee
lujdi heáraa.</p> <p>114. Ee laa uj mujni Song
o sveáv.</p> <p>115. Riddarin skuldi til
Lundina gaa.</p> <p>116. Ungar Svajn koom heár
rujandi uj Gear.</p> <p>117. Ee teánti meár so ruj-
gun Manni, Ajna hau
meár geáv.</p> <p>118. En heávi meár aina
Jomfru fest.</p> <p>119. Kristin teánar uj Kon-
gjins Gear.</p> <p>120. Teá buir ajn Böndi uj
Skaaneji, Han ajdur
Yvar vujs.</p> <p>121. Niklas spurdi Döttur
sujna uj Lofti, Taa
uj tajr drukku Vujn.</p> <p>122. Kjemur so blujt ajt
Summar uj Aar.</p> <p>123. Hajma fidur Frigvin
aj, Spanga Belti um
Buug.</p> <p>124. Nu eer mujn Soon skjil-
dur vi Lujv, O tuj
eri Ee ajt vinaleist
Vujv.</p> | <p>125. En veár meár vi Aa
uj Gjaav.</p> <p>126. Aasbjödn, viil tu mujn
Maavur vera.</p> <p>127. Harri Lava fidur o
drikkur Vujn.</p> <p>128. Pedur Knudson vaknar
um miari Naat.</p> <p>129. Böduini graada aa Fol-
dum.</p> <p>130. Tujriks Kappar.</p> <p>131. Tujrikur Kongur o
Gunild.</p> <p>132. Magnus Kongur uj
Nörigji.</p> <p>133. Polni Buafoon.</p> <p>134. Magnus Ilgvardsoon.</p> <p>135. Gudlfstajnur.</p> <p>136. Jomsvikinga Vujfa.</p> <p>137. Jeoffry o Ouluva Moj.</p> <p>138. Veev Pujgan.</p> <p>139. Stouri Jögvan vi Sisti
sujni.</p> <p>140. Roisningur.</p> <p>141. Farga Vujfanur Nöruj.</p> <p>142. Kongur o ungan Daniel.</p> <p>143. Riddarin Cleámint.</p> <p>144. Ylinds Taattur.</p> <p>145. Haabars Taattur.</p> <p>146. Nodna Grymur.</p> |
|--|---|

<p>147. Iluu Taattur.
 148. Skaida Taattur.
 149. Staadara Vujfa.
 150. Stulku Taattur.
 151. Puigan, sum brandi
 Paaban inni.
 152. Qvört skeál tu ruja,
 Oulavur mujn.
 Om Ole og Elver Qvin-
 berne.
 153. Heáva Tiit höirt fraa
 Aaradeál.
 154. Svarti Svajn four eát
 bija ícar Konu.
 155. Stuija lillu Vujfa.
 156. Fimtan vouru tajrKler-
 kar.
 157. Steára Taattur.</p> | <p>158. Miru Snujbs Taattur.
 159. Snildu Tungur teár bera
 man so vuja, Ee heá-
 vi fingji so ondan ajn
 Sting uj mujna vin-
 stra Suju.
 160. Stolt Signa lillu Bröur
 tougú paa Hand.
 161. Harra Pedur o Elin
 uj Borg.
 162. Sadli Rujma.
 163. Teá veár ungji Bjödn-
 stolli.
 164. Bispius Sjug Döttur.
 165. Hustruins Vujfa um
 Huusbondan.
 166. Övita Vujfa.</p> |
|--|---|

De trende først anførte Qvæder staae i nogen, dog kun fjern Forbindelse med de eddiffe Forestillinger; men at de ere meget gamle, og i den nærbærende Form Omarbejdelser af ældre Sange, viser allerede den Omstændighed, at der i forrige Tider har været paalagt Straffebod for at synge dem. Hr. Pastor Schrøter har, tilligemed Afskrifter af disse Sange, tilsendt mig Oversættelser deraf, ledsagede med Anmærkninger. Qvædet om Odin fra Asgaard er mindst mærke-

ligt; af de tvende andre følge Hr. Pastor Schrøters Oversættelser, som Anhang til denne Samling.*)

Professor Rask siger i sin islandske Grammatik, sidste Side, at den islandske Versbygning er i det Færsiske næsten aldeles bortfalden. Dog mener Hr. Pastor Schrøter, at fjendelige Spor deraf ere tilbage, ikke blot i de ældre Dvæder, som Loka Thaat, og Skrymners Vise, men endog i flige nyere Viser, som ere de meest trivielle, nemlig digtede af flige Almuesfolk, der mindst kjende til de fremmede Sange, og derfor ere meest inde i Sprogets egen Aand. Alle Dvæder henfører Hr. Pastoren til tvende Versemaal. Det ene, hvortil hører Loka Thaat og nogle faa andre, scanderer han saaledes:

*) Til et Beviis paa, at Erindringer om Loke endnu har vedligeholdt sig paa Færøerne tjener følgende Sagn, som efter Hr. Pastor Schrøters Uttring endnu skal fortælles. Loke havde omfået sig til alle Slags Dyr, for at erfare, hvilken Dyreslægt havde det værst i Livet; derpaa havde han fortalt de andre Guder, at han vel som Galhund havde havt stor Nøie med at staae imod Havsbølgen; det var dog værre at være Ugfugl (en Fugl, der lægger Ug); men ingen haardere Winter havde han havt, end da han var Hoppe, og drægtig med Hesten Graane (Sigurd Hofnersbanes Hest).

P. E. M.

Ogsaa i Bønsbyssel erindres Loke endnu i vore Dage, som Ophav til Ondt, og navnlig til Ukrud; thi Tomstruhaar (*Polytrichum commune*) kaldes der endnu Lokens Havre; og naar denne Mosart om Foraaret kommer frem paa de sandige Agre, sige Bønderne: Nu saar Loke sin Havre.

P. E. L.

— — — — —
Rifin o Böndin lajgdi Lajg

— — — — —
Rifin van o Böndin vajg.

— — — — —
E heavi logi Treidin mujn,

— — — — —
Nu vil E faaa Soonin tujn.

Derimod kunne efter hans Mening de fleste øvrige Qvæder ansees for at bestaae af rimede Vers paa syv Fødder, hvoraf den femte Fod næsten bestandig er en Dactylus. Hr. Pastoren skriver nemlig den firleddede Strophe i tvende Linier, og mener, at de færreste Melodier fordrer dette. Til Prøve Begyndelsen af Strymners Vise.

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Nu lujur | eåd tuj | anna | Sinni, | viil E for | Skjemtun |
— — — — —
inna,

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Böndin eer | gingjin aa | Skovin | burtur, | Æbli o | Old
— — — — —
eåd | vinna.

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
HeAr skulu | Siggar | Songjir | suggja, | giordar vi | Gölvi |
— — — — —
niri,

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — |
Baaji vi | Blæum o | Bordum | aa, o | fudlar eäv | Fauis |
— — — — —
Fiiri. *)

*) Jeg anseer denne Versart, hvortil og hele det følgende Sigurds Qvab hører, at være af samme Bessaffenhed, som

Af alle færøiske Dvæber ere ingen mærkeligere, saavel i Henseende til Emnets Velde, Udbredelse og digteriske Værd, som til deres egen Alder, Omfang og Ansæelse imellem Landets Beboere, end de her meddeelte, der angaae Sigurd Fosnersbane og hans Et. At gjentage, hvad andenstedes *) er af mig bleven udviklet om disse Sagns Velde, vilde blive for vidtløftigt. Det maae her være nok at anføre følgende Resultat:

Blandt de ebbiste Sange, hvoraf de allerfleste efter gode Grunde antages at være fra det ottende og niende Aarhundrede, altsaa ældre end Kristendommen i Norden, og som indeholde den nordiske Hedenolds Forestillinger om deres Guder og Heroer, angaae omtrent Halvdelen denne Sagnkreds. Men selv disse Sange pege hen paa ældre om den samme Gjenstand; hvoraf

den, der findes i de allerfleste af Peder Syvs Kampeviser, saasom: De vare syv og syvsindstyve. Det var stolten Frue Grimhild o. s. v. — Disse vilde jeg helst kalde syvsøbbede Trochæer; dog iblandes ofte Spondæer og Dactyler, uden nogen bestemt Orden. Ofte findes det i Musiken saakaldte Forslag brugt i Begyndelsen af Strophen, ofte er det efter Versets Heilighed udeladt. I den første her anførte Fod Nu lujur anseer jeg altsaa Ordet Nu for Forslag, lujur for en Trochæus. Denne Formening har jeg, saavidt jeg kunde, overalt fulgt i samtlige Dvæbers Oversættelse. Enderimet burde egentlig steds være af een, men bestaaer ligesaa ofte af to Stavelser.

H. C. L.

*) Sagabibliothek 2den Deel S. 121 f.

de ikkun vare en Efterklang. Dette bestrækes ved de ikke saa Brudstykker, vi have tilbage fra Skaldene ved Harald Haarfargers Hof, i hvis digteriske Sprog jævnlig forekomme Billeber og Udtryk, der hentyde paa de samme Begivenheder, som den historiske Deel af de eddiske Digte angaaer. Dette viser, at denne Sagnkreds maae have været langt ældre, meget bekjendt, og almindeligen yndet, for at Udtryk, hentede fra den, kunne være gangne over i det almindelige Digtersprog.

Det ældgamle angelsaxiske Digt om Scylbingernes Bedrifter eller Biowulfs Drape *), der ikke kan være yngre end Knud den Stores Tid, og muligen er en Deel ældre, lader en Skald ved Dannerkongens Hof besyngte Tegner, hentede fra samme Sagnkreds.

Fra denne er ogsaa Tegneret hentet til det Berømteste af den tydske Middelalders Digte, das Niebelungenlied; men dette viser sig atter ifølge de tydske Lærdes omhyggelige Undersøgelser, som en Bearbejdelse af langt ældre Digte, der længe havde været i Folkemunde.

*) De Danorum rebus gestis Secul. III. et IV. poema danicum dialecto anglosaxonica ed. G. I. Thorkelin. Havniæ 1815. S. 69. Jevnser Oversættelsen ved Hr. Pastor Grundtvig under Titel: Biowulfs Drape S. 81 — 83. og mit Sagabibliothek 2 D. S. 381 — 382.

Saaledes finde vi Minder om Sigurd og hans Et hos alle de Folkeslag, man pleier at henregne til den germaniske Stamme. Overalt vare disse velkomne Emner for Digterne, og de indprægede sig saa dybt i Folkenes Hukommelse, at Grundtrækene ikke udslattedes i Tidens Løb, imedens at enkelte Omrids forandrede, og Nytt uophørligen knyttedes til det Gamle.

I Sydland blev Hunnerens Konge Attila tidligen blandet med Brynhildes Broder Atle; Heltenes, hvis Bedrifter og Skjæbne meest vare i Folkemunde, de østgothiske Konger, Theodorik og Ermanarik bragtes i Forbindelse med Sigurd og hans Slægt. Niebelungenlied indslattede i de gamle Begivenheder langt senere Personer, som Markgreve Rudiger og Biskop Pilgerin fra det ellevte Aarhundrede. Endnu vilkaarliger bleve Sigurds Bedrifter fremstillede i Heldenbuch, i det de knyttedes til adskillige opdigtede Helte.

I den ældste nordiske Behandling af dette Emne, den ældste, finde vi allerede, at Sagnene om Sigurd og hans Et, eller som de af Stamfaderen kaldtes, Volsungerne, vare blandede med Efterretninger om Helgerne, danske Konger, samt med Minder om Attila og Ermanarik. Noget senere, men dog allerede ved Kristendommens Udbredelse i Norden, knyttedes denne Sagnkreds gennem Nislaug, Regner Lodbrogs Ge-

Malinde, Sigurds formeentlige Datter, til Fortællingerne om Regner. I denne Form læse vi den i Volsungasaga og i Regner Eobbrogs Saga fra det trettende Aarhundrede. Ved denne Tid omtrent eller lidet senere har Sagnet om Odins Besøg hos Oluf Tryggvesen foranlediget, at Minberne om Sigurd ogsaa i Mornegests Saga blev anvendte. *)

Langt mere overensstemmende med de tydske Sange er Maaden, hvorpaa Sigurds Bedrifter behandles i den efter tydske Mænds Beretninger i det fjortende Aarhundrede, uden Tvivl i Bergen, nedskrevne Vilkinasaga. Imidlertid den fremmede Behandling af Nordens Oldsagn saaledes blev udbredt i Norge og Island, var den ved færdske Sangere allerede i det tolvte Aarhundrede bleven bekjendt og yndet i Danmark, hvor den i det trettende og fjortende Aarhundrede fandt hyppig Efterligning, hvis Mindesmærker vi i Ræmpeviserne have tilbage. Endeligen nedfandt Emnet til at behandles som et profaiskt Amsmestueæventyr, paa hvilken Behandling den saakaldte hvenske Krønike giver et Exempel. **) Sammenligne vi nu de hidhørende færdske Kvæder med hine Sagns andre Behandlin-

*) Heimskringla, Oluf Tryggvesens Saga, Cap. 71.

**) Sagabibliothek 2 D. S. 408. f.

ger, bliver Resultatet følgende med Hensyn til hvert enkelte Dvæbe:

Dvæbet om Sigurd og Reigin følger i det Hele Volsungasaga. Det har dog noget Særegt, nemlig om, hvorledes Sigurd fik Faderens Død at vide, hvordan han udsøgte Hesten Grane, og at han allerede ved at prøve Sværdet Gram gennemhug et Par Slinger. Reigin er ikke her, som i Sagaen, Sigurds Fosterfader, men blot en dygtig Smed, til hvem han bringer sin Faders brudte Sværd. Man har givet Fortællingen et kristeligt Anstrøg ved at lade Sigurd bringes til Kirke for at blive døbt; man har tillige søgt at undgaae alt Hedenst. I Sagaen var det Odin, der lærte Sigurd at finde den bedste Hest; her falder han selv derpaa. I Sagaen er det Odin, som giver Raad, hvorledes Sigurd skulde undgaae Slangens Eder; her tillægges disse Raad Kornegest. Dog kunde man ikke udslutte alt Spor af det Mythiske; her forekommer endnu den talende Slange Hofner, der laae paa Guld, og at Sigurd lærte at forstaae Fuglekrig ved at spise af dens Hjerte.

Dvæbet om Ismal, der beskriver Bryllupet mellem Ismal og Sigurds Døster Svanilde Solblomme, ved hvilket Sigurd første Gang saa Brynhilde, som sin Døsters Brudepige, angaaer en Episode, der ei andensteds nævnes. Det fortæller

Volsungasaga Kap. 32 noget, der har en fjern Lighed, ved at lade Sigurd gjøre Bekjendtskab med Brynhilde hos hendes Svoger Heimur; men den indvikler sig derved i Modsigelse med sig selv, ved at lade dette Møde følge efter det, hvor Sigurd kom til Brynhilde gjennem Ilden. Af de eddiske Sange ere netop de, der omfatte denne Deel af Sigurds Liv, nu tabte. Ismals Dvædet passer godt til Krebsen af Begivenhederne; thi Brynhildes Kjærlighed til Sigurd bliver derved motiveret. Mueligen ligger et gammelt Dvæd til Grund. Sigurds Syster eller rettere Halvsyster, nævnes ikke noget andet Sted; men hans Datter med Gudrune hedte Svanilde. At en Sunilde var Atles Moder siges kun her; Navnet var almindeligt. Det er efter den nordiske Digtets Sæder, at Sigurd vredes, fordi han ei blev adspurgt, da Systeren blev fæstet til Ismal; derimod, at Sigurd viste denne hen til Dragerne, for det at aflægge sin Manddoms Prøve, er snarere hentet fra Heldebuch eller andre den tydske Romantiks Fostere. Den Samson, hvis Søn Ismal siger sig at være, er uden al Tvivl Kong Samson i Sælerne, som ved Begyndelsen af den paa Tydsk oversatte Vilkinnasaga blev bekjendt i Island.

Brynhildes Dvætt, der er den vidtløftigste af disse Dvæder, og fremstiller Hovedcatastrophen, stemmer i de vigtigste

Træk overeens med Volsungasaga; kun mærker man ogsaa her en Stræben efter at udsette det Mythiske, som dog flere Steder træder frem. Forbi Brynhilde ikke kunde glemme Sigurd, som hun ved Ismals Bryllup havde seet, aflaaer hun i ni Aar alle Veilere, og beber derpaa sin Faber lade sig bygge et Jomfrubuur, og ved kogende Dværges lade det omgive med Ild, efterdi hun ventede Sigurd vilde lokkes ved Faren, og ene han blive i Stand til at bane sig Veien derigjennem. Volsungasaga fortæller blot, at en Ild luede om hendes Borg. I Dvædet er endog Ildens edbifte Navn Vafurlue bevaret, uagtet at de, som nu synge det, ligesaa lidt vide, hvad dette Ord betyder, som hvad det vil sige, at Kornerne volde hendes Skjebne.

Efter Volsungasaga rider Sigurd først ene til Hindarfjeld, sætter over Ilden, finder Brynhilde sovende i Harnisk, og trolover sig med hende. Derpaa rider han bort, glemmer hende i Gjukes Gaard, og efter at have aegtet Gubrunes, Gjukes Datter, følger han bennes Broder, Gunnar til Brynhildes Borg. Da Gunnar ei kan trænge over Ilden, fliste de Skikkelse, og i Gunnars sætter Sigurd anden Gang over Ilden. I det han nu trolover sig den valkende Brynhilde, gi-

der han hende i Gunnars Navn den uheldsvangre Ring, over hvis Eier der hvile Forbandelse.

Her rider Sigurd kun eengang over Ilden; at han paatog sig Gunnars Skikkelse omtales ikke. Paa begge Steder fortælles, at Sigurd, da han første Gang kom over Ilden, fandt Brynhilde sovende i Harnisk, uden at man kan indsee nogen Grund. I Sæmunds Edda angives den mythiske Grund dertil: Odin havde tillagt Brynhilde, som en uhydig Valkyrie, denne Straf. Dvædet omtaler ei Sagnet om Andvers Ring, men antyder det dog, ved at udmærke en vis Ring ved Ravnet Dronningeringen, uden at man erfarer Aarsagen til dette Navn.

I Volsungasaga foresalder Dronningernes Trette først, efter at Brynhilde var bleven givet med Gunnar. Her følger den strax paa Sigurds Egteskab, og Brynhilde fordrer af Gunnar Hevn over Sigurd, som Betingelse for sin Haand. Asla eller Aslaug, Sigurds og Brynhildes Datter, bliver i Volsungasaga opfostreret hos Heimur, der siden flygter med hende; efter Dvædet bliver hun paa Moderens strenge Bud udsat i Floben.

I Fremstillingen af Sigurds Død følger Dvædet Vilkingsaga, der overensstemmende med de tydske Sagn lader Sigurd blive dræbt i Skoven, idet at han ved en Kilde vilde slukke sin Tørst. Udskillige følelsesfulde Træk findes i Dvædet, hvilke

ere fremmede for Volsungasaga, skjønt de stemme overeens med Fortællingens Gang. Saaledes fælder Brynhilde Taarer, da Sigurd sidste Gang rider ud af Borgen, uagtet hun selv voldte hans Død. Gudrun kysser Sigurds blodige Mund, og pleier siden hans Hest Grane.

Hibindtil have de færøiske Dvæder temmeligen nøie stemmet overeens med de oldnordiske, men i Fremstillingen af de følgende Begivenheder holde de sig mere til Vilkinasaga. Det findes ogsaa i Høgnars Thaat, som handler om Hevnen for Sigurds Mord, adskillige Træk, som ere særegne for den oldnordiske Fremstillingsmaade. Saaledes er det blot de fire Gjukunger, Gudrunes Brødre, som drage til Kong Artala eller Atle. De sætte ikke over nogen Flod, men seile over Havet. Derimod er det ikke her, som i Volsungasaga, Atle, der lokker Gjukungerne til sig for at røve deres Skat, men Søsteren, som gjør det for at hevne sin Mand, ligesom fortælles i de tydskke Sagn. Gjukungerne advares af deres Moder her, som i Vilkinasaga; desuden giver hun Høgnar her en Talisman med til Betryggelse. Mødet med Havfruen er efter Vilkinasaga, ligesom og med Færgemanden, hvilken her mere passende er bleven til en Havmand. Søreisen bliver skildret udsørligere, samt den Storm, Gudrun vakte mod Brødrene. Man mær-

ker, det er Sang af Dboere, som vare fortrolige med Nordhavets Bølger. Gudrunes Udfærd mod Brødrene efter deres Ankomst til Hunaland, fremstilles ligesom i nysnævnte Saga. Hun vil først lokke deres Baaben fra dem; da hun siden ei kan faae nyppet Riv, bringer hun sin Søn til at slaae Høgnar, og da Høgnar blodigen havde hevet Fornærmelsen, opfordrer hun Atle, som nødigen vilde, til at angribe dem.

I Skildringen af Kampen kommer Dvædet nærmere til Vilkinasaga end til Volsungasaga, men har dog adskilligt Særeeget. Baa- de Vilkinasaga og Dvædet lade Thidrek, Thietmars Søn, stride med Høgnar, og gjøre ham afmægtig. Sagaen tilskriver denne Afmagt Ilden, som gik ud af Thidreks Mund; Dvædet derimod den Edder, som den til Drage forvandlede Thidrek udspøede, i det han dræbtes. Den sidste Forestilling er meest analog med den nordiske Phantasi. Sagaens Fremstilling, hvor Thidrek forestilles som Menneffe og dog tillægges en brændende Kande, fær ud, som et af de mange Forsøg paa halvt at udlette det Mythiske, hvorved kun den indvortes Urimelighed bliver større. Særeeget for Dvædet er det desuden, at Gudrun fremkaldte Sigurds Gjenfærd, for at dette skulde anfalte Høgnar; men Sigurd var som Gjenfærd ikke mindre høimodig, end han levende havde været.

Den poetiske Retfærdighed forbrede, at Gjufungernes Død fulde heynes. Efter de eddiske Sange og Volsungasaga var det Gudruhe, som, uskyldig i Fortæderiet mod Brødrene, hævner dem i Forening med Niflung, Høgnars Søn. I Vilkinnasaga er det ene Høgnars Søn, der kaldes Albrian, som fuldbyrder Heonen. Dette fremstilles i Albrias Thaat, hvor desuden mange Omstændigheder ere søiede til, som have Lighed med hvad der fortælles i den saakaldte hvenske Krønike.*) Navnene ere imidlertid forandrede, saa at den, som her kaldes Helvig, i den efter Hveen lokaliserede Krønike hedder Hvensild, og hendes Søn Ranke har her det samme Navn, som i Vilkinnasaga, hvilken ogsaa Dvædet følger i Fremstillingen af Atles Død.

Dvædet om Regner stemmer overeens med Sagaen om ham, ifkun at adskillige Træk ere søiede til, nemlig om Greven, der vilde dræbe Thora Borgarhjorts Lindorm, men vendte sin Snekkelse, da han fra Havet hørte Slangen hræse; om Regner, der ei vilde dræbe Slangen sovende; om den Træl, der tilstog sig Wren af at have fældet Slangen, og om Thora, der paa Dødsleiet bad Regner kun at ægte den Pige, der kunde

*) See om denne Sagabibliothek 2 D. S. 411—414. Noget deraf antydes i Kampevisen: Grimhilds Hevn No. I. Udvalgte danske Viser 1 D. S. 115.

passe hendes Klæder. I Dvædet tilstaaer Hslaug sin Herkomst ved første Møde; i Sagaen er det kun efter lang Tids Forløb, at Hslaug ligesom nødtvungen gjør det.

Fragmentet Hsala Rujma fortæller om, hvorledes Hsala eller Hslaug kom til Spangarhebe, ligesom Volsungasaga R. 52. Hendes Møde med Regners Svende er bleven udsmykket. Hornagests Riim er efter Sagaen, med en liden Forandring i Begyndelsen og Enden.

Hermed endes den sammenhængende Sagnkreds. De følgende Dvæder, der særskilt behandle nogle af Sigurds Bedrifter, tjene som Exempler til at vise, hvorledes Sigurd Fofnersbane i de færøiske Dvæder, ligesom i de tydske Digte, ofte og paa forskjellige Maader er bleven besjunget. Der gives adskillige Dvæder af denne Art. De her meddeelte trende Dvæder angaae Tegner, som ofte ere blevene behandlede. Maaden, hvorpaa de fremstilles her, er ikke uden digterisk Bærd. At Sigurds Bedrifter forbindes med Vidgas Belents Sønns her, ligesom i Ræmpeviserne, kunde saameget lettere skee, da Belent, eller Baulundur, hørte til den ældste nordiske Sagnkreds; men efterdi Baulund selv ikke vel kunde bringes ind i Sigurds Historie, optog man saa meget hellere Sønnen, som denne i de tydske til Helvenduch hørende Digte ofte under Navn af Wittich var besjunget.

Vi have nu seet, hvor vidtløftig denne Sagnkreds er, og ligesom den i Omfang overgaaer alle de andre færøiske Kvæder, er den ogsaa den meest anseet og yndede. Sjura Qveði høres oftere end noget andet ved festlige Samkvem, og Talemaader, laante af dets Indhold, anvendes ikke sjelden i daglig Tale. Saaledes hedder det om en utro Arbejder: „Du er ikke bedre end Keigin;“ Gudrunes Ord til Moderen:

At eie det, en andens er,
Er kun en liden Baabe;

lægger man den unge Pige paa Hjerte, at hun ei forlokkes nogens Fæstemand. Gudrunes Omfarg for Sigurds Hest ansees, som en Opmuntring til Dyrenes Pleie o. s. v.

Hvad nu disse Sanges Ælde angaaer, kunne vi for det første vide, at de ei ere digtede paa Verne selv i nyere Tider; thi nu kjenner man der ikke nogen af de Rilder, hvoraf disse Sange kunne være øste; men for at nogen Færøboer kunde falde paa at behandle slikt et stort Æmne, maatte det først som Sagn have været i Folkemunde, hvilket forudsætter en lange forsvundet Tid.

Fra de danske Kampviser kunne de færøiske Sange ei være hentede; thi de Kampviser, vi have tilbage, omfatte kun en ringe Deel af hvad Kvæderne besynge, og dette for en Deel anderledes.

Noget kunde være oversat af tydske Digte fra den Tid, Hansfestæderne havde Contoir og faste Boder *) paa Sudersen. Men uagtet Udskilligt har Lighed med gamle tydske Sange, ere dog heelt igjennem Afvigelserne for store, og Slægtflabet med det Oldnordiske for umiskjendeligt, til at man kunde ansee nogen Sang blot som Oversættelse af det Tydske. Derimod er det meget rimeligt, at den oldnordiske Sagnkreds er Tid efter anden, hvilket ofte var Tilfældet ved romantiske Digtninger, bleven her, ligesom i Island, udvidet ved at optage Udskilligt af beslagtede tydske Kæmner.

Færøboernes eget forhen anførte Sagn peger hen til en islandsk Bog, som alle Qvæders fælleds Kilde. Virkeligen have ogsaa Qvæderne megen Lighed med de islandske Sange, der kaldes Rimur, hvilke i de fire sidste Aarhundreder ere blevene digtede i Mængde. Noget af de første Qvæder ere endog, ligesom de islandske Rimur, Bearbejdelser af islandske Fortællinger. Hertil kommer, at man finder Spor til, at ogsaa Islanderne have brugt Sange til deres Dandse. Allerede i Sturlungasaga fra det trettende Aarhundrede anføres en Strophe,

*) Hr. Pastor Schrøter fortæller i et af sine Breve til mig, at man endnu i Bugten Trangjævaag saae Ruiner af Bygningen, som endnu kaldes Kramboden. *

som en Dandsemusik. *) Arngrim Jonas, der lever i Begyndelsen af det syttende Aarhundrede, omtaler blandt Islændernes Fortællelser Dandse, under Navn af Vikivaki, hvor Trisnene bestemtes ved Tonerne af en Vise, som een eller et Par foresang, og i hvis Omqvæde de alle istemmede **). Eggert Olafsen, der gennemreiste Island i Midten af forrige Aarhundrede omtaler disse Vikivaker, som endnu brugelige. ***) Da han bemærker, at Sangen skal angaae en vis Tildragelse, og at Forsangeren behøver en god Huskommelse, synes han berøbet at antyde, at Sangene vare historiske. Imidlertid finder man intet Spor til, at Rimur ere blevne brugte til Dandsen, og de Levninger af Vikivakeqvæder, jeg ved Efterspørgsel hos Islændere har kunnet opdage, have ingen Lighed med de særeste Sangt. ****)

*) Sturlungasaga 2 B. r D. S. 317. „Thord gav et Ryl i Hesten, og quod lydeligen denne Dands:
„Minar ero sorginar thungar sem bly o: Mine Sorger ere tunge som Bly.“

***) Crymogœa per Arngrium Jonam p. 57.

****) See Eggert Olafsens Reise gennem Island, 1. D., Pag. 351.

*****) Hr. Student M. Matthisen har meddeelt mig følgende Beskrivelse over en Vikivake, som for Sammenlignings Skyld her anføres. Pigerne ere forsamlede i Huset og syngte, i det de høre Karlene komme udenfra:

Hvad vill Hoffin? hvad vill Alfin?
Hvad vilja allir Hoffins sveinar?

Men have end lignende ubvortes Forholde, fælleds Herkomst, Søder og Skikke gjort den samme Art af Fortvstelse gjeldende paa Island og Færøerne, er det dog lidet rimeligt, at de sidstnævnte Ders Beboere slet ikke, før et Skib strandede ved deres Kyster med hiin store Bog, skulde have sjunget til deres Dandse, og endnu mindre rimeligt er det, at Fædrenes Sange kunde hos disse, ved alt det Gamle fastholdende, Boere aldeles blive fortrængte af fremmede Dvad. Hertil kommer, at den færøiske Dialect er saa afvigende fra den islandiske, at disse Ders Beboere ei kunne bruge hinandens Sprog uden Dmarbei-

o: Hvad vil Hof? hvad vil Alf? (to Ravne)

Hvad ville alle den Hofs Svende?

Karlene svare derpaa:

Mey (en Røe) vill Hoffin, meyll Alfin,

Mey vilia allir Hoffins Sveinar.

Pigerne spørge, hvad man bnder til Fæstengave.

Hvad bydur Hoffin? hvad bydur Alfin?

Hvad bida allir Hoffins Sveinar?

Karlene gjere først et Skambud, og sige, de ville give Steen.

Griot bydur Hoffin, griot bydur Alfin,

Griot bida allir Hoffins Sveinar.

Pigerne svare, som i Brede, de skulle pakke sig bort.

Skridid hurt Hoffin, o. s. v.

Derpaa gaae alle Karlene bort, men efterat man har tabt

dem af Syne, komme de igjen, modtages som første Gang,

men tilbyde nu Røbber (eyr), som Fæstengave. De afsi-

ses atter, dog mindre haanligen. Pigerne synge:

Ridid hurt Hoffin, ridid hurt Alfin, o. s. v.

Karlene gaae atter bort, og naar de komme igjen, byde de

Guld, da synae Pigerne:

Velkomin Hoffin, velkomin Alfin,

Velkomin allir Hoffins Sveinar.

Nu komme Karlene ind, og en fælleds Dands begynder.

belse eller en Slags Oversættelse; des vanskeligere maatte de
 islandske Rimur kunne paa Færøerne komme i Folkemunde.
 Skulde altsaa Rimur i deres egen Form have fundet Bifald,
 maae dette være skeet i en Tidssalder, da disse Ders Sprog har
 været det samme, som Islands, hvilket en Gang upaatvivel-
 ligen har været Tilfældet. Men da Sproget paa disse Der af
 indvortes Grunde kun saare langsomt forandres, og de udvortes
 Grunde til sig Forandring ikke her fandt Sted, maatte man
 for at forklare sig Sprogligheden, som den foreløbige Betingelse
 til de islandske Sanges Bifald paa Færøerne, gaae tre eller
 fire Aarhundreder tilbage. Det er desuden en Gjærningsag,
 at Dboerne selv for nærværende Tid slet ingen Afskrifter besidde
 af deres mange Dvæder. Alle de, som nu synge dem, have
 lært dem, ved at høre dem af Andre, som igjen paa samme
 Maade have modtaget denne Arv af en foregaaende Slægt.
 Dette viser, at den mundtlige Overlevering er en Sædvane,
 der har dybt rodfæstet sig i disse Egne. Men det er mod al
 Analogi, at et Skrift, der havde vundet almindeligt Bifald,
 ei enten heelt eller i enkelte Dele skulde være bleven affrevet,
 hvor Bogstavskriften kjendtes; eller at det, som skriftligen var
 bleven modtaget, siden blot mundtligen skulde være bleven for-
 plantet. Man kan saaledes ikke forklare sig, hvorledes den

mundtlige Overlevering kunde blive det eneste Middel til at vedligeholde de meest yndede Sange blandt Mennesker, hvoraf dog en Deel forstod Læsning og Skrivning, dersom det ei havde været en Dødtidsstrik, frembragt af de henfarne Liders Forhold og Trang.

Men om end ingenstede Dvæderne ere i nogen enkelt Bog bragte til Men, lærer dog deres egen Beskaffenhed, at Stoffet til mange af dem maae være hentet fra Island. Udskillige f. Ex. Finboge, Thormod Kolbrunarskald, Kjartan o. a. fl. angaae Islænderes egne Bedrifter; andre besynge flige Fabelhelte, om hvilke Islænderne have digtet hele Sagaer, f. Ex. Sanger Rolf, Gjeidi Aslaksen eller Heming, Gest Barbs Søn (Seja Rujma) o. a. fl. Mange flere Dvæder have sandsynligen samme Herkomst; thi gjennem fire Aarhundreder fra Islands Besbyggelse og saalænge dens Indvaanere vedbleve at seile i deres egne Skibe, altsaa til Enden af det fjortende Aarhundrede, besøgte disse jævnlig Færøerne, og da de gjerne baade horte Historier og fortalte dem, maatte megen saadan Meddelelse have fundet Sted. Det bliver saaledes rimeligt, at Færøernes Beboere have hentet deres Bekjendtskab til Nidberne ved det runde Bord, Prinds Tristram, Carolus Magnus og alle hans Kamper fra de islandske Oversættelser og Bearbejdelser af frem-

mede Eventyr, som vi endnu have tilbage, eller fra de deraf ofte mundtlige Beretninger.

De Dvæder derimod kunne ikke være hentede fra Island, som angik Færøernes egne Frembringelser, f. Ex. Fugle- og Fiske-Dvædet, eller Dens egne Begivenheder, som Dvædet om Sigmund Brestesen. Til denne Klasse kunne vi uden Tvivl ogsaa henregne Dvæderne om Sigurd og lignende Sagn, hvilke Færøernes ældste Beboere maatte, ligesaavel som Islands, have bragt med sig, fordi de angik Nordens ældste Minder. Men jo dybere slige Sagn vare rodfæstede, desto mere villigere kunde man blive til at fuldstændiggjøre Sagnkredsen, ved at optage det, som de senere romantiske Behandlinger havde søiet til den. Dog vise de færøiske Dvæder sig stedse som selvstændige ved Maaden, hvorpaa de behandlede disse Emner, og det de søiede til.

Vi finde desuden et ikke umærkeligt Tink til, at de Rilder, hvorfra Dvædernes Forfattere ofte, vare, om end islandske, dog meget gamle. Tvende Gange, nemlig i Begyndelsen af Sangene om Brynhilde og Høgnar, citeres et Bragdar Thaat, til hvilket Færøboerne nu intet kjende, men hvori Gudrunes Skjebne maae have været fortalt. Vi have ingen ebbist Sang tilbage under nogen lignende Titel; men derimod fortæller Rørnagests Saga (i Bjørners Kampedater S. 6) at Rørnagest sang

for Kong Oluf Tryggvesen Gunnars Slag og Gudrunarbrögð hinn fornu (d. den gamle Sang om Gudrunes Liff), hvilke ingen før havde hørt. Disse Ord og den Omstændighed, at begge de nævnte Sange ere tabte, gjøre det rimeligt, at Sægaens Forfatter, som lod sin Helt fortælle saa mange gamle Historier, har uden Tvivl netop anført disse Sange, der til hans Tid ei mere vare til, som de meest passende for hin bedagede Oldings Foredrag. Da nu det i de færøiske Dvæder omtalte Bragdar Thaat efter Titelen angik en Liff, og efter det, som deraf citeres, handlede om Brynhilde, Atle og Gudrun, maatte dette Stykkes fuldstændigere Overtskrift være Gudrunarbrögð, altsaa Titelen paa den Sang, der allerede i det fjortende Aarhundrede var i selve Island forglemt, og som altsaa maae være kommet til Færøerne i en tidligere Periode.

Det bliver saaledes meget sandsynligt, at vi i de færøiske Dvæder om Sigurd have Sange tilbage, der gjennem et Kartusinde mundtliggen have forplantet sig, saaledes at vel i Formen meget Tid efter anden har været med Sprogets Farve, at i Indholdet enkelte Træk ere blevene forandrede, og adskilligt sat til, men at dog det Væsentlige, saavel i Form, som Indhold er bleven bevaret.

Kjøbenhavn, den 7de December 1821.

A.

SJURA QVEAI ∴ Sigurðs Qvad.

No. 1.

REJI SMIUR ∴ Regin Smed.

No. 1.

REJI SMIUR idla SJÛRA QVEÁI.

1. **V**illja Teâr nu luja aa,
Meni Ee man qvöa
Um tajr rujku Konganar,
Sum Ee viil nú omröa.

Niurleái.

Greâni beâr Gudli eäv Haji
Braa han fujnun Brandi eäv
Raji,
Sjûrur vann eäv Ormurin,
O Greâni beâr Gudli eäv Haji.

2. Sigmundur Kongurin,
Han veâr ajn Jalfins Soon,

1) Bille J nu lytte til, medens jeg mon quæde om de rige
Konger, som jeg vil nu omtale. Om quæde kaldes og
Stevi. — Grane er Sigurdshest; Heden er Gnytahebe, hvor
Fosner Drm rugede over sin Skat; Sværdet, som i det føl-
gende omtales, hedte Gram.

No. I.

Regin Smed eller det egentlige
Sigurds Qvad.

- I. Hvis I nu ville lytte til
Dg hore paa min Sang,
Alt om de rige Konger vil
Seg qvæde denne Gang.

Om qvæde.

Grane bar Guldet fra Hede,
Sigurd svang. Sværdet med
Brede,
Drmen han seirende vandt,
Grane bar Guldet fra Hede.

2. Det var Konning Sigmundur,
En vældig Jarleson,

2) Sigmund, Konge i Hunsigov i Hunaland, var en Søn af
Volsung, Stamfader for Volsungeflægten; han havde en
Søster Signe, gift med Kong Siggeir i Gothland; han var
to Gange gift, først med Borghilde, som fødte ham Sø-
nen Sinfjotle, dernæst med den her nævnte Hjordise, som

Men han fek feår
So högbaarna Konu.

3. So gleåjelia drekka tej
Uj Rujkjinun Joul;
So feåvurlia biggja tej
Tan rujka Kongjins Stoul.

4. Taa veår heår so mikjil
Rujtamanna Gongd,
Oufriur gjek
Aa Kongjins Land.

5. Ruja tajr uj Bardövum,
Suur up aa Strand,
So restelia vardu tajr
Tap rujka Kongjins Land.

6. Ruja tajr uj Bardövum,
Loutu heår sujt Lujv;
Ettirlivur Hjordujs,
Sigmunda Vujv.

efter Sigmunds Døb fødte den berømte Sigurd, dette Styk-
kes Felt. Tøvnf. Prof. P. E. Müllers Sagabibliothek 2det
Bind p. 36. sq.

- 4) Da var her saa megen Ribbermands Sang. — Fjenden var
efter nærværende Sang Kong Hundings Søner.
5) Bardövum og Bardear, isl. Bardagi, Fjeldtslag; in dat.
plur. Bardögum. Den rige Konges Land = Sunaland, Sig-

-
- Høibaarne Frue fik han sig,
Hun deilig var og skjøn.
3. Saa gladeligen drikke de
I Kongeriget Juul,
Saa sømmeligen bygge de
Den rige Konges Stool.
4. Reed da ind i Kongens Gaard
Saa mangen Riddermand,
Fjenden kom og Ufred gif
Hæn over Kongens Land.
5. Ride de i Kampen frem
Eydlig op paa Strand,
Saa drabeligen værge de
Den rige Konges Land.
6. Ride de i Kampen frem,
Lode her sit Liv;
Hjordiis tilbagelever end,
Hiin Sigmunds væne Viv.
-

munds fædrene Rige.

- 6) Hjorbise, Kong Gilimes Datter. Hjorbise udtales som oftest paa færøist Kjörduis; ligesom det islandste Hnie er i Danstien bleven til Knæ, Hniesbdt, fær. Kneásbout, Knæhase; Hniote, Balle, Hoi, paa Tydsk en Knor, i Thye, en Knos; Hiá, hos, fær. kjaa; Hió, fær. kjou, hug, af hogg.

-
7. Stendist teã eãv Bardövum,
Aangjin kjemur hajm;
Ettirlivur Hjordiis
Vi Sorg o döbul Majn.
8. Strujdduft tajr uj Bardövum,
Aangjin kjemur út;
Ettirlivur Hjordiis
Bãaji vi Sorg o Sút.
9. Teã veãr Frygv Hjordiis,
Hoon axlar Kaapan blaa;
So gengur hoon aa Veãlin fram,
Sum Sigmundur laa.
10. Ligg nu hajlur, Sigmundur,
Söti mujn,
Ee man vera uj Sorgar Tuj
Koomin eãt vitja tujn.
11. Höjr tu, restur Sigmundur,
Söti mujn:
Eru tej neãka gröandi
Saarini tujn?
-

7) Det forvoldbebes af Striden, at ingen kom hjem.

9. Veãlin, Baldpadsen, synges af nogle Vaanajin, af andre Deãlin, Dafen.

-
7. Paa Kampens Dage Striden stod,
 Og hjem kom ikke een;
 Hjordiis tilbagelever end
 Med Sorg og dobbelt Meen.
8. Paa Kampens Dage Striden stod,
 Hver sank i Dødens Arm;
 Hjordiis tilbagelever end
 Med Sorg og megen Harm.
9. Det var stolten Frue Hjordiis,
 Hun apler Raaben blaa,
 Saa ganger hun paa Valen frem,
 Hvor Sigmund fældet laa.
10. Hll dig, Sigmund, søde Ven,
 Dit Fald nedtrynger mig;
 I Sorgens Tid jeg kommen er,
 For at besøge dig.
11. Her, tappre Sigmund, siig du mig,
 Saa vel du end formaaer:
 Mon Bunden din kan sammengroe,
 Mon læges kan dit Saar?

-
10. Sig nu heel, uskadt, Sigmund, min Ven.
 11. Ere de noget lægelige, dine Saar.

-
12. Sajnt manft tû Hjordiis,
Fåa tiil tes Raa,
Gjera tej Smirslina,
Sum gröa mujna Saar.
13. Hunfins Sinir uj Randarnuj
Skeân gjördu teár;
Ajtur veár uj Svörinun,
Tajr bouru mouti meár.
14. Aarin tajr gouvü meár
Teâ filta Saar,
Sundur gjek mujt Svöri
Uj Lutinar tvaa.
15. Sundur gjek mujt Svöri,
O sundur gjek mujt Spjout;
Hunfins Sinir riju
Meár adlir ujmout.
16. Teâ anna Saari tajr
Gouvü meár taa,

13. Efter Volsungasaga var det Sigmunds Søn Helge, der drog ud mod Hunding, fældede ham, og fik deraf Navnet Hundingsbane. — Randarni kjendes ikke. — De gjorde dig den Skabe (at jeg døer).

14. Forend de gave mig det første Saar. Det islandske ádr, þór, er paa færøiske bleven til Aavur og Aarin, ligesom Mædr, Mand, Menneſke, er bleven til Meavur.

15. Mujt, mit. Det færøiske Sprog udmærker sig med Hensyn

12. At, seent, Hjordiis, du finder Raad,
Den Lykke du ei naaer
At lave til de Smørelser,
Som hele mine Saar.

13. Hundings Søner i Randarni
Den Skade voldte dig;
Der Hedder var i Sværdene,
Som bares imod mig.

14. Strap, som de Fjender grebe an
Med Sværd og Spydekast,
I sønder gif mit haarde Sværd,
I tvende Stykker brast.

15. I sønder gif mit haarde Sværd,
Du sønder gif mit Spyd,
Da Hundings Søner alle red'
Mod mig med Skadefryd.

16. Gave de mig værgeløs
Det andet haarde Saar,

til det danske ved følgende Særegenheder: 1. Bogstavet I bliver almindelig til uj, som smiler, smujlar. Dujnkirka Li o: Sørøvere fra Dyrkirken; Ujri - Pak o: Irpat, Sørøvere fra Irland. 2. I bliver til jau, som lys, nyde, flyde, Ljaus, njauta, fjauta ic. 3. De danske Endelser oc, ue blive til egva, ygva, som gloe, boe, roe, snoe, troe, Roe, Sue, Due ic. glegva, bygva (biggja), rögva, snygva, trygva, Kygva,

Idli vajt uj Hjartanun,
Teå Higgji eåv tuj gaar.

17. Teå uj tå hevur uj Vovnun kjaa teår,
Teå eer Svajns Badn;
Föe teå veål vi Erun up,
O gjev tuj Sjåra Navn.

18. Teåk tå hefar
Svörs Lutir tvaa,
Leåt tå tajr tiil Smiu bera,
Ungan Soon tå aar.

19. Eåv Sonnun Ee teå
Sii nú tiil tujn;
Hefin feåmi Sonur
Skeål hevna Deja mujn.

20. Reji Smiur buir
Firi handan Aa,
Honun skeål tå fåa
Hefar Svörs Lutir tvaa.

21. O so maa han gjera
Teå so rajnlia hart,

Hygva, Dygva 2c. 4. Bogstaberne Ib omfattet til dl, som
Fjeld, falbe, kalbe, Fjadel, fadla, kadla 2c.

17. Det du har i Vente hos dig er et Drengbarn.

18. Tag du disse Sværdstumper to.

Det ilbe beed i Hjerterod,
Der Syn for Sagen gaaer.

17. Det Barn, du under Hjerte bær,
Blier stærk til Kæmpe: Gavn,
Fød ham vel med Vre op,
Dg giv ham Sigurds Navn.

18. Sværdets tvende Stykker tag
Dg skjul dem i din Gaard;
Til Smeden lad dem bringe hen,
Naar unge Søn du faaer.

19. Sande ere disse Ord,
Jeg siger nu til dig:
Just denne Søn, han skal engang
Med Tiden hevne mig.

20. Bag Elven hist boer Regin Smed,
Alt ved hiin stiede Na;
Til ham du lade bringe hen
Den Klinges Stykker to.

21. Klingen maa han smedde vel,
Alt baade Fjær og reen,

20. Regin Smed boer paa hiin Side Naen. Reji Smiur, oversatte Indbyggerne, som have glemt Ordets oprindelige Betydning, ved den røde Smed; ligesaa urigtigt Bula (Budle) ved Begeme, Krop.

Båaji maa han vija vi tuj
Stajnun o lo Jadn.

22. Fovni ajtur Ormurin,
Aa Glitrahaji liggur,
Rejin eer ajn gouur Smiur,
Faaun eer han diggur.
23. Ee fåaji ikkji Hjordiis
Laangur snakka vi tee,
Hetta man vera Deja Stund,
Uj komin eer aa mee.
24. Graatandist snúist Hjordiis
Sigmundi fraa,
Adlar hennara Herkonur
Feldu firi han Taar.
25. Graatandist four nu Hjordiis
Uj fajnun Seáli eát litja;
Hjalprek Kongur fistur o fremstur
Frygván koom eát vitja.

-
21. Da saa maa han gjøre det saa passeligen haardt, baade maa han kløve med det Steen og Jern.
22. I Almindelighed synges der paa Færøerne: Freánar Orm 2: den spraglede Orm; men da det rigtigere Fovni end nu synges af nogle enkelte, har jeg hidsat det rette Ord. Regin er en duelig Smed; mod saa er han troe.

Saa den kan hugge alt itu,
Dg kløve Jern og Steen.

22. Hofner hedder Ormen hiin,
Paa Gnytahoi mon boe.
Regin er en duelig Emed,
Men ei at stole paa.
23. Jeg orker ikke, Frue Hjordiis,
At snakke meer med dig;
Jeg mærker det er Dødens Stund,
Som kommer over mig.
24. Med Graad Hjordiis nu ganger bort,
Da Sigmundur var død;
Dg hendes Fruer alle gif,
Dg deres Laarer fløb.
25. Hjordiis nu iler til sin Sal
Med Graad og megen Sorg;
Kong Hjalprek først og fremmest kom
Til Fruens høje Borg.

-
23. Nogle syngte: Ee gjiti ikkji Hjordiis. Orke, isl. orka, kunne, formaae. Dette Ord bruges endnu i Jylland.
24. Grædende snoede sig Hjordiise fra Sigmund; alle hendes Stadsdamer faldede for ham Laarer.
25. Vitja o: besøge eller frie til. Hjalprek skal have været Konge i Danmark, og navnlig i Thyeland.

-
26. Frygvín gjek feár vi Badnínun
 Nujggju Maanar fujnar,
 Tiil eát tajrra Stundun laj,
 Hoon föjir ajn Svajn so fruján.
27. Nu eer inn, sum ofta firr,
 Duldur eer döbul Majn,
 Frygvín eer gjingjin uj höa Loft,
 Hoon föjir ajn ungan Svajn.
28. Svajpar hoon han uj Kleájir veál,
 Tåaji han kom uj Hajm,
 Sjúra beá hoon nevna feár
 Tan gjevelia Svajn.
29. Badni veár svajpt uj Kleájir veál,
 O got eer tiil Geuan eát evna,
 Suján beá hoon Presti bera
 Sjúra beá hon nevna.
30. Badni veár bori fraa Kjirkju hajm
 Attur til Mour fujn,
 Majra leát hoon rögtá han
 Inn alt fujt Guðl uj Skrujn.
31. Badni veár bori fraa Kjirkjina
 O lett aa Mours Fang,

27. Den dulgte (tause) Sorg er dobbelt smertelig.

28. Hun svøber ham i Klædet vel, da han kom til Berden.

-
26. Den Frue udi Måaner ni
 Alt med det Barn mon gaae;
 Da Stunden kommer, foder hun
 En Svend saa skjon og fro.
27. Det gaaer nu til, som ofte før,
 At Dulgt er dobbelt Meen;
 Den Frue ganger i Høienloft,
 Dg foder en Svend saa reen.
28. Dg da den Svend til Berden kom,
 Hun vel ham svøbte hen;
 Dg Sigurd bad hun nævne sig
 Den gjæve Ungerfvend.
29. Det Barn blev svøbt i Klæder vel,
 Hun vel kan saadant evne.
 Til Præsten bares Barnet hen,
 Hun bad ham Sigurd nævne.
30. Det Barn blev bragt fra Kirken hjem
 Igjen til Moder sin,
 Dg mere lod hun røgte ham,
 End alt sit Guld i Skriin.
31. Det Barn blev bragt fra Kirken hjem,
 Dg sat paa Moders Skjød.

29. Dg godt er til Synken at evne.

31. Fang, Skjød, bruges og i Gardanger i Norge; jevnf. Nor-

Majra leji hoon Røgt aa han
Inn alt fujt Gudl o Sprang.

32. Hjalprek Kongurin,
Tan Jalfins Soon,
Hen fek nu seár
Ajna so höjbaarna Konu.
33. So veár teá vi Sjúra
Mikkjil geáv han Vext,
Majra vöx han uj ajn Maana
Inn önnur Bödn uj sex.
34. Han vöx up kjaa fujna Mouur,
Hoon geáv honun Gengjinhegst;
Han rojndi majra uj ajn Maana
Inn önnur Bödn uj sex.
35. Han vöx up uj Rujkjinun
Tiil gjevelian Mann,
Hjalprek Kongurin
Foftraji han.
36. Han vöx up uj Rujkjinun
Sjött o ikkji laangji,

ſte Bib. Selſt. Skr. nye Saml. 1 B. Pag. 316. — Sprang 3:
Etads, ogſaa Danbs, Lyſtigheb, Spring.

34. Gengjinhegst, ridderlig Opdragelſe, omhyggelig Pleie.

Dg meer hun lagde Røgt paa ham
End alt sit Guld saa red.

32. Det var Hjalprek, Konge bold,
En valdig Jarleson,
Heibaarne Frue fik han sig,
Hun deilig var og stjon.

33. Saa gif det sig med Sigurd til,
At frodig tog han Bert;
I Maaned een han vorte meer
End andre Børn i sex.

34. Han hos sin Moder vorte op,
Hun gav ham Gengjinhogst;
I Maaned een han gro'de meer
End andre Børn i sex.

35. Vorte han i Riget op
Alt til saa gjæv en Mand,
Det var Hjalprek, Konge bold,
Som var hans Fostermand.

36. Vorte han i Riget op
Med Hast og ikke længe;

Rojndi, egentl. prøvede. Kjaa, isl. hiá, harbanberff: hiau,
hos.

36. Sjött 3: snart.

- Tiil han gjördift uj Höggjin tungur,
Han bardift Kongjins Draangjir.
37. Han veâr seâr aa Lajkvödlun
Ujmidlun Manna Herjar;
Rujvur up stourar Ajkjikjelvar,
Lemjar summar til Heljar.
38. Niur fettið Svajnanir
Vrajir, uj tajr vouru:
Lujkari veâr teâr Feâir eât hevna
Inn berja os so stouran.
39. Svajnur kaftar Sjildri niur,
Liftir aj laangur eât lajka,
Gengur firi sujna seâla Mouur
Vi rejjar Kjinnar o blajkar.
40. Svajnur gjek tiil Mouur sujna
Teâlar ret o flet:
Sii meâr sannan Feâir eât meâr,
Qvör viil vita sujn Æt.
41. Höjr tú nú, mujn seâla Mouur,
Spirja maa Ee nú tee:

37. Han var sig paa Vegemarken, Kamppladsen, imellem Mandehæne. En Ege- eller Bøgestøvle er et stort affauget Stykke af en tyk Ege- eller Bøgestamme; denne Benævnelser bruges endnu i Sjælland og andensteds.

38. Nærmere, anstændigere var det din Fader at hevne, end

Indtil han blier i Hugning tung,
Han slaes med Kongens Dreng.

37. Paa Kampens Plads han ofte var
Blandt Kæmperne at mede,
Reev store Egekovler op,
Slog Evende møren døde.

38. De Evende da sig satte ned
I Brede, som de vare:
Din Faders Hevn dig bedre var
End saare os saa svare.

39. Evenden kaster Skjoldet ned
Dg vil ei længer lege,
Han ganger for sin Moder ind
Med røde Kinder og blege.

40. Evenden gik til Moder sin,
Han taled' ret og slet:
Siig mig, hvo er Fader min?
Enhver vil vide sin Æt!

41. Hør det, du min Moder god,
Jeg nu maa spørge dig:

saare os saa storligen.

39. Ganger for sin kjære Moder ind.

40. Siig mig den sande Fader til mig.

41. Vija o: hugge, slaes ihjel; deraf i gamle Digte vejet for
dræbt.

Veâr mujn Feâir vi Voknun vijin,
Dult eer teâ firi mee.

42. Höjr tû, mujn hiin seâla Mouur,
Sii meâr fatt ujfraa:
Eer han inn aa Vörildini,
Uj mujn Feâir vaa.

43. Um han eer aa Vörildini,
Uj tujn Feâir vaa,
Teâ verur ikkji, mian tu livur,
Tu Sömdir eâv honun faar.

44. Hunfins Sinir uj Randarnuj,
Tajr tujn Feâir vaa,
Tu manst ikkji, meni tu livur,
Sömdir eâv tajmun faa.

45. Svajnur Sveâraji fujna Mouur,
Alt veâl, sum han kundi:
Ofta hevur vaxa ungan Rakka
Qvalla Tenn uj Munni.

46. Frygvín gjek eât tuj Kjiftina,
Sum ödl veâr uj Gudli tvijin,

42. Säg mig sandt ifra. Den Talemaade: si ge fra o: fortælle, har for ikke lang Tid siden endnu været brugelig i Jylland. — Deraf Fra sagn o: Fortælling.

Saldt Fader min i Vaabenbrag,
 Thi dulgt er det for mig.

42. Her det, du min Moder god,
 Du Sandhed siige maa:
 Er vel den Mand i Verden end,
 Som Fader min mon slaae?

43. Om han er i Verden end,
 Som Fader din mon slaae;
 Ei fkeer det i dit hele Liv,
 Du Hevn af ham kan faae.

44. Hundings Sonner i Randarni,
 De Fader din mon slaae;
 Ei fkeer det i dit hele Liv,
 Du Hevn af dem kan faae.

45. Evenden svared' Moder sin,
 Alt vel, som han kunde:
 Ofte vorte ungen Hvalp
 Hvaffe Tænder i Munde.

46. Fruen gif til Risten hen,
 Med Guldet overdragen:

44. Sömdir ∴ hæderlig Satisfaction ved Havn eller Bøder.

46. Risten, som heel var i Guldet badet ∴ stærk forgyldt. Vi-
 jin ∴ bræbt.

Heâr skeâl tû fujggja tej Herkleâjir,
Sum tujn veâr Feâir uj vijin.

47. Hoon leâfar up teâ Kjiftina,
Sum nôgv veâr uj Gudl o Feâ,
Hoon tekur up tajr Svörslutir
O kaftar Sjûra aa Kneâ.

48. Hoon tekur up teâ Sjurtuna,
Sum ödl veâr uj Bloui drijin,
Heâr seârt tû, mujn seâla Sonur,
Qvuffi tujn veâr Feâirin vijin.

49. Hoon tekur hefar Svörslutar,
Sjûra hoon tajr feâr:
Hetta geâv tujn hiin seâla Feâir,
Uj mikjil Got unti meâr.

50. Teâk tû hefar
Svörslutir tvaa;
Leât tû teâr ajt anna
Svöri eâv tajmun flaa.

51. Reji Smiur buir
Firi handan Aa,
Honun skeâl tû fâa
Hefar Svörslutir tvaa.

47. I hvilken nok var af Gulb og Liggendefæe.
48. Som heel var med Blod besudlet.

Her skal du see de Pantfere,
Hvori din Fa'r blev slagen.

47. Lukker hun den Kiste op,
Som gjemte Guld og Fæe,
Dg Sværdets Stykker tog hun frem
Dg kasted' ham paa Kngæ.

48. Tager hun Stridskjorten frem
Med Blodet overdragen:
Her skal du see, min hulde Son,
Hvordan din Fa'r blev slagen.

49. Hun tager Sværdets Stykker frem
Dg flyer dem Sigurd hen:
Din hulde Fader gav mig dem,
Som var min bedste Ven.

50. See, af min Haand modtage du
Sværdstumperne de to,
Af Stykkerne et andet Sværd
Du dig maa lade slaae,

51. Bag Elven hist boer Regin Smed,
Alt ved hiin* stride Na,
Til hannem du nu bringe hen
Den Klingses Stykker to.

49. Som meget Godt unkte mig.

-
52. Honun lkeál tû fáa
 Hefar Svörslutir tvaa,
 Smuja veál o virilia
 Tiil tû ruja maa.
53. Fovni ajtur Ormurin
 Aa Glitrahaji liggur,
 Rejin han eer gouur Smiur:
 Faaun eer han diggur.
54. Teá veár hiin ungji Sjúgur,
 Honun mundi aankji frojsta:
 Höjr tû teá mujn feála Mouur,
 Vujs meár aa veldian Hest.
55. Geák tû fram eát Fossurin,
 Varpa Stejn uj Aa,
 Kjous teár Hest tiil Handar tan,
 Sum ikkji vulkkjir fraa.
56. Han gjek feár eát Fossurin,
 Kastaji Stajn uj Aa,
 Touk feár tan eáv Hestanun,
 Sum ikkji vujkti fraa.
-

54. Han monne intet friste, forfarde. — I Harbanger bruges de Talemaader: at friste en Ting ud o: forsøge en Ting fuldkommen. Seg har ikke fristet (erfaret) uden alt Godt af ham. — Paa dansk siges man: At friste (prøve) en ting

52. Til hannem du nu bringe hen
Den Klinges Stykker to;
Smed da vel og værdelig,
Indtil du ride maa.
53. Hofner hedder Ormen hlin,
Paa Gnytahej mon boe;
Regin er en duelig Smed,
Men sjelden er han tro.
54. Det den unge Sigurd var,
Ham alt mon vel gelinge:
Hør, Moder, du nu vise mig
En vælig Hest at tvinge.
55. Gak du dig frem til Fossen hift
Dg Steen i Naen kast
Dg vælg dig da den Hest til Brug,
Som stander stedse fast.
56. Da gik han sig til Fossen frem
Dg kasted' Steen i Na,
Han valgte sig den Hest til Brug,
Som stedse fast mon staae.

Sljebne. — Jevnf. N. Bib. S. Skr. nye Saml. 1 B. Pag. 320. — Alt af det Islandske Freyssi, forlæge.

55. Vælg dig den Hest til Gaande, som ei viger fra o; som gi bliver bange. Kjou, hug, isl. hjó af högg.

-
57. Han veâr uj tuj Rujkinun,
Ajn tan allarbesti,
Sujani veâr han kadlavur
Greâni Sjûra Hestur.
58. Aarla veâr um Morgunun,
Mee man rat um minna,
Sjûrur qvittar ivur um Aa
Reja Smii eât finna.
59. Sjûrur leip aa Greâna Beâk
Seâma Morgun Inimma,
So rujur han seâr ivur um Aa
Reja Smiji eât finna.
60. Teâ veâr hiin ungji Sjûrur,
Rujur firi Didnar fram,
Rejin kaftar Smujina
O tekur seâr Jadn uj Hand.
61. Höjr tû teâ nû Rejin,
Hetta eer mujn Feer,
Gjer meâr teâ, tû Reji Smiur,
Smuja meâr nû ajt Svöör.

57. Efter andre fik Sigurd Hesten Brane af Kong Hjalprek; en ubekjendt Olding bad ham drive Hestene til Soen Busaltiorns; efter andre var det Odin, som i Skikkelse af en gammel Mand hjalp ham at finde Hesten Brane, der var af Sleipners St.

57. En vælig Hest i Riget var,
 Bei kunde for sig bane,
 Den Hest udvalgte Sigurd sig
 Og denne Hest var Grane.
58. Det var en aarle Morgensund,
 Det er mig vel i Minde,
 Hen over Elven Sigurd foer
 For Regin Smed at finde.
59. Sigurd sprang paa Granes Bag
 Den samme Morgensinde,
 Saa red han sig hen over Aa
 For Regin Smed at finde.
60. Det den unge Sigurd var,
 Han frem for Doren reed,
 Flur griber Smeden Jern i Haand,
 Alt andet bort han smed.
61. Hør du mig, o Regin Smed,
 Det er min første Færd,
 Mit Grinde, o Regin, er,
 Du smedde mig et Sværd.

58. Om mig mon ret være i Minde, (om jeg husker ret); Sigurd flynder sig over Aaen.
 59. Samme tidlige Morgen.

-
62. Teák nú fraa meár hefar
Smörslutir tvaá,
Tú manst meer ajt javngodt Svör
Eáv tajmun Lutir flaa.
63. Veer veálkomin Sjúrur,
Tu eer meár so keár,
Dvölft uj Rujkjinun neákra Tuj
Uj hefa Naat kjaa meár.
64. Ee fáaji ikkji Reji Smiur
Dvölft uj Naat kjaa teár;
Hjalprek Kongur saknaft mee
Uur Haafeátunun fraa seár.
65. Smuja meár nú Svöri
Sjört o so rajnt,
Báaji maa ee vija vi tuj
Jadn o so Stajn.
66. Rejin touk vi Svörinun
O leji han teá uj Eld,
Ajnans Naattina
Heji han teá uj Gjer.

62. Javngodt, islandsk Jafngodr, lige, ligestor, ubestabiget.

63. Du er mig saa kjær.

64. Fra Høisedet hos sig. Haafeati, islandsk Háfæti: Høise-
sæde, Throne.

62. Du af min Haand modtage her
 En Klinges Stumper to,
 Og du maa mig et jevngodt Sværd
 Af disse Stumper slaae.

63. Vær velkommen, Sigurd, hid,
 Saa hoit jeg elsker dig;
 Du dvæl i Riget nogen Tid,
 Bliv denne Nat hos mig.

64. Jeg kan ei dvæle her i Nat,
 Ei Liden saa forhale;
 Thi Hjalprek Konge savner mig
 I sine høie Sale.

65. Men gjør du mig min Klinge vel
 Og smed den skjær og reen,
 Saa den kan hugge alt itu
 Og klove Jern og Steen.

66. Regin lagde Sværd i Ild,
 Dog Tang og Hammer fat;
 Arbeidede en Stund derpaa,
 Dog kun den ene Nat.

65. Smed mig nu Sværdet skjært og reent.

66. Regin tog ved (modtog) Sværdet, og lagde han det i Ild;
 een Nat havde han det i Arbeide.

67. Ajnans Naattina
Heji han teâ uj Gjer,
Huaur veâr nu Sjúrrur ungji
Heâr uj han feer.
68. Aarla veâr um Morgunun,
Mee man rat um minna,
Sjúrrur qvittar ivur um Aa
Reja Smii eât finna.
69. Teâ veâr hiin ungji Sjúrrur
Rujur firi Didnar fram,
Rejin kastar Smujina
O tekur feâr Svör uj Hand.
70. Smuja heâvi Ee Svöri,
Gjört heâvi Ee teâ tiil,
Biilar teâr aj Huirin,
Lujvi leggji Ee vi.
71. Smuja heâvi Ee Svöri
Sjört o so rajnt,
Báaji manstú vija vi tuj
Jadn o so Stajn.
72. Sjúrrur gjek eât sterkan Steja,
Rojnir alt vi Haft;

67. Hidsig, ivrig var nú Sigurd unge, bidden han farer. Han var i stor Forventning og Glæde over Sværdet.

-
67. Dog kun den ene Nattestid
 Han hamrede derpaa,
 Dg atter Sigurd, raff i Hu,
 Til hannem lader staae.
68. Det var en aarle Morgenstund,
 Det er mig vel i Minde,
 Hen over Elven Sigurd foer
 For Regin Smed at finde.
69. Det den unge Sigurd var,
 Han fremfor Døren reed,
 Flux griber Smeden Sværd i Haand,
 Alt andet bort han smed.
70. Smeddet har jeg Sværdet dit,
 Dg lavet dig det til;
 Hvis dig ei fattes Mod i Bryst,
 Jeg Livet vove vil.
71. Smeddet har jeg Klingen din,
 Alt baade Fjær og reen,
 Saa den kan hugge alt itu
 Dg klove Jern og Steen.
72. Sigurd tren for Ambolt hen
 At prøve den med Hast,

70. Fattes dig ei Mod (Hu), da sætter jeg mit Liv i Pant, at du vil seire.

Fifta Höggji, uj han braa,
Uj tögva Lútir braft.

73. Dejan eer tú, Reji Smiur,
Eáv meár veer,
Eát tú mundi svujkkja mee
Uj Vokna Gjer.

74. Tekur han hefar Svörslútar,
Kaftar aa Rejans Kneá,
Reji Smiur skjalv
Sum ajt Lillju Bleá.

75. Leji han hefar Svörslútar.
Attur uj hans Hand,
Taa skjalv Handin aa Reja Smii
Sum ajt Lilljuvand.

76. Smujar tú anna
Svöri so meár,
Dejan manstú, Reji Smiur,
Vanta teár.

72. Det første Hug, som han hug, i to Stykker det braft. — Braa, ísl. brá, bevægede, af bregd. Tögva, tvende; Íslandst Tvílfvar, to Gange, tós saa godt o: dobbelt saa godt, bruges endnu i Island; Lútir, Stykker, af det ísl. Hluti, Deel.

75. Hvad her er Tilfældet, at det ene Vers gjentager med lidt forskjellige Ord, hvad der i det foregaaende er sagt, er paa flere Steder Tilfældet; jeg har udeladt mange saadanne Vers.

Men Klingen ved det første Hug
 I tvende Stykker brast.

73. Du Doden er, o Regin Smed,
 Af mig fuldkommen værð,
 Fordi du monne svige mig
 I denne Vaabenfærd.
74. Sværdets Stykker Sigurd slog
 Mod Regin's Knæ saa brat,
 Da skjælvede hiin Regin Smed
 Alt som et Lillieblad.
75. Og Sværdets Stykker Sigurd tog
 Og lagde i hans Haand,
 Da skjælvede hiin Regin Smed
 Alt som et Lillievaand.
76. Hør mig nu, du Regin Smed,
 Hvad jeg vil sige dig:
 Hvis anden Gang du smedder saa,
 Du Doden faaer af mig.

som vare aabenbare Varianter; dog har jeg til en Prøve
 ladet nogle løbe med; thi denne Gjentakelse (parallelis-
 mus membrorum, om jeg saa maa kalde den) er noget
 Særegent ved den gamle færøiske Digtning (den findes og stund-
 dum i de gamle danske Kæmpeviser) og tildeels nødvendig,
 aldenkund Qvæderne ei have været skriftligen ortegnede, paa
 det at Forsangeren under Gjentakelsen kunde faae lidt Pus-
 terum, og imidlertid betænke sig paa det Eftersølgende.

-
77. Tù manft gjera teå
So rajnlia hart,
Båaji maa teå vera
Taali o fo fkart.
78. Smuja meår Svöri
Sjört o fo rajnt,
Båaji maa Ee vija vi tuj
Jadn o fo Stajn.
79. Höjr teå, Sjûrur ungji,
Smuji Ee teår Svör,
Hjarta úr Ormurin
Viil Ee heåva uj Veerd.
80. Smuji Ee teår Svöri
Gjeri Ee teå fo,
Hjarta úr Ormurin
Leggji Ee Viirin aa.
81. Rejin gengur eåt Smujinun
Leji Svör uj Eld,
Trujati Neåtarnar
Hejl han teå uj Gjer.
-

77. Du maa gjere det saa rettfaffens haardt; baade maa det vere taaligt (ei ituspringende) og fkarp.

79. Hjertet af Ormen vil jeg have til Mad. Veerd o: Mad, Episc. Ordet er endnu til i det Danske i Davre o: Dag-

77. Du gjøre maa mig Sværdet godt
 Dg hærde vel den Klinge,
 Saa den kan være skarp og haard,
 Dg dog itu ei springe.

78. Smedde skal du Klingen min
 Alt baade skjær og reen,
 Saa den kan hugge alt itu
 Dg kløve Jern og Sten.

79. Hør du, Sigurd Ungerfvend,
 Jeg smedde vil dit Sværd;
 Men Hjertet udaf Fosner Dorn
 Har for mig megen Værd.

80. Hvis jeg din Klinge smedder vel
 Dg gjør dig den saa skjøn,
 Da Hjertet ud af Fosner Dorn
 Jeg venter mig til Løn.

81. Regin gaaer til Smedden sin
 Dg lægger Sværd i Jld,
 I tretti Nætter hamrer han
 Dg laver Klingen til.

verdur og Rabber 3; Natverdur. Verdur, Epise, Gje-
 stebud.

80. Hjertet lægger jeg Bærdie paa.

81. Tredive Nætter havde han det under Arbeide.

-
82. Trujati Neaturnar
Heji han teã uj Gjer,
Huirin veãr um Sjúra unga
O um hanfara Feer.
83. Teã veãr um ajn aarla Morgun
Mee man rat um minna,
Sjúrur qvittar ivur Aa
Reja Smii eãt finna.
84. Teã veãr hiin ungji Sjúrur,
Rujur firi Didnar fram,
Rejin kaftar Smujina
O tekur Svör uj Hand.
85. Veer veãlkomin, Sjúrur,
Qvuffi eer eãt tuj Voun?
Gouar hevur tú Ivur-Vaanir
Uj adlari Aafjoun.
86. Veer veãlkomin, Sjúrur,
Smuja heãvi Ee Svör,
Biilar teãr aj Huirin,
Tú verur so vuja aa Feer.
87. Smuja heãvi Ee Svöri
Skart o so rajnt,

82. Hans Hu, Tanke, var til Sigurd og hans Færd.

-
82. I tretti Nætter harjrer han
 Alt paa det gode Sværd;
 Til Sigurd staaer hans Sind og Hu,
 Samt til hans Herrefærd.
83. Det var en aarle Morgenstund,
 Det er mig vel i Minde,
 Hen over Elven Sigurd foer
 For Regin Smed at finde.
84. Det den unge Sigurd var,
 Han frem for Deren reed,
 Flur griber Smeden Sværd i Haand,
 Alt andet bort han smed.
85. Vær velkommen, Sigurd, hid,
 Hvor det sig end vil foie;
 Jeg seer du haver Kraft i Arm
 Og Mod udi dit Die.
86. Vær velkommen, Sigurd, hid,
 Jeg smeddet har dit Sværd;
 Hvis dig ei fattes Mod i Bryst,
 Da rygtes vil din Færd.
87. Smeddet har jeg Klingen din,
 Alt baade fjær og reen,

85. Hvad Forhaabning er der. Voun, isl. Von, Haab; God
 har du Dvermægt i alt dit Væsyn; (jeg har godt Haab om

Båaji manstû vija vi tuj
Jadn o fo Stajn.

88. Sjúrrur gengur eát Stejanun,
Höggur aa vi Fart.
Qvörki maatti rökka eller stökka,
So veâr Svöri hart.

89. So hög han Sjúrrur
Faftlia tiil,
Sundur klejv han Stejan
O Stabban vi.

90. Han vaa ajn Orm eäv Gjiltin up,
Annan lkamt uj kjaa,
Gram kadlaji han Svöri,
Aa Gölvunun laa.

91. Höjr tû, freâji Sjúrrur,
Eäv kongjibori Vujv,
Firi tujlukar Hövdingar
Viil Ee leâta Lujv.

at du overvinder Besværlighederne ved at bræbe Ormen, saa synes mig at see af din Person).

88. Hverken formaade det at rökka (lægge sig i Eggen, eller raffe sig) eller stökka (gaae i Stykker, springe itu.)
89. Stabba, o: det Stykke Træ, hvorpaa Ambolten hviler. Stabba er egentlig en Slags Stoel, forfærdiget af et Bæd af Nygrabs Qvirvlerne (vertebræ) paa de store Qvaler.

Saa den kan hugge alt itu
Dg kløve Jern og Sten.

88. Sigurd treen for Ambolt hen,
Med Fart han Sværdet svarg;
Dets Wegg er haard, dets Ddd er skarp,
Istu det ikke sprang.

89. Saa hug han, Sigurd, dristig til,
Saa fast han kunde slaae,
Sønder klov han Ambolten
Dg Stubben ligesaa.

90. Forgylde Drm han dræbte da,
En anden fik og Ram,
Dg Sværdet, som paa Gulvet laa,
Det gav han Navnet Gram.

91. Hør du, Hekke Sigurd, sødt
Af kongebaaren Liv,
For slige Høvidsmænd, som dig,
Jeg lade vil mit Liv.

Endnu bruges enkelte saabanne Stole paa Færse. — Efter
Volsungasaga kunde Sværdet Gram ogsaa overskjære svøm-
mende Uld. Jevnſ. Müllers Sagabl. 2 D. Pag. 55.—

90. Han dræbte en Drm af det Forgylde (Slags?); en anden
nær derhos. Kjaa, isl. hiá, hos.

91. Freáji, ferm, berømt; bruges og i Hardanger; vide Norſke
B. Selsk. Skr. 1 D. Pag. 320. Isl. Frægr, berømt.

-
92. Höjr tû, freâji Sjúurur,
Sija-manst tû meár,
Neár tû rujur aa Glitrahaji,
Ee viil filgja teár.
93. Fift feári Ee uj Randarnuj,
Hunfins Sinir eát fedla,
Sujan feári Ee aa Glitrahaji,
Tuj meár man aankji bedla.
94. Fift feári Ee uj Randarnuj,
Hunfins Sinir eát finna,
Sujan ruji Ee aa Glitrahaji,
Tuj teá verur meár minna.
95. Adlar vaa han Hunfins Sinir,
Veál koom han attur fraa tajm,
Skamri Stund eáv Rujkjinun
Han raj aa Glitrahaji.
96. Teá veár Svikkarin, Reji Smiur,
Hugfar so vi feár:
Qvittar tu aa Glitrahaji,
Ee skeál filgja teár.

-
93. Thi mig mon intet fattes; ilandst því mér má engi bella; ingen kan staae mig imod, ingen er saa tapper, sem jeg; saaledes har Prof. Finn Magnussen forklaret det.
94. Thi det bliver mig mindre (besværligt).

92. Hor du kjække Sigurd Svend,
 Det maa du sige mig:
 Du farer snart til Gnytahei,
 Maa jeg da følge Dig?

93. Først farer jeg til Randarni,
 For Hundings Sønnen at fælde;
 Jeg derpaa gaaer til Gnytahei,
 Thi stor er nu min Balde.

94. Først farer jeg til Randarni,
 For Hundings Sønnen at finde;
 Jeg derpaa gaaer til Gnytahei,
 Saa har jeg nu i Ende.

95. Han Hundings Sønnen alle slog,
 Og vekk han slap fra dem;
 Han fois Etund fra Riget reed
 Til Gnytahede frem.

96. Den rænkfulde Regin Smed
 Da tænker saa ved sig:
 Naar du nu faer til Gnytahei,
 Da skal jeg følge dig.

96. Bler du til Gnytahede, da vil jeg følge dig. Hugsa, iæl-
 hugsa, tænke.

-
97. Teå veår hiin ungji Sjúurur,
Rujur aa Glitrahaj,
Mötti han ajnun gamlun Manni,
Midt aa fujnari Laj.
98. Teå veår hiin ungji Sjúurur,
Situr aa baldun Hesti,
So eer meår eáv Sonnun lagt,
Eåt teå veår Nodnagjefstur.
99. Höjr tú, restur Sjúurur,
Sia lkeál tú meår:
Qvör eer hefin vefali Meåvur,
Uj filgji eer vi teår.
100. Reji Smiur
Ormins Brouur han eer;
Tuj eer han vi meår
Ajn uj hefara Feer.
101. Rejin leji Raajini
Eåt greåva Greåvir tveår,
Tuj eer han vi meår
Ajn uj hefara Feer.

97. Laj, isl. Leid, Bei.

98. Den gamle Mand, som mødte Sigurd, var efter Volsunga-
saga Odin selv.

100. Regin Smed, han er Ormens Broder. — Totun Freids-
mar havde tre Sønner, Hofner, Ottur og Regin; den

-
97. Det den unge Sigurd var,
 Han reed til Gnytahei,
 Dg mødte der en Gubbe ham
 Alt paa den brede Dei.
98. Det den unge Sigurd var,
 Han sad paa vælig Hest,
 Dg Gubben var, saa Sagnet gaaer,
 Den gamle Rornegest.
99. Hør du Sigurd raske Svend,
 Det maa du sige mig:
 Hvo er vel denne stakkels Mand,
 Som følger her med dig?
100. Det Regin er, hiin gode Smed,
 Han smeddet har mit Sværd;
 Thi er han fulgt med mig herhid
 I denne Baabensfærd.
101. Regin Smed gav mig det Raad
 At grave Grøvter to;
 Thi er han i mit Følge, for
 Med Raad mig bi at staae.

første dræbte sin Fader, blev derpaa forvandlet til en Drage, som rugede over sin Skat; jevnf. Müllers Sagabibl. 2 Deel, Pag. 54.

101. Thi er han med mig een i denne Færd.

-
102. Hevur Réjin biji tee
Greáva Greávir tveár,
Han eer tan vesti Svikkari,
Deja viil han tee.
103. Höjr tú teá nú, Sjúrur,
Paffa tú veál uppaa,
Eát tú Dejan ikkji lkeál
Eáv hefun Ormi faa.
104. Greáv tú nú tögvar,
Teá triu heár uj kjaa;
Ajn Muun eáv Ajtrinun
Man teá lujva taa.
105. Greáv tú Grivtir trúggjar,
Um tú verur mour,
Heár vi skeál tú verja tee,
Firi Ormins Ajtur Bloui.
106. Greáv tú teár teá triu
Eáv so miklan Moui,
Heáruí skeál tú badla tee
Firi Ormfins Ajtur Bloui.
107. Ormurin eer lkrijin eáv Gudlinun,
Teá man frattaft vuja;

104. Grav du nu to, den tredie berhos; en Salupart af Ebber-
ren skal det varge dig fra, eller skjule da.

105. Grav du Gravter tre, om du bliver mødig, træ.

102. Hvis Regin Smed gav dig det Raad
 At grave Grøvter to,
 Han er af Evig og Dndskab fuld,
 Han Døden dig vil faae.

103. Hør du Sigurd Ungersvend,
 Du agte vel derpaa,
 At du Døden ikke skal
 Af Drmens Edder faae.

104. Grav du dig de Grøvter to,
 Dg grav dig derhos trende;
 Det Halve udaf Edderen
 Skal deri fra dig rende.

105. Du grave skal dig Grøvter tre
 Alt med saa meget Mod,
 Dg deri skal du værge dig
 Mod Drmens Edderblod.

106. Du grave skal dig Grøvter tre
 Alt med saa megen Daad,
 Dg deri skal du værge dig
 Mod Drmens Edderbraad.

107. Drmen gled af Guldet frem
 Der Rye gaader om saa vide;

106. Badla, 2: egentlig Hjul.

107. Fratta, udspørge; deraf det endnu brugel. udskitte.

-
- Sjúrur litur aa Greâna Beák,
Bujur seâr tiil eât ruja.
108. Ormurin eer skrujin eâv Gudlinun,
Lengt gjer han Skrii,
Sjúrur trujvur um Benjar Kolv,
Han bujur sujt Svöri tiil.
109. Trujati Eâlin veâr Fossurin,
Uj Ormurin undurlaa,
Uppi vouru bæaji Böxl,
O Búkur aa Hamri laa.
110. Teâ veâr hiin sneâri Sjúrur,
Sujnún Svöri braa,
Han kleiv tan hiin freânar Orma
Sundur uj Lutir tvaa.
111. Vant veâr teâ Höggi,
Uj Sjúrur geâv tan Stund;
Taa skjalv bæaji Leiv o Lund
O ödl Vörildins Grund.
-

108. Lange gjer den Skriðt; Sigurb griber om Benjar Kolv; dette Ord forstaaes ei af Indbyggerne; nogle mene det betyder Haandfanget paa Sværdet; andre den smalere Deel af Ormen henad mod Galen. Kolbe bruges i det danske: Kolben paa en Flint; Kolbe (spadix) i Botaniken. — Prof. P. C. Müller har meddeelt mig følgende Bemærkning: Kolver det islandste Kolfr, gammel danske Kolv = en Piil;

Sigurd sad paa Granes Bag,
Han bod sig til at ride.

108. Drmen gled af Guldet frem,
Den fremad glide vil,
Dg Sigurd greb om Benjar Kolv
Dg Sværdet bod han til.

109. Den Fos var treti Alen dyb,
Som Drmen hvilte paa,
Dens Høver gif i Dagen op
Dens Bug paa Hamre laa.

110. Det den unge Sigurd var,
Han med sit Sværd mon slaas,
Dg kløvede hiin spragled' Drm
Alt ubi Stykker to.

111. Drabeligt var dette Hug,
Som Sigurd gav den Stund,
Da skjald baade Lov og Lund
Dg hele Verdens Grund.

Benjar Kolv, Benenes Piiil er et Digterudtryk for Sværdet.

109. Tredive Alen var Vandfaldet dybt, under hvilket Drmen laa; oppe vare begge dens Finner (bæxli paa islandsk), de forreste Fødder paa visse Slanger eller Drager, eller Brystfinnerne paa Hvalfiske og Delphiner; Bugen laa paa Hamre; Affatter paa Fjeldene.

111. Vant; flent, farligt. Grund, egentl. Flade, Slette.

-
112. Taa Íkjálv báaji Leiv o Lund
O ödl Vörildins Grund,
Sjúrur braa sújn bitra Brand,
Kjou han uj Miu sundur.
113. Taa Spurgdi Ormurin,
Uj tögva Brotunun laa:
Qvör veâr hiin Hudjarva,
Uj vija tordi so?
114. Sjúrur Íkeál tú nevna mee,
Sigmunda Soon,
Hjordujis Drotning Mour
Nevned veâr hoon.
115. Höjr tú teá nú Sjúrur
Uj qveát Ee spirji tujn:
Qvör filgdi teâr tan lenga Vee,
Hiar nú tiil-mujn?
116. Rejin eer tujn Brour,
Han vujsti meâr Vee.
Han eer tan vesti Svikarin,
Deja viil han tee.
-

112. Sigurd bevægede, spingede sit Harpe Sværd, hug ham i
Midten sønder. Braa, isl. brá, af bregd, bevæge. —
Bitra, isl. bitr o: bitter, hvað, spibe. — Brand, isl.
Brandr, en Sklinge. — Kjou, isl. hió, af högg, hugge.

112. Da fjalt baade Lov og Kund
 Og hele Verdens Grund;
 Sigurd hug med skarpen Brand
 Ham sender samme Grund.
113. Spurgde da hiin Fofnet Dm,
 I tvende Stykker laa:
 Hvo var den hubjærve Mand,
 Som dræbe torde saa?
114. Mit Navn er Sigurd, Sigmunds Søn
 Derom jeg gjør dig viis,
 Og Sigmunds Dronning, Moder min,
 Hun nævnedes Hjordiis.
115. Hør du, Sigurd Ungersvend,
 Hvad jeg vil spørge dig:
 Hvo fulgte dig den lange Wei,
 Som fører hid til mig?
116. Regin er jo Broder din,
 Han viste Wei for mig;
 Af Svig og Dndskab er han fuld,
 Han vilde døde dig.

115. Rogle syngte: ringa Vee, ringe, flette Wei.

117. Tiil tes sveáráji Ormurin,
Meni han fleit uj Bloui:
Drepa manstú Reja Smii,
Houast han eer mujn Brouer.
118. Vee tú nú Reja Smii,
Sum tú hevur vjin mee,
Han eer tan vesti Svikarin,
Deja viil sjaalvan tee.
119. Stokti han Hjarta,
Vejin veár so traangur,
Trujati Eálin
Veár Tajnurin laangur.
120. Sjúrur gjördist um Hendur hajtur,
Draip han seár um Munni;
Fuglar o allkins Diour
Vouru honun aa Maali kunni.
121. Teá veár hiin Reji Smiur,
Teálaji so firi seár:

-
117. Dræbe skal du Negin Smeð, hvorvel han er min Broðer.
119. Han stegte Hjertit, Lebbet var saa trangt; tredive Alen var Spiddet langt. Tajnur egentl. en Træepind, hvor- paa Nyrterne af Grindehvalen og andet af Indvoldene steges paa Glødar; Islandsk Teinn, et Spid.
120. Draip o: dryppede. — Fugle og alskjønns Dyr vare ham i Lungemaalet forstaaelige. Der angives, overensstemmen-

117. Hertil svared' Drmen saa,
 Mens den i Blødet flød:
 Skjønt Regin Smed er Broder min,
 Du volde skal hans Død.

118. Og død du nu hiin Regin Smed,
 Som du har dødet mig;
 Han er af Ewig og Dndskab fuld,
 Han ellers døder dig.

119. Drmens Hjerte stegte han,
 Det Træe, det gik saa trangt;
 Thi Spiddet, som paa Gløder laa,
 Var tretti Alen langt.

120. Sigurd blev om Hænder heed,
 Da strøg han sig om Munde; —
 Hvert Fuglemaal og Dyrerprog
 Han strax forstaae da kunde.

121. Det var da hiin Regin Smed,
 Han taled' saa for sig:

de med Volsungasaga, Anledningen til Sigurds Kundskab om Dyrenes Sprog; for at afkjøle sine hede Fingre, strøg han sig om Munden; derved dryppede en Draabe af Drmens Hjerteblod ham hændelsesviis paa Tungen.

121. Regin, som vidste, at Drmens Hjerte havde den Egenkab, bad nu Sigurd, at han efterløvte vilde give ham noget deraf.

- Fåaji Ee teâ nû, Sjúurur,
Ui tú lovaji meâr.
122. Tiil tes sveâraji Vija,
Uppi fitur uj Ajk:
Sjaalvur fkeâl tú, Sjúurur,
Eta tuina Stajk.
123. Aad han Hjarta
Eâv Tajnunun drou;
Rejin lejift eât drekka
Ormfins Ajtur Blou.
124. Rejin lejift eât drekka
Ormfins Ajtur Blou.
Sjúurur geâv honun Beânasaar
Uj Spori, sum han stou.
125. Teâ veâr hiin ungji Sjúurur,
Sujnun Svöri braa,
Sujan kleiv han Reja Smii
Sundur uj Lutir tvaa.
126. Mikkjil mundi Sjúurur
Gudli ognast taa;

122. Láng-via, er en Fugl bekjendt i Norge og Island. Efter Volsungasaga var det en Svale. — Nogle paa Færøe syngte: Vujpanir, Biber, som er besynderligt nok, da denne Fugl næsten aldrig kommer til disse Æer.

Nu faaer jeg vel, o Sigurd, det,
Som du har lovet mig.

122. Svared' hertil Bija Tugl,
Som oppe sad i Eg:
Du selv alene, Sigurd, skal
Fortære denne Steeg.

123. Af Spibbet Sigurd Hjertet drog
Dg ene han det aad;
Men Regin til at drikke vil
Af Dremens Edderblod.

124. Dg Regin til at drikke vil
Af Dremens Edderblod;
Men Sigurd gav ham Banesaar
I Sporet, som han stod.

125. Det den unge Sigurd var,
Han med sit Sværd mon slaae,
Dg klovede hiin Regin Smed
Alt udi Stykker to.

126. Store Midler Sigurd vandt,
Han meget Guld mon faae,

126. Meget monne Sigurd Guld erholde da; ~~si~~ det i Sic. FreA-
nar o: broget, glimrende; af det isl. Frán v. frann.

Tuj han vaa tan freánar Orm,
Aa Glitrahaji laa.

127. Aarla veár um Morgunun,
Aarin up ran Soul,
Bant han taa aa Greána-Beák
Gudl Kiftir tölv.

128. Tölv Gudlkjiftir
Qvörji Minni Klak;
Sjúrir settist oman aa,
So eer fraafagt.

129. Tölv Gudlkiftir,
Qvörji Minni aa,
Sjúrir leip aa Lendar,
O vrajur veár Greáni taa.

130. Tölv Gudlkjiftir
Qvörji Minni Klak,
Sprak han ivur Lindar Aa,
So eer fraafagt.

131. Greáni sprak um Dujkji,
Silgjan Sundur gjek,

-
128. Tölv Guldkiftir paa hver Side af Vaksabbelen. (Íslandst:
hvero megin Klacka; efter Prof. Finn Magnussen.)
Sigurd satte sig ovenpaa, og saa er frafagt o: fortalt. —
Klak kaldes og nu Leipur o: en Løb.
129. Tölv Guldkiftir hver Side paa. Blandt andre Kostbarheder

Der han slog Fosner Ormen, som
Paa Gnyttahede laa.

127. Det var en aarle Morgenstund,
For Solen end oprandt,
Ei mindre end tolv Kister Guld
Paa Granes Ryg han bandt.

128. Tolv Kister Guld paa Siden hver
Af Hestens Ryg der hang;
Sigurd sad sig ovenpaa,
Saa lyder Skaldens Sang.

129. Med tolv Gang tvende Kister Guld
Ung Sigurd foer derfra.
Helten sprang paa Hestens Lend,
Dg vred var Grane da.

130. Tolv Kister Guld paa Siden hver
Af Hestens Ryg der hang,
Dg sprang den over Lindar-Ua,
Saa lyder Skaldens Sang.

131. Sprang han over Sumpen frem,
Saa Saddelspændet brast;

som Sigurd fik hos Ormen, var ogsaa Andvare Ring, som
harde magiske Kræfter og Uheld i Følge med sig; denne til-
ligemed flere Ringe forærte han siden efter Brynhilde.

131. Dujki, isl. Diki, Sump, bred Grøvt. Silgjan, Spændet
(fibula) paa Sælgjorden.

Teâ eer meâr eâv Sonnun fagt,
Eât Nodnagjestur heâna fek.

152. Nû fkeâl leâta ljauî eâv,
Ee qvöi ikkji laangur aa Sinni,
Nû fkeal teâka up annan Taat,
O vuarji leggja uj Minni.
-

Dg er det mig af Sandhed sagt,
 At det fik Nornegest.

132. Qvadet her nu horer op;
 Ei mere denne Einde.
 En anden Sang begynder nu,
 I tage den til Vinde.

132. Epilogen, hvormed Sangen sluttet, tjener til at give Forsangeren lidt Pufferum.

No. 2.

UJSMAL, FREAJI KJEMPA.*)

1. **M**engar brouta aa Heávnunun
Brattar o bráar Bilgjur;
Teá koom Ujsmali fist uj Hu
Hermund sujn eát spirja.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eáv Haji &c.

2. Teá koom Ujsmali fist uj Hu
Hermund sujn eát spirja;
Viit skullu ruja uj Kongjins Geár,
Hjalpreks Döttur eát bija.

*) **I s m a l**, den berømte Kæmpe. **Freáji**, isl. frægr, berømt, navnkundig. Dette libet Qvad er mærkeligt deraf, at **Sigurds** og **Brynhildes** Kjærlighed, som i **Brynhildes** Qvad videre omtales, deri angives som foranlediget ved **Sigurds** Halvsøsters Bryllup med Kæmpen **Ismal**. Ved dette Bryllup, som efter den her givne Beskrivelse holdtes med megen Pragt, var **Sigurd** og **Brynhilde** tilstede og bleve forelskede i hinanden; han stirrede saa stivt paa **Brynhilde**, at han brækkede det gyldne Væger, han holdt i Haanden

No. 2.

Jsmals Qvad.

1. Paa Havet mange Bolger sees,
De brat og braade bryde,
Det Jsmal først i Hu da kom
Sin Svend paa Tog at bryde;

Omqvæde.

Grane bar Guldet af Hede ic.

2. Det Jsmal først i Hu da kom,
Ei Hermunds Tog vil feile;
Vi ride vil til Kongens Gaard,
Til Hjalpreks Datter beile.

(Vers 53). Denne Sigurds Halvsøster hedde Svanilbe, en Datter af Kong Hjalprek (Sigurds Stedsfader) og Hjorbise.

1. Mange bryde paa Havet bratte og braade Bolger. Digteren begynder her, som flere Steder, heel høitrvænde eller lyrisk; men holder det ikke længe ud. Hermund anses for at have været Jsmals Svend eller Vaabendrager. Andre syngte: Herja sujn eat Spirja, at raadspørge sin Hær, probere sin Lykke, vise sin Manddom.

-
3. Ut uj miun Greás geári
Axlar han sujt Skin,
O so bygvin gengur han
Uj hör Hadlar inn.
 4. O so bygvin gengur han
Uj hör Hadlar inn,
Sum Hjalprek Kongur aa Bori seát
Vi Mann o Hundra fim.
 5. Ujsmal stendur aa Hadlar Gölvi
Vi ilkji kneptarri Hygvu,
Kjinin eer rej, sum Hummarklegv,
O Eja blaát, sum uj Dygvu.
 6. Ujsmal stendur aa Hadlar Gölvi,
Beer fram Qvövu tujna:
Siit hail, restur Kongurin,
Tú gjev meár Döttur tujna.
 7. Lajngji seát han Kongurin,
O hugfaji um teá Raa,
Qvulli han skuldi Ujsmali
Ajt haanligt Anfveár faa.
 8. Jomfrygvín ajir ajn rafkan Brouur,
Ajtur Sjúurur freáji,

3. Arle sit Skind o: lave sig til. Bygvin, isl. búinn o: fere
dig, paaklebt.

3. Midt ubi den grønne Gaard
Der arler han sit Skind,
Dg Skjon og pyntet ganger han
I høie Haller ind.
4. Skjon og pyntet ganger han
I høie Haller frem,
Hvor Hjalprek Kong ved Bordet sad
Med Mand og Hundreb' fem.
5. Jsmal staaer paa Hallens Gulv
Med silkeknappet Hue,
Har Rinden rød, som Hummerkloe,
Har Dine, som en Due.
6. Jsmal staaer paa Hallens Gulv,
Frembærer Bønnen sin:
Hil dig, du raske Kongemand,
Du giv mig Datter din!
7. Kong Hjalprek derpaa længe sad
Dg Raad han tænkte paa,
Hvordan han skulde Jsmal vet
Et haanligt Gjensvar faae.
8. Den Jomfru har en Broder bold,
Han hedder Sigurb stærke;

5. Diet er blaat, som en Due. De vilbe Duer paa Færse ere blaae.
6. Frembærer sit Krierie. Qvövu hedder nu Bönaroor, Bönorb.

Stou han teár tiil högru Hand,
Han töktift vera tujn Meákji.

9. Teá veár Svanild, Soula Ljauma,
Inn uj Hadlina gjek,
Teá físta hoon Ujsmal vi Ejuu faa,
Hoon Inda tiil han fek.
10. Lajngji seát han Kongurin,
O hugfaji heár uppaa,
Qvuffi han skuldi Ujsmali
Ajt blujeligt Ansveár faa.
11. Taa sveárají Hjalprek Kongur,
Alt foruttan Ekka,
Teár gjevi Ee nú mujna Döttur,
O heártiil Bridleips Drekka.
12. Ujsmal stendur aa Hadlar Gölvi,
Gjördu see o vendi,
Festi Svanildu, Soula Ljauma,
Hjalprek Kongur sendi.
13. Ujsmal stendur aa Hadlar Gölvi,
Aa flest ödlun vajt han Skjil:

Stíð heel, uindstrænkæt, helbig, Du tappre Konge.

8. Han vilde synes at være dig mægtig, din Dvermand.

9. Soulaljauma betyder nok egentlig Solestin, af det isl. Liómi o: Glands, Efin.

10. Et blidt Svár. Ansveár, det engelske answer.

Hvis han stod ved din høire Haand,
Man vilde knap dig mærke.

9. Det var Svanild, Soleblom,
Hun ind i Hallen gif,
Saasnart hun Jsmal monne see,
Han Ynde til-ham fik.
10. Kongen derpaa længe sad
Dg tænkte vel derpaa,
Hvordan han skulde Jsmal vel
Et venligt Gjensvar faae.
11. Kong Hjalprek svared' hertil saa,
Dg frygtede han ikke:
Dig giver jeg min Datter Kjon
Dg hertil Bryllups Drikke.
12. Jsmal staaer paa Hallens Gulv,
Med Guld han sig omhængte,
Fæstet Svanild Soleblom,
Kong Hjalprek hannem skænkte.
13. Jsmal staaer paa Hallens Gulv
Han alting vel udtalde:

11. Ekka, isl. Ecki o: Sorg.

12. Han omgjorde sig, (paaflædte sig) og vendte sig, gjorde sig i Stand.

13. Paa de allerfleste Ting veed han Skjel, ForSkjel, Grund.

Qvör lkeál bjoua Sjûra
Mujna Samkooming tiil?

14. Tuj Sveâraji Hjalprek Kongur,
Tan hiin rujkji Alvur:
Ee vajt aankji anna Raa,
Inn Teâr bjouu honun fjaalvur.
15. Ujsmal leip aa gouan Gengara,
Burtur aa Skogvin raj,
Mötti honun Sjûrur, Sigmunda Soon,
Midt aa fujnari Laj.
16. Mötti honun Sjûrur, Sigmunda Soon,
Midt aa fujnari Laj,
Teâ eer meâr eâv Sonnun sagt,
Han veâr ikkji brúnabaj.
17. Ujsmal stendur aa grönun Vödli,
Aa flest ödlun vajt han Skjil:
Teâr bjoui Ee nú, Sjûrur,
Mujna Samkooming tiil.
18. Sveâraji Sjûrur, Sigmunda Soon,
Han situr aa baldun Hefi:
Qveâni eâv Londún eer tan Frygv,
Uj teâr heâva, Ujsmal, fest.

14. Han den rige Gubbe. Alvur egentl. en mægtig, kraftfuld Mand.
16. Brúnabaj = mild at see til.

Siig, hvo skal raste Sigurd Svend
Til Bryllupsfesten byde?

14. Kong Hjalprek hertil svared' saa,
En Gubbe værd at byde:
Jeg hertil ei veed andet Raad,
End Du maa selv ham byde.
15. Ísmal paa sin Ganger sprang
Han bort til Skoven reed,
Ham mødte Sigurd, Sigmunds Søn,
Alt paa den Bei saa bred.
16. Ham mødte Sigurd, Sigmunds Søn,
Alt paa den Bei saa bred,
Dg er det mig af Sandhed sagt,
Han tit var barst og vred.
17. Ísmal staaer paa grønne Mark,
Kan alting vel udtyde:
Her Sigurd, Sigmunds Søn, jeg vil
Dig til mit Bryllup byde.
18. Svared Sigurd, Sigmunds Søn,
Han sad paa vælig Hest:
Af hvilket Land er vel den Møe,
Som du dig haver fæst?

17. Samkooming, ísl. Samkoma ∴ Sammentomst, Bryllup.

18. Hogle syng: svartun Hesti, sort Hest.

19. Hjalprek Kongur, hennara Feáir,
Frygv Hjordujs, hennara Mouir,
Teá eer meár eáv Sonnun lagt,
Eát Teár eer Jomfrygvans Brouur.
20. Hevur tú mujna Siftur fest,
O Ee ikke tiil tes frat,
Ee skeál tee vi Lurkun lemja,
Tú bujur aj annan Rat.
21. Houa Ee heávi tujna Siftur fest,
O tú ikkji tiil tes frat,
Aarin tú mee vi Lurkun lemjir,
Ee bjoui teár annan Rat.
22. Ee heávi tujna Siftur fest,
Tou Ee tee aj kjendi,
Aarin tú mee vi Lurkun lemjir,
Svajttaft teár um Enni.
23. Hevur tá mujna Siftur fest,
Hövík ivur adlar Qvinnar,
Höjr tú, Ujsmal, Freáji Kjempa,
Tu skeál meár Trajtir vinna.
24. Sveáraji Ujsmal, freáji Kjempa,
Vaxin ivur adlar Seggjar:

20. Fratta, spørge. I Island bruges endnu, Fraage, spørge,
Lurkur, isl. Lurkr. en Trækelle, en Prøgl. Bujur (bí-

19. Kong Hjalprek hendes Fader er,
Hjordis er hendes Moder,
Dg er det mig af Sandhed sagt,
At I er Mœens Broder.
20. Da du min Søster fæstet har
Dg jeg ei spurgde det,
Med Prøgle du læmlæses skal,
Du faaer ei anden Ret.
21. Vel haver jeg din Søster fæst,
Eksont du ei spurgde det,
Men forend du skal prøgle mig,
Jeg byder dig anden Ret.
22. Vel haver jeg din Søster fæst,
Ei kjendte dig for sande,
For du til Skamme prøgler mig,
Du svedes skal om Pande.
23. Da Du min Søster fæstet har,
En hovist deilig Qvinde,
Saa hør min Jsmal, Kæmpe rass,
Du Manddoms Værk skal vinde.
24. Sværed' Jsmal Kæmpe rass,
Vel vant med Sværdets Egge,

dur) faaer, fortjener ei anden Ret, Behandlingsmaade.
23. Trajstur, Byrde, besværligt Arbeide, som Herkulis 12 labo-

Qveát ajtur tan fifta Trajt, . .
Uj teár skulja um mee leggja.

25. Fram út uj tan gröna Skogv,
Heár liggja Ormar fex,
Adlar skeál tú deyar heáva,
Tú stujur aa Bruar-Bek.
26. Fram út uj tan gröna Skogv,
Heár liggja Ormar tölv,
Adlar skeál tú deyar heáva,
Tú stujur aa Bruar-Gölv.
27. Fram út uj tan gröna Skogv,
Heár liggja Ormar tvajr,
Si meár, Sjúrur, Sigmunda Soon,
Qvuffi lengjir eru tajr.
28. Ajn eer aatjan Eálin lengur,
Annar trujggjar o tjuvu,
Ödl mujn Hirur eer vitinsför,
Ee líi teár lanna Sögu.
29. Eer han aatjan Eálin lengur,
Annar trujggjar idla tvaa,

-
- res; at vinde Gen Trajtur o: paalægge Gen besværlige Fore-
tagender; maaskee af det ísl. Traudr o: nodig, vanskelig.
24. Boren over alle Kampet. Seggjar, Kampet, af det ísl.
Seggr, en tapper Mand.

Hvad er det første Manddoms Bærf,
Som du mig vil paalægge.

25. Her frem ubi den grønne Skov,
Der Drome sex sig krumme;
Dem alle skal du bræbe mig,
For du til Brud maa komme.
26. Frem ubi den grønne Skov,
Der ligge Drome tolv;
Dem alle skal du bræbe, før
Du staaer paa Brudegulv.
27. Og frem ubi den grønne Skov,
Der tvende Drome ere;
Men sig mig, Sigurd, Sigmunds Søn,
Hvor lange de mon være?
28. Den ene atten Alen lang,
Den anden tre og tyve,
Min hele Hær kan vidne frit,
Seg for dig ei vil lyve.
29. Er den end atten Alen lang,
Den anden tyve og trende,

25. Før end du træder for Brudekammen. Stujr 3: styrer. Stujur 3: træder frem.

28. Atten er et Dnblings Tal hos Færøboerne; det forekommer derfor oftere. Al min Hær er vitinsfør, isl. vitnisbær 3:

Eri Ee Sonur Samson sterka,
Ræaift Ee ikkji taa.

30. Adlar vaa han Ormanar,
Teâ tjikti honun aangan Vanda,
Finna spuji Ajtur aa han,
Han naaddi ikkji heâni eât ganga.
31. Teâ veâr Sjûrur, Sigmunda Soon,
Han hajm uj Geârin four,
Uti eer Svanild Soula Ljauma,
Hoon firi honun flou.
32. Sjûrur gjek uj Borgjina
O got eer uj honun Alva,
So fettift han uj Haafeâti,
So Borgjin ödl hoon skjälv.
33. Pleâa so, Feâir, hövilki Menn
Sujna Döttur so gjeva,
Ee vildi tujt Halsbajn sundur uj fje
Veâr flii vi mujnun Neva.
34. Fram koom Svanild, Soula Ljauma,
Hövilsk ivur adlar Qvinnar:

vidnesaft, at jeg siger dig sandt Sagn.

29. Jeg ræddes, forfærdes ikke derfor.

30. Finna eller Finnur er Rævnet paa den ene Drm.

Saa sandt jeg er en Samsøns Søn,
Jeg skal dem heden sende.

30. Han alle Orme dræbte da,
Det tyktes ham ei Vaar,de;
Men Finna Edder paa ham spyer,
Han kan ei derfra gange.
31. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
Han hjem i Gaarden kom,
Dg ude stod hans Søster Kjen,
Svanilde Soleblom.
32. Sigurd gik i Borgen ind,
Sin stærke Arm han hæved',
I Høientoft han satte sig
Saa hele Borgen bæved.
33. Saa pleie, Fa'r, ei høvst' Mænd
Bortgive Datter gjeve;
Jeg vilde onske Halsen din
Var knækket ved min Næve.
34. Frem kom Svanild, Soleblom,
En høvst' deilig Qvinde:

32. Dg god er i ham Evne, Kraft; Alva er maaskee af det isl.
afl 9: Styrke.

33. Jeg vilde dit Halebeen sænder i svs var slagen.

Hevur tú Sjúrur, lagt teá Raa,
Ujsmali Trajtir eát vinna.

55. Gak tú burtur fra mujnun Ejun,
Ee viil tee ikkji höjra,
Saamur teá aj mujn bygvin Brand,
Eát rjaua uj Qvinne - Drajra.

36. Teá veár Svanild, Soula Ijauma,
Tekur so högt eát graata;
Ettirspurgdi Sjúrur,
Uj qvuj hoon mundi so laata.

37. Gak tú burtur fra mujnun Ejun,
Graat ikkji laangur aa Sinni,
Inn veár Meávur mentur firi Moig,
O aj veár Meávur minni.

38. Sjúrur leip aa goua Gengari,
Han beár Draangji Meákji,
So rujur han aa Skogvar burtur
Firi Siftur fujna Seákjir.

39. Ujsmal liggur aa grönun Vödlí,
Staddur uj Orma - Vanda,
Fejin eer han, eát han höjrið
Greâna Houar ganga.

36. Spurgde Sigurb, hvi hun monne saa labe.

37. Græð ei længere bennesinde. End var Manben værbig sin
Mæe, han er og næsten lige saa stærk som jeg.

Hvi har du Sigurd lagt det Raad,
Jemal skal Traiter vinde?

35. Gaf du fra mine Dine bort,
Jeg vil dig ikke høre;
Det sommer ei mit gode Sværd
I Qvindeblod at røre.

36. Det var Svanild Soleblom,
Drog til saa høit at græde:
Spurgde hende Sigurd da,
Hvi Graad mon Diet vade?

37. Gaf du fra mine Dine bort,
Din Sorg jeg vel skal lindre,
Han for sin Møe er værdig Mand
Dg mig ei meget mindre.

38. Sigurd paa sin Ganger sprang,
Han Sværdet vel kan raade;
Dg reed han sig til Skoven bort,
For Søster sin at baade.

39. Jemal laa paa grønne Mark,
Bestedt i Orme- Baande,
Dg glad han bliver, da han seer
At Sigurd er ved Haande.

38. Han bar Kampesværd. Meakji, machæra, isl. Mækir,
Sværd; see Hognars Qvad, B. 76.

39. Vödl, egentl. Grønsvær; isl. völlr, 3: Mark, Eng.

40. Ujmal liggur aa grönun Vödli,
Staddur uj Orma-Bloui,
Fejin eer han, eät han höjrir
Greäna brestir Houun.
41. Tekur han han uj Seálin up,
O Saara um han qvujar,
Lajtar nú uj Taskan sujnum
Smirfil aa han eät ruja.
42. Tekur han han uj Seálin up,
Förir han hajm tiil Hadlar,
Teäk vi, Svanild, Soula Ljauma,
Grö tan Garpin Injadla.
43. Hoon gröddi han uj Deääjin,
Hoon gröddi han uj tvaa;
Fifta Deä uj fjouru Viku,
Four han uj Brinju blaa.
44. Fifta Deä uj fjouru Viku,
Four han uj Brinju nujjgju,
Lajti hoon han uj Hadlina inn,
So veänur veär Garpi eät sujggja.

40. Glad er han, at han hører Granes Høver brage. Fejin; isl. feginn, fornstet, glad. Stebt i Ormeblod.
41. Frygter for hans Saar. Ruja, isl. rida o: ride, smøre, gnide.

40. Jsmal laa paa grønne Mark,
 Bestedt i Orme Krampe,
 Dg glad han bliver, da han hør,
 At Granes Høver trampe.

41. Sigurd ham i Sadlen tog,
 Hans Saar ham Smerte gjøre,
 Dg leder da i Tassen sin
 For Balsom paa at smøre.

42. Sigurd ham i Sadlen tog,
 Hjem førte ham med Lempe,
 E vanilde, du Soelblomme Kjon,
 Du læg den snilde Kæmpe.

43. Hun lægte ham i Dagene,
 Hun lægte ham i to,
 Dg fjerde Uges første Dag
 Foer han i Brynje blaa.

44. Fjerde Uges første Dag
 Foer han i Brynje blaa,
 Hun ledte ham i Hallen ind,
 Han var saa væn og froe.

42. Lag veb, isl. Tak tu vid 3: modtag ham. Garpur, Kæmpe
 fornem Mand; isl. Garpr.

44. Nujggju, egentl. ny. — Saa væn var Kæmpe

-
45. Loutu taa tiil Bridles leâa,
Taa veâr aj eât tvörra,
Aatjan Borgjir biin vouru,
Tölv hundra Mann úr qvörju.
46. Loutu taa tiil Bridles leâa,
Naft veâr komin tiil Sams,
Aatjan Borgjir biin vouru,
O heâr veâr Kongur eâv Frans.
47. Ikkji fattajift Ujsmali
Bruar - Mannin ajn,
Vi högru Hand gjek Hjalprek Kongur,
O vinstru Gunnar Svajn.
48. Ikkji fattajift Svanildu
Bruar - Konar prúar,
Vi högru Hand gjek Gunild Búla
O vinstru Grimild Júka.
49. Ikkji fattajift Svanildu
Bruar - Mojggjar prúar,
Vi högru Hand gjek Brinild Búla
O vinstru Gurin Júka.
-

45. Der var ei at fattes; atten og 1200 bruges meest i de gamle færste Sange.

46. Næsten var alt kommen tilsammen, bleven færdigt. Frans for Frankland og Frankrige, for Rimets Skjold.

47. Ved venstre Haand gaer ikke en Mand; men en Ungkarl, som

-
45. De lave da til Bryllupsfest,
 Dg Mangel saaes ei der;
 Atten Borge budne var,
 Tolv hundred Mand af hver.
46. De lave da til Bryllupsfest,
 Alt med saa megen Glæde,
 Atten Borge budne var,
 Dg her var Kongen af Frank.
47. Jsmal ikke fattebes
 Fornødne Brudemænd,
 Ved høire Haand gif Hjalprek Kong,
 Ved venstre Gunnar Evend.
48. Euanilbe ikke fattebes
 De Brudekoner smukke,
 Ved høire Haand gif Sunilb Bubl,
 Ved venstre Grimild Gjula.
49. Euanilbe ikke fattebes
 De Brudepiger smukke,
 Ved høire Haand gif Brynilb Bubl,
 Ved venstre Gudrun Gjula.

Gunnar da var.
 48. De prude Brudekoner. — Sunilb maa altsaa have været
 Kong Budles Dronning, Brynhildes Moder. Alle Færøboer
 ere enige i dette Navn, hvorvel hun ingen andensteds nævnes.

-
50. Heár veár Meávur, uj Harpu flerdi,
Nemdur Örvur-Oddur,
Kjaalmar, Kappi freâji,
Vi Sjûra Mojggja Studdu.
51. Trujati vouru Silvursteip
O annaflujkt eáv Skaalun,
Teâ leip eáv uj Kongjins Hödl,
Tâaji alt veár fet uj Maali.
52. Trujati Silvurfööt
O nujsmujt vouru ödl,
Sjûrur stendur aa Hadlar Gölvi,
Han siur fraa Görpun Injödlun.
53. So stardi han Sjûrur
Aa Brinilda Maal,
Han brajt ivur Borunun
Firigjilta Mjôa-Skaal.
54. Drujkkji veár tajrra Bridleipi,
Hirin veár so fejin,
-

50. Studdur, en Leiesvend, den som stytter, unberstytter, leber Bruden; hun har tvende, hvoraf een gaar paa hver Side. — Dertil vælges for nærværende Tid den nærmeste Slægt; i gamle Tider var denne Forretning et besværligt Arbeide, da disse Leiesvende maatte beskytte Bruden ved opkomne Slagsmaal, som da ofte fandt Sted; nu ikke saa. —
51. Det løb over (af Overflødighed) i Kongens Slot, da alt var

50. Der var en Mand, som Harpen slog,
 Han navntes Drvarodd,
 Hjaalmar Kappe og Sigurd Evend,
 Som Leisvende stod.

51. Der treti Stobe var af Søl,
 Og mangen Solver-Skaal,
 I Kongens Hal ei Mangel var,
 Da alt var sat i Maal.

52. Der treti Fabe var af Søl,
 Hvoraf man monne øse;
 Sigurd staaer paa Hallens Gulv
 Og roser snilde Knøse.

53. Sigurd stirede saa stivt
 Alt paa Brynhildes Maal,
 Han over Bordet brækkede
 Forgyltde Njode-Skaal.

54. Den Bryllupsfest blev drukket vel
 I dette Høitidslag;

sat i Bave.

52. Nysmeddede vare alle. Sigurd fortæller om snilde Kæmper.

53. Han brækkede den forgyltde Skaal itu over Bordet, saa der blev Buller i den. Her er det, at Sigurd og Brynhilde blive forelskede i hinanden; derfor er det, Brynhilde ei vil gifte sig; see Brynhildes Qvad, B. 10: 15.

Sum tan Fuglur aa Vii litur
Eer um tan ljaufan Deâ.

55. Trujati youru Kjerti tendra
O fjöríti youru Luar,
Fildu tajrri rujku Frygv
Fiftu Naat eát soua.
56. Trujati youru Kjerti tendra
O heártil Voxljaus.
Hjalprek Kongur o Hirin ödl,
Tej fildu uj Svövu-Huus.
57. Heár veár Urgan uj Geárin troin,
Harpar o mikkjil Majngji,
Hjalprek Kongur o Hirin ödl,
Tej fildu tajm tiil Sajngjir.
58. Drujkkji veár tajrra Bridleipi,
O kaat veár tajrra Lujv.
Báaji gingu uj ajna Sajng,
Ujsmal o hans Vujv.
59. Drujkkji veár tajrra Bridleipi,
Báaji veál o lajngji,
Koom so mengur ajn Hopmand tiil,
Sum Fjövrur uj Fugla - Vajngjin.

55. 30 Ens vare tænbte og 40 Suer eller Gæller. Hir, isl. Hird
o: Livvagt.

Enhver var glad, som Fugl paa Qvist
Er ved den lyse Dag.

55. Der tretti Kjerter tændte var,
Med firte Lys gik Dreng,
Dg fulgde denne rige Frue
Den første Nat til Senge.
56. Der tretti Kjerter tændte var,
Dg Vorlys dem mon love,
Kong Hjalprek og hans Hær saa bold
Dem fulgte hen at sove.
57. Drglet blev i Gaarden traadt,
Man slog paa Harpestreng,
Mens Hjalprek og hans Hær saa bold
Dem fulgte hen til Senge.
58. Den Bryllupsfest blev drukket vel,
Dg glad var deres Liv.
Begge gik i samme Seng,
Kong Jsmal og hans Viv.
59. Den Bryllupsfest blev drukket vel,
Alt baade vel og længe,
Der kom saamange Hofmænd til,
Som Fjær i Fugle - Vinge.

57. Harper og megen Mængde = mange Harper.

58. Kaatt = kaad, lystig, fornøielig; isl. Kátr, glad, munter.

60. Drukkji veâr tajrra Bridleipi,
 O so eer komin tiil mujn,
 Sujani four qvör, sum biin veâr,
 Heâni hajm tiil sujn.

61. Nû skeâl leâta ljauí eâv,
 Ee qvöi ikkji laangur aa Sinni,
 Nû skeâl teâka up annan Taat,
 O ujtârri leggja uj Minna.

60. Drukken blev beres Bryllup, saaledes er det kommen til mig,
 til min Kundskab. Min for Mig bruges og i de gamle
 Kampeviser.

60. Den 'Bryllupsfest blev drukket vel,
 I Dands de gjorde Skridt,
 Og siden hver, som buden var,
 Foer herfra hjem til Sit.

61. Qvadet her nu horer op,
 Ei mere denne Sinde;
 Et andet Qvad begynder nu,
 I tage det til Minde.

61. Ujtarri, pberligere; andre Vujari, vibere, fremdeles.

No. 3.

BRINILDA THAATTUR.

1. **E**e vajt ajna Rujmuna,
Búla skuljun veâr kadla,
Hoon eer báaji mild o meed
Um Júka-Sinir adlar.

Niurleái.

Greáni beâr Gudli eáv Haji &c.

2. Kongur reávur firi laanga Lund,
Bjarta Búlin kadlast;
Tujvin telur Malmaring
Vi sujnar Hirir adlar.

-
1. Jeg veed et Rím, som vi vil kalde Budles; (nu for Tiden er det dog meest bekjendt under Navn af Brynhilde s.) Det er baade mildt (glæbeligt) og meed (mod, sørgelig), handler baade om Kjerlighed og Hestebedrifter. Budle var Konge i Hunaland, og hans Datter var den skønne Brynhilde, den berømte Skjoldmøe, som i fuld Rustning siden sov paa Pinbarfjeld; en hende af Odin for Ulydighed paalagt Straf.

No. 3.

Brynhildes Qvad.

1. **E**t Diktis Digt og Riim jeg veed,
Som vi vil Budles kalde;
Det er baade mildt og meed,
Om Gjuka = Sønner alle.

Omqvæde.

Grane bar Guldet fra Hebe ic.

2. Den Konge raader for sit Land,
Hans Navn mon Budle være,
Den Helt, han tæller Rhinens Malm
Med sine Livvagtis Hære.

2. Kongen raader for den lange Sund; han kaldes den skinnende, mægtige, Budle. Bjarta, isl. biartr o: lys, skinnende. Tuivin, isl. Tivi, er aldeles ebbiss; Tivi, Tir, Tyr, Sub, og poetisk Helt eller en Konge nedstammende fra Guberne, Divus. Kongen tæller Malmaring med sine Livvagtis tropper alle. Ordet Malmaring forståes ikke af Indvaarnerne; jeg troet det er fordreiet for Malm aa Rhin o:

3. Brinild situr aa Hildar Fjadli,
Hoon eer Döttur Bûla;
Sijist so tiil uj Bragdar Thaatti,
Soul skajn heâna vi Skugga.
4. Brinild situr uj Stoulinun,
Kjempur hoon sujt Haar,
Fujnt eer teâ sum Silkji,
Gudl beer Liitur aa.
5. Brinild situr uj Hadlina
Sum rujkjr genga inn;
Aangan tjikti Bûla Döttur
Vera Javnlujka fujn.

Rhinens Malm 2: Guldet, Penge. (Jevnf. Prof. P. C. Müllers Sagabibliothek 2 Deel Pag. 5.) Hvorledes ubekjendte Ord kunne forbreies, sees end videre af det færøiske Beánadits Qveái:

Beánadit eer uj fujn Feáirs Gear	Benedict er i sin Faders Gaard
Feávur sum neáka Gudlskrujn;	Faver som noget Guldfriin;
Han skeál feára tiil Magnus	Han skal fare til Magnus
Kongur	Kong
Vestur uj Kólruju;	Westur i Rótrin.

Nu forstaaes af Indbyggerne ved Kólrujn et Nomen prop., som man længe maatte lede efter, hvis man vilde finde det i Geographier; det er egentlig forvandsket istedetfor den Kolde Rhin; jevnf. Peder Syvs Kampeviser Pag. 509.

Ved denne Leilighed vil jeg anføre endnu et Vers af bemeldte Beánadits Qveái, hvori forekommer det Udtryk Blób pa a Snee; det hedder:

Kongurin ajir ajna Döttur	Kongen sig en Datter har,
Fövrur eer hoon, sum Soul,	Faver som Soel at see,

3. Brynhilde sidder paa Hindarfjeld,
Hun Budles Datter er;
Hun, meldes der i Bragdar-Thaat,
Fordunklet Solens Skjær.
4. Brynhilde sidder paa Stolen sin,
Sit Haar hun kæmmer der,
Som Silke er det fint og blødt
Og Guldets Farve bær.
5. Brynhilde sidder i Hallen sin,
Hvor Rige gange ind,
Dog tykkes Budles Datter ei
At see Jevnlige sin.

So eer eát lujta aa hennara Saa er at skue hendes Kind,
Kjinnar, Som Blod, der drypper paa
Sum Drejrin drujvur aa Snjov. Sne.

Det Udtryk, Blod paa Sne, skal være hyppigen brugt af gamle engelske og skotske Digtere; Brødrene Grimm have i deres *Werk: Alt deutsche Wälder* i B. Cassel 1813 omstændeligen handlet derom; det findes altsaa og benyttet af de færøiske Skalde.

3. Der siges saa til i Bragdar Thaat; Solen skinnede paa hende med Skygge o: hendes Deilighed fordunklede Solens Glans. Bragdar Thaat er en paa Færø ubekjendt Sang, maaskee Rilden til nærværende Brynhildes Qvad. Högnar Thaat begynder ligeledes med at citere Bragdar Thaat, som Rildes det hedder der: Kong Atle udi Hunaland, saa siges i Bragdar Thaat, fæsted' Gudrun Gjukadatter, som Sigurd Snaræaat (eiebe). — Jevnsf. Prof. Müllers forestaaende Indl. S. 41.
4. Liitur, isl. litr, Farve; Ordet Lød (kort o) bruges endnu i Jylland, som Benævnelse paa Farve.
5. Javnlujka o: Jevnlige, Mage; af det isl. jafn o: lige, og Liki o: Mage, Lige.

-
6. Teá veár restur Kongurin,
Svajpar han see uj Skjin,
So gengur han uj höa Loft
Firi sujna Döttur inn.
7. Brinild situr uj Stoulinun,
So jammerlia tvíft,
Kongurin han krevur
Sujna Döttur vi List.
8. Höjr tú, mujn hiin seála Döttur,
Sii meár fatt ujfraa,
Rujur so neákar hiar uj Deá,
Uj tujn staar Huar aa?
9. Höjr tú teá, mujn seála Feáir,
Ee sii teár fatt ujfraa:
So rujur aangjin hiar uj Deá,
Uj mujn staar Huar aa.
10. Qvör laangji viil tú, mujn seála Döttur,
Alva meár tan Vanda,
Eát tú nogtar qvörjun Manni,
Uj teár bujft tiil Handa.
11. Qvör laangji viil tú, mujn seála Döttur,
Ajka meár tan Sorg,

10. Alva o: forarsage. forvoldes det samme som ajka, ísl. eg-
gja eller egna o: egge, i følgende Vers.

6. Det var Buble Konning bold,
 Han svøber sig i Skind,
 Saa ganger han i Høienloft
 Alt for sin Datter ind.

7. Brynhilde sidder i Stolen sin,
 Dg taus er hun forvist;
 Den Konning taler ventlig til
 Sin Datter saa med List:

8. Hør du mig, min Datter god,
 Du Sandhed sigge maa:
 Riber nogen hid i Dag
 Til hvem din Hu mon staaer

9. Hør du mig, min Fader god,
 Seg Sandhed sigge vil:
 Der riber mange hid i Dag—
 Ei den, min Hu staaer til.

10. Hvorlænge vil du, Datter god,
 Mig volde saadan Vaande,
 At du hver Ridder siger Nei,
 Som bydes dig til Haande.

11. Hvorlænge vil du, Datter god,
 Mig volde saadan Sorg,

11. SeÁla, hulb, god, er vel af bet isl. Sæll o: Inkkelig, Inksallig;
 deraf formodentlig det i Sjælland brugelige Sulle o: stakkels.
 Mujn seÁla Döttur o: min sølle Datter.

Eát tú nogtar qvör eát aja,
Hjar kjemur uj Borg.

12. Sjúrirur ajtur leámi Meávur,
Sigmunda Soon,
Teá tikti meár vera mujn Saami,
Eát vera hanfara Kona.

13. Undalia hevur tú
Teár Aastinar vi teár meet,
Eát tú unnar Manni tan,
Uj tú hevur ikkji leet.

14. Teá heáva meár Nodnar skapt,
Vita teá Gud o Menn,
Nujggja Vetur unti Ee Sjúra,
Oufögðan enn.

15. Teá heáva meár Nodnar skapt,
Liggur uj Brösti Traa,

12. Det tyktes mig være min Fæder (sømmeligt for mig) at være hans Kone. Saami, isl. Sómi o: Fæder, Tre.

13. Aastur o: Elskov, Kjerlighed, isl. Ást. — Tilforn herskede paa Færøerne den Overtro, at ugifte Fruentimre ginge om Ryndelmisse Aften ud og byppede et Lørklæde i Elven, lagde det derpaa vaadt, som det var, under Hovedet om Ratten, og den Mandsperson, de da drømte om, mente de, at de skulle faae til Ægte; derfor sigte de om denne Aften: Taa rinna adlir Aastir leámin o: da rinder al Kjerlighed sammen.

14. Det har mig Kornerne skabt, vide det Gud og Mand. Hvad Kornerne er, vide Færøboerne i Almindelighed ikke; men de

At du hver Ribber siger
Som kommer hid i Borg.

12. Den Mand, jeg give vil min Haand,
Er Sigurd, Sigmunds Søn;
Til ham staaer al min Lyst og Hu,
Han er saa faur og Njon.

13. Din Kjerlighed heel underligt
Sig har mod dig beteed,
At du saa høit mon elste den,
Som du ei haver seet.

14. Det Nornerne mig voldet har,
Jeg elstet har i Løn;
I Vintre ni jeg ei har seet
Hiin Sigurd, Sigmunds Søn.

15. Det Nornerne mig voldet har,
I Brystet ligger Traa,

synge dette Ord, ligesom saa mange andre, saaledes som de have lært dem af deres Fædre, uden dermed at forbinde noget tydeligt Begreb. Der findes ellers i dette Vers en synderlig Blanding af Hedenskab og Christendom, hvilket viser, at det hele Digt i Tidens Længde er bleven moderniseret, eller og først forfattet efter Christendommens Indførelse, hvilket sidste er det rimeligste. — I ni Vintre elste jeg Sigurd, uomtalt end 3: uden at jeg hidindtil har talt med nogen derom. — Man erindre Sigurds og Brynhildes Forliebelse efter Ismalt Qvab 53 Vers. Vetur, isl. Vetur 3: Kar, Vinter.

15. Traa 3: Sygdom, Hælsot, Bekymring, Sorg, Attraa. Is: landst Thrá, Sængsel ic.

Nuggju Vetur Sjúra unga
Ee aj vi Ejun laa.

16. Tiil tes sveâraji Kongurin,
Han drekkur tan Mjôin rajna:
Qveât eer han Sjûrur freâri
Inn eârir Deânir Svajnar.

17. Höjr tû, mujn hiin seâla Döttur,
So sii Ee teâr enn:
Qveât eer han Sjûrur freâri
Inn eârir Kongjins Menn.

18. Teâ eer han Sjûrur freâri
Inn eârir Kongjins Menn,
Tuj han fedlir Haidningar
Hundra um uj Senn.

19. Teâ eer han Sjûrur freâri
Inn eârir deânir Svajnar,
Seâil hans o Hest bûnaji,
Teâ glegvar sum Gudli rajna.

20. Teâ eer han Sjûrur freâri
Fram firi eârir Garpar,

16. Han drifker Mjôben rene. Freâri, værdigere, bersmtere, bedre; isländsk fridari eller frægri.

18. Haidningar er vel det isl. Hiadningar o: kampende Dab-
singer, Hedins Krigsfolk (efter en ebbisk Fabel). Indbygg-

J Vintre ni hiin Sigmunds Søn
Jeg ei med Dine saae.

16. Svareb' hertil Kongen saa,
Han Njoden dra' til Ende:
Hvad er da Sigurd bedre end
De andre dannis Svende?
17. Hør du mig, min Datter god,
Det sige du mig end:
Hvi er da Sigurd bedre end
De andre Kongens Mænd?
18. Ja vel er Sigurd bedre end
De andre Kongens Mænd;
Thi hundred' Hedins Mænd han f'og,
Hiin raske Ungerfvend.
19. Dg vel er Sigurd bedre end
De andre dannis Svende,
Hans Sadel og Rustning ved sit Guld
Kan Diet ganske blende.
20. Dg vel er Sigurd bedre end
De andre Kæmper ranke;

gerne forklare det ved Hedninger, men vel mindre rigtig.

19. Hans Sadel og Hestetsi, det gloer (glimter) som Guldet rene.

20. EArir, isl. adrir, andre. DeAnir, isl. Daindis; deraf
Dáandis madr 3: en brav Mand, Dannemand.

Seðil hans o Tejmanir,
Teá glegvar eáv Gudli bjarta.

21. Höjrt heávi Ee fraafagt,
Ikkji veár Ee kjaa,
Táaji han Ormin aa Glitrahaj
Vi fujnun Svöri vaa.
22. Höjrt heávi Ee fraafagt,
Teá feáma fjaaldan Bragða,
Qvusfi han tan freánar Orm
Vi Svöri niur lagdi.
23. Mikjil mundi Sjúrur
Gudli ognast taa,
Tuj han vaa tan freánar Orm
Aa Glitrahaji laa.
24. Tölv Gudl Kjiftir
Qvörji minni Klak,
Bant han taa aa Greána Beák,
So eer meár fraafagt.
25. Höjr tú, mujn hiin feála Döttur,
Legg nú tiil tes Raa,
Qvusfi viit skulla tan miklan Mann
Eáv örur Londun faa.

21. Þort har jeg fortalt, ikke var jeg hos, da han Ormen paa
Gnythabede med sit Sværd dræbte. Glitrahaji funde her,
som flere Steder, ogsaa skrives Glitraheggji, af Hejggjur

Hans Sadel og Tømme funkle stærk
Dg gløe som Guldet blanke.

21. Jeg mindes vel hvad jeg har hørt,
Dog var jeg ei tilstede,
Han med sit Sværd slog Hofner Dren,
Som laa paa Gnytabede.

22. Jeg mindes vel hvad jeg har hørt,
Hans sjældne Herrefærd:
Hvordan han slog hiin Hofner Dren
Alt med sit skarpe Sværd.

23. Store Midler Sigurd vandt,
Han meget Guld mon faae,
Da dødet blev hiin spragled Dren,
Paa Gnytabede laa.

24. Lov Riffer Guld paa Siden hver
Af Granes Ryg der hang,
Dg ovenpaa ung Sigurd sad,
Saa lyder Staldens Sang.

25. Her mig da, min Datter god,
Du Raad mig kjende maa,
Hvordan hiin store Mand vi hid
Fra fjerne Land skal faae.

isl. Haugur = en Høi, Sjæld.

22. Den samme sjældne Heltedåd. Bragda, isl. Bragd = Ligt,
Swig, Krigspuds, Bedrift. Freanar, isl. frann, glimfende.

26. Tú skeál leáta meár Seálin biggja,
Uj öja Mark so gjera,
Vi so lujtlari Teánaftar
Skeál Ee heár inna vera.
27. Tú skeál leáta meár Seálin biggja,
Uj öja Mark eát flaa,
O so miklan Vaa - Lua
Leát tú heár umgaa.
28. O so miklan Vaa - Lua
Leát tú heárum gjera,
Sum tajar kunnu Dvörgar tvajr
Meest vi Runun skjera.
29. Hefin seámi Váalua,
Han maa mee so veára;
Heár man aangjin ruja aa
Uttan Sjúrrur Sneára.
30. Han leát henni Seálin tan
Uj öja Mark so gjera,

-
26. Du skal labe mig Salen bygge, i öbe Mark (o: paa Hinbar-
fjeld) saa gjore; med saa saa Tjenestefolk skal jeg her inde
være. Efter den islandske Saga var Brynhilde alene paa Flam-
meborgen; men dette er, som meget mere, senere Tilfætnin-
ger, eller Efterlignelser af de tydske Sagn i Niebelungen Lied.
27. Váalua, dette oversatte Faroerboerne ved Waabeild; men
det er den i Volungasaga omtalte mythologiske Vafurloga,

-
26. Du bygge mig et Tomfruehuur,
 I øde Mark det bære,
 Og jeg med saa Dvættene
 Vil udi samme være.
27. Du bygge mig et Tomfruehuur,
 I øde Mark opslaae,
 Og megen Vafurlue du
 Maa lade herom gaae.
28. Og megen Vafurlue du
 Maa lade herom være,
 Saa megen Ild, som Dværgene to
 Med Runer vel kan skjære.
29. Og denne samme Vafurlue
 Maa mig saa vel forvare;
 Derover ingen ride kan
 Undtagen Sigurd Snare.
30. Kongen Buret bygge Iod,
 I øde Mark Iod bære,
-

som flammede omkring Brynhildes Tomfruehuur paa Hin-
 darfjeld.

28. Som de, neml. to Dværgene, kunne meest med Runer skjære; dette er tydeligere udtrykt i Vers 32 og 33, hvor der siges, at Dværgene ei formaede ved Svig at komme derind, eller ved Runer (Heretic) at bære dette Tomfruehuur bort.

Vi so lujtlari Teánaftar
Hoon skuldi heáruj vera.

31. O so miklan Vaa - Lua,
Leát han heárum gjera,
Sum tajr kunnu Dvörgar tvajr
Meeft vi Runun skjera.

32. O so miklan Váalua
Leát han heárum flaa,
Aj munda Dvörganir
Vi Svikunun naa.

33. O so miklan Váalua
Leát han heárum vera,
Ikkji maattu Dvörganir
Burtur vi Runun bera.

34. Struja tajr uj Hunalandi
Vi útdráajin Knujv;
Hevur so mengur Edelingur
Firi Qvinnar leáta Lujv.

35. Aarla veár um Morgunun
Soulin skujn so vuja;
Teá vouru tajr Huna Kongar,
Tajr bouu seár út eát ruja.

34. Budle fal have varet Konge i Sunaland; Sunakongerne maae
altsaa vere Budles Sønnen, blandt hvilke Kong Atle nævnes.

Dg hun med faa Dpvartere
I samme vilde være.

31. Dg megen Bafurlue han
Deræft lod rundt om være,
Saa megen Ild som Dværge to
Med Runer vel kan fjære.
32. Dg derpaa megen Bafurild
Han rundt omkring lod flaae,
De Dværge da ved Svig og List
Ei dertil kunde naae.
33. Dg megen Ild antændte han,
Lod Luen rundt om være;
De Dværge da ved Runekunst
Det bort ei kunde bære.
34. Stride de i Hunaland
Alt ved udbragen Kniv,
Saa mangen Hedling haver alt
For Qvinder ladet Liv.
35. Det var en aarle Morgenstund,
Alt Solen flinned' vide,
Dg det var Hunakongerne,
Dem lysted' ud at ride.

-
36. Teå vouru tajr Huna Kongar,
 Bouu feår út eåt ruja,
 Freári vouru Júka Garpar,
 Uj tajr komu eåt struja.
37. Aarla veår um Morgunun,
 Soulin skujn uj Fjödl,
 Teå rujur so mengur Edelingur
 Uj Búla Kongjins Hödl.
38. Aarla veår um Morgunun
 Soulin bráar uj Buun,
 Ruja so freájir Edelingar
 Uj Búla Kongjins Tuun.
39. Ruja so freájir Edelingar
 Uj Búla Kongjins Tuun;
 Brinild situr uj Stoulinun,
 Hoon beer Gudl aa Bruun.
-

36. Kjællere vate Gjuka Kamperne, Gjufungerne, Gjukes Sø-
 ner, Pognar, Gunnar, Guttorm. Kong Gjuka skal have
 boet i Frankland 2: Frankrige.
37. En net Beskrivelse over Solens Dvgang i dette og følgende
 Vers. Det er aarle om Morgenen, Solen skinner paa Fjeld-
 det (Fjeldtoppene). Skinnit sees alt længere og længere ned
 paa Fjeldets Hamre eller Affatser, indtil det endelig naaer
 Foden og Havets Overflade.

-
36. Det var Hunakongerne,
Dem lysted' ud at ride;
Men Gjuka - Garper Monnet fik,
Der de kom til at stride.
37. Karle kasted' Solen ud
Dens Straaler uden Tal;
Der reed saa mangen Udling hen
Til Buble Kongens Hal.
38. Karle ganger Solen frem,
Dens Skin til Buer naer;
Der reed saa tappre Udlinger
Til Buble Kongens Gaard.
39. Der reed saa tappre Udlinger
Til Buble Kongens Gaard;
Brynhilde sad udi sin Stoel
Med gyldentoffet Haar.

-
38. Solen (Soelstraalerne) bræktes paa Buerne ∴ Fjulte Skjar eller Klippestykker i Havet, som blot rakte til Båndskorpen. Tuun, Slot, Slotsgaard. Den Talemaade: Bråar uj Bruun, siges, naar Dinebrynene (Brunun) spasmatisk sammentræktes.
39. Hun bærer Guld paa Dinebrynene ∴ hun har Guldbaand om Hovedet.

-
40. Búlin Kongur uj Seálin gengur,
 Bijur Frygv vi Sveári:
 Koomin eer han, Gunnar Kongur,
 Nian úr Júka Geári.
41. Höjr tú Brinild, Döttur mujn,
 Gjera lkeál tú teá:
 Koomin eer han, Gunnar Kongur,
 Honan liur tú Jeá.
42. Búlin Kongur aa Gölvi stendur,
 Stijar see vi Boor;
 Brinild, unga Döttur hans,
 Hoon teálar ikkji ajt Oor.
43. Brinild see úr Stouli lifti,
 Glegvar uj Gudli rej,
 Skundaji seár eáv Búlin's Borg,
 Hoon gengur aa Hildarhaj.
44. Grymur o Högnar, Júka Soon,
 Tajr möttist aa grönun Vöðli,
 Mojggjar qvukku uj Hildar Seáli,
 Taa ljelvur hōa Búlin's Hödl.

40. Han beder Fruen (Tomfruen) om Svar. Bija Svear siges, naar Frieren sikket to Mand til Kjæresten for at vare sikket paa hendes Ja; de siges da almindeligvis: Vi bare bønfige Ord og kræve Svar; heru Bønnur Oor (forðum Qvövu, cfr. Ísmals Quab Vers 6.) o bija eller kræva Svear.

40. Kong Budle ind i Salen treen,
 At høre Freuens Ord:
 See, Konning Gunnar kommen er
 Herhid fra Gjutagaard.
41. Hør mig, Brynhilde, Datter min,
 Hvad du nu gjøre maa:
 See, Konning Gunnar kommen er
 For dig til Brud at faae.
42. Kong Budle staer paa Gulvet frem,
 Han spytter sig ved Bord;
 Men Brynhild, unge Datter hans,
 Hun taler ei et Ord.
43. Brynhilde stod fra Stolen op,
 Hun skinnede som Guld,
 Fra Budles Borg hun spyder sig
 Til Hindar venneuld.
44. Grim og Hognar Gjukafon,
 De mødtest der paa Loft;
 Da zittred' Moer i Hindarsal,
 Da runged' Budles Loft.

41. Sam sig du Ja!

44. Dette og følgende Vers til B. 48 stemmer ei overeens med det følgende; thi Vers 83 siges Brynhilde, som rigtigt er efter Volsungasaga, at sove; her er hun derimod ganske paa gænde, og sidder midt i Ilden og udæsker Kamperne

-
45. Grymur og Högnar, Júka Soon,
Tajr flouuft vi bitrun Brandi,
Brinild situr uj Váalua,
Midt uj Feðirs sujns Landi.
46. Settist attur uj gjiltan Stouli,
Hoon smujlist undur Lujn,
Qvör uj heldur aa Váaluan,
Han skeál vera mujn.
47. Brinild situr uj gjiltan Stouli,
Teá hit veána Vujv,
Drevur hoon Sjúra eáv Nordlondun
Uj Hildarhaj tiil sujn.
48. Brinild situr uj Hildarhaj,
Teá hit veána Vujv,
Drevur hoon Sjúra eáv Nordlondun
Seár tiil Sorgar Tuj.
49. Ajn Deá frattir Sjúrur
Burtur uj ödrum Land:
Brinild svevur aa Hildarhaj,
Hoon eer Bilar vaant.
-

til Tournering og Ribberspil om sig selv; dog har jeg ikke udslettet disse Vers, fordi Prof. Mülle r har underrettet mig om, at der netop paa dette Punkt af Historien findes ogsaa i Wolfsungasaga nogen Tilberede.

-
45. Grim og Hognar Gjukason,
De stred' med skarpen Brand,
Brynhilde sad i Vafurild
Midt i sin Faders Land.
46. Sad hun sig i gylden Stoel,
Hun smilede under Liin:
Den, som rider i Vafurild,
Han skal være min.
47. Brynhilde sad i gylden Stoel,
Hun var en Viv saa væn;
Fra Nordland trak hun Sigurd sig
Til Hindarfjeldet hen.
48. Brynhilde sad paa Hindarfjeld,
Hun var en Viv saa reen;
Fra Nordland drog hun ham til sig,
Sig blot til Sorg og Meen.
49. Sigurd spørger det en Dag
Langt borte i fremmed Land:
Brynhilde sover paa Hindarfjeld,
Hun er saa beiler-vandt.

47. Nordland o: Danmark; see Vers 86 nedenfor.

49. Bilax vaant, isl. bidla - vaund, vanskelig at beile til, vragende Beilere.

-
50. Sjúrrur raj út aarla Morgun,
Aj hans. Foftra vifti:
Aangjin vajt aa Modni eát fia,
Qveár uj han aa Qvöldi gjiftur.
51. Sjúrrur raj út aarla Morgun,
Gjerdi lee vi Hodni;
Heár foutu tvajr vidlini Fuglar
Aa ajnun Summars Modni.
52. Ajn Deá touku Fuglanir
Eát meála midlun fujn:
Brinild svevur aa Hildarhaj,
Heár vantar hoon tujn.
53. Ajn Deá touku Fuglanir,
Ujmidlun fujn eát meála:
Brinild svevur aa Hildar Fjadli,
Hiar man Sjúrrur feára.
54. Inn teá fratta Sjúrrur
Um Hunaland han four:

-
50. Ei hans Fostersfader (=: Stedsfader, Hjalprek) viðste det. Engen veed om Morgnenen at fige; hvor han om Aftenen gjeftur. — Denne Sentens kan regnes blandt loci communes, hvoraf der i dette Digt Hayes flere, saasom Vers 34, 116, 122, 123, 139, 171, 186, 196, 219 og i Sigurds Dvad Vers 27, 45.
51. Dmgjorbebe sig med Hornet (formodentlig et musikalsk In-

50. Sigurd rider aarte ud
 Alt paa sin rappe Hest; —
 Man ikke veed om Morgenens,
 Hvor man er Dvældgejest.
51. Sigurd reed i Morgenstund,
 Tog Luren med fra Borgen;
 Paa Træets Dvist to Fugle sad
 Den skjønne Sommer-Morgen.
52. De Fugle qviddrede en Dag,
 Dg sang imellem sig:
 Brynhilde sover paa Hindarfjeld,
 Dg der hun venter dig.
53. De Fugle qviddrede en Dag
 Dg Ordene saa vare:
 Brynhilde sover paa Hindarfjeld,
 Dg did maa Sigurd fare.
54. Dg endnu spurgte Sigurd, da
 Om Hunaland han foer:

strument, Balshorn eller besl.; dog uden Tvivl ansørt uden videre Betydning, blot for Rimets Skyld); her sadde to vilde Fugle paa en Sommer-Morgen.

54. Hajstour ∴ stor i Hu, æretjær, knibst; dette Ord bruges for nærværende Tid om en Pige, som afflaer en Frier, og derhos ikke kan, eller saalige vil, angive Grunden, hvorfor hun gjør det.

Brinild fitur uj fujnun Seáli,
Hoon eer so hajstour.

55. Sjúgur qvittar eát ruja
Aa Búla Kongjins Land,
Gudli búnar Hanskanar,
Tajr drevur han seár aa Hand.

56. Tölv Gudl Ringar
Heji han heár uj kjaa;
Drotning's Ringjin reja
Settist oman aa.

57. Tölv Gudl Ringar
Drevur han seár aa Hand;
Sujani qvittar nujtur Draangur
Aa Búla Kongjins Land.

58. So gengur han Greáni
Aa Groutti, sum aa Sand,
Aangjin kjemur tujlujkur
Aa Búla Kongjins Land.

59. So gengur han Greáni
Aa Groutti, sum aa Vödli;

55. Qvittar, flyndur sig, iler.

56. Bed Dronning: Ringen forstaas uden Lovel ben fatafe, uhelda bringende Kjövars Ring.

57. Draangur: 3: Ungfarl, fornem Mand, Ribber, altid i god Betjending, isl. Drengur. Nujtur, isl. Nytr 3: duelig, beqvem.

Brynhilde sidder i sin Sal,
 Og hun er saa hustor.

55. Sigurd hurtigen reed frem
 Til Buble Kongens Land,
 Guldvirket Handske tager han
 Og drager paa sin Haand.
56. Tolv Ringe udaf røden Gulb
 Han med sig have maa,
 Og Dronning-Ringen, rød og røn,
 Han fatte ovenpaa.
57. Tolv Ringe udaf røden Gulb
 Han trækker paa sin Haand,
 Saa rider han, hiin raske Dreng,
 Til Buble Konges Land.
58. Saa ganger Hesten Grane frem
 Paa Stene, som paa Sand;
 En saadan kommer aldrig meer
 Til Buble Konges Land.
59. Saa ganger Hesten Grane frem
 Paa Fjelde, som paa Steen;

58. Ingen kommer liig ham til Buble Kongens Land. Tujlukur,
 isl. Thvilikr, en saadan.

59. Saa gaaer han, Grane, paa Stene, som paa Græsjord. Den
 største Dyd ved uffebe Heste, og saaledes ere de færreste, er
 at de have stærke, haarde Høver. Den er saa haardsøddet, at

Slujkur kjemur ikkji attur
Aa Búla Kongjins Hödl.

60. Han raj seâr so nialeâni
Vi Juka - Geârin fram,
Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann.
61. Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann,
Tuj hoon vildi forvitnaft,
Qveâr uj Sjúrur rujur fram.
62. Gjarna viil hoon sujggja teâ,
Qveâr uj Sjúrur rujur fram,
Hoon saa ikkji aa Hest-Beâkji
Ajn tujliara Mann.
63. Sjúrur, stôa tujnari Feer,
O teâla vi mee;
Ee aji meâr so veâna Döttur,
Vi Aastir viil aja tee.

den har Høver som Staal, er den bedste Koes, der kan gives
en færøisk Hest, og paa de skarpe Fjelde behøves det ogsaa,
da Skoe ei vel kan bruges, eftersom Hesten da vilde glide, og
ei saa let klattre op paa Stenene; at Grane havde gode Hø-
ver, sees ogsaa af det 77de Vers.

60. Han reed sig saa nedertig (lavt) o: ved Fjeldets Fod, hvor
Gjufagaarden, Kong Gjuks og Dronning Grimildes Borg,
antages at have lagt. — Gjuke skal have været Konge i Frat-

En saadan kommer aldrig meer
Til Buble Konges Lehn.

60. Han reed sig frem ved Fjeldets Fod,
Ved Gjukagaarden fram,
Frue Grimhilde og hendes Mænd
Stod der med megen Bram.

61. Frue Grimilde og hendes Mænd
Stod der med megen Bram;
Thi hun saa gjerne vide vil,
Hvor Sigurd rider fram.

62. Hvor Sigurd monne ride fram,
Hun gjerne vide vil,
Paa Hesteryg hun aldrig saae
En Mand saa skjon og snild.

63. Sigurd, stands din raske Færd,
Dg taal et Ord med mig;
Jeg har en Datter væn og skjon,
Hun høilig elsker dig.

land, og Gjukaborg skal have lagt ved Rhinens Bredder.

61. Forvitnast, isl. Forvitnaz ∴ udspeide, udforske. Forvitnast paa en Ting ∴ betragte en Ting med Nysgjerrighed; bruges paa Hardanger, jevnf. norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 319.

62. Gjerner vil hun see det. — Tujliara ∴ anseeligere, takkeligere. Tujlujukur, egentl. sliq, saadan.

63. Jeg eier mig en saa væn Datter, som ved Kjærlighed vil eie dig.

-
64. Tú gjer veál, Inarpi Sjúrur,
Tú snakka við vi mee;
Ee aji meár so veâna Dóttur,
Vi Aaftun lejir hoon tee.
65. Ee fíðli ikki mujnari Feer,
Meni mujn Gengari rennur,
Ee feári meár aa Hejggji fram,
Sum Váaluan brennir.
66. Ee stöggji ikki mujnari Feer,
Mujn Gengari rennur uj Lund,
Ee feári meár aa Hejggji fram,
Eât fujggja teâ veâna Sprund.
67. Teâ eer inn, sum ofta firr,
Bilar feâra eât frujggja;
Aangjin tordi laangur fraa,
Inn Váaluan eât fujggja.
68. Merkjis. Meávr Orun teálur,
Tungan meálur inna:
Qvör, uj heldur aa Váaluan,
Han skeâl teâ Jomfrygv vinna.
-

64. Med Elfvor lænker hun sig.

65. Hejggji eller Hajgi, Haji, Ubmarken paa Sjældene, Hebe, ogsaa Sjældforhøininger, Høie, isl. Heidi, eller Haugur.

68. Her og i det følgende findes en, uden Tvivl senere, Tilfætning.

-
64. Hør, raske Sigurd kom til mig,
 Jeg dig en Biv vil kaare;
 Jeg har en Datter væn og fjon,
 Hun elsker dig saa saare.
65. Jeg Færden min ei standse kan,
 Nu Hesten fremad render,
 Jeg iler mig til Fjelbet frem,
 Hvor Vafurluen brænder.
66. Jeg Færden min ei standse kan,
 Jeg rider ubi Lund;
 Jeg iler mig til Fjelbet frem,
 At see den væne Sprund.
67. Det gaaer nu til, som ofte før,
 De Mænd ta'r ud at frie;
 De Vafurluen see, men tør
 Ei holde derudi.
68. Herolben rører Tungen sin,
 Dg mæler dennesinde:
 Hvo, som i Luen ride tør,
 Han skal den Somsfrue vinde.

ifølge hvilken Kamperne indløbe sig i Tournering og Ridder-
 spil for Brynhilde. Mærkemaaden er: Herolben, Isl. Mær-
 kismadr, en Ganefører.

-
69. Grymur rujur aa grönun Vödli,
Kijin beer han so baldan,
Han vendi sujn Hest fraa Vään, taa
Han skjildi uj Baali halda.
70. Gunnar Kongur tiil Orar tekur,
Heldur eát tuj Glajm:
Nú skeál teåka teå veåna Vujv
O föra tiil Hadlar hajm.
71. Gunnar rujur aa grönun Vödli,
Kijin beer han so baldan,
Han vendi sujn Hest fraa Vään, taa
Han skjildi uj Baali halda.
72. Tajr rojndi sujnar Hestanar,
Qvör vi sujnun Liit ;
Ikkji vildi Greåna genga,
Tuj han heji Mans Viid.
73. Tajr skjiftu sujnun Bånaji,
Ödlun sujnun Liid,
Ikkji vildi Greåna genga,
Tuj han heji Mans Viid.

69. Grym eller Grim er formodentlig Guttorm, Gjufes Søn, som for Bersesaldets Skjyd saaledes er forandret.

70. Kong Gjufe paa Gjufsborg havde med sin Dronning Grimilde tre Sønner, Hognar, Gunnar og Guttorm, samt en Datter Gudrun. Glaim, ist. Glaumr, Glæde, Støi.

69. Grim rider frem paa grønne Mark,
 Han Kinder har saa holde;
 Men Hesten foer fra Luen bort,
 Vil ei i Baalet holde.
70. Kong Gunnar da til Orde tog,
 Med Gammen foer han frem:
 Nu skal jeg snart den vane Vid
 Til Hællen føre hjem.
71. Kong Gunnar reed paa grønne Mark,
 Han Kinder har saa holde;
 Men Hesten foer fra Luen bort,
 Vil ei i Baalet holde.
72. De prøved' deres Heste da,
 Alt med de Farver smaa;
 Men Grane havde Mandevib,
 Dg vil ei fremad gaae.
73. Dg fliste de deres Dragt,
 Alt med de Farver mange;
 Men Grane havde Mandevib
 Dg vil ei fremad gange.

72. Hver med sin Løb isl. Litr o: Farbe. — Mandevib, Men-
 neskeforstand.

73. Bånaji, isl. bånadr, Prybelse, Uniform, enhver kjendelig
 eller udmærket Dragt. — Præst: Bånaji o: Samarie.

-
74. Ikkji vildi Greâni genga,
Tuj Gunnar honun raj,
Firinn han, hiin ungji Sjúgur,
Honun aa Herar naj.
75. Sjúgur freâji tiil Orar tekur,
Fraa man frattast vuja:
Ee beri teâ-Merkji uj mujt Skjold,
Ee skeál nu heáruj ruja.
76. Aangjin raj aa Brinilda Heig
Uttan Sjúgur sneári;
Gjögnum Rojk o Váalua,
Han o Hestur hans, Greâni.
77. So stjaj taa Greâni
Aa Foldunun fast;
Innaleâji uj Hejggjinun
Teâ Hovsþori braft.
78. So stjaj Greâni
Drujstulia fram,
Hajtur veár tan Eldurin,
Sjúra um Lendur bran.

74. Naj o: neibe; maastee for laj o: laa. Herar, isl. herdar, Skuldre.

75. Sigurds Skjold luebe i det røde Gulb; paa det stod en Drage, mørkebrun foroven, faverred forneden, til Vinde om hiin Drage, han havde dræbt, som Varingerne kalde Fosner. Jevns.

74. Paa Grane Gunnar satte sig,
Men Grane vil ei gaae,
Før han, hiin Sigurd Ungersvend,
Alt paa hans Skuldre laa.

75. Sigurd rask til Orde tog,
Der Rye gaaer om saa vide:
Jeg bær et Mærke i mit Skjold,
Nu skal jeg deri ride.

76. Ingen uden Sigurd kan
Til Brynhild Vei sig bane,
Sgjennem Røg og Vafurild
Føer han paa Hesten Grane.

77. Frem traadte Hesten Grane da,
Saa Jordens Grunde brast,
Langt inde ubi Fjeldets Steen
Saa Granes Hovspor fast.

78. Hesten Grane dristelig
Føer med den Ungersvend;
Sigurd blev af Ilden heed,
Han brændtes om sin Lend.

Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 61.

77. Saa traadte da Grane paa Jorden fast; langt inde i Høien, Fjeldet, det Hovspor brast.

78. Heed var den Ild, som Sigurd om Lender brændte. Sigurd siges i denne Anledning at have traadt Ilden.

-
79. So stujur Greâni
Gjögnum Rojkjin Svarta,
Han koom eát tuj Portrunun,
Teâ lkujn, sum Gudli bjarta.
80. Sjúrur raj tan Váalua,
Uj aangjin tordi firr,
O vi fujnun Svörinun
Taa klejv han niur Dirr.
81. O vi fujnun Svörinun
Klyvur han Laagur fraa,
Saa han, qveâr uj Búlins Döttur,
Ajna uj Saangun laa.
82. Sjúrur freâji uj Seálin gengur,
Vuja um see higgur,
Seâr han, qveâr teâ veâna Vujv
Ajna uj Saangun liggur.
83. Seâr han, qveâr teâ veâna Vujv,
Uj Heerkleávvunun Sveâv,
Sjúrur touk fujn bitra Brand,
Han sprettur Brinju eâv.
84. Up vaknaji Brinild,
Hoon higgji um see lajt:

82. Higgur 3. seet.

79. Hesten Grane traadte frem,
 Igjennem Rogen brød;
 Sigurd stod ved Portens Dør,
 Der skjan som Guldet rød.
80. Reed han gjennem Vafurild,
 Som ingen voved før;
 Han med sit Sværd, som kaldtes Gram,
 Da klovod' Hallens Dør.
81. Han med sit Sværd klov Laasen fra,
 Han vel det kan formaae,
 Dg saae, hvor Budles Datter skjan
 Paa Leiet ene laa.
82. Sigurd gif i Salen ind,
 Han skued' rundt om sig,
 Dg saae han, hvor den væne Vid
 Her laa saa blidelig.
83. Saae han, hvor den væne Vid
 Sov ubi Rustning sin.
 Sigurd tog sit skarpe Sværd,
 Affspretter Brynjen sin.
84. Dpvaagnede Brynhilde da,
 Hun seer om sig saa vide:

84. Hun vaersom om sig saae. (Lajt egentl. hun vendte Hovedet for at see). Bajt o: beed, skar. Bygvin. isl. búinn; beraf det danske eller jydskte Boven, f. Ex. en boven (o: bygtig)Karl.

Qvör aatti tan bygvin Brand,
Uj Brinju eäv meâr bajt?

85. Sjúra lkeâl tû nevna mee,
Sigmunda Soon,
Hjordujs Drotningjin,
Hoon beâr meâr uj Hajm.
86. Rijin eri Ee eäv Nordlundun
Hiâr nu tiil tujn,
Sjúrur, Sigmunda Soonur,
Veldia, Söta mujn.
87. Brinild fettiist up undur lee,
Smujlist undur Lujn:
Veer veálkomin eäv ödrun Londun,
Sjúrur, Söti mujn.
88. Höjr tû teâ nû, Sjúrur,
Qvör vujsti teâr Lai,
Gjögnum Roik o Váalua,
Eât tû hiar raj?
89. Fuglurin aa Qvifti,
Bujaji hoon mujn;

85. Dronning Hjorbise, hun bar mig til Berden.

86. Nordlandene skal formodentlig betegne Danmark, hvor Hjalprek var Konge, og hvor Sigurd var opfofret. Söti, islandsk Sæta, Qvinde, især vel en Tomfrue.

Hvo eied' denne hovne Brand,
Mit Pantser kunde bide?

85. Mit Navn er Sigurd, Sigmunds Søn,
Derom jeg gjør dig viis;
Dg Sigmunds Dronning, Moder min,
Hun nævnedes Hjordiis.

86. Fra Norderland jeg reben er
For dig, min Liv, at møde,
See, jeg er Sigurd, Sigmunds Søn,
Min Bældige, min Søde.

87. Brynhilde op fra Leiet stod,
Dg smiled' under Liin:
Velkommen hid fra fremmed Land,
D Sigurd, Søde min.

88. Hør du Sigurd Ungersvend,
Hvo viste Bei for dig,
Igjennem Røg og Bafurild,
At du fandt hid til mig?

89. Der var en Fugl paa Træets Qvist,
Det saa mon soie sig;

87. Brynhilde satte op under sig, reiste sig i Beiret; var velkommen fra andre Lande, Sigurd, min Ven. Saaledes oversattes det paa Færøe.

89. Fuglen paa Qvist hiede paa mig.

Hoon vujsti meâr Lajin,
Hiar hajm tiil tujn.

90. Höjr tû, Sjúrir, Söti mujn,
Veer nú aj so braa;
Geák teâr heldur tiil mujn Feâir,
Teák eâv honun Raa.
91. Tû hevr so lajngji, Frygv Brinild,
Stundi aa mujt Maal;
Ee feâri ikkji tiil tujn Feâir,
Eât teâka eâv honun Raa.
92. Tû hevr so lajngji, Frygv Brinild,
Stundi aa mujt Fund,
Teâ föddu meâr Alfinganir
Gjögnum grönan Lund.
93. Löddu tej sujnar Aastir seâman,
Innan mentar Fund,
Taa veâr Aasla, Sjúra Döttur,
Gjitin aa tajrri Stund.
94. Adlir tajr, uj Bûlins Hödl,
Lova tej aanka Verka,

90. Bær ei saa hastig, ubefindig.

91. Du har saa længe længtest efter mit Maal o: efter mig.

92. Du har saa længe ventet paa min Ankomst. Det sagde mig
de syngende Fugle gjennem den grønne Lund.

93. De lagde deres Elskov sammen indenfor den kunstige Befæst.

Den ved sin Sang mig viste Veie
Fra fjerne Land til dig.

90. Hør du Sigurd, Søde min,
Du ile ei saa fage;
Gak heller til min Fader hen,
For Raad af ham at tage.
91. Du har saa længe ventet mig,
Frue Brynhild, væne Mage;
Jeg gaaer ei til din Fader hen
For Raad af ham at tage.
92. Du har saa længe ventet mig,
For du mig haver funden,
Det sagde mig Skjønangerne,
Der jeg reed gjennem Lunden.
93. Mødtes deres Elskov da
Alt inden Burets Grund,
Og Aslaug, Sigurds Datter, blev
Udfangen samme Stund.
94. Alle udi Budles Hal,
De love Brynhilds Buur;

ning (Brynhildes Jomfruebuur); egentlig det kunstige Paa-
fund. Mentar, isl. mentr = videnfabelig bannet, kunstige
gen opført.

94. Alle de, som ere i Budles Hal, rose dette i sit Slags eneste
Bark (nemlig Jomfrueburet).

Innan firi mentar Fund
Bundu tej Aaftin sterka.

95. Blujur leji han Armanar
Ivur Brinilda Hals:
Ee svöri tan Aj aa mujnari Trá,
Heár huir ikkji undur Falk.

96. Tölv Gudl Ringar
Drou han Frygvin aa Hand:
Hetta lkeál vera teá fista
Elfkovins Baand.

97. Tölv Gudl Ringar
Leji han Frygvin aa Feng,
Sujani leji han oman aa
Tan dujra Drotning's Ring.

98. Gurin gjek aa Gudlfoulina
Teá hit veána Vujv;
Drou hoon Sjúra eáv Hildarhaji
Uj Júka Geár tiil sujn.

99. Sjúrur fitur uj Stoulinun
Niur firi see seár:

-
95. Bliót lagde han Armene ober Brynhildes Hals; Jeg sværger den Gød paa min Troe, herunder boer ikke Falskhed.
97. Ved Dronning-Ringen forstaaes uden Tvivl den saakaldte Ansvars Ring, som Sigurd fik, da han overbandt Fosner-Demen.

Stærk bandtes deres Elfsøvs Bænd
 Alt inden sammes Muur.

95. Om Brynhilds Hals-han Armen sin
 Saa blidelig mon snoe:
 Jeg sværger, at der hos mig ei
 Skal nogen Falskhed boe.

96. Gulbringe tolv han derpaa drog
 Alt paa den Frues Haand:
 De skulle være, sagde han,
 Vor Elfsøvs første Bænd.

97. Gulbringe tolv han lagde da
 Alt udi Fruens Skjød,
 Og gav han hende dertil end
 Den Dronning-Ring saa rød.

98. Gudruna til Guldstolen gik,
 Hun var saa væn en Maard;
 Hun Sigurd drog fra Hindarfjeld
 Til sig paa Gjukagaard.

99. Sigurd sad paa Stolen sin
 Og kued' ned for sig:

98. Dette Vers er som en Indledning til det følgende om Sigurds Fald. Dog var det neppe Gudrun (vid. S. 123), men snarere hendes Moder Grimild, som ved Trylkerie drog Sigurd hen til Gjukagaard.

Qveât mundi Grimild Drotning
Villja nú meâr?

100. Brinild, teák meâr Seâil o Böxl,
Ring o Brynju vuja;
Ee heâvi so lujtla Örindi,
Burt annasteâr eât ruja.

101. Tiil teâ sveâraji Brinild,
Tekur um Hjarta eât köla:
Júka Kongur Döttur ajur,
Vi Aastir man tee meâla.

102. Höjr tú teâ nú Sjûrur,
Ee gjevi teâr Fingur-Gudl;
Ruj teâr ikkji tiil Grimildu.
Tuj hoon eer eâv Svikun fudl.

103. Teâ veâr um ajn aarla Morgun,
Han fraa Brinildu raj;
Mötti han hennara seâla Feâir
Skamt fraa fujnari Laj.

104. Sjûrur situr aa Greâna Beâkji,
Hûin uj han vendi,
Heâr sum hennara Feâir veâr,
Heâr eâv Vejinun rendi.

100. Brynhild, tag mig Gabbel og Tømme.

101. Hun tager til (begynder) om Hjerte at kjæles. Kong Gjute

Qvad mon hun vil, saa tænkte han,
Den Dronning Grimild mig?

100. Hør Brynhild, giv mig Sadel og Ring
Med Tømme, Brynje vide,
Jeg har et lidet Grinde
Bort andensheds at ride.

101. Hertil svared' Brynhild saa,
Hun fjølnebes om Hjerte:
Kong Gjufe sig en Datter har,
Hun elsker dig med Smerte.

102. Hør du det, min Sigurd god,
Jeg gier dig Fingerguld;
Men riid da ei til Grimild hen,
Thi hun af Svig er fuld.

103. Det var en aarle Morgenstund,
Han reed fra Hindarhei,
Der mødte hendes Fader ham
Alt paa den brede Dei.

104. Sigurd sad paa Granes Ryg,
Sin Hu han monne vende;
Dg her, hvor hendes Fader var,
Af Veien vil han rende.

eier en Datter, som ved Kjerlighed, monnes dig tiltale.

105. Veer veálkomin, Sjúgur,
Tú tört aj Bojina lenda,
Fudlveál vajt Ee tujn Forlag út,
Qvör teá lkeál genga tiil Enda.

106. Tú manst vera eáv Aldri ungur,
Lujvi man tou teár trauta,
Tú manst ognast Gurina,
Brinildu ikkji njauta.

107. Höjr tú teá nú, Sjúgur,
Gjer tú aj tan Skam,
Ruj teár ikkji so nialeáni
Vi Júka Görun fram.

108. Ruj teár ikkji so nialeáni
Vi Júka Görun fram,
Ruj teár heldur uj Erva,
Heár hendur teár aangan Skam.

105. Fuldbel veed jeg din Skjebne forud, hvorledes det skal gaae til Ende. Forlag, af det isl. Forlög, Skjebne. Efter Volungasaga var det Sigurds Norbroder Grip, som forudsagde ham hans Skjebne; men det skedte længe før, nemlig da Sigurd reed fra Regin Smed med det istandsatte Sværd Gram, for at hævne hans Faders Død paa Hundings Sønnen. Sevnf. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 55. I Digte, som saa længe ved Trædition ere opbevarede, kan og ingen streng Røiagtighed eller Overensstemmelse ventes.

105. Vær velkommen Sigurd hid,
 Du Bud tør ikke sende;
 Fuldvel jeg kjender Skiebne's Gang,
 Jeg veed hvad dig skal hænde.
106. Af Alder du er ung, men ei
 Ved langt Liv dig skal fryde;
 Du Gudrun skal til Hgte faae,
 Og Brynhild aldrig nyde.
107. Hør du Sigurd, hør mit Raad,
 Du gjøre ei den Skam;
 Riid du da ei den lave Wei
 Ved Gjukagaarden fram.
108. Riid du da ei den lave Wei
 Ved Gjukagaarden fram;
 Riid hellere paa Fjeldet op,
 Saa fleer dig ingen Skam.

106. Livet mon dog dig fattes; det vil snart udløbe: isl. trauda
 = forvoldte Uansælighebet.

108. Riid dig hellere uj Erva = den øvre Wei, modsat nialeani.
 Saalebes forklare Indbyggerne det, Hjønt Ordet ei er dem
 ganske tydeligt. Erva maa skee af det isl. Ekra, høiere, ovenfor.

109. Båaji hajlir o happadir,
Viit Sjljast nú aa Sinna,
Sjúrur, gjöm veál hefar Oor,
Tú' legg tej veál uj Minna.
110. Han raj seár so nialeáni
Vi Júka Görun fram;
Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann.
111. Uti stou hoon, Frygv Grimild,
Vi so miklan Mann;
Tuj hoon vildi forvitnaft,
Qveár uj Sjúrur rujur fram.

109. Baade hele, (uffabte), og lykkelige. Happadur ligner det engelske happy, isl. heppin.

110. Nogle syngte isteden for Vers 110 til 114 incl. følgende 3 Vers saaledes:

Sjúrur raj aa Skogva burtur
Tiktift komin uj Vaa,
Han saa teá hit idla Djaur
Berjast vi Begvar háar.

Han saa teá hit idla Djaur
Berjast vi Begvar háar,
Teá Ajtur spuji, Eldur goifti,
Neástan stou uj Vaa.

So qvarv teá hit idla Djaur
Burtur úr Sjúra Ejun,
Seár han, qveár uj Grimild litur,
Lajkar vi Brandun háajun.

-
109. Vi baade vel og lykkelig
Afskilles dennesinde,
Men Sigurd, gjem nu mine Dreb
Dg tag dig dem til Minde.
110. Han reed sig frem ved Fjeldets Fod,
Ved Gjukagaarden fram;
Frue Grimilde og hendes Mænd
Stod der med megen Bram.
111. Frue Grimilde og hendes Mænd
Stod der med megen Bram;
Thi hun saa gjerne vide vil,
Hvor Sigurd rider fram.
-

Sigurd reed til Stoven bort,
Kom ei i liben Waade,
Han saae hiint onde Dyr, som slog
Om sig med Bover baade.

Han saae hiint onde Dyr, som slog
Om sig med Bover baade,
Det spyed' Edder, spruded' Ild,
Han var ubi stor Waade.

Bort da hiint det onde Dyr
Fra Sigurds Mine svandt;
Dg saae han da, hvor Grimild sab
I Keeg med begge Brand'.

112. Tuj hoon vildi forvitnaft,
Qveâr uj Sjúrirur rujur fram;
Hoon faa ikkji aa Hest-Beákji
Ajn tujliara Mann.
113. Tû gjer veâl, sneârpi Sjúrirur,
Tû snakka viil vi mee,
Ee aji meâr so veâna Döttur,
Vi Aastir lejir hoon tee.
114. Teâ veâr hiin ungji Sjúrirur,
Han skuldi venda fraa,
Grimild trajv um Tajmanar,
Eât han skuldi ikkji naa.
115. Hestin vilti hoon undur honun,
Eât han kundi ikkji genga,
Hoon gjörði, han báaji bajt o flou,
O helti tiil imfar Vengar.
116. Teâ eer fatt, uj teâla eer,
Meng eer Konan eim;
Teâ eer meâr eâv Sonnun sagt,
Hoon touk uj Greâna Tejm.
117. Tuj sveâraji Sjúrirur ungji,
Kjin beer han so balda:

115. Hun forvitbede Hesten under ham (gjorde den Hæ); hun
voldte, at den baade beeb og slog, og holdt Bindingerne til
hif og her o: slog med Hovedet til alle Sider. Vengar o

112. Hvor Sigurd monne ride fram,
 Hun gjerne vide vil;
 Paa Hesteryg hun aldrig saae
 En Mand saa skjøn og snild.
113. Hør raske Sigurd kom til mig,
 Jeg dig en Viv vil kaare;
 Jeg har en Datter væn og skjøn,
 Hun elsker dig saa saare.
114. Det den unge Sigurd var,
 Han skulde derfra vende;
 Men Grimild fat i Lommen greb,
 Saa Hesten ei kan rende.
115. Hun vilde' Hesten under ham,
 Han længere ei reed;
 Den Hest til alle Sider flog
 Dg vilde omkring sig beed.
116. Det er sandt, som talet er,
 Koner ere omme;
 Men det er mig af Sandhed sagt,
 Hun greb i Granes Lomme.
117. Ung Sigurd hertil svared' saa,
 Han Kinder bar saa bolde:

Kindbenene, Hovedets Sider, af det isl. Vangi Kind. In-
 far o: snart hist, snart her; af det isl. ymlir o: forskjellige.

Ee vajt aangan eäv Hünamonnun,
Mujnar Tejmar torur eät halda.

118. Tú stögga tujn Hest ajna lujtla Stund,
O snakka vi mee;
Ee aji meâr so veâna Döttur,
Vi Aaftir viil aja tee.

119. So eer Gurin, Döttur mujn,
Qveâr uj hoon gengur inn,
Roufar o so Lilliar,
Teâr skjiggja eäv hennara Kjin.

120. Gurin hoon eer Döttur tujn,
Teâ eer teâr aj hétur,
Hoon eer ikkji Brinilda Lujkja,
Summar mouti Vetur.

121. Ut koom Frygvín Gurin
Uj ajnun Stakji blaa,
Flatta Haar aa Herar laa
Vi Silkji Baandun smaa.

122. Gurin so tiil Orar tekur,
Tungu beâr hoon so sniadla:

119. Skjiggja o: faste Skygge fra, glindse.

122. Tungen har hun saa snild, (veltalende): At have det, som en anden Mandsperson eier, det mon lykkes neppe. Annar, önnur, anna, alius, alia, aliud. Det færste Sprog er i visse Stykker rigere end det danske, og har nogle Ord med

Blandt Hunamænd ei nogen tør
Udi min Tomme holde.

118. Stands bin Hest en liden Stund,
Dg snak et Ord med mig;
Jeg har en Datter væn og skjon,
Hun høilig elsker dig.
119. Det er Gudrun, Datter min,
Hvor hun mon gange ind,
Der glindse Roser, Pillier,
Paa hendes fagre Kind.
120. Lad Gudrun være Datter din,
Det dig til Gavn ei kommer;
Hun ligner ei Brynhilde mee
End Winter ligner Sommer.
121. Da kom Jomfrue Gudrun ud,
Alt i sin Kjortel blaa,
Det fletted' Haar paa Skuldren hang,
Med Silkebaande smaa.
122. Gudrun saa til Orde tog,
Hun Tungen vel kan raade:

tre Kjon, f. Gr.:

Sing.	Hic, hæc, hoc.	Plur.
Nom.	Hefin henda hetta	Nom. Hefir hefar hefi
Gen.	hendu hefu hetta	Gen. hefara hefara hefara
Dat.	hesun hesari hesun	Dat. hesun hesun hesun
Acc.	hendla hefa hetta.	Acc. hefar hefar hefi.

Heáva teâ, uj annar ajur,
Teâ man lukkast vadla.

123. Nægvir eru uj vorun Londun
Konga Sinir o Jadlar;
Girnast tan, uj önnur ajur,
Teâ man lukkast vadla.

124. Hoon heji up sujna högru Hand,
Geâv henni Högg aa Tenn,
Bloui drajv uj Barmín niur,
Souu teâ mengjir Menn.

125. Ti, tû Gurin, Döttur mujn,
Mengt man Smeâjin liffa;
Betri veâr sjaalv eât bija,
Inn gouan Mann eât missa.

126. Gurin, geâk uj Kjadlarin,
Blanda Mjö o Vujn,
O so mikjil Ouminni,
Teâ leât tû heâr útuj.

127. O so mikjil Ouminni,
Teâ leât tû heâr útuj;

123. Hof er i vort Land af Kongesønner og Jarler; at attraae den Mand, som et andet Fruentimmer eier, det mon lyfkes neppe. For girnast isl. girnaz sönge nogle gignast, men mindre rigtigt. Nægvir af det isl. Nægr. Vadla, isl. varla o: neppe.

At eie det, en andens er,
Er kun en liden Baade.

123. Ei Mangel er ubi vort Land
Paa Jarler, Kongesønner;
At rove andens Fæstemand,
Med Uheld det sig lønner.
124. Grimild hæved' heire Haand,
Gav hende Hug paa Land,
Saa Blodet randt ad Barmen ned,
Dg saae det mangel Mand.
125. Tie, Gudrun, tit ved Blyhed stor
Man alting tabe kan;
Sig selv tilhyde bedre er,
End miste værdig Mand.
126. Gaf Gudrun, strap i Kjeldren ned,
For Mjød og Viin at blande;
Kom megen Glemsel derudi,
Skjenk saa den Drik i Kande.
127. Kom megen Glemsel derudi,
Befaling min bu fremme;

125. Mangt maa den Undseelige tabe. Du maa vel bestræbe dig for at faae en god Mand.

126. Ouminni, isl. Ominni, Uminde, Mangel paa Husommelse, Glemsel, h. I. Urter, som løve Husommelse. Heraf isl. Óminnis - öl ∴ Glemseldrif, potus lethæus.

- Ikkji maa Sjúrur minnaft
Tiil haalvar Aafir fujnar.
128. Gurin gjek uj Kjadarin,
Blandaji Mjö uj Kjer,
Båaji snart o skundelia
Inn firi Sjûra beer.
129. O so mikjil Ouminni
Leât hoon heâr utuj,
Gjek so firi Sjûra Svajn,
Beâ han drekka tiil fujn.
130. Drekka four so dujran Drammur,
Drak eâv Hodninun bjarta;
Mjelingur misti Minni fujt
O Bruur ûr Bûlins Hjarta.
131. Drekka four so dujran Drammur,
Drak eâv Hodninun langji,
Mjelingur misti Minni fujt,
O böda man honun aangjin.
132. Tåaji han heji drukkji,
Grajti attur Skaal,

128. Kjer, egentl. en Træfkaal; isl. Kér, Kar.

129. Og saa megen Glemsel lod hun herudi; gif saa for Sigurd Svend, bad ham drikke sig til. Mujn, tujn, fujn bruges ofte for pron. pers. mee, tee, see i Arcus. Det findes og brugt saaledes i de gamle Kampeviser.

Saa Sigurd kan sin Elskov her
Til Brynhild halv forglemme.

128. Gudrun gif i Kjelberen
At blande Mjød i Kar,
Hun baade snart og skyndelig
Den ind for Sigurd bar.
129. Hun blanded' Mjød, hun blanded' Biin,
I Kanden Glemsel kom,
Dg gif hun sig for Sigurd ind,
Bad ham den drikke tom.
130. Draak han da den byre Dram,
Sig draak af Hornet mat,
Den Kæmpe glemte Løftet sit
Dg Brud af Budles Et.
131. Draak han da den byre Dram,
Han draak af Hornets Rand,
Den Kæmpe glemte Løftet sit,
Ham ingen hjælpe kan.
132. Draak han da den Kanbe tom,
Tilbagegav den Ekaal,

130. Han begyndte at drikke den byre Dram, draak af det flin-
nende, blanke Horn. — Mjellingur er det islandske Mildingr,
d: den gavmilde; et ebbiff navn paa en Konge.

131. Böda, raade Bod paa, hjælpe.

Mintift aj tiil Frygv Brinild
O aj tiil hennara Maal.

133. Tåaji han heji drukkji,
Grajti attur Kjer;
Mintift aj tiil Brinildu,
O aj qveâr han eer.
134. Drak han Drek, o drak han tvaa,
Tiil tan Draangjins Deja;
Honun koom aankji anna uj Hu
Inn Gurina eât aja.
135. Drak han Drek, o drak han tvaa,
Tiil tan Draangjin Snimma;
Heâni útuj Skjemmu gengur
Gurina eât finna.
136. Sjûrur gjek uj Skjemmu up,
Gurin Vejin finnur.
Fratti teâ Brinild aa Hildarhaji,
Nú rann henni ont uj Sinna.
137. Brinild gjek eâv Hildarhaj,
Teâ Hit veâna Vujv;

133. Han mindes ei hvor han er.

135. Ved Snimma forstås Færøboerne unseelig; nogle synges
Sviuna, som i det nærværende Færøisk betyder: taus, stille.

Han mindes ei Brynhilde meer,
Ei hendes fagre Maal.

133. Drak han da den Kande tom,
Tilbagegav det Kar;
Han mindes ei Brynhilde meer,
Ei hvad han lovet har.

134. Saa drak han Drik, saa drak han to,
Han var paa Dødens Veie;
Dg i hans Hu ei andet kom
End Gudrun blot at eie.

135. Saa drak han Drik, saa drak han to,
Hans Blyhed snart mon svinde;
Dg om i Hallen iler han
For Gudrun blot at finde.

136. Sigurd gif i Kamret ind,
Den Ve kan Gudrun finde.
Paa Hindar spørger Brynhild sigt,
Thi blev hun mod i Sinde.

137. Brynhilde gif fra Hindarfjeld,
Hun var saa væn en Biv;

Skjemmu betyder en Alføve, som endnu findes paa Færøe
i Udbygningerne ved Hufene.

137. Kappin, isl. Kappi, Kampen, nemlig Sigurd.

Kappin gjifti Gurina,
Men Sjúrur misti Lujv.

138. Brinild firi Munni meálur,
Taar aa Kjin man fljauta:
Ikkji skeál Gurin, Júka Döttur,
Tan Avris Kappin njauta.

139. Brinild firi Munni meálur,
Sorgar Tuj skeál Ee kadla:
Heáva teá, uj önnur ajur,
Teá man lukkaft vadla.

140. Möttift tajr aa miari Laj,
Brinild o Gurin Júka;
Önnur tajrra Glejina beár,
O önnur Harmin fjuka.

141. Möttift tajr aa miari Laj,
Brinild o Gurin unga;
Önnur tajrra Glejina beár,
O önnur Harmin tunga.

138. Avris Kappi, isl. Afreks Kappi 9: en udmærket Helt eller Kæmpe, ligesom Afreksmadr. Afrek 9: en berømmelig Gjerning; see Nisen i Holmgaard B. 19.

139. Brynhilde med Munden mæler: Sorgens Lid maa jeg vel falde det.

140 — 152. Her beskrives Tomstue Brynhildes og Gudrunes Kæmpe

At Kampen Gudrun gjesede,
Det koste vil hans Liv.

138. Brynhilde taler saa for sig,
Mens Graad paa Kind mon flyde:
Ei Gudrun, Gjuka-Datter, skal
Den stærke Kampen nyde.

139. Brynhilde taler saa for sig,
Indhylt i Sorgens Teppe:
At rove andens Fæstemand,
Det vist nok lykkes neppe.

140. Midtveis mødtes begge Møer,
Brynhild og Gudrun Gjuka;
Den ene af dem Glæden bar,
Den anden Harmen syge.

141. Midtveis mødtes begge Møer,
Brynhild og Gudrun unge;
Den ene af dem Glæden bar,
Den anden Harmen tunge.

frid og Samtale i Babet. Önnur tajrra æ: alia earum.

Tajr deklineres saaledes i Plurali:

Nom. Tajr teár tej.

Gen. Tajrra tajrra tajrra

Dat. Tajm eller Tajmun.

Acc. Tajr teár tej.

142. Teá veár Gurin, Júka Döttur,
Gjörði so mennt eáv Faari,
Hoon vildi ikkji njauta teá Vatn,
Sum ran ivur Brinilda Haari.
143. Gurin lejp aa Áanna út,
Sum Foffurin ran so sneára,
Tuj hoon ajur Sjúra Svajn,
Sum Höd ivur adlar beár.
144. Gurin lejp aa Áanna út,
Sum Foffurin ran so strujur,
Tuj hoon ajur Sjúra Svajn,
Sum ajn ivur adlar rujur.
145. Meálti teá Gurin, Júka Döttur,
Físta Ori taa:
Qvör geáv teár teá Fingur-Gadl,
Ee sujggji tujnun Fingru aa.
146. Sveáraji Brinild, Búla Döttur,
Tekur um Hjarta eát möa:

142. Hun gjorde saa meget af Indbildsſhed, Stolthed. Fári, Fáraena, Brebe, Hefstighed. Njauta, islandſſ nióta, bruge; neml. hun vilde ikke bade ſig i det Vand, eller den Elv, ſom randt fra Brønſildes Bolig ned til den lavt liggende Sjuſagaard.

143. Som Hoved over alle bar. Sigurd var ſaa hvi, at naar han, omgjordet med Sværdet Gram, der var ſyv Spand langt, gik igjennem en moden Rugager, da ragebe endnu Grærbets Dupſkob frem. Jevns. Müllers Sagabibl. 2 Deel Pag. 61.

142. Det den unge Gudrun var,
 Hun visse Erolthed stor,
 Hun ikke bruge vil det Band,
 Som randt fra Brynhilds Haar.

143. Gudrun lob i Elven ud,
 Hvor Fossen randt saa fage,
 Thi hun nu eier Sigurd Svend,
 Som ikke har sin Mage.

144. Gudrun lob i Elven ud,
 Hvor Fossen randt saa stride,
 Thi hun nu eier Sigurd Svend,
 Som fremfor hver kan ride.

145. Og Gudrun, Gjula Datter, da
 Saa talede blandt meer:
 Hvo gav dig denne guldne Ring,
 Jeg paa din Finger seer.

146. Brynhilde, Budles Datter, da
 Beklemmt om Hjerte svarer:

144. Som ene over alle rider. Naar alle de djærveste Kæmper, og største Høvdinge blive nævnte, da nævnes Sigurd først; s. Gr. Vers 189, hvor han siges at ride først og fremmest blandt Gjufungerne.

145. Rælede det Gudrun, Gjula Datter, første Ord da: Hvo gav dig dette Fingerguld, nemlig Dronning-Ringen, Andvare Ring.

146. Hun begyndte om Hjerte at mødes, bekymres, ængstes: Vi monne eie en Lovist, (vi komme uden Lovist i Ordskrid med

- Viit munnu ognast ajna Rajg,
Viit heáva so mengt eát röa.
147. Hetta seâma Fingur-Gudl,
Tû seárt aa Fingru mujnun,
Geáv meâr Sjúurur, Sigmunda Soon,
Tû vildi vi Aastir tujnun.
148. Brinild tagdi, Gurin sagdi:
Fast eer Snoutin struj;
Qvuj man mujn Brouur, Gunnar Kongur,
Aj ognast so veánt ajt Vujv?
149. Tiil tes Sveraji Frygv Brinild,
Uj Tungu veâr hoon Snjödl:
Ee lovi ikkji tögva Kongar
Báar uj ajnari Hödl.
150. Sjúurur hevur tujn Mojgdom spilt
O broti Búlin's Freâma;
Rujkun Kongji gjevi uj Vold,
O nú heávi Ee tan seâma.

hinanden); vi have saa meget at berøre, omtale. Rei, Strid, findes og i Peder Svns Kæmpeviser Pag. 50. Da begyndtes en stærkere Rei, fra Ribe og indtil Slie. —

147. Som du forvilde ved din Elskov.

148. Kvinden er saamænd stridig nok. Snout, isl. Snót 3: en vittig Kvinde.

149. I Tungen var hun snild; isl. Sniallr, Snjóll, veltalende.

Du uden Tvivl vil nyde Riv,
Vi mangt at stifte haver.

147. Just dette samme Fingerguld,
Du seer paa Haanden min,
Det gav mig Sigurd, Sigmunds Søn,
Besnært ved Elskov din.

148. Brynhilde taug og Gudrun loe:
Hvor Qvinden dog er siiv;
Hvi mon min Broder, Gunnar Kong,
Ei har saa væn en Viv?

149. Svared' dertil Frue Brynhild,
Dg taled' snilde Ord:
Jeg ei trolover Konger to
Udi den samme Gaard.

150. Sigurd tog din Tre bort
Til Duple, Wittens Ekam;
Du gav dig rigen Kong i Bold,
Dg see! nu har jeg ham.

Tiil tes, isl. Til thefs o: derfor, dertil. Hödl, isl. höll,
en Hal, et kongeligt Slot.

150. Sigurd har din Rædom spill og nedbrudt Duples Hæder
(ved din Beskæmmelse eller Forsførelse). Hengiven i en riig,
mægtig, Konges (Sigurds) Bold, og nu har jeg den samme
(han er nu min). Freama, isl. Frami o: Forfremmelse,
Hæder.

151. Tû tart ikkji, Fals - Snouta,
 Brigda meâr teâ Ivaâ,
 Firi tujt Oor Ikeâl Sjúrun deJa,
 Um inn Ee liva maa.
152. Ikkji outtist Ee Höttur tujnâr,
 Tou tû eer uj Orun stujv;
 So eer aangjin uj Júka Görun,
 Uj rujur um Sjúra Lujv.
153. Graatandist Inúist Brinild
 Uj sujn Seâl eât fitja;
 Gunnar Kongur fistur o fremstur
 Heâna koom eât vitja.
154. Tû fart aankji Indi eâv meâr,
 Aj manstú teâ vanta,
 So laangji Ee Sjúra vi Ejun sujgji,
 Sajnt man Angur latta.
155. Brinild gengur tiil Saangjina
 Eâv tajrri seâmu Grund,
 O nú taalar hoon firi Sjúra
 So önda ajna Stund.

151. Gudrun's nærgaaende Bebreidelser frænke Brynhilde i hsieste Grad; hendes Jalousie og Vredfølelse seizes over hendes Kjærlighed, og hun beslutter Stigurds Død. Brigda, bebreide; nogle syngte brija, det samme; isl. Brixla, bebreide.
 152. Höttur, Trubsel, truende Uheld.

-
151. Du falske Qvinde, vover du,
 Bebreide mig det, saa;
 For dette Ord skal Sigurd døe,
 Saasandt jeg leve maa.
152. Jeg agter ikke Trudsel din,
 Ekjønt du i Ord er stiv;
 Ei nogen udi Gjukagaard
 Kan reve Sigurds Liv.
153. Brynhilde iler til sin Sal
 Med Graad og megen Sorg;
 Kong Gunnar for at beile kom
 I Hast til hendes Borg.
154. Du ikke Yndest hos mig faaer,
 Du det maa ikke vente;
 Saalænge Sigurd end er til,
 Min Anger ei faaer Ende.
155. Brynhilde gaaer til Sengen hen
 Alt af den samme Grund,
 Dg taaler nu for Sigurds Ekylb
 Saa smertelig en Stund.

153. Grædende snoer sig Brynhilde i sin Sal at sidde; Kong Gunnar først og fremmest kom for at besøge hende eller beile til hende. Vitja, isl. Vitia ∴ besøge.

154. Seent vil Græmmelsen lattes. Angur, isl. ángr ∴ Bedøvelse.

156. Fratti teá Sjúgur, Sigmunda Soon,
Aa tajrri leámu Stund,
Sjaalvur four han eát vitja
Teá unnalía Sprund.

157. Teá hevur aangjin Hunskur
Riddari gjört sum tú;
Tú savnaji Flioui,
Tú fiftur lovaji Tru.

158. Höjr tú, mujn hiin veldua Söta,
Kjær meár aankji um,
Vendur veár mujn Huirin
Fraa hefun Aastir tujnun.

159. Teá fiftu, sum hoon mundi
Sjúra vi Ejun Sjaa,
Taa mundi hoon, Brinild,
Ajna unga Döttur faa.

160. Tiil tes sveáraji Brinild
Fift aa Ori taa:
Beerí mujt Badn aa Áanna át,
Ee viil teá ikkji Sjaa.

156. Selv ilebe han at besøge den yndige Møt.

157. Du overgav til en anden den Pige, som du først lovede Troe.
Savna, isl. safna, er egentl. at samle, forene det adspredte,
som savna Söjd, samle den adspittede Saareflot.

156. Det spørget Sigurd, Sigmunds Søn,
Alt i den samme Stund,
Dg bort han iler for at see
Den elskelige Sprund.
157. Ei nogen hunnist Ridder har
Saaledes gjort, som du;
Den Moe, som forst du loved' Troe,
Forkastet har du nu.
158. Hør mig, Brynhilde, væne Moe,
Læg mig det ei til Last,
Min Hu blev ganske fra dig vendt,
Fra Elskov din saa fast.
159. Dg, der hun Sigurd, Sigmunds Søn,
Med sine Dine saae,
Da håndte det, at Brynhild mon
Saa ung en Datter saae.
160. Hertil svared' Brynhild saa,
Hun var saa streng en Frue;
Bær Barnet midt i Elven ud,
Jeg vil det ikke flue.

158. Mogle synge: Kjend meAr aankji um o: giv mig ei Skyl-
den; vendt var min Hu fra denne din Kjerlighed.

-
161. Touka tej Aasla, Sjúra Döttur,
Floitta oman ettur Aa;
Stourir Áajir o strujir Strejmar
Bouru heâna Londun fraa.
162. Brinild gjek aa Hildarhaj,
Nú beâr hoon Kjin so rejan;
Nú aa tajrri Sorgar Tuj
Voldi hoon Sjúra Deja.
163. Brinild, unga Bâla Döttur,
Fövrur ivur Bruun,
Gudband henni um Herar liggja
Vi flatta Haar uj Smuun.
164. Brinild gjek uj Hadlina inn
Eâv so miklun Mœui;
Ikkji mundi meâla taa
Hit unnalia Flioui.
165. Högnar kjemur eâv Skogvin hajm
Vi qvöffun Slujra-Spjouti:
Han skeâl heâran Dejan taala,
Uj teâr hevur gjört uj mouti.
-

161. De lobe hende flyde ned ad Gleden.

163. Bruun, o: Dinebryne, Smuun, Dmfsnoening, Loffet. Fövrur
fæm. af feâvrur.

161. Aelaug, Sigurds Datter, blev
 Sat ned paa Elvens Vand,
 Den store Aa og stribte Strøm
 Bar hende bort fra Land.
162. Brynhilde gif til Hindarfjeld,
 Nu bar hun Kind saa rød:
 I den af Sorg saa svangre Tid
 Hun voldte Sigurds Død.
163. Brynhilde, Bubles Datter ung,
 Den fjerne fagre Maard,
 Hun gylden Baand om Skuldre bar,
 Og lokkeflettet Haar.
164. Brynhilde gif i Hallen ind
 Alt med saa liden Fryd;
 Den fagre taug; af intet Ord
 Gav hendes Læber Lyd.
165. Hognar kom fra Skoven hjem
 Med hvasse Slire-Spær:
 Den, som vil gjøre dig imod,
 Skal Døden være nær.

164. Af saa megen Røbe, Belymring; ikke monne tale da hin
 yndige Møe. — Flioui, isl. Flidd, et smukt Fruentimmer.
 165. Hvasse Skede-Spær, (Slujra, isl. Slidrir = Skede.) = Svær
 det, som haves i Skeden.

166. Teå eer hoon Gurin, Siftur tujn,
Hoon voldi meår teå Struj;
Ee man aangan fótan fova,
Meni Sjúurur eer aa Lujvi.
167. Högnar lo tiil Orar tekur:
Leåt nú teå lo vera;
Sjúurur eer mujn Hajgbrouur,
Ee kan honun aankji gjera.
168. Tú fart aankji Indi eåv meår,
Aj tart tú teå vanta;
So laangji Ee Sjúra vi Ejun sujggja,
Sajnt man Angur latta.
169. Teå eer aankji Ajkarverk
Eåt genga Sjúra ujmouti;
Qveår uj han kjemur uj Vokna Sjeål
Heår hevur han Hövi aa Spjouti.
170. Tú fart aankji Indi eåv meår
Aj tan menjar Traa,
Firinn tú hevur Sjúra Svajn
Tikara Londun fraa.

166. Jeg kan ei sødt love.

169. Ajkarverk er et Arbeide, som man maa egges, ommuntres til; af eggja, egge, tilskynde. Hvor han kommer i Baabentrætte, der har han Soveb paa Spndstagen.

-
166. Det er Gudrun, Søster din,
Hun voldet Strid og Riv;
Mit Die seer ei Sønnen fød,
Mens Sigurd end har Liv.
167. Hognar da til Orde tog:
Hvad er derved at gjøre;
Sigurd er Fostbroder min,
Jeg tør ham ikke røre.
168. Du ikke Yndest hos mig faaer,
Du tør det ikke vente,
Saalænge Sigurd end er til,
Min Anger ei faaer Ende.
169. Det er ei Spøg, ei Børneleeg,
At komme ham for nær;
Han vældig er i Vaabenbrag,
Han Hoved har paa Spær.
170. Du ikke Yndest hos mig faaer,
Du Gunst ei vente kan,
Før du har Sigurd tvungen til
At drage her fra Land.

170. Ei nogen mærkelig, kjendelig Attrae; førend du har Sigurd bort fra eders Land.

171. Teá veár Högnar, Júka Soon,
 Han ftildi Staal firi Stak:
 Yppist Raa eáv idlari Daa,
 So köld eru Qvinna Tak.
172. Brinild settist uj Gudlfoulin,
 Fraa man frattaft vuja;
 Nú skulu tajr Júka-Kongar
 Burtur aa Skogvin ruja.
173. Brinild situr uj Hildar Stouli,
 Speáalur vi gjiltun Knujvi:
 Ikkji attur uj mujn Hödl,
 Firinn Sjúrur eer eáv Lujvi.
174. Höjr tú, Brinild Búla Döttur,
 Qvuj ajkar tú os tan Vanda;
 Han eer aangjin uj Hunalandi,
 Uj Sjura kan bestanda.
175. Brinild situr uj Lujnun Stouli,
 Lajkar vi gjiltun Knujvi:
 Tiit faa aankji Indi eáv meár,
 Firinn Sjúrur eer fraa Lujvi.

171. Han satte sit Sphd i Laab; yppes Raab af onb Daab, faa fold er Qvindetaf. Meningen er vel: Har nogen begaaet en Udaab for Qvindere Skuld, og venter Laab derfor af dem, ha bliver han ofte fluffet i sit Haab. Stak er vel det isl.

-
171. Det var Hognar, Gjukafon,
 Han stikod Staal for Staf:
 Fvis Raad af Dndskab yppes Kat,
 Da told er Qvinders Dat.
172. Brynhilde i Guldstolen sad,
 Der Rye gaaer om saa vide;
 Gjukungerne da ginge ud!
 Til Skoven bort at ride.
173. Brynhilde sad paa Hinbarstoel
 I Leeg med gylden Kniv:
 Kom ikke atter til min Borg,
 Mens Sigurd end har Liv.
174. Hør Brynhild, Budles Datter, hør,
 Du volder os stor Vaande;
 Der ingen er i Hunaland,
 Som kan mod Sigurd stande.
175. Brynhilde sad ubi sin Stoel
 I Leeg med gylden Kniv:
 Ei nogen Yndest hos mig faaer,
 Mens Sigurd end har Liv.

Staka o: Spud. Stille Staal for Staf er altsaa egentl. at
 sætte Sværdet for Brystet. See Nslaug's Qv. B. 23 og 31.
 173. Spealur o: spillet, leger.

176. Höjr tû, Brinild Bûla Döttur,
 Legg sjaalv tiil tes Raa,
 Qvusfi viit skulu tan miklan Mann
 Burtur eáv Lujvi faa.
177. Brinild firi Munni meálur,
 Sörgin Hjarta man rökka:
 Gjevi Sjúra falta Kraas,
 O heártiil aankji Drekka.
178. Teâ munni vera Raajina gou,
 Ee gjevi foruttan Ekka;
 Leâti han eta falta Kraas,
 O heártiil lujti Drekka.
179. Sjûrur gengur uj Hadlina inn,
 Veânur eer han o vitur,
 Sum hoon Brinild, Bûla Döttur,
 Firi uj Stoulinun situr.
180. Sjûrur stendur aa Hadlar Gölvi,
 Vi gjiltun Skjold uj Hendi,
 Brinild, unga Bûla Döttur,
 Ejuna fraa honun vendi.

177. Saltet Kraas, salt Mad. Kraafir, isl. Krás betyr al-
 tid og Mad, Takkerbidsten. Her afbiger Fortællingen fra
 Volfrungasaga, og slutter sig nærmere til Bilkinasaga og det
 tydske Liebelungen, Lied.

176. Hør Brynhild, Budles Datter, hør,
 Du Raad os kjende maa,
 Hvordan vi denne stærke Mand
 Skal bort af Livet faae.

177. Brynhilde saa til Orde tog
 I Hevnens Dioblitte:
 I saltet Kraas ham give skal
 Dg hertil ingen Drikke.

178. Det Raad jeg giver uden Frygt,
 Dg det sig vel vil fikke:
 Giv ham paa Jagten saltet Kraas
 Dg hertil liden Drikke.

179. Sigurd gif i Hallen ind,
 Han var saa væn og fin;
 Der Brynhild, Budles Datter, sad
 Alt i Guldstolen sin.

180. Sigurd staaer paa Hallens Gulv
 Med gylden Skjold i Hænde;
 Men Brynhild, Budles Datter, strax
 Sit Die bort mon vende.

178. Det monne være gode Raad, jeg giver foruden Frygt (Tvivl om Udfaldet). Ekka, isl. Ecki 3: Sorg, Ængstlighed.
 179. Vitur, flog, forstandig; isl. vitr.

181. Taa veâr Roumur uj Bûla Hödl
Svajnar ruja út;
Brinild seât ettur uj Hildarstouli,
Hoon feldi Taar aa Dûk.

182. Taa veâr Roumur uj Bûla Hödl,
Svajnar drukku Vujn;
Brinild seât ettur uj Hildarstouli,
Hoon feldi Taar aa Lujn.

183. Bûlin Kongur tiil Orar tekur,
Fast eâv Mouins Ekka:
Fâaji Sjûra Kjaalmin tan,
Uj han skeâl undan drekka.

184. Brinild firi Munni meâlur,
Sorg um Hjarta man biggja:
Höjr tû teâ, mujn seâla Feâir,
Han skeal ettur liggja.

185. Tuj sveâraji Bûlin Kongur,
Han heldur aa Ringjin reja:
Höjr tû Brinild, Döttur mujn,
Qvuj alvur tû Sjûra Deja?

186. Aangjin unnar so ödrum veâl,
Eât sujnun eâv man higgja;

181. Roumur, Sarm, Rummel, Rumsteren; isl. Rómur.

183. Rasten af Rødens (Ængstelsens) Frygt, hange Æhnelse.

181. Da blev der Larm i Bubles Hal,
De Evende ride ud;
Brynhilde sad i Hindarstoel
Dg fælded' Graad paa Dug.
182. Da blev der Larm i Bubles Hal,
De Evende drukke Viin;
Brynhilde sad i Hindarstoel
Dg fælded' Graad paa Liin.
183. Kong Buble da til Orde tog,
Dg glad var Hjertet ikke:
Fyve Sigurd dog sin Hovedhjelm,
Af hvilken han kan drikke.
184. Brynhilde saa til Orde tog,
I Hjertet boede Sorg:
Hør du mig, min Fader god,
Den blive skal i Borg.
185. Kong Buble svared hertil saa,
Han holdt paa Ringen red:
Hvi vil du, Brynhild Datter min,
Forvolde Sigurds Død?
186. Saa vel vil ingen andre Mænd,
De jo sig selv betrygge;

186. Ingen under (elsker) anden saa vel, at han sit eget mon
affæe; (ikke tager Hensyn til sin egen Fordeel.)

Ikkji fkeál Sjúgur, Sigmunda Soon,
Laangur uj Hajmun biggja.

187. Aarla veár um Morgunun,
Soulin ruar uj Lund;
Restir Kjempur Voknar teáka,
Forli vouru Sprund.
188. Út ruja Júka Kongjir,
Sjúgur veár uj Feer;
Vujfti aj eáv Hilmara Svikun,
Tajr bundu Raa aa Gjer.
189. Brinild gjek aa Hildar Seál,
Saa hoon út fo vuja;
Sjúgur freáji fiftur o fremftur
Firi Júka Kongar rujur.
190. Ruja út úr Búla Borg,
Sum tajr gjördu ofta,
Etturliggur Sjúra Svör
Hajm aa Brinilda Lofta.
191. Ruja tajr aa Skogvin burtur,
Gleájir foruttan Ekka;

187. Karle var om Morgenen, Solen røbmer i Lund. — Færbige vare Dvinderne. — Det var et Jagtpartie, som ogsaa Damerne bivaanede. Sprund, isl. Sprund, et Fruentimmer.
188. Hilmar er formodentlig det isl. Hilmar, et poetisk Ord

Dg ei skal Sigurd, Sigmunds Søn,
I Verden længer bygge.

187. Solen farver Skovens Top
En aarle Mørgenstund;
Til Vaaben tappe Kæmper greb,
Dem fulgte fagre Sprund.

188. Ud rede da Gjufungerne,
Dg ud reed Sigurd Evend;
Han kjendte ei de Kongers Svig,
Ei hvor de Raad gif hen.

189. Brynhilde gif i Hindarsal,
Hun saae om sig saa vide;
Sigurd først og fremmest mon
For de Gjufunger ride.

190. Reed de ud af Budles Borg
Til Leeg paa grønne Løst;
Hjemme ligger Sigurds Sværd
Paa Brynhilds høie Løst.

191. Ride de til Skoven bort,
De Spisen glemte ikke;

paa en Konge. Indvaanerne forklare det ved Hjelmefvig.
189. Sigurd var, som bemærket er ved Vers 144, altid den første og fornemste.
191. Glade foruden Sorg.

Gouyu Sjúra falta Kraafir
O heártiil aankji Drekká.

192. Ruja tajr aa Skogvin burtur
Alt foruttan Ekka,
Svörji tan Aj aa mujnari Tru,
Nú lifa tajm eát drekká.

193. Drekká undan fujnun Kjaalmi,
Báaji tujt o ofta,
Etturliggur Sjúra Kjaalmur,
Hajm aa Brinilda Lofta.

194. Drekká undan fujnun Kjaalmi,
Alt foruttan Ekka;
Sjúrur situr aa Greána Beákji,
Nú listur han eát drekká.

195. Sjúrur faa ikkji Svikara Voun,
Staj úr Gudlseáli út;
Skundaji seár eát Kjaldurin,
Gleávur foruttan Sút.

196. Sjúrur lejst eát drekká,
Sum Vatn stou firi uj Brunni;
Sjaaldan hevur gouur Qvistur
Sprotti eáv idlun Runni.

195. Sigurb faae ikke Bedragernes Forventning 3: formobebe et.
Evig. Voun, isl. Von, Haab, Forventning.

Sigurd gav de saltet Kraas
Dg heertil ingen Drikke.

192. Ribe de til Skoven bort,
De Spisen glemte ikke;
Dg sværger jeg det paa min Troe,
Dem lysted' nu at drikke.

193. De alle drak af deres Hjelm
Saa tit paa grønne Loft;
Hjemme ligger Sigurds Hjelm
Paa Brynhilds høie Loft.

194. De alle drak af deres Hjelm,
Det Kjøb dem skaded' ikke;
Sigurd sad paa Granes Ryg,
Ham lysted' og at drikke.

195. Sigurd tænkte ei paa Ewig,
Han af Guldsadlen treen,
Dg kyndte sig til Kilden hen,
Var glad foruden Meen.

196. Sigurd lagde sig da ned,
Hvor Vand i Brønd han saae;
Af raaden Knort man sjelden seer,
At gode Qviste groe.

196. Runni, Knorten paa et Træ fra Marben, hvor Grenen ud-
springer; af det isl. Runnr, en Buss,

197. Sjúrur lejift eát drekka,
Sum Vatn ftou firi uj Vajt;
Högnar aatti Meákan tan,
Aa Sjúra Holfi bajt.
198. Högnar högg o Gunnar kjou,
Vi qvöffun Slujra Knujvi;
Tajr gjördi fo mikjil Nejins Verk,
Tajr touku Sjúra eáv Lujvi.
199. Högnar högg o Gunnar kjou,
Meeft eáv Brinilda Raaun,
Heji han viti eáv Svikunun,
Meávur veár han firi baaun.
200. Up flap han undan ödlun tajm,
Tunga beár han fo fnjadla:
Heji Ee viti eáv Svikunun,
Mentur veár Ee firi adlar.
201. Sjúrur knujtur Neva fujn
Seáman eáv gouun Trestí;
Sjibaji fo tiil Gunnar Kong,
Niur fedl han eáv Hefstí.

197. Vajt o: Grøft, formobentlig af det isl. Vad o: Babesteb.
Magen o: Sværbet.

198. Skebefniv o: Sværb. Nejins Verk maastee egentl. Ne-
dens Værl, Rødbærg.

199. Pan havde været Mand for begge.

197. Sigurd til at drikke tog,
 Hvor Vand i Grevt han veed;
 Høgnar eied' Magen den,
 Som Sigurds Hals afbeed.
198. Høgnar hug og Gunnar staf
 Med hvasse Elire: Kniv;
 De gjorde mangt et Niddingsværk,
 De tog og Sigurds Liv.
199. Høgnar hug og Gunnar staf,
 Især som Brynhild raadte;
 Hvis han paa Ewig her havde tænkt,
 Han havde faldet baade.
200. Han slap dog fra dem alle op,
 Og snilde Død lod falde:
 Hvis jeg paa Ewig her havde tænkt,
 Jeg Mand var for Jer alle.
201. Sigurd knytter Naven sin
 Med Kraftens gode Rest;
 Og slog han da til Gunnar Kong,
 Saa han faldt ned af Hest.

200. Jeg var Eder alle børen.

201. Skjønt bødelig saaret, havde han endnu gode Kræfter. Tre-
 sur isl. Traut 2: Trøst, Fortrøstning, Selvtillid.

-
202. Sjúrrur so tiil Orar tekur:
Nu heáva Tiit mee fvikji;
Heji Ee havt mujt Svör uj Hand,
Teá Ikuldi betri tiikji.
203. Sjúrrur fölnaji aa grönun Vödli,
Han veár fölin o nibin;
Heji han havt fujt Svör uj Hand,
Teá heji betri tiikji.
204. Sjúrrur lejift eát drekka,
So genga Sögur fraa;
Heár koom Högnar, Júka Soon,
Klejv han uj Lutir tvaa.
205. Gunnar Kongur tiil Orar tekur,
Heldur eát tuj Glajm:
Nú Ikeâl teåka Sjúra Lujk
O föra tiil Hadlar hajm.
206. Ikkji vildi Greâni genga,
Tuj Gunnar honun raj;
Firinn han, hiin ungji Sjúrrur,
Honun aa Herar naj.

-
203. Siqurb blegnebe paa ben grønne Mart, han var bleg og æng-
felig. Fölin, isl. Fölr 3: bleg, böbbleg.
204. Saa fortælle Sögur, Saaærne. (S Almindelighed synges
Sövrur for Sögur.) Ester Volsungasaga var det Guttorm,

202. Sigurd saa til Orde tog:
 I skjendigen mig sveeg;
 Hvis jeg her havde havt mit Sværd,
 I fulde seet en Leeg.
203. Sigurd segnede paa Loft,
 Han blev saa bleg og mat;
 Hvis han her havde havt sit Sværd,
 Det havde bidt saa brat.
204. Til Vandet Sigurd bøied' sig,
 Saa Sagnet gange maa,
 Da kom Høgnar, Gjuka Søn,
 Klev ham i Stykker to.
205. Kong Gunnar da til Orde tog,
 Med Gammen gif han frem:
 Nu fal vi snarlig Sigurds Liig
 Til Hallen føre hjem.
206. Paa Grane Gunnar satte sig,
 Men Grane vil ei gaae,
 For han, hiin Sigurd Ungersvend,
 Alt paa hans Skuldre laa.

Høgnars Broder, som dræbte Sigurd, ikke paa Jagten, men da han sov.

205. Glaim, Spøg, Glæde; isl. Glaumr.

206. Naj, neiede, maaſtee for laj, laa.

-
207. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Tajr löddu aj neåka ettur;
Hövuleifan Kæppan tan
Uj Gudlseáilin fettu.
208. Ikkji vildi Greáni genga,
Gunnar Kongur rujur;
Firinn freáji Sjúrur
Uj Gudl - Bjigjilin stujur.
209. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Bouru inn aa Sjildri;
Hevur so mengur leáta Lujv
Meest eáv Qvinna - Veldi.
210. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Löddu Brinildu kjaa:
Beri Gurini Sjûra,
Hoon aji han inn, sum aavur.
211. Dejan touku tajr Sjûra Svajn,
Löddu Gurini kjaa;
Ikkji vifti Bruur, hoon vaknaji,
Firinn Blou aa Lendar laa.
212. Vaknaji Gurin, Júka Döttur,
Leát so Orar feára:
Sujst mundi Ee, Gunnar Kongur,
Svikun eáv teár veára.

207. De lobe ei noget efter, gjorde alt for at faae Orane til at gaar.

207. Den høbe Sigurd toge de
 Dg ilede saa brat;
 Den snilde Kæmpe hovedløs
 Blev i Guldsadlen sat.
208. Paa Grane Gunnar fatte sig,
 Men Grane vil ei ile,
 For raske Sigurds Fødder i
 Stigboilerne mon hvile.
209. Den høbe Sigurd toge de,
 Dg bare ind paa Skjold;
 For Qvinder mange lode Liv,
 For Dvermagt og Vold.
210. Den høbe Sigurd lagde de
 Alt paa Brynhildes Leie:
 Bær Sigurd strax til Gudrun hen,
 Hun end, som før, ham eie!
211. Den høbe Sigurd toge de,
 Hos Gudrun man ham saae;
 Ei vidste Brud, hun vaagnebe,
 For Blod paa Lender laa.
212. Vaagnet' Gudrun Gjuka op,
 Dg hendes Ord saa lode:
 Af dig, o Gunnar, meente jeg,
 Sidst Svig at skulle møde.

208. Stujur, isl. Rigr = stiger, træer.

213. Gurin settist up undur see,
Strjúkur Svajta fraa,
Bloujan kjifti hoon Munnin tan,
Aa Sjúra Höddi laa.
214. Bloujan kjifti hoon Munnin tan,
Aa Sjúra Höddi laa:
Hetta lkeál Ee, Gunnar, hevna,
Um Ee liva maa.
215. Gurin gjek uj Lofti fram,
Hoon four úr Stakkji reja,
Adla fujna Eävuna
Sirgdi hoon Sjúra Deja.
216. Brinild sprak eäv Harmi
Ettur Sjúra Deja;
Hoon geäv Gurini Gudl o Fea
O mengar Ringar rejar.
217. Höjr tú, Gurin Siftur mujn,
Sirg ikkji Sjúra Deja:
Artala Kongur uj Hunaland
Kortar aj Gudlinun reja.

213. Strjúger Sveden af. Svajta 3: Blod, styrknet, levret Blod. Ordet Sved bruges endnu i samme Betydning i Jylland, naar Hornqvæg slagtes.

215. Eävi, iél. æfi, 3: Tid, ævum. Efter Volsungasaga havde Gudrun med Sigurd en Datter Svanilde.

216. Efter den i dette Vers givne Forklaring kan formodes, at

213. Fra Leiet hun sig letter op,
Dg Blodet stryger af,
Dg Sigurds Mund, som blodig var,
Et Afstedskys hun gav.
214. Dg Sigurds Mund, som blodig var,
Et Kys hun give maa:
Det jeg, o Gunnar, hevne skal,
Saa sandt jeg leve maa.
215. Gudrun gif i Høienloft,
Traak af sin Kjole rød,
Dg al sin hele Levetid
Begræd hun Sigurds Død.
216. Brynhildes Bryst af Harme sprak
Alt efter Sigurds Død;
Dg gav hun Gudrun Guld og Fæe
Dg mange Ringe rød.
217. Hør du, Gudrun, Søster min,
Sørg ikke Sigurds Død;
Kong Atle udi Hunaland
Har nok af Guldet rød.

Brynhilde døde af Sorg. Efter Volsungasaga opbrændte hun sig paa Sigurds Baal. Sprak, isl. sprack, imperf. af springa 3: sprække. At springa af harmi 3: sørge sig til Døde.

217. Kortar 3: Skortar, f. Gr. Paa Gammen skortar (mangler) det ikke. — Kong Atle i Hunaland skal have været Brynhildes Broder.

-
218. Sveáráji Gurin, Júka Döttur,
Eáv fo tungun Struj:
Tou skeál Ee hevna Sjúra Deja,
Um Ee veri uj Lujvi.
219. Teá eer fatt, uj teála eer,
Meng eer Konan eim;
Gurin gengur um adlan Hajm,
Hoon heldur uj Greâna Tejm.
220. Nú skeál leáta ljauí eáv,
Ee qvöi ikkji laangur aa Sinni,
Nú skeál teáka up annan Thaat
O Vujari leggja uj Minni.
-

220. Nu vil jeg lade lyde af a; nu vil jeg ophøre med Lyben eller
Sangen. Ljaua er vel det ísl. hlióða a: lyde, give Lyd fra
sig, lade høre.

-
218. Gudrun i saa tung en Strid
Da svared' hertil saa:
Dog skal jeg hevne Sigurds Død
Saa sandt jeg leve maa.
219. Det er sandt, som talet er,
Koner ere omme;
Gudrun gaaer paa Marken om,
Dg holder i Granes Lomme.
220. Qvabet her nu horer op,
Ei mere denne Sinde;
En anden Thaat begynder nu,
I tage den til Minde.
-

No. 4.

HÖGNAR THAATTUR.

1. **A**rtala Kongur uj Hunalandi,
Broudi úr Bragdar Thaatti,
Festi Gurina, Júka Döttur,
Uj Sjúrur Sneári aatti.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eáv Haji &c.

2. Artala Kongur uj Hunalandi,
Vekjir up Draangjir sneárar:
Nú skeál Ee festa Gurina,
Viit ruja uj Júka Geárar.

1. Den af Historien noksom bekjendte krigerske Helt, Attila, Hunernes Konge, som i 5 Seculo var Landenes Skrak, indtil han blev slagen i de catalauniske Marker, blev blandt Almuen saa navnkundig, at hans Minde har vedligeholdt sig i Folkesange indtil denne Dag; her finde vi ham under Navn af Artala. Bragdar Thaat, dette Udtryk vide Færseboerne ikke at forklare; de sige da: Veár eru ikkji

No. 4.

Høgnars Qvad.

1. **R**ong Atle udi Hunaland,
Udbryder Bragdar Thaat,
Han Gudrun Gjuka fæstet har,
Som Sigurd Snare aat.

Om qvæde.

Grane bar Guldet af Hede o. s. v.

2. **R**ong Atle udi Hunaland,
Dpvækker Drengs snare:
Nu skal jeg fæste Gudruna,
Til Gjufagaarden fare.

teA Oor meaktig; (vi ere ikke dette Ord mægtige); de for-
staae dog ved Bragd, Bedrift, Helteqjæring; altsaa en Sang
om Heltebedrifter, et episk Digt. See Indl. S. 41. og Bryn-
hildes Qv. B. 3. Denne Høgnars Sang har nogen Liighed
med Kampevisen hos P. Sny 1ste Part No. VII. om Frue
Grimilde og Helt Hogen. — Aat o: eiede; isl. átti af eiga;
bruges og i de gamle Kampeviser.

3. Artala Kongur uj Hunalandi,
Rujur fram ivur Skogv,
Uti Gurin Jûka Döttur,
Firi honun stou.
4. Stat veâl, Gurin, Jûka Döttur,
Tû unnelia Sprund;
Nû skujnar Soul aa hajin Land,
Ujgjögnum grönan Lund.
5. Artala Kongur uj Hadlina gengur,
Sijist uj Bragdar Thaatti,
Festi Frygv o fördi hajm,
Sum Sjúrun uj forun aatti.
6. Gurin gjek aa Bunkan fram,
Sia maa Ee paa Stand,
Heâna fördi Kongurin
Vi seâr tiil Hunaland.
7. Gurin veâr laangji aa Hunalandi,
Kjin beâr hoon so reja;
Nu leji hoon Raajini aa,
Eât hevna Sjûra Deja.
8. Artala Kongur uj Hunalandi,
Blandar Mjö o Vujn;

4. Stat veâl, en gammel Talemaabe for den nu brugelige:
Gob Dag. — Sprund isl. Sprund, o: Frue, Moe. — Hajin
Land o: Hebeland, eller hedenst Land; maaskee for hajm

3. Kong Atle udi Hunaland
Til Gjufagaarden foer;
Dg Gudrun, Gjufa Datter væn,
Hun ude for ham staaer.
4. Hil Gudrun Gjufadatter dig,
Du yndelige Sprund,
Du skinner ret som Solen klar
Udi den grønne Lund.
5. Kong Atle gaaer i Hallen ind,
Saa melder Bragdar Thaat,
Han forte hjem sin Fæstemøe,
Som Sigurd forðum aat.
6. Gudrun gik paa Dækket frem,
Det siger jeg for sand:
Den Konge forte hende hjem
Med sig til Hunaland.
7. Hun længe var i Hunaland,
Den Kind bar hun saa rød,
Dmsider Raad hun lagde op
At hevne Sigurds Død.
8. Kong Atle udi Hunaland,
Han blander Mjød og Wiin;

Land o: Hjemlandet. Nu, da jeg seer dig, optrinder Solen
for mit Land.

6. Bunks o: Skibsbælle. See Nifen fra Lethraberget B. 27.

Bujur so ödlun Júkingun
Eát drekka hajm tiil sujn.

9. Gurin bujur Brödrun sujnun,
Leátur ikkji sajnka,
Sterkar Húrar firi Hadlina,
O fast vi Jadni lajnka.
10. Gurin gengur út o inn,
Leátur blanda Vujn,
Högnar, Gunnar o adlar Brödur
Leátur hoon hajnta tiil sujn. —
11. Högnar gjek uj Hadlina inn,
Heldur aa bûnun Brandi:
Nú listur mee aa Hunaland
Eát drekka tan Mjöin blandi.
12. Grimild so tiil Orar tekur:
Tjikjir uj tuj Tortur:
Um tú fert aa Hunaland,
Ikkji kjemur tú attur.
13. Högnar stendur firi brajun Bori,
Tungan meálar snimma:

9. Brötur og Brödur, Brödre. — Hurr, isl. Hurd o: Døt.
Sajnka o: forsínke, dvale.

11. Her forandres Scenen i en Fast fra Hunaland til Gjukagaard.
Buddets Affendelse og Ankomst til Gjukungerne har Digteren

Gjukunger alle bød han did
At drikke Skaglen sin.

9. Gudrun sine Bredre bød
Til sig med lønlig Rænke;
Dg Dørene for Hallen hun
Lod fast med Jernsøm lænke.
10. Gudrun ganger ud og ind,
Hun lader blande Biin,
Høgnar, Gunnar, Gjukunger,
Hun bød til Hallen sin. —
11. Høgnar gif i Hallen ind,
Han holdt paa goden Brand:
For Mjød at drikke agter jeg
Mig nu til Hunaland.
12. Grimilbe da til Drbe tog:
Mit Drb dig ei misbage;
Hvis du vil gaae til Hunaland,
Du kommer knap tilbage.
13. Høgnar staaer for bredden Bord,
Han vel kan Taler finde:

med Rette betragtet, som en Bisag. Rånun er det samme
som Bygvinn, isl. búinn, færðig, velbannet.

12. Hun tyktes deri er Tort, (Skade, Fortræd.)

13. Snimma, tidlig, h. l. hastigs af det islandske Snemma, tidlig.

Tou skeál Ee aa Hunaland,
Siur eáv Kappun vinna.

14. Grimild so tiil Orar tekur.
Tjikjir uj tuj Majn:
Um Tiit feára aa Hunaland,
Aangjin kjemur hajm.
15. Högnar stendur aa Hadlar Gölvi,
Han kleáddist uj Brinju blaa:
Tou skeál Ee aa Hunaland,
Stendist qveát eáv uj maa.
16. Meni tú fert aa Hunaland,
Leát nú teá so gjera,
Gujflar o han Hjarnar,
Tajr skulu hajma vera.
17. Meni tú fert aa Hunaland,
Eát drekka Mjö o Vujn,
Gujflar o Hjarnar vera ettut
Båajir kjaa Mouur sujn.
18. Gujflar o han Hjarnar,
Júkingarnir båajir,
Feára leár aa Hunaland
Ujmout sujni Mouurs Raaur.

14. Tiit isl. Thid, er Dualis af Tú o: dú; altsaa egentlig: I to; bet bruges som Høfligheds Titale, tiig wort De.

15. Stendist qveát eáv er Tmelis for Stendist eáv qveát; isl. stendr af sér o: forholdet sig. Uj er pron. relat. Som; altsaa verbotenus: Det løbe af, hvad som maa eller vil; eller:

Jeg drager dog til Hunaland
 For Seir i Kamp at vinde.

14. Grimilde saa til Orde tog,
 Ei uden Sul og Klage:
 Hvis du vil gaae til Hunaland
 Du vender ei tilbage.
15. Høgnar staaer paa Hallens Gulv,
 Var klædt i Brynje blaa:
 Jeg fare vil til Hunaland,
 Hvordan det end vil gaae.
16. Smens du gaaer til Hunaland
 For dig at vinde Ere,
 Gislar, Hjarnar skulde da
 I Hjemmet hos mig være.
17. Smens du gaaer til Hunaland
 At drikke Mjød og Wiin,
 Gislar, Hjarnar blive skal
 I Hjem hos Moder sin.
18. Gislar og han Hjarnar ung,
 De var' Gjufunger baade;
 De droge med til Hunaland
 Og lod ei Moder raade.

det gaae, som det vil.

16. Gislar og Hjarnar angives her at være Grimildes yngste Sønnen med Kong Gjufe. I Vilkinasaga nævnes Gislar, som Høgnars yngste Broder; jsevf. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 257.

19. Gujllar o han Hjarnar,
 Iúkingarnir tvajr,
 Fouru seâr aa Hunaland,
 Faat kan fora Fajun.
20. Up stou Grimild Drotningjin,
 Hin svinna o hin seâla:
 Qvittar tú aa Hunaland,
 Leât mee filgja teâr.
21. Ee kan aj sujggja, mujn seâla Mouir,
 Eât tujni Ejun graata:
 Baaran brujtur aa Bljauman tujn,
 Teâ kan Ee ikkji ljaa.
22. Sveâraji Grimild Drotningjin,
 Uj fista Ori taa:
 Teâk tú hetta Runarkjelvi,
 O pasfa veâl uppaa.
23. Teâk tú hetta Runarbelti,
 Bint um tujnar Lendar;

19. Faat kan Fajun fora, eller efter Rimets Feilighed: Faat kan fora Fajun; en Talemaade, som ei sjelden forekommer i de færste Sange, og forklæres herhen: Ingen kan modstaar Stjebnens Beslutning. Faat, isl. fátt af fár 3: saa. Fora er det isl. forða 3: undflye. Fajur, isl. feigr 3: ben, som snart skal bse, morti distinctus; dette Ord findes og i Peder Syvs Kæmpesier 2 Part No. 30, B. 28. Han er saa fæg en Mand; det bruges og endnu i Guldbrandsdalen Norge: see Saga, et Tjerdingaarskrift 1816. I Bind

19. Gislar, Hjarnar, Gjufunger,
Eig unge lode lokke;
De broge med til Hunaland,
Man Ekjebnen ei kan rolke.
20. Dpftod Grimild Dronningen,
Eaa væn og yndelig:
Drager du til Hunaland,
Da lad mig følge dig.
21. Jeg kan ei taale, Moder kjær,
At Graad dit Die væder,
Den Dove blegner Rinden din,
For dig ei saadant sæder.
22. Svared' Grimild Dronningen,
Dg første Død var saa:
Tag da mod denne Runestof
Dg pas du vel derpaa.
23. Mod dette Runebekte tag,
Dg bind dig det om Lende;

Paag. 214. — Fajun er formodentligen en Barbarisme for Nominativus Fajur; altsaa: Fajun kan faat Fora o: Den, som er bestemt til Døden, kan ikke undflye. En Levning af den hedenske Lære om Gataliøne, som Almuen endnu ofte hænger ved.

21. Baaran, isl. Bára, Bølge, Dove. Den bryder paa, eller beskadiger, din Blomme, din Rosenskind.
22. Runarkjelvur o: Runekølte, Runestof, en trind Stof med Runer paa; af det isl. Kefli, Køle, en trind Stof; Kefli bruges endnu i Guldbrandsdalen i Norge.

Teá kan ödlun Laafun leáfa,
Adlir Sútir rinda.

24. Teá veár Högnar Júka Soon,
Rujur út vi Strand,
Mötti honun ajn Seávar Qvinna
Aa tan qvujta Sand.

25. Höjr tú, inda Seávar Qvinna,
Sii meár Dömin Majn:
Um Ee feári aa Hunaland,
Komi Ee hajlur hajm.

26. Höjr tú, Högnar Júka Soon,
Ee fii teár Dömin Majn,
Um tú feert aa Hunaland
Ikkji kjemur tú hajm.

27. Teá veár Högnar Júka Soon,
Sujnun Svöri braa,
Han kjou hefa Seávar Qvinna
Sundur uj Lutir tvaa.

28. Tekur han hennara blouia Hövur,
Kaftar út aa Sund,

24. Seávar Qvinna : Sæns Qvinde, en Havfrue. Seávar er den íslandske Genitiv Sævar af Sær, Hav.

25. Inda : yndelig. Sitig mig, om mig forestaaer Uheld. Hajlur : heet, ufsætt, fund; isl. heill.

26. Jeg siger dig dit Uheld (?). — Dömin majn, er vel af det

Det alle Laase aabne kan
Dg Sorg til Glæde vende.

24. Det var Høgnar Gjufasøn,
Han rider ned til Strand,
Dg mødte der en Havfrue ham
Alt paa den hvide Sand.

25. Hør du, Havfrue, kjær og fin,
Min Dom du sigge frem:
Hvis jeg gaaer til Hunaland
Mon vel jeg kommer hjem?

26. Hør du, Høgnar Gjufasøn,
Jeg siger Dommen frem:
Hvis du gaaer til Hunaland,
Du neppe kommer hjem.

27. Det var Høgnar Gjufasøn,
Han med sit Sværd mon flaae,
Dg Havfruen han kløvede
Alt ubi Stykker to.

28. Blodstænkte Hoved tager han
Dg kaster ud paa Sund,

isl. Dómr 3: forubbestemt uheldig Skjebne, og Mein 3: Meen, Skade, Ginder. FeniolsQvad 2 Ihaat B. 61. (Hentes Manusk.) hedder det: Teá eer inn, sum ofta veár taa, Mong eer Domin Majn 3: mangen en prædestinert Skjebne er Meen
28. Ievnsfor hermed Peder Gyvs Kampeviser, 1ste Part No. 7

-
- Sjuftur han Kroppin ettur,
Sukku báaji tiil Grund.
29. Teá var Högnar Júka Soon,
Rujur út vi Strand,
Mötti han ajnun Seávar Manni
Aa tan qvujta Sand.
50. Höjr tú, indi Seávar Manni,
Sii meár uj tuj fatt:
Feári Ee aa Hunaland,
Komi Ee hajlur attur.
51. Höjr tú, Högnar Júka Soon,
Teá man Ee lía fatt:
Um tú feert aa Hunaland,
Um teá tú kjemur attur.
52. So leátur Högnar Júka Soon
Biggja Skjipini fujn,
Báaji leátur han aa tej leáa
Virtur o so Vujn.
53. Báaji leátur han aa tej leáa
Virtur o so Bjour;
-

Beré 12 og flere, som hermed stemme overeens; ligesaa Udvalgte Biser 1ste D. Pag. 110. — Kjou 3: huggede. I Peder Svvs Kampenifer I Part No. 20 B. 50 hedder det: K o f hun sender hans gode Svarb, at det i Hjaltet brast.

Han Kroppen smider ligesaa,
Dg begge sank til Bund.

29. Det var Høgnar Gjukafon,
Han rider frem ved Strand,
Dg mødte der en Havmand ham
Alt paa den hvide Sand.

30. Hør du Havmand, kjer og fin,
Du Sandhed sig frem:
Hvis jeg gaaer til Hunaland
Mon vel jeg kommer hjem?

31. Hør du Høgnar Gjukafon,
Jeg Sandhed siger frem:
Hvis du gaaer til Hunaland,
Maaſke du kommer hjem.

32. Saa lader Høgnar Gjukafon
Lilhugge Snekken sin,
Dg lader bringe derudi
Den stærke Ml og Wiin.

33. Dg lader bringe derudi
Den stærke Wiin og Ml;

32. Virtur isl. Virt, egentlig Ml, som ei endnu er gjæret, Art;
h. l. stærkt Ml.

33. Bjour isl. Biór, Ml, tydske Ml; det tydske Bier.

Um han figlir uj fimtan Vetur,
Skortar han aj nögv.

34. So leátur Högnar Júka Soon^a
Biggja Skjipini prúð,
Báaji leátur han aa tej leáa
Lujni o so Skrúð.
35. Han leát Knör eáv Lunni dreáa
Oman úr töttun Nesti,
Taa stou fast uj Kjalborun,
Fram lejp Knörurin resti.
36. Högnar leát eáv Lunni genga
Sujna Glaftri - Skaj;
Skjipini hildi uj Heávi út,
Falkurin drujvur aa Laj.
37. Braddir vouru Brandar
O lkorin veár qvör Stok,
Stavn o Stujri eáv rejar Gudl,
So veár Segl uj Top.

34. Prúð α : prud, fjøn; af det íslandfke prúðr α : artig, beles-
ben. — Skrúð eller Skruvur, ísl. Skrúð α : Pryðelse, frad-
selige Klæder og Møbler.

35. Han lod Skibet paa Ruller drage ned af det tætte Baade-
huus; Knör ísl. Knörr, et Fartøi. Lunnir α : Ruller,
trindefræstokke, hvorpaa Baadene træktes op og ned. — Nøst
og Nest ísl. Naut α : Baadehuus; Ordet bruges og nord paa
i Norge; det har og uden Tvivl været brugt paa Nordkanten

Om han end seiler femten Aar,
Der nok er inden Kjol.

34. Saa lader Høgnar Gjulafon
Dilbugge Knorren prud,
Dg lader bringe derudi
Alt baade Liin og Skrub.
35. Paa Ruller Høgnar drage lod
Den Knor fra Nøstet ned;
I Kjolen var den stærk og fast
Dg frem den hastig gled.
36. Glarsnekken Høgnar ned i Søe
Paa snare Ruller Kjob;
Snekken foer i Havet ud,
Paa Vandet Falken flød.
37. Malet var den Snekke skion
Dg skaaren var hver Stok,
Stavn og Roer af roden Guld
Dg saa var Seil i Top.

af Jylland; thi der er endnu ved Lyvel et Huus nær ved
Stranden, kaldet Rist; jevnf. Vidensk. Selsk. Kort over Sta-
gen (isl. Skagi o: Odde, Forbjerg) og sammes Omegn.

36. Glasri - Skaj o: Glas - Skib, Glarsnekke; et Digter - Udtryk
paa et Skib, udmærket ved Glasvinduer i Kabinen. Falken
(Skibets Navn) driver paa Wei, seiler sin Kaas.
37. Djærede vare Skibsplanterne. Braddir af det isl. Bráda
at tjære. Brandar, isl. Brandar, Bjelker og Planter i Skite.

-
38. Braddir vouru Brandar
O Borini vouru nuj;
Firigjilta lajkur Vevur - Laj
Up uj mial Skuj.
39. Högnar vindur Segl uj Raa,
Leâtur so Orun sveâra;
Graatandist vendi Grimild Drotning
Attur uj Júka Geârar.
40. So graatur Grimild Drotningjin,
Teâ hit veâna Vujv:
Feâr veâl Högnar, Sonur mujn,
Ee sujgji tee aj uj Lujvi.
41. Grimild firí Munni meâlur,
Högnar rajfur aa Feer:
Ee kjenni veâl Gurina, Döttur mujn
Eer rojnt uj Bâa - Gjer.
42. Högnar teâlar tíil Gunnar Kong
Alt foruttan Sût:
Viit vinda nú Segl uj Húna haat,
Viit seta uj Heâvi út.
-

38. Mial, ísl. Medal o: imellem.

41. Hun er prøvet, erfaren i Troldoms Kunst. Skole forklare Bâa-Gjer ved begge Slags Gjeringer, baade onde og gode; andre syngs Râa-Gjer, hun er erfaren i at hitte paa Raad.

38. Malet var den Enelle Kjon,
De Planter vare nye;
De gyldne Floie vaiede
Midt udi hoien Etpe.
39. Høgnar vinder Seil i Raa,
Lod hore Affeds Ord;
Med Graad Frue Grimild vendte sig
Tgjen til Gjukagaard.
40. Saa fælbed' Dronning Grimild Graad,
Hun var saa væn en Liv:
Far, Høgnar, du min Søn, farvel,
Jeg seer ei meer dit Liv.
41. Frue Grimild taler saa for sig,
Wens Høgnar gaaer sin Færd:
Min Datter Gudrun kjender jeg,
Hun snild og dristig er.
42. Tiltaler Høgnar Gunnar Kong
Dg glad han gav det Bud:
Lad heise Seil i hoien Top
Dg sæt i Havet ud.

42. Alt foruden Sút 2: Sorg; deraf Hølsot, Gøtteleng; isl.
Sút 2: Sorg, Sygdom. — Håna, af det isl. Hún 2: Top-
pen af en Raft, Wers; paa fransk hune.

43. Vant han up fujni Silkji Segl
Gudl vi Raaun bran;
Strikaji aj aa Bunkan niur
Firinn vi Hunaland.
44. Ajn koom Meávur uj Hadlina inn,
Sum tajr drukku Vujn:
Ee fujggji Skjip ettur Heávi koma,
Seglini qvujt sum Lujn.
45. Seárt tú Skjip ettur Heávi koma,
Seglini qvujt sum Lujn;
Vera man Högnar Júka Soon
Eát vitja Siftur fujn.
46. Gurin gjek uj Greáfa - Geári
Rejar Gudl aa Hendi;
Reámar riftir hoon Runurnar,
Teár út uj Heávi senda.
47. Sveáraji taa ajn lujtil Svajn,
Töktift komin uj Vanda:
Qveáni eru hefir Avris - Hefstar,
Uj ettur Sjounun genga.

44. Det isl. Madr 3: Mand, er i det Færøiffe blevn til Meá-
vur, ligesom Mágr 3: Svoger, til Maavur; hvilket sidste
Ord og forðum har været brugeligt i det Danske; see Morten
Benstermands Bise hos Peder Syp, 4de Part No. 98 Vers 16.
Bort gif Morten Benstermand med rige Frender og Mave
46. Greáfa - Geár, isl. Gragardr 3: Have, grøn Plads. —
Hun riftir ramme Runer 3: ved Herrie foranledigede hun

43. Wandt han op de Silkefeil
 Og Guld i Raaer brandt,
 Han strøg ei Seil paa Bunken ned
 Før tæt ved Hunaland.
44. Der kom en Mand i Hallen ind,
 De sad og drukke Viin:
 Jeg seer paa Havet komme Skib
 Med Seile hvid' som Liin.
45. Seer du paa Havet komme Skib
 Med Seile hvid' som Liin,
 Da vil vist Høgnar Gjufason
 Besøge Søster sin.
46. Gudrun gif i grønne Gaard,
 Bar røden Guld i Hænde,
 Ramme Runer rister hun,
 Dem ud paa Havat sende.
47. Svarede en liben Svend,
 Han følte Angst og Qvide:
 Hvorfra er disse Heste vel,
 Som følge Snekens Side.

et stort Uveir. Ramme Runer nævnes og i Kampeviserne nyUdgave 2D. Pag. 33, 3D. Pag. 335. — Reamar af det isl. ramr 3: stærk, fast; deraf endnu i Danstien: Ramme Alvor, Ram Dst.

47. Avris Hestar 3: udmærkede eller forunderlige Heste; ligesom Avris Kappi, Brynh. Av. B. 138 og Risen i Holmgaard B. 19 af det isl. afrek 3: en stor Betrist.

48. Hetta eer aangjir Hestur,
Houa teâ sijnift teâr,
Hetta eer Gurins Ilgjerningar,
Sendar mouti meâr.
49. Gurin gengur uj Greâsa - Geâri,
Rejar Gudl aa Hendi,
Lojsur út teâr Örnir tveâr
Ut aa Heâvi sendi.
50. Örnir tveâr eâv Landi komu,
Seâdaft aa salta Sjegv,
Vaxa tekur Vevur uj Skuj,
Aldan brujtur aa Legv.
51. Taa veâr Vevur aa Sjounun hart,
Bilgjan rajsti fraa Grunni,
Voldi teâ Gurin Jûka Döttur,
Sum onda Gjerning kundi.
52. So veâr Vevur aa Sjounun hart,
Eât Sandur aa Tilju laa,
Aldan laa úr ödlun Attun,
Fedl aa Bilgjan blaa.

50. Alda 3: Sægang, store Bølge, af det isl. allda 3: Bølge. Da Færøboerne ofte ere ude paa Søen i haardt Veir, er det ei at undre over, at Digteren udbreder sig i Beskrivelsen over Stormen i de paafølgende Vers.

52. Tilju 3: Heerbante, Dækket; det isl. Thiliur og Gangthiliur. — Ordet findes og i Peder Syvs Kæmpeviser Pag. 207. Den Sæbfrue dandser paa Tilje; Udvalgte Viser 2 Deel

48. Det er et Heste, du Smaaebreng,
Hvorvel saa synes dig;
Det Gudrunns Tryllekunst er,
Som sendes imod mig.
49. Gudrun gif i grønne Gaard,
Bar roden Guld i Hænde;
Tvende Drne løser hun,
Dem ud paa Hav at sende.
50. Fra Landet tvende Drne kom,
Paa salten Søe de flød;
Etormen vorte hoit i Ekys
Paa Havet Alden brød.
51. Da blev Beir paa Søen haardt,
De Bolger steeg fra Grunde,
Det Gudrun Gjuka volbede,
Hun Tryllekunst kunde.
52. Saa var Beir paa Søen haardt,
At Sand paa Lilje laa,
Alden kom fra hver en Kant,
Da brødes Bolgen blaa.

Pag. 83. — At Sandet ligger paa Lilje, er Beskrivelse paa et stort Uveir, da Søen er oprørt fra Grunden af. — I nogle af de færreste Fjorde eller Sunde kan Søen, naar Strøm og Vind er mod hinanden, brække ned og oprøre Bunden saaledes, at der kan være Sand i Vandskorpen paa 30 Favnes Dybde, s. Gr. i Skaapensfjord. Søegangen kom fra alle Kanter. Attun, isl. Att 3: Kant, Berdenshjørne.

53. So veâr Vevur aa Sjounun hart
Táaji Högnar stou tiil Stujri;
Gunnar Kongur uj Lifting gengur
Taa fölnavu Draangjir dujri.
54. So veâr Vevur aa Sjounun hart,
Egveligt aa eât lujta;
Stujrur fo Högnar Júka Soon,
Eât fraa drou Mjödlin qvujta.
55. So veâr Vevur aa Sjounun hart,
Teâ breâkar uj Boor o Baandun,
Sundur gingu Jadn - Aarar,
Bâar uj Högnar Haandun.
56. Teâ veâr Högnar Júka Soon,
Han studdist fram aa Spjout:
Tou skeâl Ee aa Hunaland,
Houa Ödnin stendi ujmout.
57. Högnar touk sujt Runarkjelvi
Kastar út firi Poor,
Ikkji maatti Ilgjerning vaxa,
Megna vouru hans Oor.

-
53. Lifting o: Kabytte, see Regners Sang B. 87. At Gunnar i lveiret gaaer under Dæf, viser, at han sted tilbage for Høgnar i Skækhed og Mod.
54. Lujta, isl. Lita o: see. Egveliur o: gruellig, er vel af det isl. igldr o: gruellig, truende. Mjödl, isl. Miöll o: Frostfnee, den sneeste Sne; h. l. de hvideflummende Bølger. Høgnar

53. Saa var Veir paa Eoen haardt,
 At Høgnar selv maa styre,
 Kong Gunnar udi Lifting gaaer,
 Da' blegned' Drengene dyre.
54. Saa var Veir paa Eoen haardt,
 Det grueligt var at raade,
 Dg spred' Høgnar Gjukafon
 Saa hvide Skum mon fraade.
55. Saa var Veir paa Eoen haardt,
 Det braged' i Bord' og Baande,
 Jernaarer begge gif itu,
 Som Høgnar bar i Haande.
56. Det var Høgnar Gjukafon
 Han satte Epyd til Fod,
 Dog skal jeg ind til Hunaland,
 Skjønt Stormen er imod.
57. Høgnar tog sin Runestof
 Dg kasted' over Bord,
 Ei Trylleveiret vorte meer,
 Han taled' stærke Dred.

styrede saaledes, at Bølgerne brækkedes før de naaede Skibet; dette viser hans Behændighed og Erfarenhed i Styrmandskunsten.

56. Ódnin er formodentlig af det isl. Audna ∴ Skjebne. Spjout, isl. Spiót ∴ Epyd.
57. Megna, isl. megn ∴ stærk.

58. Han touk up sujt Runarkjelvi,
Kastar út aa Sjegv,
Minka touk taa Aldan,
Teá stiltist veál aa Legv.
59. Teá veár Högnar Júka Soon
Kastar sujt Kjelvi so hart;
Táaji teá koom uj Sjögvin niur,
Blajv teá stilt o klart.
60. Táaji tajrra Snekkja,
Hoon kjendi feávurt Land,
Kasta tajr sujnun Ajkkjerun
Aa tan qvujta Sand.
61. Kasta tajr sujnun Ajkkjerun
Aa tan qvujta Sand,
Fist staj Högnar Júka Soon
Sujnun Foutun aa Land.
62. Fist staj Högnar Júka Soon,
Sujnun Fout aa Land,
Gujslar, o Hjarnar, o Gunnar Kongur
Undur hans högru Hand.
63. Gingu tajr fraa Strondun nian,
So eer grajt firi meár;

58. Sjegv, Sjög, Sjun en, isl. Siór o: havet, Ssen. Legv, isl.
Lá o: hav, poetisk. Minka, isl, minka o: minke, formindste.

58. Høgnar tog sin Runeslof,
 Og kasted' ud i Vand,
 Da minkeb' Alden snarligen,
 Da stiltes Storm paa Strand.
59. Det var Høgnar Gjufason,
 Han kasted' Stok med Fart,
 Strax, som den kom i Søen ned,
 Blev Veiret skjont og klart.
60. Den Snekke driver hastig frem,
 Den kjendte fagert Land,
 De kasted' deres Ankere
 Alt paa den hvide Sand.
61. De kasted' deres Ankere
 Alt paa den hvide Sand,
 Det var Høgnar Gjufason
 Forst satte Fod paa Land.
62. Det var Høgnar Gjufason
 Forst satte Fod paa Land,
 Gislar, Hjarnar, Gunnar Kong,
 Gik ved hans hoire Haand.
63. Ginge de fra Stranden op
 Saa lyde Sangens Død;

60. Ajkkjeri, isl. Akkéri o: Anker.

63. Grajt, isl. greidr o: Rede, let.

Sujani adlir Jûka Garpar
Nian uj Greâfa - Geâr.

64. Up uj miun Greâfa - Geâri
Tajr axla fujnun Skjin,
O so bygvin gingu tajr
Uj hör Hadlar inn.
65. Up uj miun Greâfa - Geâri
Tajr kleâddist uj Brinju dujra,
Gingu so uj hör Borgjir
Jûka Garpar fujra.
66. Up uj miun Greâfa - Geâri
Tajr bouru Tungu Injadla,
Gingu so uj hör Borgjir
Jûka Garpar adlir.
67. Teâ veâr Högnar, Jûka Soon,
Han inn um Didnar staj,
Han laa teâ aa Gurini,
Eât ilt undur Kjinnar baj.

-
64. Up uj miun Greâfa-Geâri, isl. Upp í midium grasgardi.
65. I det Færøiske er Verbum kleâjr, det samme som: ifører en anden Klædet, og passivum deraf kleâjst bruges som et Verb. neutr. at klæde sig selv paa; saaledes flere Verba i som: seâdast (B. 50 foran,) vøndast, at sætte sig, vonda sig, og flere.

Dg siden alle Gjukafolk
Gif udi grønne Gaard.

64. Midt udi den grønne Gaard
De arle deres Skind,
Dg saa pynted' gange de
I høie Haller ind.

65. Midt udi den grønne Gaard
De toge Brynje paa,
Dg alle fire Garper gif
I høie Hal at staae.

66. Midt udi den grønne Gaard
De snilde Ord lod falde,
Dg ind i Hallen ginge da
De Gjuka Garper alle.

67. Det var Høgnar Gjukafon,
Han treen ad Døren ind,
Dg saae han Gudrun, Søster sin,
At Dndt hun bar i Sind.

66. De bare snilde (veltalende) Tunger. Saalebes hos P. Eyv, Bisen 1ste Part No. 7, Vers 22. Han var snild i Tunge, han kunde vel sœie sine Ord. Garpi det isl. Garpr, en tapper Mand.

67. At Dndt, Brede, under Kinder boede. — Det isl. Illt, Dndt, bruges og i Norge.

68. Teá veár Högnar, Júka Soon,
 Han inn um Didnar higgur :
 Ee sujggji teá aa Gurini,
 Eát ilt undur Kjinnar biggur.
69. Gurin so tiil Orar tekur :
 Viit erun nú heár alajna ;
 Fåajiun meár báaji Skjold o Svör,
 Ödlun tikkun eát gojma.
70. Sveáraji Högnar, Júka Soon,
 Han heldur aa bünun Knujvi :
 Fraa meár leggjji Ee ikkji Skjold o Svör,
 So laangji Ee eri aa Lujvi.
71. Gurin so tiil Orar tekur,
 Hoon beár Tungu Injadla :
 Minnist tú neåka aa Sjúra unga,
 Tú förði meár tiil Hadla?
72. Gurin so tiil Orar tekur,
 Beár um Hjarta Traa :
 Inn veár Sjúrur freári,
 Uj Gudlseáli laa.
73. Högnar meáur firi seár,
 Lujtur aa Ringar sujnar :

68. Higgur, seer, ligner det danske: tiger; af det isl. hyggia.
 69. Vi ere nu her alene. Viit er Dualis. Tikkun, vobis, for
 eder; Dat. plur. af Teár o: 3.

68. Det var Høgnar Gjufason,
Han ind ad Døren faae:
Jeg seer paa Gudrun. Søster min,
At Dndt i Sind mon boe.
69. Gudrun saa til Orde tog,
Det Dnde hun vil fremme:
Flye mig nu baade Skjold og Sværd
Jeg alt for Jer skal gemme.
70. Svareð' Høgnar Gjufa Sen,
Han holdt paa goden Kniv:
Du faaer ei Skjold, ei heller Sværd,
Saa længe jeg har Liv.
71. Gudrun saa til Orde tog,
Mens snild hun Tungen rørte:
Erindrer du dig Sigurd Svend,
Du mig til Hallen førte?
72. Gudrun saa til Orde tog,
Dg bar i Hjertet Traa:
Med Sigurd ingen lignes kan,
Som i Guldsadlen laa.
73. Høgnar seer paa Ringen sin
Dg mæler saa for sig:

70. Bunur og Bygvin, isl. húinn, velbannet.

72. Traa, isl. Thrá 3: Sængsel, Sorg.

73. Ei er det Blide paa hendes Dinebryne Raaren. — Det isl.

Aj eer blujt aa Brûnar Ikori,
Minnift aa Sjûra Lujk.

74. Inn kjemur Gurin aarla Morgun,
Ilt eer Skap eât eggja;
Boor stou brajt vi Silkjiddûk,
O Bjour firi restar Seggjar.

75. Inn koom Gurin aarla Morgun
Vi Houl o Higgju beâr:
Kasta nu Vokn o Herkleâjir,
Teâr stujun ivur Boor.

76. Sveâraji Högnar, Jûka Soon,
Han beâr Draangji Meâkji:
Sjaalvar Ikulun Viit Voknun gojma,
Okkun tiil eât teâka.

77. Drukku tajr uj Hunalandi
Bâaji út o inni,
Drukku Mjô o klaran Vujn,
Gleâjir aa qvörjun Sinni.

Brá er Dineleag, ligesom det isl. Brún, pl. Bryn o: Dine-
bryne. Brún o Braa, forekommer oftere; s. Ex. Regnar's
Sang Vers 82.

74. Ilt eer Skap eât eggja o: Dndt er det Sindet at opæge.
Skap er formobentl. det isl. Skap o: Sind, Sindetag. Paa
Islandsk hedder det: illt er at egna illt Skap o: at op-
itre et vreblandent Gemyt har gjerne onde følger. Bjour,

Ei blidt er hendes Dickast;
Han mindes Sigurds Liig.

74. Karle ganger Gudrun ind,
Hun neppe Breden lemper;
Det Bord stod bredt med Silkedug,
Og Vi for raske Kæmper.

75. Karle ganger Gudrun ind
Med pyntelige Ord:
Kast bort nu Vaaben, Pantfere,
I træde nu for Bord.

76. Svared' Hognar, Gjuka Son,
Han bar Drenges Mage:
Vi selv vil gjemme Vaabnene,
Vi selv dem frem vil tage.

77. Drukke de i Hunaland,
Alt baade ud' og inde;
De drukke Mjød og klaren Viin,
Enhver var glad i Sinde.

isl. Biór ∴ Bl. Seggjar, isl. Seggr ∴ brav Mand.

75. Houl isl. Hól ∴ Roes, Pralen. Med bare Pral og Forsigtighed. Bear, isl. ber, bar, aabenbar.

76. Her synes steds ligesom i Ismale Qvad B. 38: Han var Drenges Mage, men skal vist nok være: han var Drenges Mage ∴ Kæmpesværd. Mækji er det islandste Mækir, Sværd. — Okkun, isl. ockr, for os. Dat. plur. af Veár ∴ Vi.

78. Drukku tajr uj Hunalandi
Báaji vi Gleáji o Geáman;
Idla lujkar Gurini,
Eát aankji nærtur seáman.
79. Drekka tajr uj Deár trúggjar
Báaji vi Gleáji o Glajm,
Idla lujkar Gurini,
Eát aankji nærtur tajm.
80. Gurin lokkar fujn unga Soon
Vi so miklun Meáti:
Ee skeál gjeva teár Gudl o Feá,
Stidlar tú Högnar eáv Keáti.
81. Gurin lokkar fujn unga Soon
Uj Duldun hoon han beá;
Han gjek seár eát Borinun,
Sum Högnar firi seát.
82. Gurin lokkar fujn unga Soon,
Uj Duldun hoon han drou;
Han heji up fujna högri Hand,
Högnar aa Neáfar flou.
83. Svajnur veár ungur eáv Aldrunun,
Han taldist teá, -uj hoon beá,

78. Nærtur, bringer sammen neml. for at staaes. Gleáji, isl.
Gledi = Glæbe.

78. Drukke de i Hunaland
Med Glæde og med Gammen;
Dog ilde hover Gudrun det,
At intet bar dem sammen.
79. Drukke de i Dage tre
Med Fryd og Lyst i Barm;
Dog ilde hover Gudrun det,
At ingen ypper Larm.
80. Gudrun har sin unge Søn
De Drd paa Einde lagt:
Jeg gir dig Guld og Fæ, hvis du
Kan standse Høgnars Magt.
81. Lokker hun sin unge Søn,
I Løndom hun ham bad;
Dg gif han sig til Bordet frem,
Hvor Høgnar Kæmpe sad.
82. Lokker hun sin unge Søn,
I Løndom hun ham drog;
Han hæved' op sin høire Haand,
I Ansigt Høgnar slog.
83. Den Svend af Alder kun var ung,
Han gjør som Moder bad;

80. Med saa megen Omhu. Meati, isl. Mædi, o: Mæie. Keati,
isl. Kjæti o: Raabhed, overgiver Glæde.

83. Han overtaledes til det, som hun bad.

Han gjek attur eát Borunun,
Sum Högnar firi feát.

84. Han gjek attur eát Borunun,
O Högnar aa Neáfar flou;
Voldi teá Gurin Júka Döttur,
Drejkan veár urou.
85. Högnar ran teá hajta Blou
Báaji úr Neáfar o Munni;
Kappin veár so idla vi,
Han ikkji vi flujkt kundi.
86. Ee fáaji ikkji aa Hunalandi
Drujkkji tan Mjain vi Andi,
Outeák heáva tan Mouurin,
Uj so fujn Soon upvandi.
87. Högnar fram um Bori leip
Vi berun Spjouti uj Hendi;
Meákjin snajti Búk o Bajn,
Ujgjögnum Svajnurin rendi.
88. Gurin gjek firi Artala Kong,
Siur honun fraa :

84. Drifflauget blev uroligt. Neáfar, ísl. Nös, pl. Nafir a:
Næse, Næseboret.

Han atter gif til Bordet frem,
Hvor Høgnar Kæmpe sad.

84. Han atter gif til Bordet frem,
I Ansigt Høgnar slog;
Voldte Gudrun Gjuka det,
At Larm i Lauget drog.

85. Høgnar randt det hebe Blod
Af Næse og af Munde;
Den Kæmpe var saa slet bestædt,
Ei sligt han taale kunde.

86. Jeg ikke ubi Hunaland
Den Mjød med Gammen nyder;
Den Moder høilig lastes bør,
Som Søn til sligt opbyder.

87. Frem over Bordet Høgnar sprang
Med bare Espd i Hænde;
Magen skar i Bug og Been,
Igjennem Svenden rendte.

88. Gudrun gif for Xele Kong
Dg gav ham saadant Evar:

86. Andi, Xande h. l. Glæde. Utaal have den Moder, som saa
opvænnede sin Søn.

87. Magen 3: Sværdet. See B. 76 foran.

Dejur eer okkra ungji Sonur,
Meeft eäv Högnar Raa.

89. Ee man aj uj Hunalandi
Laangur vi teâr stujra,
Um tû gjer ikkji neákra Sæmdir
Ettir tan Draangjin dujra.
90. Höjr tû teâ mujn veldia Söta,
Leât nú teâ so vera,
Sjolvur eer han Foftbrovur mujn,
Ee kan honun aankji gjera.
91. Tû Ikeâl ikkji, Artala Kongur,
Lajngji Rujkji stujra,
Viil tû aankar Sömdir teâka
Ettir tan Draangjin dujra.
92. Höjr tû Gurin, Söta mujn,
Teâ viil Ee aj trygva,
Eât tû viil tujnun Brödrun
Svik tiil Handar Inygva.
93. Tääji tajr vouu han Sjúra Svajn,
Gurin, Söta mujn,
Taa vouru Gujlar o Hjarnar Bödn,
Hajma kjaa Mouur sujn.

89. Dersom du ei giver mig hæderlig Satisfaction (Sæmdir) for
den drebare Dreng.

Død er nu vores unge Søn,
Det Høgnar voldet har.

89. Jeg ikke ubi Hunaland
Kan længer med dig styre,
Hvis du den Sag ei tager an,
Dg hevner Drengen dyre.
90. Hør du det, min Dronning god,
Du vel mig nu maa høre;
Men han er jo Fostbroder min,
Jeg kan ham intet gjøre.
91. Du skal ei længer', Atle Kong,
Dit store Rige styre,
Hvis du den Sag ei tager an,
Dg hevner Drengen dyre.
92. Hør du Gudrun, Søde min,
Det jeg ei vel kan troe,
At du vil dine Brodre Svig
Dg Vold om Hænder snoe.
93. Da de drøbte Sigurd Svend,
Gudrun det ei glem,
Da var Gislar, Hjarnar, Børn
I deres Moders Hjem.

-
94. Gurin so tiil Orar tekur,
Teá skeál Ee nu valda,
Gujslar o han Hjarnar ungji,
Báajir skulu gjalda.
95. Teá eer aankji Ajkjar Verk
Eát genga Högnar ujmouti;
Qveár uj han kjemur uj Vujk eát standa,
Heár hevir han Hövi aa Spjouti.
96. Höjr tú teá, mujn veldia Söta,
Legg sjaalv tiil tes Raa;
Qvuffu Viit skulu tajr miklu Menn,
Burtur eáv Lujvi faa.
97. Teáka skeál trujggjar Aldirs Huir,
Ruja teár uj Bloui,
Fadla so tungt aa Júka Garpar,
Trojttir eáv miklun Moui.
98. Gurin skendur firi brajun Bori,
Meálur um tan Vanda:
Nú skulu Tiit, Júka Garpar,
Aa Aldirs Huir ganga.
-

94. Det vil jeg nu volbe. Báajir, isl. Bádir 3: begge.

95. Sevnf. BrynbildesDv. B. 169. Vujk, isl. Vig 3: Drab, Kamp.

96. Viit, isl. vid, et Dualis: Vi to.

97. Aldir; nogle forklare det ved Gledyr, andre gjetter paa Sval-

94. Gudrun saa til Orde tog,
 Jeg vise skal min Vælde,
 Gislar, og han Hjarnar ung,
 Skal begge snart undgjelde.
95. Det er ei Spøg, ei Borneleeg
 At komme Høgnar nær;
 Hvor han i Kampen ganger frem,
 Han Hoved har paa Spær.
96. Hør du det, min Dronning god,
 Du Raad selv kjende maa:
 Hvordan vi skal hiin stærke Mand
 Af Livet snartlig saae.
97. Jeg tager Eisdyr's Huder tre,
 Jeg dem i Blod vil tvætte;
 De Kæmper derpaa falde tungt,
 Naar de er' mød' og trætte.
98. Gudrun staaer for bredden Bord
 Og mæler om den Baande:
 I Gjuka Garper skulle nu
 Paa Eisdyr's Huder gange.

206. Elgr o: et Eisdyr. — Ruja, isl. rida o: ride; dernæst smøre, gnide; ligesom Ismals Qv. B. 41. — Hun tvættede dem i Blod for at gjøre dem desto mere glatte og slibrige at gaae paa.

99. Up stj Högnar, Jûka Soon,
Tungu beâr han so Injadla,
Teâlar ivur brajun Boor
Firi tajr Brödur adlar.
100. Up stj Högnar, Jûka Soon,
Blanda heji Vujn:
Gujslar o Hjarnar feâra bâajir
Attur tiil Mouur sujn.
101. Up stj Högnar, Jûka Soon,
Leâtur so Orun sveâra:
Gujslar o Hjarnar feâra bâajir
Attur uj Jûka Geârar.
102. Gurin stendur firi brajun Bori,
Meâlur um tan Vanda:
Gujslar o han Hjarnar ungji
Adlir skullu ganga.
103. Gujslar o han Hjarnar
Mundi aa Huir ganga,

103. Forlebes det om disse Huder skal forståes, derom er der paa Færøe forskjellige Meninger; nogle troe, at det var Trajtir, isl. Trautir o: besværlige Foretagender (jevns. Ismals Dvad), som Gudrun paalagde sine Brødre, at de neml. skulde gaae derover, uden at falde, men hvis de faldt, skulde de give sig tabte; andre mene at det var strøet Græs under Huderne, ifølge Anders Bedels Forerindring foran Kampen. i P. No. VII.; andre mene, at Huderne vare spændte over en dyb Kjeldre eller Grav, at alle andre Udgange vare dem tilspærre-

99. Dpftod Høgnar Gjuka Søn
Med Mod og snilde Mine;
Han taler over bredden Bord
For alle Brodre sine.
100. Dpftod Høgnar Gjuka Søn,
Han blanded' Mjød og Viin:
Lad Gislar, Hjarnar fare hjem
Tgjen til Moder sin.
101. Dpftod Høgnar Gjuka Søn,
Dg løde faa hans Ord:
Lad Gislar, Hjarnar fare hjem
Tgjen til Gjukagaard.
102. Gudrun staaer for bredden Bord
Dg mæler om d n Vaande:
Gislar og han Hjarnar ung
Skal og paa Huder gange.
103. Gislar, Hjarnar maatte da
Alt paa de Huder gaae;

de, og at Gudrun truede at svelte dem ihjel, hvis de ikke gik over dem. Det synes, som de ere faldne ned i Graven og der ombragte, og at Høgnar med sit Sværd behændigen har sprungen over, eftersom der siges B. 110, at hans Fod ikke stødte an. — Efter Vilkinasaga, som disse Sange het følge, var der vaade Huder udspændte, hvorpaa de ikke kunde sætte Fod, og i det de faldt, bleve de dræbte af den udenfor staaende fjendtlige Skare. Jevnsf. Múll. Sagabibl. 2 D. Pag. 261.

Adlir souu tajr fadla niur,
Aangjin saa tajr upftanda.

104. Gurin ftendur firi brajun Bori,
Meâlur um tan Vanda:
Nû skeâl Gunnar, Brour mujn,
Attur aa Huir ganga.

105. Teâ veâr Gunnar, Jûka Soon,
Han mundi aa Huir ganga;
Adlir souu han fadla niur,
Aangjin saa han upftanda.

106. Gurin ftendur firi brajun Bori,
Kijin beâr hoon so balda:
Nû skeâl Högnar, Brour mujn,
Attur aa Huir ganga.

107. Betri veâr uj Jûka Görun,
Drekka Mjöin blandi,
Inn genga heâr aa Aldirs Huir,
O ftanda uj ftourun Vanda.

108. Högnar tekur Brandin taa,
Teâ viil Ee firi Tiun tujna,
Gengur so uj Lofti fram,
Han mintift aa Mouur fujna.

108. Det vil jeg for Eder fortælle. Tiun o: vobis. Tujna, ial.
Tina o: opregne, fortælle. Han mindes sin Moder; erindres

Alle saae dem falde ned,
Men ingen at opstaae.

104. Gudrun staaer for breben Bord
Dg mæler om den Baande:
Nu skal Gunnar, Broder min,
Alt paa de Huder gange.

105. Det var Gunnar, Gjula Son,
Han maa paa Huder gaae;
Alle saae ham falde ned,
Men ingen at opstaae.

106. Gudrun staaer for breben Bord,
Hun Kinder har saa holde:
Nu skal Høgnar, Broder min,
Alt paa de Huder holde.

107. Det bedre var i Gjukagaard
At drikke Njeben klare,
End her paa Eisdyr's Huder gaar,
Dg stædes saa i Fare.

108. Høgnar tager Sværdet sit,
Dg mager sine Trin,
Han ganger frem i høien Loft
Dg mindes Moder sin.

de Talismaner, hun gav ham ved Afreisen, og besluttede for-
modentlig at benytte dem i den farlige Færd.

109. Up staj Högnar, Júka Soon,
Heldur aa dreâji Svör:
Ee skeál genga aa Aldirs Huir,
O vita qvusli feer.
110. Högnar gjek aa Aldirs Huir,
Mundi teâ so vera,
Ikkji beâr taa Fouturin vi,
Teâ tiki honun aankji eât gjera.
111. Teâ veâr Högnar, Júka Soon,
Han reâ ivur Huir stökka:
Aj mundi Ee uj Hunalandi
Fistur undan rökka.
112. Teâ veâr Högnar, Júka Soon,
Han tekur vi Huir eât stökka:
Aj man Ee uj Hunalandi
Tan fista undan rökka.
113. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Gramt veâr henni uj Hua;
Hajlan feâr hoon Högnar standa,
Aj heáva Raajini dua.
114. Högnar stendur uj Greâsa - Geâri,
Bindur up Kjaalmin sujn:

110. Ikke rørte Goben ved; det syntes ham intet at gjøre.

111. Han besluttede at springe over Huderne. Stökka isl. Stöck-
va 3: springe. Deraf det jydste Udtryk: Ut stikke i Rend

109. Opstod Høgnar, Gjuka Søn,
 Dg holdt paa draget Sværd:
 Paa Elsbys Huder jeg vil gaae,
 Dg prøve denne Færd.
110. Paa Elsbys Huber Høgnar gik,
 Dg prøvede den Færd;
 Hans Fod ved Huber rørte ei,
 Den Gang var ham ei svær.
111. Det var Høgnar Gjuka Søn,
 Foer over Huber bred:
 Ei først jeg udi Hunaland
 Mig lader rykke ned.
112. Det var Høgnar Gjuka Søn
 Han springer over Hub:
 Ei først jeg udi Hunaland,
 Mig lader rykke ud.
113. Gudrun ganger aale ud
 Dg gram var hun i Sind,
 Hun Høgnar kærst der stonde saae,
 De Raad ei floge ind.
114. Høgnar staaer paa grønne Mark,
 Opbinder Hjelmen sin:

o: begynde at løbe. Rea, imperf. af raa, ligesom det isl.
 réd af ráda o: raade besluttede.

112. Han begynder over Huberne at springe.

Aarin Deávur eát Qvöldi kjemur,
Drekka viit Blou, sum Vujn.

115. Aarla veâr um Morgunun,
Teâ ruar firi Soul,
Taa heji Gurin, Jûka Döttur,
Brinja út hundra tölv.
116. Aarla veâr um Morgunun,
Soulin skujn aa Groutti,
Teâ veâr Högnar, Jûka Soon,
Han rujur tajm ödlun ujmouti.
117. Teâ veâr Högnar, Jûka Soon,
Rujur tajm ödlun ujmouti,
Bûkar fudlu aa Jöruna,
Sum tajr varpa Groutti.
118. Högnar rujur uj Bardögun,
Rojnur gouar Griipar;
Niur feldi han Kongjins Menn,
Tujggju firi qvörjun Sjipan.
119. Vijin fek han Huna-Menn
Vi Svör o bitra Eggja;

115. Det rødmer for Soel 3: Morgenrøben begynder.
116. Af gamle Folk i Sylland bruges endnu de m for disse el-
ler de; som: I de m Dage flecte det. Det ligger i de m
Rifter, det findes i de m Skove; de m svarer til det særskilte

For Dagen bli'r til Qvældstund,
Vi drikke Blod som Viin.

115. Det var en aarle Morgenstund,
Det rødmede for Soel,
Alt Gudrun Gjuka Datter har
Udrustet hundred' tolv.

116. Det var en aarle Morgenstund,
Da flinned' Soel paa Fjelde;
Det var Høgnar Gjuka Søn,
Han reed mod dem med Vælske.

117. Det var Høgnar Gjuka Søn,
Han mod dem alle rider;
Paa Jord faldt bode Kroppe ned,
Som naar man Stene smider.

118. Høgnar reed i Kampen frem
Dg drog saa gode Drag;
Han Kongens Mænd da fælbede,
Saa ti faldt for hvert Slag.

119. Saa veiede han Hunamænd,
Med Sværd og skarpen Egg;

tajm eller tajmun; isl. theim.

118. Han prøver gode Greb; see B. 135 nedenfor.

119. Veje, isl. vega ɔ: dræbe. Hobar ɔ: læner sig; han var
altsaa noget træt.

Teá veár Högnar, Júka Soon,
Han hobar tiil Hadlar Veggja.

120. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Soul touk feávurt eát branda,
Hajlan seár hoon Brouer sujn
Aa Laikvöðlinun ganga.

121. Gurin fo tiil Orar tekur,
Soulin braa fo vuja:
Höjr tú Högnar, Brouer mujn,
Tú lkeált aa Skogvin ruja.

122. Tú lkeált ruja aa Skogvin burtur,
Eftur um Lindar-Aa;
Heár lkeált tú tej Undur sujggja,
Sum tú uj Forun vaa.

123. Aarla veár um Morgunun,
Soulin feávurt ran,
Teá veár Högnar, Júka Soon,
Han rujur aa Skogvin fram.

124. Högnar rujur aa Skogvin fram,
Eftur um Lindar-Aa,
Heár mundi han tej Undur sujggja,
Han uj Forun vaa.

120. Solen begyndte fagert at brænde.

Det var Høgnar Gjuka Son,
Han læned' sig til Væg.

120. Gudrun ganger aarle ud
I Fugles Morgensang;
Hun Høgnar uden Skade seer
Paa Kampepladsens Bælg.

121. Gudrun saa til Orde tog,
Solen skinned' vide:
Her du Høgnar, Broder min,
Du skal til Skoven ride.

122. Riib du dig til Skoven bort,
Alt øst om Lindar Na,
Der skal Du det Under see,
Du fordum død mon slaae.

123. Det var en aarle Morgenstund,
Før Solen end opraudt;
Det var Høgnar, Gjuka Son,
Han Vei til Skoven fandt.

124. Høgnar reed til Skoven frem
Alt øst om Lindar Na,
Der fik han det Under see,
Han fordum dræbe maa.

125. Heár saá han tan stoura Hest,
Leipa seár aa Grunnun;
Voldi teá Gurin Jáka Döttun
Uj Idl Gjerningar kundi.
126. Högnar rujur aa grönun Vödl,
Vuja um see saá;
Mikjil veár taa Sjúra Lujk,
Uj Gudlseáilin laa.
127. Tungan touk eát teála,
Leátur so Orun vujka:
Idla gjördi tú, Högnar, teá,
Tú veárt vi mee eát svujkja.
128. Meár unti Brinild, Búla Döttur,
Teá hit veána Vujv;
Meár unti Gurin, Jáka Döttur,
Heár firi leát Ee Lujv.
129. Teá veár Brinild, Búla Döttur,
Sprak ettur mujn Deja,
Skiftaji Gurini Gudl o Feá
O mengar Ringar rejar.
130. Höjr tú Högnar, Jáka Soon,
Ruj ná tiil Hadlar hajm;

127. Du var med at svige mig.

128. Unna, isl. unna o: unde vel, ynne, elste.

129. Feá, isl. Fé o: Fæ, Figgendefæ, Þenge. Sprak, isl.

125. Han saa en vælig Hest, som sprang
Paa Sletten om med Brunst.
Gudrun Gjuka voldte det,
Var sit i Runekunst.

126. Høgnar red paa grønne Mark,
Han vide om sig saae;
Vælbelig var Sigurds Liig,
Som i Guldsadlen laa.

127. Tungen talede saa brat,
Dg Ordene mon sige:
Du ilde gjorde, Høgnar, det,
Du mig mon forðum svige.

128. Brynhilde Bubles elskte mig,
Hun var saa væn en Liv;
Dg Gudrun Gjuka elskte mig,
Derfor lod jeg mit Liv.

129. Det Brynhilde Bubles var,
Hun sørgede min Død,
Dg gav hun Gudrun Guld og Fær,
Dg mange Ringe rød.

130. Hør du Høgnar, Gjuka Søn,
Riid hjem paa Ganger Been;

Sprack, imperf. af Springa; see Brynhildes Qv. S. 216.
130. Denne Episode fra Vers 121 til 130 er ventelig senere Til-
sætning; men vi maa give det, som vi have modtaget det. ~~Me~~

Ee feâri meâr aa hajin Skogv,
So tung eru mujnar Majn.

131. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Soulin bran so vuja,
Seâr hoon Högnar, Jûka Soon,
Attur eâv Skogvin ruja.

132. Aarla veâr um Morgunun,
Ruar firi Soul,
Taa heji Gurin, Jûka Döttur,
Brinja út hundra tölv.

133. Aarla veâr um Morgunun,
Soulin lkajn aa Groutti;
Teâ veâr Högnar, Jûka Soon,
Han rujur tajm ödlun ujmouti.

134. Teâ veâr Högnar, Jûka Soon,
Han rujur tajm ödlun ujmouti,
Bûkar fudlu aa Jöruna,
Sum tajr varpa Groutti.

ningen skal vel være, at Gudrun ved Troldomskunst har ma-
net Sigurds Gjenfærd frem, ventelig, som Færøboerne mene,
for at forstrække Høgnar; men Gudruns List hjælper ikke;
thi vi see, at Sigurd ærer Høgnar, og troer sig heynet nok
ved de andre Gjukungers Fald. At Sigurd iler tilbage til
hajin Skogv: den hebe Skov eller Helvede, hvorfra
han maa antages at være kommen, har Lighed med en anden
Digtning om ham; thi i en Fabel om Thorstein Skell, som

Jeg iler til hiin hede Skov,
Eaa tung ere mine Meen.

131. Gudrun ganger aarle ud,
Eolen flinned' vide,
Dg seer hun Høgnar Gjuka Son,
Fra Skoven hjem at ride.

132. Det var en aarle Morgenstund,
Det rødmede' for Soel,
Alt Gudrun Gjuka Datter har
Udrustet hundred tolv.

133. Det var en aarle Morgenstund
Da flinned' Soel paa Fjelde,
Det var Høgnar Gjuka Son
Han reed mod dem med Vælde.

134. Det var Høgnar Gjuka son,
Han mod dem alle rider,
Paa Jord falbt bøde Kroppe ned,
Som naar man Stene smider.

Flatskebogen har opbevaret, fortæller en liden Djævel en af
Olufs Hoffinder, at Sigurd Fosnersbane maatte hede Hæl-
vedsovnen, han var nemlig selv Ilden; dog lægges til, at han
udholdt sin Pinsel bedst af alle. Jevnf. Müllers Sagabibl.
2 D. Pag. 398. — Den berømte Didrik havde efter et Tillæg
til Vilkinasaga samme Skjebne; sammest. Pag. 290.

334. Båkar 3: Buge, hovedløse Kroppe, isl. Bukr 3: truncus.
Grout, isl. Griót 3: Stene; deraf Gruus.

135. Högnar rujur uj Bardövum,
Roinur gouar Griipar ;
Niur feldi han Kongjins Menn,
Tujggju firi qvörjun Siipan.
136. Hundar tuda, Ulvar godja,
Örnin Higgji lafti,
Hundra hajlt o heártiil holvt,
Tej-fudlu uj anna Kafti.
137. Högnar rujur uj Bardövum,
Hetta man lujtil beâta :
Teâ, uj Ee um Deâjin vii,
Vidkur hoon up um Neâtur.
138. Högnar rujur uj Bardövum,
Heâr yppift ajn idlur Sijur ;
Tuj lajist meâr uj Hunalandi,
Eât högga tajr Treâlir niur.
139. Teâ veâr Gurin, Júka Döttur,
Hajtur aa Svajnun fujn :

135. Griip, isl. grip o: Griben, Fangst. Siip er vel bet isl. Svipr o: Slag med en Svøbe, Svingen h. l. Sværdehug. Deraf det danske: I en Svip o: i et Dieblif.
136. Örnin kaster Dinene hid og did. Lesta o: fordærve, h. l. tilfukke.
137. Dette mon lidet bate, nytte; man siger endnu i Jylland: Det bater, (forflaer) kuns lidt. Bate er maaskee det samme som baader, gavner. — Vidkur up, oppilber, oppilker, frembringer ved Trolddom. Deâvur, isl. Dagr o: Dag.

135. Høgnar reed i Kampen frem
 Og drog saa gode Drag;
 Han Kongens Mand da fældede,
 Saa ti faldt for hvert Slag.

136. Ulve tude, Hunde gjæ,
 Ornen seer saa fast,
 Hundred heelt og dertil halvt
 Der faldt i andet Kast.

137. Høgnar reed i Kampen frem,
 Hans Magt ei noksom rækker:
 Hvad jeg om Dagen dræbe kan,
 Om Natten hun opvækker.

138. Høgnar reed i Kampen frem:
 Her yppes onde Sæd;
 Thi kjedes mig i Hunaland
 At hugge Trælle ned.

139. Det Gudrun Gjuka Datter var,
 Hun kalder Evend til sig:

138. Siur, isl. sidr o: Sæd, Sædvane; see Nisen fra Vetraberg B. 59. Lajist mear, isl. Leidiz mér o: jeg bliver kjed af. Trælur, isl. Thræll o: en Træl, Slave.

139. Hajtur, isl. heita o: kalder; deraf i Peder Enns Kampes viser Pag. 126, 294 x. Han he der paa Smaasvend sin. Den berømte Didrik var efter Bilkinsaga en Son af Thjettmar; jeg har derfor i Dansten forandret Latlar til Thjettmar, hvormed det har nogen Lighed.

Gak tiil Tujrik, Tatlara Soon,
O bii han koma tiil mujn.

140. Svajnur four aa Skogvin burtur
Vi Houll o higgji Oor:
Gurin beá Tiun koma tiil sujn,
Eát drekka ivur Boor.

141. Teá veár Gurin, Jáka Döttur,
Hoon leátur blanda Vujn;
Bujur so Tujrikji, Tatlara Soni,
Uj Hadlina inn tiil sujn.

142. Veer veálkomin, Tujrikur Tatlara Soon,
Fudlveál Ee aa tee trojsti,
Heji tú Högnar eáv Lujvi tikji,
Teá veár ajt Mandoms Rojsna.

143. Höjr tú Gurin, Jáka Döttur,
Ajka meár aj tan Vanda;
Qvuffu skeál Ee mout Högnari Áruja,
Uj aankji Vokn kan granda.

144. Höjr tú, Tujrikur Tatlara Soon,
Tu ert ajna Kjempa so sterk;
Heji tú Högnar eáv Lujvi fingji,
Teá veár ajt Mandoms Verk.

140. Med Pral og forsigtige Ord. Tiun, dat. dual. af Tú; Øst-
ligheds Tiltale til en fornem Person, som Dibrif.

142. Fuldvæl jeg paa dig liber. — Rojsna o: Bovestyffe. Rojna

Gal hen til Didrik, Thjetmars Søn,
Dg byd ham hid til mig.

140. Evenden foer til Eloven bort
Med pyntelige Ord:
Til Gudrun du dig spynde hen
At brikke over Bord.
141. Det Gudrun Gjuka Datter var,
Hun lader blande Viin;
Hun beder Didrik, Thjetmars Søn,
At gaae i Hallen sin.
142. Velkommen Didrik, Thjetmars Søn,
Paa dig beroer min Lykke;
Hvis du mig Hognar dræbe kan,
Du gjør et Manddoms Stykke.
143. Her Gudrun, Gjuka Datter, her,
Forvold mig ei den Vaande;
Med Hognar jeg ei stride kan,
Mod ham ei Sværd kan stande.
144. Her du, Didrik Thjetmars Søn,
Du er en Kampe stærk;
Hvis du mig Hognar dræbe kan,
Du gjør et Manddoms Værk.

Rajsna ∴ prøve et Bøvestykke, vise sin Styrke ved at gjøre et stort Værk; formodentlig af det isl. Reynla ∴ Forsøg, Prøve.

145. Teá eer aankji Ajkar Verk,
Eát genga Högnar ujmouti;
Qveár uj han kjemur uj Váar Vödl,
Heár hevur han Hövi aa Spjouti.
146. Teá eer ikkji ajn idla tvajr,
Standa uj tuj Verkji;
Aangjin mötur honun aa Jöök,
Dejur eer Sjúgur sterkji.
147. Tujrikur up fraa Bori stujur,
Han tekur um Brandin svartá:
Ee vinni aankji aa Högnari;
Taa graanaji Drotning bjarta.
148. Höjr tú Tujrikur, Tatlara Soon,
Bruur meálur eáv Qvuja:
Ee gjevi teár báaji Gudl o Feá,
Viil tú mout Högnari ruja.
149. Up stou Tujrikur, Tatlara Soon,
Han heldur aa dreáji Svör:
Fligva skeál Ee uj Lofti fram,
O vita qvuffu feer.

145. Sevnf. B. 55 foran. — Hvor han kommer paa Balpladsen, der har han hoved paa Spydstagen. Váar Vödl o: Farettes Mark; af det ísl. Vá o: Faret, Strak; h. l. Kampplads.
147. Da graanebe den flinnende, heibaarne Dronning; graanebe skal vare noget andet end bleggede, altsaa hun beteges af Li-

145. Det er ei Spøg, ei Borneleeg,
 At komme Høgnar nær;
 Hvor han i Kampen farer frem,
 Han Hoved har paa Spær.

146. Det er ei een, og ikke to,
 Som stander i det Værk;
 Ei nogen møder ham paa Jord,
 Thi døð er Sigurd stærk.

147. Didrik op fra Bordet treen,
 Han greb om Branden lange:
 Jeg Høgnar overvinder ei;
 Da blev den Dronning bange.

148. Hør du Didrik, Thjetmars Søn,
 Saa mæler Brud af Qvide:
 Jeg Guld og Fæe dig give skal,
 Vil du mod Høgnar ride.

149. Dpføb Didrik, Thjetmars Søn,
 Han holdt paa draget Sværd:
 Jeg flyve skal i Luften frem
 Og prøve denne Færd.

vor, Misunbelse, Græmmelse og Frygt forenet. — Svarta
 3: fort.

148. Jeg giver dig Guld og Fæe 3: Penge. Denne nervus rerum gerendarum virkede altsaa og i de Dage, som vi see af følgende Vers.

150. Tujrikur qvarv úr Görun burtur,
Fåajir finnaft flukjir;
Han koom attur annan Sinni,
O flej uj Dreåka - Lujkji.
151. Tujrikur flej uj Lofti fram
Vi fujnar stinnu Straangjir:
Högnar stendur uj tungun Struj,
Han riftir restar Draangjir.
152. Högnar rujur aa grönun Vödli,
Teå heåra Staal eåt kligva;
Seår han Tujrik, Tatlara Soon,
Uj Loftini eåt fligva.
153. Högnar touk fujt goua Svör,
Han fujtur teå Lii eåv Hendi;
Han vendi fujt Svör uj Lofti fram,
Ujgjögnum Tujrikji rendi.
154. Tåaji han ettur Jörina four,
Veår han sum Souti svartu;
Han heji mengjin Manni baa,
Nú stou Brandur uj Hjarta.

151. For stinnu 3: stive, syngte nogle struju 3: scribe. Strengte 3: Binger. Högnar riftir raske Drengte. Jeg tænker det er saaledes at forståe, at Digteren har forestilt sig Högnar ved Hjælp af sit Runebeelte, (et Slags Talisman, eller Hæxebelte) at fremtænde en heel Række Krigere, ligerviis som den græffe

150. Dibrif soandt af Borgen bort,
 Kun faa der findes sig;
 Da han tilsyne atter kom,
 Han fløi en Drage lig.
151. Dibrif fløi i Luften frem
 Med sine stinne Streng;e;
 Høgnar staaer i tungen Strid
 Dg rister raske Dreng.
152. Høgnar reed paa grønne Mark,
 Det haarde Staal et Klyve;
 Dg saae han Dibrif Thjetmars Søn
 Høit over sig at flyve.
153. Høgnar greb sit gode Sværd,
 Krigsrækken kjød fra Hænde;
 Han vendte Sværd mod høien Luft,
 Det gjennem Dibrif vendte.
154. Dibrif falde til Jorden ned,
 Han var saa sort som Sod;
 Han mange havde Skade voldt,
 Nu Sværd i Hjertet stød.

Mythologie lob i Deucalions og Pyrrha's Tid Mennesker frem,
 Komme af Jorden ved at kaste Stene over Hovedet.

153. Lii, isl. Lid 3: Krigsfolk, en Række Mennesker. Han bar
 ner sig Bei gjennem den fjendtlige Hær.

155. Ajtur spuji tan Svarta Dreáka,
Niur aa Högnar Brinju.
Han veár aj vi Voknun vijin,
Firi teá leát han sinja.
156. Tungt eer teá uj Hajmunun,
Stourar Sorgjir eát buja;
Ajtur beár han uj Brinju sujni,
So fast uj Hjarta man svuja.
157. Högnar so tiil Orar tekur:
Nu barjist ikkji laangur;
Ajtur gengur eát Hjartanun,
Taa fölnaji nujtur Draangur.
158. Faldnir eru Huna Menn
Vi Svör o bitra Eggja;
Taa hobaji freáji eáv Jáka Görpun
So fast tiil Hadlar Veggja.
159. Gurin kjemur út aarla Morgun,
Gramt veár henni uj Hua;
Hajlan seár hoon Högnar standa,
Aj heji Svikurin dua.
160. Högnar hobaji eát Hadlar Veggji,
Brandin ivur see beár;

155. Derfor maa han sinja o: bugne; saalebes forklare *Sarve*:
boerne det.

155. Edder spyed' Dragen fort,
Paa Høgnars Brynje ned.
Med Raaben han ei veies fan,
Men bugner blot i Leed.
156. Tungt er det i Verden her,
Naar Sorger Folk ombænger;
Paa Høgnars Brynje Edder falbt,
Den ind til Hjertet trænger.
157. Høgnar saa til Orde tog:
Nu strides der ei længe;
Til Hjertet Edderen snart naaer,
Da blegned' raske Dreng.
158. Faldne ere Hunamænd
Med Sværd og skarpen Egg;
Da læned' Gjuka Garpe sig
Saa fast til Hallens Væg.
159. Gudrun ganger aarle ud,
Dg gram var hun i Sind;
Hun Høgnar uden Skade seer,
Ei hendes Ewig slog ind.
160. Høgnar sank mod Hallens Væg,
Han Branden hos sig bar;

156. Store Sorger at oppebie. Svuja, isl. Ivida o: , svic.

157. Da blegnede den brave Dreng. Nujtur, isl. Nytr o: buer

Gurin stendur uj Greáfa-Geári,
Hoon Tennur seáman skeár.

161. Höjr tú, Gurin Sifur mujna,
Teá skeál tú meár lova;
Leána meár Helvig, Jalfins Döttur,
Uj Naat aa Armi eát sua.
162. Ikkji heávi Ee fingji Saar,
O Grid viil Ee aj tiggja;
Leána meár ajna Jatl Döttur,
Uj Naat aa Armi eát liggja.
163. Högnar so tiil Orar tekur:
Tan Grid viil Ee eáv teár tiggja;
Leána meár Helvig, Jalfins Döttur,
Uj Naat aa Armi eát liggja.
164. Gurin so firi Munni meálur,
Kijin beár hoon so reja,
Faa skeál tú Jalfins Döttur,
Tú gengur nú snart tiil Deja.

lig, flint. Draangur, ísl. Drengur o: en Mand af Nob og adel Tankemaade.

161. Det vides ikke, om denne Jarledatter, ved Navn Helvig, omtales i de islandske Sagaer. I den hvenske Krønike kaldes hun Hoenild. — I nogle Haandskrivter af Vilkinasaga findes et Stykke, hvori siges, at Högnar havde ved en Datter af Isung, Ribbernes Høvding, en Søn, som heed Aldrian; dette passer med det følgende af denne Sang. — Högnar, som

Gudrun staaer paa grønne Mark,
 Og Tænder sammenfar.

161. Hør du Gudrun, Søster min,
 Det du mig nu skal love;
 Du Jarlens Datter give mig,
 I Helvigs Arm at sove.

162. Jeg ikke haver fanget Saar,
 Og Fred jeg ei vil tigge;
 Du Jarlens Datter give mig,
 I hendes Arm at ligge.

163. Høgnar saa til Orde tog:
 Det jeg af dig vil tigge;
 Du Helvig give mig i Nat,
 I hendes Arm at ligge.

164. Gudrun mølede da saa,
 Hun Kinden bar saa røb:
 Du Jarlens Datter have skal,
 Nu snart vi see din Døb.

mærker sin Svaghed og snare Døb, vil ikke gjerne, at Stammen skal uddøe; derfor yttreer han sit Ønske til Gudrun, for at vedligeholde Etten.

162. Grid, isl. Grid o: Fred, Parbon.

164. At Gudrun tilstaaer ham hans Begjering, kommer vel berøst, at hun nu troer sig hevet nok, da hun sees at han ei kan leve længe.

165. Han geát vi Frygvín ungan Soon,
Aa tárri feâmi Naat;
Högnar rífti Runurnar,
O teár man lefaft braat:
166. Tú manft ognast ungan Soon,
Aldrias íkeâl tú kadla,
Ee gjeví honun teá búna Svör,
Uj Feâir mujn fókti úr Fjadli.
167. Höjr tú Helvíg Jalfíns Döttur,
Qveát Ee nú síi tíil tujn:
Sujg so tíil um aj lenga Tuj,
Han hevnr Feâir sujn.
168. Höjr tú Helvíg, Jalfíns Döttur,
Ee síi tej Orun haat:
Nú hevur Kongurin Svajnsbadn gjítí
Aa hefari feâmú Naat.
169. Tú manft ognast ungan Soon,
Gurin víil han pujna;

165. Högnar ríftede Runer, det vil her síge, han forubfagde hendes tilkommende Skjebne. Om han ved Hjælp af hans Runebelte eller paa anden Maade har faaet det at vide, skal jeg lade usagt; da Digteren tier derom. — Han geát, ísl. gat af géta 3: able.

166. Högnars Søn med Helvíg faaer paa Færsø forskjellige Navne; paa Sandø kaldes han Högnar, ligesom Faderen; i Þorsfærsø paa Suderø kaldes han Andreas, men i Sumbø, det yderste Punkt af Færøerne mod Syden, kaldes han Al

165. Han med den Frue avlede
En Søn den samme Nat;
Høgnar risted' Runerne,
Dg de maae læses brat.
166. Du søde skal en Ungerfønd,
Ham Aldrian du kalde;
Jeg giver ham det gode Sværd,
Min Fader fik fra Fjelde.
167. Hør Helvig, Jarledatter hør,
Hvad jeg vil sige dig:
Han voxer op i søie Tid,
Dg han skal hevne mig.
168. Hør Helvig, Jarledatter hør,
Jeg taler til dig brat:
Kongen avlet har en Søn
I denne samme Nat.
169. Den unge Søn, du søde skal,
For Gudrun vel du skytte;

drías; dette Navn har jeg beholdt, som det rigtigste, da det stemmer overeens med Vilkinasaga; jevnfør Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 276. — I Peder Syns Kampediser 1ste Part No. VII. Vers 41. kaldes han K a n t e, overeensstemmende med den hvenske Krønike; men dette Navn bruges neppe paa Færø. Ur Fjadh, isl. úr fjallid.

167. Sujg o: see. Sujggja, isl. líá o: at see.

168. Kong Atle har avlet en Søn med Gudrun; Hevur gjiti, isl. hefr gétid, af géta o: avle.

Teák tú hennara unga Soon,
O legg uj Vöggji tujna.

170. Höjr tú Helvig, Jalfins Döttur,
Bruga neakra Lift;
Leát mujna Siftur Gurina
Um Didnar ganga fist. ;
171. Höjr tú Helvig, Jalfins Döttur,
Ee fii teár fatt ujfraa:
Tääji Svajn eer tölv Aar geåmal,
Tú gak firi Lindar Aa.
172. Höjr tú teå, mujn veldia Söta,
Ee teåli tej Oor tiil tujn:
Tääji tujn Sonur eer tölv Aar geåmal,
Taa kjennur han Mouur fujna.
173. Teák tú hetta Runar-Belti,
Bint um tujnar Lendar;
Teå kan ödlun Laafun leåfa,
Tujnar Sûtir rinda.
174. Taa feji Högnar Júka Soon:
Nú verur ikkji laangur;
Ajtur gengur eåt Hjartanun;
So fölnaji nujtur Draangur.
175. Högnar leát taa leåta Lujv,
Bånu um han sum Drej.

Tag du hendes unge Son,
I Buggen dem ombytte.

170. Hør Helvig Jarledatter hør,
Med List dig ei lad fange;
Du lade Gudrun, Søster min,
Først gjennem Døren gange.
171. Hør Helvig Jarledatter hør,
Jeg Sandhed sige maa:
Naar Evenden tolv Aar gammel er,
Da gik til Lindar Aa.
172. Hør Helvig Jarledatter hør,
Saa lyder Talen min:
Naar Sønnen din tolvvaarig er,
Han kjender Moder sin.
173. Du dette Rune-Belte tag,
Dg bind dig det om Lende,
Det alle Laase aabne kan,
Dg Sorg til Glæde vende.
174. Saa taled' Høgnar Gjuka Son,
Til Død han sig maa lave;
Den Edder gik til Hjerterod;
Da blegned' Drengen brave.
175. Saa Høgnar maatte lade Liv; —
I Skarlag klædtes hen.

Valdu nú um so virilia,
Löddu Lujk uj Hejg.

176. Helvig leât teâ fujggja aa,
Högnar munni deja;
Sujani grou hoon tan Drej uj Hejg,
Sum Draangjir Deálin aja.

-
175. De klædte ham herligen som i Skarlag eller Purpur, pyntede ham saa værdigen og lagde siget i Høi. Drei er vel af Drejra, isl. Dreiri = Blod.

I Høien Liget sattes ned,
Bar pyntet herligen.

176. Ei Helvig lagde Dolgemaal paa,
De Høgnar monne veie.
Hun Skarlag grov i Høien ned,
Hvor Drengene Dølen vie.

176. Helvig lod det see paa sig, at Høgnar monne døe; siden grov hun Skarlag i Høien. Drei skal vel her være det i Purpur pyntede Liig.

No. 5.

ALDRIAS THAATTUR.

- T**eâr genga seâr vi Bødnunun
Nujggju Maanar Iujnar,
Tiil eât tajrra Stundun Iujur,
Teâr fœa Svajnar frujar.

Niurleâi.

Greâni beâr Gudli eâv Haji &c.

2. Helvig ungan Sonin aar,
Tung man Sorgjini fadla;
Sujani beâ hoon Presti bera,
Aldrias beâ hoon kadla.
3. Gurin ungan Sonin aar,
Tung man Sorgjini fadla;
Sujani beâ hoon Presti bera,
Svajn beâ Mouur kadla.

1. Jeg har her afstilt Aldrias Thaat fra Søgnar Thaat, hvor-
vel nogle syngte den ud i Gæt med den foregaaende. Teâr er

No. 5.

Aldrians Qvad.

1. **D**e Fruer gif med Børnene
Alt ubi Maaner ni;
Da Stunden kommer, føder hver
En Søn saa fro og fri.

Dmqvæde.

Grane bar Guldet af Hede ic.

2. En Ungersvend sig Helvig fik,
Lung monne Smerten falde;
Til Præsten bares Evenden hen,
Hun Aldrian lod kalde.
3. En Ungersvend sig Gudrun fik,
Lung monne Smerten falde;
Til Præsten bares Evenden hen,
Hun bad ham Evend sig kalde.

Nom. plur. fæm.; altsaa: disse tvende Fruentimre; isl. thær
2. Aar 3: ajur; deraf aat 3: eiede; isl. á, átti, eiga.

-
4. Louu teâr uj fujnari Saang,
Latta tekur Vanda;
Nû eer lii eât tajrra Tuj,
Bâar skulu útanga.
5. Inni soutu teâr uj Deâr,
Inni soutu teâr uj traa;
Inntiil tan hin tria,
Teâr skulu útгаа.
6. Teâ veâr Gurin Jûka Döttur,
Brugur mikla Lift;
Bujur Helvig, Jalfins Döttur,
Eât Duurun ganga fift.
7. Gurin so tiil Orar tekur,
Fifta Ori taa:
Höjr tû, Helvig Jalfins Döttur,
Tû skeâl út firi gaa.
8. Sveâraji Helvig Jalfins Döttur,
Leât taa Angjift o Vanda:
Tû beer högru Hövur inn Ee;
Tû manft út firi ganga.
9. Hoon aatti seâr ajn ungan Soon,
Gurin vildi han pujna;

4. Baanden begyndte at lettes, formindtes. Latta (isl. létta) o: lette, lindre. Mér léttir o: jeg føler lettelse, lindring.
6. Diir, Dirr, Duur, (isl. Dyr) o: Dør, Døraabning, ligesom

-
4. De Fruer laae hver i sin Seng,
 Ei folte Vaande lange,
 Enart lakker det ad deres Tid
 De begge skal udgange.
5. De inde sad' i Dagene,
 De inde sad' i to;
 Indtil det tredde Dagesfjær,
 Da kunde de udgaae.
6. Det Gudrun Gjuka Datter var,
 Hun bruger Lister mange;
 Hun Helvig Jarledatter bod
 Ad Døren først udgange.
7. Gudrun da til Orde tog,
 Dg saa hun tale maa:
 Hør, Helvig Jarledatter, hør,
 Nu først du ud skal gaae.
8. Helvig hertil svarede,
 Hun glemte Sorger mange:
 Du høire Hoved har end jeg,
 Thi bør Du først udgange.
9. Den unge Son, som Helvig har,
 Ham vilde Gudrun hugge;

Didnar; see B. 39 nedenfor.

8. Hövur, isl. Höfud 2: Hoved.

9. Gudrun vilde pine eller dræbe ham.

Helvig touk Gurins ungan Soon,
O leji uj Vöggji fujna.

10. Inn koom Gurin aarla Morgun,
Fedl so veâl uj Leâ;
Hoon touk út fujn lujtil Knujv,
O snajdi Höddi eâv.

11. So eer sagt fraa Aldrias,
Mikjil geâv han Vext,
Majra vöx han uj ajn Maana,
Inn önnur Bödn uj sex.

12. Han vöx up uj Rujkjinun
Tiil gjevelian Mann,
Hunalands Kongurin
Foftraji han.

13. Aarla veâr um Morgunun,
Soulin feâvurt braa;
Teâ veâr Helvig, Jalfins Döttur,
Hoon rujur tiil Lindar Aa.

14. Teâ veâr Helvig, Jalfins Döttur,
So genga Sögur fraa,
Mötti hoon fujnun unga Soni
Eftur firi Lindar Aa.

10. Det faldr faa vel i Sag. Snajda, isl. Ineida 3: snitte, fjære.

Thi tog hun Gudrun's unge Søn
Dg lagde i sin Lugge.

10. Gudrun ganger aarle ind,
Det saa for hende traf;
Dg tog hun ud sin liden Kniv
Dg skar hans Hoved af.

11. Saa gif det til med Aldrian,
At frodig tog han Bert,
I Maaned een han vorte meer,
End andre Børn i sex.

12. Vorte han i Riget op
Alt til saa gjev en Mand,
Hos Kongen han opfofret blev
Alt ubi Hunaland.

13. Det var en aarle Morgenstund,
Da Soel skjan yndig ned;
Det Helvig Jarlebatter var,
Til Lindar Na hun reed.

14. Det Helvig Jarlebatter var,
Saa Sagnet gange maa,
Dg mødte hun sin unge Søn
Alt ost for Lindar Na.

12. Hunalands Konge (Atle) opfofrede ham. — Det stemmer
overeens med den islandske Fortælling.

-
15. Helvig so tiil Orar tekur,
Smujlist undur Lujn :
Teá svörji Ee aa mujnari Trygv,
Eát tú eer Sonur mujn.
16. Sveáraji Aldrias, Högnar Soon,
Han stendur uj Manna Mygva :
Ee heávi aj fatt ajna láara Konu,
Kunni so veál eát lygva.
17. Teák tú út tujn lujtil Knujv,
Higg uj veál han bujtur ;
Tujna Mouur uj Armin skjer,
Vita um Hjarta nujtur.
18. Han drou út sujn lujtil Knujv,
Higgur, veál han bajt ;
Sujna Mouur uj Armin skeár,
So fast uj Hjarta najt.
19. Sveáraji Aldrias, Högnar Soon,
Soulin aa honun skujn :
Teá suggji Ee aa sjaalvun meár,
Eát tú eer Mouur mujn.
20. Helvig so tiil Orar tekur,
Smujlist undur Lujn :

16. Han staaer i en Gølfestimmel. Seg har et seet en lavere So-
ne. Mygva er velldet is. Múgi o: Mangde.

15. Helvig da til Orde tog,
 Hun smilet' under Liin:
 Det sværger jeg alt paa min Troe,
 At du er Sønnen min.
16. Svarede' bertil Aldrian,
 Han stod blandt Mænd vel tyve:
 Seg aldrig nogen Qvinde saae,
 Der bedre kunde tyve.
17. Tag du dig din liden Kniv,
 Forsøg du oppebie;
 Din Moder du i Armen fæer,
 Da Hjertet dit vil svie.
18. Drog han ud sin liden Kniv,
 Og saae, om den vel beed;
 Sin Moder han i Armen fæer,
 I Hjertet hans det sveed.
19. Svarede' derpaa Aldrian,
 Han stod i Solens Skin:
 Jeg i mit Hjerte føler det,
 At du er Moder min.
20. Helvig da til Orde tog,
 Hun smilet' under Liin:

17. See til, om den bider vel. — See, om Hjertet soier.

18. Han seer, at den beed vel. Higgur 2: seer, af Hyggia.

Sujg so tiil um aj lenga Tuj,
Tû hevnir Feâjir tujn.

21. Hoon tekur up teâ Runar Kjelv,
Sujnun Soni feâr:
Hetta geâv tujn hiin feâli Feâjir,
Uj mikjil Got unti meâr.

22. Svajnur touk vi Runar Kjelvi,
Niur firi see faa;
Braft hanfara Belti,
Ljitur uj han braa.

23. Braft hanfara Belti,
Ljitur uj han braa,
Han faa fujn hiin Feâjirs Deja,
Standa heâr uppaa.

24. Teâk tû hetta Runar Belti,
Bint um tujnar Lendar;
Teâ kan ödlun Laafun leâfa,
Adlar Sûtir rinda.

25. Tâaji tû kjemur tiil Hadlar hajm,
Sujla idla Inimma:
Sujg so tiil uj lenga Tuj,
Leât aangjin aa teâr finna.

21. Runar Kjelv 3: Runekævle, Runestof. Denne havde hun formentlig faact af Foguar tilligemed Runebeltet; see Foguats Lv. Vers 173.

See til, at du om foie Tid
 Saaer hevnet Fader din.

21. Hun tager op en Runestok,
 Dg slyer til Aldrian:
 Din hulde Fader gav mig den,
 Han var min bedste Mand.
22. Evenden tog mod Runestok,
 Dg ned for sig han saae;
 Hans Lendebelte sonder brast,
 Han Farve fliste maa.
23. Hans Lendebelte sonder brast,
 Han Farve fliste maa;
 Sin Faders Død afbildet han
 Paa Runestokken saae.
24. Mod dette Runebelte tag,
 Dg bind dig det om Lende;
 Det alle Laase aabne kan,
 Dg Sorg til Glæde vende.
25. Naar du til Hallen kommer hjem,
 Tag mine Ord til Minde:
 See til, at ingen nogentid
 Skal Beltet hos dig finde.

22. Ljitur, isl. Litr ∅: Farve.

25. Silde eller tidlig. Aangjin, isl. eingi ∅: ingen.

26. Aarla veâr um Morgunun,
Soulin Ikuja so vuja,
Teâ veâr Aldrias, Högnar Soon,
Han vildi tiil Hadlar ruja.
27. Svajnur gjek uj Hadlina inn,
Han skuldi Ljaufi Skeâra,
Brendi gjögnum Fouta - Bleâ,
Han touk see ikkji veâra.
28. Svajnur veâr ungur eâv Aldrunun,
Han skuldi Skeâra Ljaus;
Brendi gjögnum Fouta - Bleâ,
Niur uj Hadlar - Gôlv.
29. Artala Kongur tiil Orar tekur,
Mjövur blandi rennur:
Qveât hugfar tû, Svajn, so djupt,
Tu gâar aj, eât tû brennur?
30. Teâ hugfi Ee, Artala Kongur,
Eât tû ajur miklan Ei;
Teâ verur helst aa tujnari Eâvi,
Tû tiggur Vatn o Brej.
31. Tuj sveâraji Artala Kóngur:
Ee aji miklan Ei;

29. Den blandede Mjød render o; der driffes Mjød. Mjövur, isl. Miödur o: Mjød. Du agter ei, at du brænder. Gâar o: agter paa, er vel af det isl. Gât o: Kætsomhed. Hugfa,

26. Det var en aarle Morgenstund,
Eolen skinned' vide,
Da lystede det Aldrian
Til Hallen hjem at ride.
27. Evenden gik i Hallen ind,
Han skulde Lysset skjære,
Men Branden brændte Fodeplad,
Ei agtsom han mon være.
28. Evenden var af Alder ung,
At brande Lys bereed,
Brand brændte gennem Fodens Brist,
Dg Hallens Gulv den sveed.
29. Kong Atle da til Orde tog,
Mens Njød i Horner render:
Hvad tænker du saa saare paa,
Dg agter ei, du brænder?
30. Her, Atle Kong, jeg tænker paa,
Hvor du i Guld mon ligge;
Det lettelig dog hænde kan,
Du Vand og Brød maa tigge.
31. Kong Atle hertil svarede:
Det har ei nogen Nød;

isl. hugla o: tænke.

30. Du eier megen Giendomb, Pleonasmus. Ei, isl. Eiga o: Giendomb. Vætur for verður o: vorder, bliver, af det isl. at verða.

Teâ verur ikkji aa mujnari Eâvi,
Ee tiggji Vatn o Brej.

32. Aarla veâr um Morgunun,
Soul touk feâvurt eât Ikujna:
Viil tû neâka, Artala Kongur,
Uj Deâ aa Skogvin ruja.
33. Aarla veâr um Morgunun,
Fedl so veâl uj Leâ,
Lifta tajr aa Skogvin burtur,
Svajnur o Kongurin bâajir.
34. Teâ eér inn, sum ofta firr,
Mengur skortar Fuggja;
Genga tajr tiil Gudl-Björggi,
Teâ mikla Gudl eât fuggja.
35. Ruja tajr aa Skogvin burtur,
Frujir uj Hua full;
Han vujfti honun aa Huufi teâ,
Uj tat veâr innan vi Gudl.
36. Tuj sveâraji Artala Kongur,
Fifta Ori taa:

32. Skogvin, isl. Skogr o: Skov.

33. Leâ, isl. Lag o: Naabe, rette Skif.

34. Mungen titter gjerne til sit Eiggendefæe, bestuer gjerne sit
Guld. — Skortar, seer ofte til, støtter til; saaledes Færøes
boerne; det betyder og at fattes, mangle; af det isl. korta.

Det fæer ei i min Levetid,
Jeg tigger Vand og Brød.

32. Det var en aarle Morgenstund,
Solen finned' vide:
Har du et Lyst, o Aale Kong,
I Dag til Skov at ride.

33. Det var en aarle Morgenstund,
Det faldt saa vel i Lag;
Den Svend og Kongen rede bort
Til Skoven samme Dag.

34. Det gaaer nu til som ofte før,
Vel yndes Guld og Fæe;
Det Guldbjerg glad' de ile til,
Det meget Guld at see.

35. Ride de til Skoven bort,
Saa froe og haabesuld',
Han viste ham det dyre Huus
Med tæt opstabled Guld.

36. Thi taled' Konnung Aale da,
Dg første Dvd var saa:

— Fuggja er det samme som Fæa, Eiggendefæe, Skat, Penge.

35. Som inden i var tæt besat med Guld. See Peder Eys Kampviser i Part No. IV. B. 36. Tat, isl. thiettr ˚: tæt.

36. See Peder Eys Kampviser i Part No. IV. B. 42. Udvalgte Viser i D. Pag. 30 fg.

Höjr tú teâ nú, Harra Svajn,
Tú skeált heâr firi inngaa.

37. Tuj sveâraji Harra Svajn
Uj anna Ori taa;
Tú beert högru Kroununa,
Tú skeált inn firi gaa.
38. Artala Kongur uj Hunalandi
Inn um Didnar laa;
Teâ veâr indi Harra Svajn,
Han smelti Hurr uj Laas.
39. Svajnur veâr ungur eâv Aldrinun,
Lattur veâr han tiil Maals;
Teâ eer meâr eâv Sonnun sagt,
Han smelti Hurr uj Laas.
40. Teâ hugfi Ee, Harra mujn,
Houaft tú ajur miklan Ei,
Viil tú nú neâka, Artala Kongur,
Tiggja Vatn o Brej.
41. Teâ hugfi Ee, Harra Svajn,
Eât Ee aji miklan Ei;
Gjarna viil Ee nú, Harra Svajn,
Tiggja eâv teâr Vatn o Brej.

39. Et var hans Mæle, eller, som det hedder andre Stæder: Han bar en snild Tunge. — Didnar, isl. Dyrnar er en Dors

Hør mig nu, du Herresvend,
Du først derind skal gaae.

37. Det svarede den Herresvend,
Dg andet Ord var saa:
Du høire Krone bær, end jeg;
Thi bær du først indgaae.

38. Kong Atle ubi Hunaland
Til Guldet tog sin Raas;
Det var Herresvenden selv,
Han smækked' Dør i Laas.

39. Svenden var af Ulber ung,
Dog bær han Suldheds Noes;
Dg er det mig af Sandhed sagt,
Han smækked' Dør i Laas.

40. Derpaa jeg tænker, Herre min,
Hvorvel du Rigdom nød,
Det dog kan hændes, at du nu
Vil tigge Vand og Brød.

41. Derpaa jeg tænker, Herresvend,
Hvorvel i Guld jeg flød,
Jeg nu dog gjerne tigge vil
Af dig lidt Vand og Brød.

Kabning, Dørhullet. Haur, isl. Hurd, er Døren selv.

42. Aldrias gjek eáv Gudlbjörgjinun
Ajna Morgun Snimma;
Svörji Ee tan Aj aa mujna Trygv,
Heár lasfti han Kongurin inna.
43. Teâ veâr Aldrias, Högnar Soon,
Mikjil Gudl han fek;
Han koom ikkji attur uj Gudlbjörgji,
Firinn Kongurin lkeárpur hek.
44. Aldrias gjifti fujna Mouur,
Sujla Deâ aa Qvöldi;
Sujani raj han heâni burtur
Tiil Kongjin uj Deâna-Veldi.

42. Her luffede han Kongen inde. Nogle synge: Heár lasfti han háaji inna o: her luffede han begge inde, nemlig baade Kong Atle og Dronning Gudrun; men dette stemmer ei vel overeens med det foregaaende, ei heller med Bilkinsaga; derimod stemmer det nogenlunde overeens med Peder Syvs Kæmpeviser 1ste Part No. 7 B. 41, hvor det hedder: Ranke hedde den Kæmpe, Han hevned' sin Faders Død; Grimild qvælted af Hungers Dvide Fos Niflungs Skat uden Brød. See og udvalgte danske Viser 1ste Deel Pag. 116.

42. Guldbjerget Albrian forlod
 En aarle Morgensinde;
 Dg sværger jeg det paa min Troe,
 Han Kongen' lod' berinde.

43. Det var Albrian, den Evend,
 Gik meget Guld for Gang;
 Guldbjerget han ei meer gik til
 For Kongen tørret hang.

44. Han Moder sin da gjæstede,
 Det silde var om Qvælde;
 Han siden reed til Kongen hen
 Alt udi Danevælde.

-
43. SkeArpur ɔ: tørret, af det isl. at fkerpa ɔ: hærde, tørre, deraf S t j æ r p e t j ø d, det er Rjød, som uden nogen foregaaende Saltning er hængt op i Luften og tørret. Det bruges meget paa Færse. — Mikjil udtales og mikji, af det isl. mikit ɔ: meget. Hek, isl. héck ɔ: hang, af hänga ɔ: hänge.
44. Siden reed han herfra bort til Kongen i Danmark. — Danavellidi er et islandsk Navn paa Danmark med alle dets tilliggende Lande; ellers Danmörk.

No. 6.

RAGNAR THAATTUR.

Villja teâr nú luja
Mujnun Orun aa;
Kongurin reâvur firi Uplandi,
Veâna Döttur aar.

Stevi.

Borgarhjortur biggjur aa
Taarni fruja,
Inn eer hoon fagrari inn Ran-
dar Soul,
Hoon kan adlar Fuglaliftin
eât tuja.

-
1. Bille J nu lyde (lytte, høre) paa mine Ord. Kongen raader for Upland, og eier en væn Datter. Luja er vel af det isl. hlióða o: lyde. — Der er en isl. Bise, som begynder omtrent ligesaa: Vilied thér nockud hlyda mier, medan eg legi framm. See danske Kampeviser ny Udg. 5 Deel S. 73. — Efter Ragnar Lodbrogs Saga, hvormed denne Sang stemmer vel overeens, var det en Jarl (ikke en Konge) ved

No. 6.

Regnarðs Qvæð.

I. **W**ille þu nu lytting til,
Dg høre paa min Sang;
Om Uplands Kongebatter væn,
Seg synger denne Gang.

D m q v æ ð e:

Borgarhjort opbygde Taarn mon
prýðe,
Sagrere er hun end Randar-
Soel,
Hun kan alle Fuglesprog ud-
tyðe.

Ravn Herraub i Gotthland (ikke Upland,) som havde Tho-
ra Borgarhjort til Datter. Niurleai og Stevi, isl. Stef
o: Dmqvæde. Borgarhjort bygger Taarnet skjonne; end er
hun sgrere end Randarsoel. — Randarsoel er vel af det isl.
Ran o: Hav, og Sól o: Solen; altsaa Havets eller Horis-
zontens Soel o: den op- eller nedgaende Soel. Fuglali-
kir o: Fuglekunster, Fuglesprog. List o: Kunst.

2. Kongurin ajur seâr ajna Döttur
Vi miklun mentar Pruji;
Tuj hoon beer ödl Laafini
Eât ödlun Borgar-Lii.
3. Aatti han seâr so veâna Döttur,
Bâaji vi Spekt o Pruji;
Tuj situr hoon uj Haaseâti
Ivur ödlun Borgar-Lii.
4. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur,
Biggja Ikuldi Seâl;
Ee fâaji ikkji Tal aa tajm,
Tuj teâr eru mengar uj Tali.
5. Han leât henni Seâlin biggja
Eâv teâ Ikujnandi Gudl;
Sjaalvur lajur han sujna Döttur,
Frouur uj Hua fudl.
6. Aarla veâr um Morgunun,
Teâ ruar firi Soul;
Toura eer gingjin aa Skogvi burtur
Vi Filgjis Mojggjar tölv.

-
2. Han eier sig en Datter med megen mærkelig Skjønhed. —
Borgerleed isl. Borgar-hlid o: Slotsport. Skreed bety-
der i Jylland glat, Skjøn, af det isl. Skrida o: glide.
 3. Waade med Beskedenhed og Prydelse. Spekt o: Sagtmo-

-
2. Kongen sig en Datter har,
Hun deilig er og freed;
Hun bær Laas og Nøglene
Til alle Borgerleed.

 3. Han har sig en Datter væn,
Med Yndigheder blide;
Thi sidder i Høisædet hun
Alt over Borgerlide.

 4. De Møer gif i Skoven bort,
At bygge sig en Sal;
I Mængde ginge de derhen,
Ei vides deres Tal.

 5. Kongen Salen bygge lod
Alt af det klare Guld;
Selv leder han sin Datter ind,
Var hende saare huld.

 6. Det var en aarle Morgenstund,
Steeg Soel fra Havets Bølge;
Thora gif til Skoven bort
Med Terner told i Følge.

-
- dighed, Wiisdom, Pruji, isl. Prydi o: Smykke, Prydelse.
4. Jeg faaer ikke Tal paa dem; thi de ere mange i Antal.
 6. Følgersøer o: pedissegvær, Fruetpiger, Terner.

7. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur
Höddu Gudl tiil Fuggja;
Taa munnu teâr so lujti Veâl
Niur firi seâr fuggja.
8. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur,
Funnu Orm aa Grandi;
Ofta hendist eâv Marleâti
Angjist o mikjil Vanda.
9. Mojggjar fouru aa Skogvi burtur
Bâaji vi Gleâi o Glajm;
Touku teâr hiin freânar Orm,
Fördu tiil Hadlar hajm.
10. Touku teâr hiin freânar Orm,
Löddu uj Kjistu niur;
Han vöx sjött aa skamri Stund,
Bâaji mikjil o dijur.
11. Touku teâr hiin freânar Orm,
Gouvu honun Fingur Gudl;
Han vöx sjött aa skamri Stund,
Bâaji mikjil o dijur.

7. De havde Gulb til Fæ; de havde Gulb og Eiggendefæ nok med sig. Veâl forklare Indvaanerne ved en liben Orm; formentlig er dette Orb det isl. Val o: Valg; altsaa: de gjorde et libet Valg, udbytte.
8. De fandt en Orm paa en liben Høi. Grandi isl. Grandi o: en Bakke. — Marleâti, egentlig at have Lyst til upasfende Mad, dernæst utidig Lyst, bruges og om unyttige For-

7. De Møer gif til Skoven bort,
De havde Guld og Fæe;
Da monne de et lidet Kryb
For sig paa Jorden see.
8. De Møer gif til Skoven bort,
Paa Høi en Dm de funde;
Ofte voldet Lyfkenhed
Angst faa mangelunde.
9. De Møer gif til Skoven bort,
Med Gammen ile frem,
Dg toge de den spragled' Dm
Med sig til Hallen hjem.
10. Toge de hiin spragled' Dm,
I Kiste lagde ned;
Den vorte snart og føie Stund,
Blev baade stor og feed.
11. Toge de hiin spragled' Dm,
Dg gav den Fingerguld;
Den vorte snart og føie Stund
Tog til i Vært og Hulb.

søg; af det isl. Marglæti 3: Dmgængelighed, Uafholdenhed.

9. Baade med Glæde og Fryd, isl. Glædi og Glaumr.

10. Dijur, isl. digr 3: tyf, feed. F. Gr. Gouur 0 dijur Mjolk 3: god feed Melk; men diggur, isl. dyggr er tro, som man kan stole paa; see Regin Smeds Qv. B. 22 og 53.

11. Fingurguld, isl. fingur-gull 3: Gulbring.

12. Nægvar vouru Mojggjinar,
Seâlin Ikulu biggja,
Ormurin fek ikkji inni Rum
Uj Mojggja - Seâli eât liggja.
13. Touku teâr hiin freânar Orm,
Löddu han út firi Soul;
Han vöx ljött aa Ikamri Stund
O Sporl ivur Höddi drou.
14. Löddu teâr út tan freânar Orm,
Teâr fluppu eâv Angjift o Vanda,
Högri vaifti han Bugtir up,
Inn höa Borgjir standa.
15. Tan viil Ee nú Kongalooni
Mujna Döttur gjeva;
Veja viil tan freânar Orm
O Ikjilja Mojg vi Treva.
16. Tan viil Ee nú blujan Soni
Mujna Döttur jáa,
Veja viil tan freânar Orm,
O Ikjilja Mojg vi Traa.

12. Nof vate Nser, som Salen Kulde bygge. Nægvar adject.
af nögv, nof.

13. Sporl, Hale; ist. Spodr o: Fiffenes Hale.

15. Treva ist. Tregi o: Sorg, Hinder. Man siger paaFarsø: Han
bear Treva firi o: han afflog bet, gjorde Forhindring deri.

12. Ei Mangel var af Jomfruer
 Forinden Salens Muur;
 Dg Drmen snart ei rummes kan
 Udi det Jomfru - Buur.
13. Toge de hiin spragled' Drm,
 Dg ud i Solen jog;
 Den vorte flux og Halen den
 Snart over Hoved drog.
14. De joge ud den spragled' Drm,
 De slap fra Angst og Waande;
 Den reiste Bugter hoire op,
 End hoie Borger stande.
15. Den Kongeson jeg stille vil
 Alt ved min Datters Side,
 Som dræbe kan den spragled' Drm,
 Dg stille Noe fra Qvide.
16. Den Kæmpe bold jeg give vil
 Min Datter udi Borg,
 Som dræbe kan den spragled' Dem,
 Dg stille Noe fra Sorg.

16. Den blide Søn vil jeg nu tilfige, love min Datter. Jaa, isl. jata o: fige Sa til, bejae; deraf jatte, forjatte. J a t t e bruges og i Ud. danske Viser 3 Deel Pag. 102 B. 20. Jeg vil holde hende i Agt og Væ, hvad skal jeg mere jatte.

-
17. Grajvin kjemur inn aarla Morgun,
Vekkjir up Draangjir sneárar:
Nú viljun Veár tan Ormin gjefta,
Laangji hevur Mojgna veára.
18. Vundu up fujna Silkji Segl
Uteáv Glaftri Skaj;
Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu midt aa Laj.
19. Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu midt aa Fjör;
Outtaft touk taa Grajvurin
Alt um fujn Seájl Gjör.
20. Vendi um okkra Silkji Segl,
Ajkji oos aj tan Vaa;
Ormurin maa firi okkara Skjild,
Laangji firi Mojgna ráa.
21. Inn teá fratti Ragnar Kongur,
Sonur Sjúra Ring;
Ormurin liggur vi Mojgna Seál,
Han beer Mers uj Kring.
22. Ragnar leát feár Kleájir Ikera,
Báaji eáv Tjörü o Sand;

18. Glaftri Skaj 2: Glarsneffe; poetisk; jevnf. Hognars Sang B. 36 og Bers 25 neðenfor.

19. At grue begyndte da Greven, Alt for hans Sabelgjord. Digte:

-
17. Den Greve ganger aarle ind,
 Spvækker sine Dreng:
 Vi gjæste vil den Dm, som har
 Den Nøe forvaret længe.
18. Vandt de op de Silkefeil
 Alt udaf Glasfri-Ekai;
 Drmen blæse hørte de,
 Der de kom midt paa Bei.
19. Drmen blæse hørte de,
 Der de kom midt paa Fjorb;
 Kæbsel Greven da betog
 Alt om hans Sadelgjorb.
20. Vend om, vend om de Silkefeil,
 Dg vold os ei den Vaade;
 Den Dm for vor Skyld længe nok
 Maa hist for Nøen raade.
21. Det spørger Regnar Konge bold,
 En Søn af Sigurd Ring:
 Den Dm omvinder Nøers Gal
 Dg snoer sig rundt omkring.
22. Sig Regnar Klæder Fjære Iob
 Af Djære og af Sand;
-

ren forglemmer her, snorriat nok, at han har labet sin Helt seile.
 22. Grand isl. Grand o: Skade; deraf at granda, skade;
 see Høgnars Qv. B. 143. Dvorsins Qv. Vers 15.

Tuj han skuldi eáv Ormins Ajtur
Ikkji fáa Grand.

23. Ragnar kjemur inn aarla Morgun,
Vekkjir up Draangjar besti:
Nú viljun Veár vi Friun feára,
Freánar Orm eát gjefta.

24. Gingu tajr tiil Strandar oman,
Rujkjir Menn o restir,
Lunnar bruftu o Jörin skalv,
Tajr drouu sujna Knör úr Nesti.

25. Vundu up sujna Silkji Segl
Ut eáv Glaftri Skaj;
Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu midt aa Laj.

26. Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu skamt tiil Landa;
Ragnar beá taa sujna Menn,
So kaatan Mjöin blanda.

27. Ormin höjrdu tajr blaafa,
Táaji tajr komu skamt tiil Lans;

24. Rige Mand og raffe. Ut Mullerne under Snekken brast vil
sige: De fastede dem hastigen og med Karm; de skyndte sig
at komme til Soes. Udtrykket bruges endnu om Baade med
raft Mandskab. — Om Nest eller Nöst =: Baadehuus see

At han af Demens Edder ei
Skal faae den mindste Gran.

23. Regnar ganger aarle ind,
Opvækker Drengene bedste:
Vi vil nu fare bort med Fred,
For Drmen hiin at gjeſte.

24. Ginge de til Stranden ned
Med Guld og mandig Trost;
Ruller brast, og Jorden ſjalv,
Der de drog Knor af Noſt.

25. Wandt de op de Silkeſeil
Alt udaf Glaſtri-ſkai;
Drmen blæſe hørte de,
Der de kom midt paa Dei.

26. Drmen blæſe hørte de,
Der de kom nær til Lande;
Regnar bød da ſine Mænd
Den glade Mjød at blande.

27. Drmen blæſe hørte de
Der de kom nær til Lands;

Regnar's Sang Vers 35. Restur, isl. hraustr 3: raft, fund.
26. Kaat isl. kátr 3: glad. Deraf vel det danske Adjectiv: faad.
Mjøden kaldes glad, fordi den gjør Folk glade.

Ragnar beá taa fujna Menn,
So kaatan drekka hans.

28. Hajlir eru adlir mujnir Menn,
Teár skulu mujnun Baandun graja;
Meni Ee gengji up aa Land
Tan Ura - Sej eát raja.
29. Adlir viljun Veár filgja teár,
O fremja so tujn Vilja;
Teá eer ikkji ajn Mans Föri,
Hans Hövur fraa Búkji eát skilja.
30. Hajlir eru adlir mujnir Menn,
Teár skulu mujnun Skjipun festa,
Meni Ee gengji up aa Land,
Eát snakka vi oukunniar Gjestir.
31. Ragnar gengur aa Greáfa - Geári,
Sum Ormurin firi laa;
Han veár mikjil o egveliur,
Kongurin undraft aa.
32. Ee vekkji tee up, tú freánar Orm,
Andsar tú neáka meár;

28. I skulle mine Tongværk gjøre tilrette. — Urafei er egentl. en Graafei (*gadus virens*) som opholder sig ved úrerne 3: de fra Fjeldene i Søen nedfaldne Stene og Klippemasser; disse Fisk ere som oftest store og fede. Meningen er vel: Jeg behøver ikke, at have nogen af Jer med mig; mit Foretagen-

Regnar bød da sine Mænd
At drikke Skaalen hans.

28. Sunde er' J, alle Mand,
Hal ind det Tougværk lange;
Imens jeg gaaer i Landet op
For de smaae Fisk at fange.

29. Vi alle ville følge dig,
Dg fremme saa din Villie;
Det er og ikke een Mands Værk,
Den Dnm ved Liv at stille.

30. Sunde er' J, alle Mand,
J Ekibet nu maae fæste;
Imens jeg gaaer i Landet op
For Fremmede at gjæste.

31. Regnar gaaer mod grønne Gaard,
Hvor Dnmen foran laa;
Den saare stor og gruelig var,
Han undredes derpaa.

32. Jeg vækker dig, du spragled' Dnm,
Mon du vel ændser mig?

de anseer jeg ikke for at være af større Betydning, end at fange en Graasei.

29. At stille dens Hoved fra Kroppen; Båkur isl. Búkr = et Legeme uden Hoved og Lemmer, Krop, truncus.
30. At snakke med ubekjendte Gjæster.

- Fratti teá Toura Borgarhjort,
Ee sijeálifi aj aa teár.
33. Qvör eer so hiin Hudjarvi,
Uj mee vekkjir úr Dveâla?
Tan man Toura agta teár,
Teâ Borgarhjort eát heáva.
34. Ragnar högg so stourt ajt Hög,
Eát ödlun tjikti Undur;
Han högg tan hiin freânar Orm
Eáv uj Miun fundur.
35. Ragnar vaa eáv Ormurin,
Meávurin veár han heppin;
Han four undan vi Skaftinun,
Men Svöri, teá stou ettur.
36. Han four úr tajmun tjörgavun Kleávun,
Leji tej seár uj kjaa;
Attur uj rejt Skeárlak,
So veânur veár Garpi eát sjaa.

32. Jeg stjæler mig ei paa dig.

33. Hudjærv = modig; qvali = hugar - diarfr eller hugadr.

35. Ragnar var i Baade af Ormen; han var en heldig Mand; heppin ísl. heppinn = heldig. Han veeg bort med Skafstet, men Sværdet stod tilbage. — Dette er en Beskrivelse over Ormens Drab. Den tumlede sig saaledes, at Sværdet eller Spndet gik af Skafstet. Saaledes Grindehvalerne (Delphinus Grinda,) naar de dræbes og kaste sig paa Sval-

Spørge skal Thora Borgarhjort,
Jeg lumst ei dræber dig.

33. Hvo er den hudjærve Mand,
Af Dvale vækker mig?
Han vist nok Thora Borgarhjort
Til Len mon vente sig.
34. Da hug han Regnar dristelig,
At alle tyktes Under;
Dg hug han da hiin spragled' Drm
Alt udi Midten sønder.
35. Af Drmen Regnar ængstedes,
Dog helbig var hans Færd;
Evardskæftet han i Haand beholdt,
I Drmen blev det Evard.
36. De tjæred' Klædet trak han af,
Med andre skiftede;
Dg atter i Skarlaget røb
Var Kæmpen væn at see.

vaabnene; da gaaer Skæftet i Stykker og Vaabenet bliver
siddende i Grunden. Skæftet søger Manden at beholde i
Haanden, for at vise sin Mandhastighed, og tillige for at faae
Skædebod. Saaledes i Regnar her. Den, som ei er heppin,
mister Skæftet.

36. Han foer af de tjærede Klæder, (see 79de Vers nedenfor,) og lagde dem hos sig. — VeAnur isl. vænn 3: væn, smul.

37. Han four úr tajmun tjörgavun Kleávun,
Leji aa Hejggji-kvujta;
Attur uj rejt Skeárlak,
So veánur veár Garpi eát lujta.
38. Mojggjar stenda uj Glar Glugga,
Blanda Mjö uj Skaal;
Snarlia lkundar han sujna Feer
Attur tiil Skjipun eát gaa.
39. Mojggjar stenda uj Glar Glugga,
Blanda Mjö o Vujn;
Snarlia qvaft han lkundar seár
Attur tiil Skjipun sujn.
40. Treálurin vappar adlan Deá,
Qvujlu vildi tiggja;
Han koom heár so sujla aa Qvöldi,
O Orm saa dejan liggja.
41. Treálurin vappar adlan Deá,
Bajnini touku eát möa;
Ikkji tordi so Vendi-Loukur,
Dejan Ormin röra.

37. Han lagde dem paa Hsien den hvíde. — Hsien kaldes hvíð blot for Rimets Skulb.
38. Glargluggen v. Glaslugen o: Binduet, det islandske Glergluggi; Gluggr betyder ogsaa et Hul, en Slug, en Kabning.
39. Qvaft o: brat, hastig.
40. Vappar isl. vappa, o: gaar og rokker som en Xnd, gaar sagte. Treálur, isl. thræll o: en Træl, Slave. Sujla isl.

37. De tjæred' Klæder trak han af,
 Blev lagt paa Hoiens Bue;
 Dg atter i Skarlagen red
 Var Kampen væn at flue.
38. Skjon Jomfruer i Star-Bluggen staae
 Med Mjød i Hornet lange;
 Snarlig skynder han sin Færd,
 Til Snekken ned at gange.
39. Skjon Jomfruer i Star-Bluggen staae
 Dg blande Mjød og Viin;
 Snarlig skynder han sin Færd
 Igjen til Snekken sin.
40. Den Træl krøb om den hele Dag,
 Han Hvile vilde tigge;
 Saa silde han om Dvælde kom,
 Saae Drmen død der ligge.
41. Den Træl krøb om den hele Dag,
 Blev træt i Benene;
 Den uselig Stymper torde knap
 Den bøde Drm besee.

fidla 3: silde.

41. Benene begyndte at mædes, trættes. — Vendi-Louka er et Faankord om den, der er seendragtig, og vender om fra halvgjort Arbeide. E at louka Tegv er at spinde Tov, Uld, saaledes, at Traadene eller Garnet er for lidt tvænde, eller snoet.

42. Tegdi han see so lengan út,
 Tiil Belti sprak um Miu;
 Taa fek han teá búna Svör,
 Uj Ragnar beár fraa Smiu.
43. Han touk teá hit búna Svör,
 Kongji beár tiil Handa:
 Ee heávi vijin tan freánar Orm,
 O íkjilt Tikkra Döttur fraa Vanda
44. Teá eer inn, sum ofta firr,
 Lengt eer eát vera inna;
 Toura eer rijin tiil Hadlar hajm
 Feáir o Mouur eát finna.
45. Tú leát teár íkkji idla lujka,
 Houaft Ee gjifti tee Treáli;
 Mannin tan, uj Ormin vaa,
 Döttur mujna feála.
46. Trigrv íkkji, trigrv íkkji, Feáir mujn,
 Qveát uj tan Treálin leji;
 Han veár eáv ödlun meátari,
 Uj Spjout uj Ormurin leji.
47. Ee saa tan, uj Ormin vaa,
 Han veár oulujkur Treáli;

42. Tegdi er imperf. af det ísl. tegia ∅: udstræffe.

46. Han var frem for alle fortrinligere. Meátari, Comparativ af det ísl. mætr ∅: fortrinlig. Spjout, ísl. Spiót ∅: Spyd.

42. Han strakte sig saa langlig ud,
At Beltet sprak om Middje,
Dg trak til sig det bovne Sværd,
Som Regnar bar fra Smiddje.
43. Dg tog han dette bovne Sværd,
Bar Kongen det til Haande:
Jeg veiet har den spragled' Drm,
Dg flit Jer Barn fra Baande.
44. Det gaaer nu til, som ofte før,
Det kjeder at være inde;
Ihora er reben til Hallen hjem,
Fader og Moder at finde.
45. Du ilde det ei hove maa,
Jeg giver dig en Træl;
See der den Mand, som Drmen vog,
Min Datter vennesæl.
46. Troe ei min Fader, troe det ei,
Hvad som den Træl der sagde;
Den Mand langt hæderliger' var,
Som Spyd i Drmen lagde.
47. Jeg saae den Mand, som Drmen vog,
Han var en Træl ei liig;

47. Han var sig fra andre Lande, Kongesønnen vennesæl, hulb.
Seali, isl. sæll o: Ippkelig. See Brynhildes Qv. B. II.

Han veâr feâr eâv ödrum Londum,
Kongafonurin feâli.

48. Kongurin leât taa Thingji fetja,
So eer Virin vendur,
Han stou hagstur aa Thingjinun,
Uj Svöri beâr uj Hendi.

49. Ragnar lifti Durinun,
Meâvurin veâr han baldur:
Meâr veâr leâa eât aja Moig
Adlan hennara Aldur.

50. Ragnar lifti Durinun,
Meâvurin veâr han frujur,
Meâr veâr leâa eât aja Moig
Adlar hennara Tuj.

51. Ragnar lifti Durinun.
Treâlinun vildi Sût;
Teâ vifti aangjin innan Hadla,
Qveâr uj han snaitift út.

52. Teâ veâr Ragnar Kongur,
Fedl uppaa lujnari Kneâ,

-
48. Saa er Eykken venbt. Bærbien, Belønningen blev tilbageholden. — Kongen vil ei give Trællen den udlovebe Belønning (sin Datter,) førend Sagen noiere er undersøgt paa Thinge.
49. Baldur, isl. ballr ǫ: bold, tapper, brabelig, ypperlig.

Han var sig vist fra fjerne Land
En Kongesøn saa tiig.

48. Kongen Thing da sætte lod,
Sig Bladet snart kan vende;
Høiest han paa Thinget stod,
Som Sværdet bar i Hænde.
49. Da lukker Regnar Døren op,
Saa bold man hannem kalder:
At eie Møe var mig bestjært
Al hendes Levealder.
50. Kong Regnar lukker Døren op,
En Mand saa bold og blid:
At eie Møe var mig bestjært
Al hendes Levetid.
51. Kong Regnar lukker Døren op,
Dg voldte Trællen Skræl;
Dg vidste ingen i den Hal,
Hvor Trællen sneg sig væk.
52. Det var Regnar Konge bold,
Han faldt paa sine Knæe,

51. Regnar løftebe Døren op; han løftebe formobentlig Slaaen eller Klinken i Beiret for at aabne Døren. At Inoida sig hiá ∞: at undvige, løbe bort.

Meni han Toura Borgarhjort
Tiil Egta fefti feár.

53. Drujkkji veár tajrra Bridleipi,
Kaat veár tajrra Lujv;
Bääji gingu uj ajnari Saang,
Ragnar o hans Vuju.
54. Teá eer inn, sum ofta firr,
Teá koom tiil so braat,
Frygvín fökti Helfot
Hefa feámu Naat.
55. Louu tej uj fujnari Saang,
Tej fnakka um teá bääjir:
Tú fkeált teár teá Jomfru bia,
Uj veál nujtur mujnar Kleájir.
56. Tu fkeált teár teá Jomfru lova,
Bujir firi Sunnan Heáv;
Veál eer hoon eáv Ættun komin,
Tou lujtla hevur hoon Magt.
57. Frygvín veár lagt aa Saangar Stok,
Blikna touk tan rujka;.

54. Helfot hjeftogte Gruen.

55. De fnakke om det begge.

56. Vel er hun af Vitten kommen, dog liben har hun Magt. —
Kong Ragnar fik Aelaug at see ved Lindesnæs i Norge, som,

Imens hans Thora Borgarhjort
Til Egte fæstede.

53. Den Bryllupsfest blev drukket vel,
Dg glad var deres Liv;
Begge gik i samme Seng,
Kong Regnar og hans Viv.
54. Det gaaer nu til, som ofte før,
Det hændte sig saa brat,
Med Hælsot Fruen hjemføgt blev
Alt udi samme Nat.
55. Begge laae i deres Seng,
Dg saa hun Regnar beder:
Du frie skal til den Jomfrue, som
Kan passe mine Klæder.
56. Du dig den Mæe troelove skal,
Som boer for Sonden Hav;
Vel har hun nu kun liden Magt,
Dog Vtten er hun af.
57. Da blev hun lagt paa Sengestok,
Snart Livets Lys svandt hen;

fra Færøe at regne, ligger mod Sonden.

57. At blegne begyndte den rige ∴ den fornemme Frue. Blikna, isl. bleikna. Bruvur og Bruur, isl. Brúdr ∴ Brud; bruges ofte for Rone. See og Skrymnets Rimm B. 25.

-
- Sajnt man Ee, feji Ragnar Kongur,
Fåa meâr Bruur Flujka.
58. Frygvín veâr lagt aa Saangar-Stok,
Blikna touk' tan balda;
Sajnt man Ee, feji Ragnar Kongur,
Fåa meâr Bruur eâra.
59. Aarla veâr um Morgunun,
Soul touk feâvurt eât fkujna;
Ragnar gjek úr Hadlini
Fraa dejari Drotning fujna.
60. Eftan undur Hejggjini,
Sum Draangjir aja Fold;
Grouvu tajr teâ hit ljoufa Lujk
Niur uj dôkkan Mold.
61. Grouvu tajr teâ hit ljoufa Lujk
Niur uj dôkkan Fold;
Ragnar stou o faa heâr aa,
Han fortnaji sum ajn Mold.
62. Tuj sveâraji Ragnar Kongur,
Aa Greâvar Bakka stou:

58. At blegne begyndte den bolbe. Eâra, isl. adra, en anden.
Acc. sing. fæm. af annar, önnur, anna.

60. Østen under Øien; andre syngte: Eftan undur Kirkjini,
østen under Kirken. Fold = Jord, isl. Föld = Græsmark.

Seent vil jeg, sagde Regnar Kong,
Saae sig en Brud igjen.

58. Da blev hun lagt paa Sengestol,
Dg Livets Lys gik ud;
Seent vil jeg, sagde Regnar Kong,
Igien saae sig en Brud.

59. Det var en aarle Morgenstund,
Dg klart var Solens Ekin;
Kong Regnar gik bedrovet bort
Fra døde Dronning sin.

60. Ofte under Høiens Jord,
Hvor Drengene eie Gold,
Begrave de hiint lyse Liig
Alt under sorten Muld.

61. Begrove de hiint lyse Liig
Alt under sorten Gold;
Ude Konning Regnar stod,
Han sortned' som en Muld.

62. Kong Regnar stod ved Gravens Høi,
Saa forrigfuld i Sinde:

61. Han sortnede som en Muld. Saaledes i Kampeviserne Ny Udg. 3 D. P. 87. Ude saa stod Herr Peder, han sortned' som en Jord. See og sammesteds 3 D. P. 32 og 108. Stolt Udeluds Kinder, som før vare røde, de sortnede som en Jord. — Dökkur, isl. Döckr 3: fort, mørk. Ljous, isl. liós 2: lys, klar.

Teá verur ikkji, mian Ée livi,
Ee elkji meár anna Fljauí.

63. Ikkji fek taa Ragnar Kongur
Fri Naat idla Deá;
Firinn han heji Knörri smuja
Suur ivur Heáv.
64. Svajnar ruja uj Landi up,
Breji skulu beáka:
Heákar Rifi firi raaddi,
Han ajur Döttur speáka.
65. Attur komu Svajnarnir,
Lujti höddu vunni;
Veár hövun fatt teá stoltu Jomfru,
O tujlujka aangan funnu.
66. Veár hövun fatt teá stoltu Jomfru,
Báaji vi Spekt o Keáti;
Aatög veár hoon tiara Drotning,
Heji hoon havt hennara Meáti.

62. Mian og Meni, isl. medan o: imidlertid, imedens.

64. Heákar o: Afe. — Speáka, spag, mild, er det isl. Spaka o: ventlig. — At Afe, som efter den islandske Saga var en Bondemand, der med sin Kone Grima boede paa Spangerhede ved Lindesnaes i Norge, og der opfostrede Aslaug, her er gjort til en Rise, det maa den færøiske Digter forsvare, som han kan bedst. — I Qvadet: Risen i Holmgard, nævnes Heákar Rise, Silkuus Fader, som Virgar Belants Søn dræbte. Det er formodentlig en Forveksling dermed.

Det skeer ei, mens jeg lever end,
Jeg elsker anden Qvinde.

63. Kong Regnar derpaa dog ei fik
Frist enten Nat, ei Dag,
Før han sig Knorren havde kygt
At seile syd paa Hav.
64. De Evende reed i Landet op,
De Brød sig skulde bage;
Uke raadebe derfor,
Han eier Datter spage.
65. De Evende atter komme hjem,
De lidet havde vunden;
Vi saae en Jomfrue saare skjon,
En sig er aldrig funden.
66. Vi saae en Jomfrue saare skjon,
Med Hæder og med Ære;
Din Dronning var hun saare liig,
Hvis Pynt hun kunde bære.

65. Iffeden for at passe paa Brødet, forgabte de sig i den heilige Kratedatter, der, som vi siden skulde høre, var Uslaug selv.
66. Baade med Beskedenhed og Munterhed; Spekt, isl. Spekt = Saagtmodighed, Wiisdom. Aatög = liig i visse Henseender. Aatög skulde vel ikke være en Jordreieelse af det danske Ord: Aftryk (?). Tiara = Eders, et Hæders Udtryk til fornemme Personer. — Meati = Magt, Rigdom, Pynt; isl. Mæti = Hoiagtelse.

67. Tuj sveâraji Ragnar Kongur,
Teâlar Orun blujt:
Outuj eer hoon veâl vorin,
Veân tou ikkji eer flujk.
68. Bii heâna koma tiil Skjips uj Morgun,
Heâva vi seâr Svajn;
Heâva tan Svajn, sum ikkji eer Svajn,
O koma so bygvin hajm.
69. Bii heâna koma tiil Skjips uj Morgun,
Heâva vi seâr Kleâjir;
Vera kleât, o ikkji kleât,
O koma so bygvin bâaji.
70. Svajnar ruja uj Landi up,
Breji Ikulu beâka;
Heâkar Rifi firi raaddi,
Han ajur Döttur speâka.
71. Han biur tee koma tiil Skjips uj Morgun,
Heâva vi teâr Svajn;
Heâva tan Svajn, sum ikkji eer Svajn,
O koma so bygvin hajm.

-
67. I utide er hun velstakt; dog ikke er, eller kan hun være, saa van (som Thora). — Vorin, isl. farinn o: beffaffen; deraf vel det danske encliticum v o r n, som knurvorn, fladbervorn.
68. Efter Regner Lodbrogs Saga bad Regner hende, hun skulde komme til ham, hverken klædt eller uklædt, baade uden at være fastende og at have spist, hverken ene eller med noget Men-

67. Kong Regnar hertil svared' saa,
Dg blide Ord lod sende;
Hun i Uide velkabt er,
Det passer 'ei paa hende.
68. Dog komme hun i Morgen hid,
Dg have med sig Evend,
En Evend, som ikke dog er Evend,
Dg komme pyntet hen.
69. Dog komme hun i Morgen hid,
Dg klæde sig med Glid;
Hun være klædt, og ikke klædt,
Dg komme pyntet hid.
70. De Evende reed i Landet op,
De Brød sig skulle bage;
Uke raabede derfor,
Han eier Datter spage.
71. Kom du ombord i Morgen hist,
Du have med din Evend;
En Evend, som ikke dog er Evend,
Dg komme pyntet hen.

neske i Folge. (Regnar vilde ved disse gaadefulde Ord formodentlig prøve hendes Forstand.) Skæbatteren kom i et Fiskernet, havde smagt paa et Bøg, og havde sin Hund med. Jevnf. Nall. Sagabibl. 2 D. Pag. 465. — Man seer heraf, at den færøiske Bise paa nærværende Sted er ufuldstændig.

69. Bygvín, isl. húinn 9: moden, fuldfærdig, paa klædt.

72. Han biur tee koma tiil Skjips uj Morgun.
Heáva vi teár Kleájir,
Vera kleát, o ikkji kleát,
O koma so bygvin báaji.
73. Aarla veár um Morgunun,
Baaran brujtur aa Bilgju,
Hoon kjempur sujt Haar uj Leá,
O leátur fujn Rakka filgja.
74. Frygv staj innan Snekkja Boor,
Teá munní aangjin veára;
Orm beár hoon uj Eja aa feár,
Döttur Sjúra sneári.
75. Ragnar yrkjir Orun aa.
Teálar vi Frygvín blujt:
Sii meár fannan Feáir eát teár.
Ee spirji teár Ajti tujt.
76. Heákji Kadl eer Feáir eát meá,
Qvör Deá gojmi Ee Gajt;
Kraaka eri Ee kadlast sjaalv,
Teá eer tiil Navns eát lajta.

73. Toppen paa Bølgen brydes i Skum. — Baara o: det øverste paa Bølgenes Top, naar den brydes, det is. Bára o: Bølge. Rakka o: en liden Hund; isl. Racki.

74. Dette Vers er neppe rigtig; men fremstiller blot en dunkel Reminiscens af et gammelt Sagn. Efter Sagaerne var det ikke Hslaug selv, men hendes Søn med Regnar Lodbrog ved Ravn Sigurd, der havde en Slange eller Orm afbildet i sit

72. Kom du ombord i Morgen hist,
 Du fløde dig med Glid;
 Du være flædt, og ikke flædt,
 Og komme pyntet did.
73. Det var en aarle Morgenstund,
 Da brødes Skum paa Velge;
 Eit Haar hun kammer ret i Lag,
 Bad liben Hund sig følge.
74. Den Møe stob inden Snekkens Bord,
 Derpaa tog ingen vare,
 At Dem hun bar i Diet sit,
 Som Datter Sigurds Snare.
75. Regnar foier Ordet vel,
 Tiltaler Fruen blidt:
 Siig mig for sanden Fader din,
 Siig mig og Navnet dit.
76. Ake hedder Fader min,
 Hver Dag jeg vogter Geed;
 Skæledatter kaldes jeg,
 Nu Navnet mit du veed.

Die, og derfor hedte han Sigurd Snogsie.

75. Yrkjir ∴ digter, bearbejder; isl. yrkja; som yrkja Jörd ∴ dyrke Jorden. I Jylland siges endnu steds af Bønderne: at yrke Jorden; de siges aldrig: dyrke. — At yrkja ordi á ∴ tiltale Een. — Ajti, isl. Heiti ∴ Navn.
76. Saa er mit Navn at oplede.

77. Silkji Serk, o Skeárlak rejt,
Alt uj ajnun Knujti:
Teák vi Kraaka, Kadls Döttur,
O vita, um tú nujtur.
78. Skeárlak - Stak, o bygvin Skegv,
Alt uj ajnun Knujti:
Teák vi, Kraaka Kadls Döttur,
O vita, um tú nujtur.
79. Silkji Serk o Skeárlak rejt,
Jamt vi Jöruna drevur;
Oftari heávi Ee Gajtar gojmt,
Inn feári uj bygvin Kleájir.
80. Oftari heávi Ee Gajtar gojmt,
Inn feári uj bygvin Skov,
Silkji Serk o Skeárlak rejt
Jamt vi Jöruna drou.
81. Stakkur hennara stou aa Jör,
Fouturin veár sum Lajka;

77. Alt i en Knude eller Bundt. Knujta, isl. hnútr 3: Knude.

79. Levnt, lige med Jorden drager. Oftere har jeg vogtet Se-
ber, end faren (trukken) i pyntede Klæder. Færøeboerne sig-
stedse at fare af og i sine Klæder 3: trække sine Klæder af og paas
see Vers 36 og 37 foran. — Hun foer i en Silkeserk. — At
trække sine Strømper paa, hebber om Mandfolk, at fare i
Hose r, om Fruentimre, at fare i Saaker; Ordet
Strømpe er indført fra de Danske, og bruges sjældent. —

77. See Silkesert og Skarlag rød,
 Alt saare pyntelig:
 Krakedatter, tag mod dem,
 Prøv, om de passe dig.
78. See, Skarlagkjole, Silkesoe,
 Alt bunden i en Knude:
 Prøv, hvor de monne passe dig,
 O Krakedatter prude.
79. Den Silkesert, det Skarlag rød,
 Det naaer mig ned til Jord;
 Jeg vogtede min Gedeslok,
 Ei ubi Silke foer.
80. Jeg vogtede min Gedeslok,
 Ei kjendte Silkesoe;
 Silkesert og Skarlag rød
 Til Jorden ned mon naae.
81. De Klæder naae til Jorden ned,
 Om hendes Fødder lege;

Gøjt er det islandske Gølt.

81. Stakkur er en Fruentimmerkjole, isl. Stackr 3: Kappe, Dverkjole. Hendes Kjole stod paa Jorden; Jorden var som en Dulle. — Digteren vil her beskrive hendes Skjønhed. Thoras Kjole, som hun trak paa, var saa slid, at den netop naaede til Jorden; den passede hende altsaa godt; nettes Fødder ere ligesaa en Skjønhed. — Det hele gjør et saa dybt Indtryk paa Regnar, at han lister Farve.

Meni fitur Ragnar Kongur
Vi rejar Kjinnar o blajkar.

82. Tú eer ikkji Kadls Döttur,
Tou eát tú fiur so;
Meátari Meávur eer Feáir eát teár,
Teá sujggji Ee aa Bruun o Braa.
83. Ragnar yrkjir Orun aa,
Teálar vi Frygvín blujt:
Sii meár fannan Feáir eát teár,
Ee spirji teár Ajti tujt.
84. Sjúrur freáji veár Feáir eát meár,
Han stou uj Ormlins Bloui;
Aasla eri Ee kadla sjaalv,
Frygv Brinild veár mujn Mouur.
85. Kadlin kjemur aa Bakkan óman,
Roupar eát veál hart:
Teár heáva tikji mujna seála Döttur,
Grajun heána attur snart.
86. Kadlin kjemur aa Bakkan oman,
Roupar eát veál haat:

82. Meátari o: fortrinligere, af det ísl. mætr o: ypperlig. Det seer jeg paa dine Dinebryne og dine Dineclaage; ísl. brún og brá o: paa din Skjønhed og yndige Lader.

84. Han stob i Ormens Blod. — Ved Baun, som i Danstien er brugt for Rimets Skyld, forståes i Jylland et Baal paa en

Imidlertid Kong Regnar sad
Med røde Kinder og blege.

82. Du ikke Krakebatter er,
Hvorvel du siger saa;
En mægtig Mand var Fader din,
Det man dig lade maa.
83. Regnar fører Ordet vel,
Liltaler Fruen blidt:
Siig mig for sanden Fader din,
Siig mig og Navnet dit.
84. Sigurd, han var Fader min,
Han stob i Fofners Baun;
Frue Brynhilde var Moder min,
Og Uslaug er mit Navn.
85. Der kom en Mand af Bakken ned,
Og raaber høit derhen:
J, som har rovet Datter min,
Giv hende mig igjen.
86. Der kom en Mand af Bakken ned,
Ei uden Raab og Klage:

85. Hsi, hvorpaa der i Krigstider holdes Vagt; deraf Baunhoi.
Karlén eller Manden, som her omtales, er Uke, Uslaug's Pleie-
fader. Kadl, isl. Karl 2: en Mandsperson, ogsaa en gam-
mel Mand.

Teár heáva tikji mujna seála Döttur,
Grajun heána attur braat.

87. Settu tajr Frygv uj Lifting up,
Vi so mikji Noos; '
Gouvu Kadluna Gudl o Feá:
Frygv skeál filgja oos.

88. Touku tajr Frygv uj Lifting up,
Settu midlun Draangjir;
Ee kan ikkji qvöa teá,
Uj orkt eer ikkji laangur.

87. De satte Fruen paa Skandsen med saa megen Barsomhed,
Dmhu. Lifting eller Løfting ∴ Skandsen, Agerens
den paa et Skib, som var høiere end den øvrige Deel af Dake-
ket, Ruf; see Hr. Jacob Kals Bemærkning i Saga iste
B. Pag. 182; af det isl. Loft ∴ andet Stokværk, Løftsal.
Noos, isl. Hnos ∴ Anstrængelse.

J, som har rovet Datter min,
Giv hende mig tilbage.

87. De førte Møe i Lifting hen,
Med Dmhu stor derhos;
De gave Manden Guld og Fæt:
Den Møe skal følge os.

88. De førte Møe i Lifting hen,
Dg satte mellem Dreng;
Jeg ikke mere qvæde kan,
Hvad ei er rimet længer.

88. Sangen, som blot har omhandlet en liden Deel af Begyn-
delsen af Regnar Lodbrogs Saga, og ender efter egen Til-
staælse afbrudt, kan dog betragtes, som et selvstændigt Heelt,
da man har faaet at vide, at Regnar fik Uslaug i sin afdøde
Droming Thora Borgarhjorts Sted. Orkt eller yrkt
o: digtet, af yrkja.

AASLA RUJMA. *)

1. **G**jestur gjek seâr nian vi Aa,

Stevi: Eât danfa.

Saa han, qveâr uj Harpan laa.

Stevi: Veâl eer meâr Andfa,

Heâr viil Ee aa Gölvi fram

Eât danfa;

Houaft tú vilt meâr Vujvil

vanda,

Veâl eer meâr Andfa.

*) I Brynhildes Dvad, Bers 161, omtales Kslaug, Sigurds og Brynhildes Datter; efter Moderens Befaling blev hun strax efter Fødselen sat ud paa Elvens Band; siden have vi ikke hørt noget til hende, førend vi traf hende i næstforegaaende Regnars Dvad, B. 84. og nu atter høre hende her særskildt besjungen. — Efter Volsungasaga blev Kslaug først opfostret hos Heimer paa Heimdal; da han spurgte, at man efter hendes Forældres Død vilde dræbe hende, lod han sig gjøre en stor Parpe, hvori han skjulte hende, og begav sig derpaa til Norden. Til sidst kom han til en eentlig Gaard i Norge, hvor der boede en Mand, som heed Ake og hans Kone Grima; disse Bønderfolk dræbte Heimer, slog Harpen itu, og fandt Ks-laug liggende deri, som Børn; de kaldte hende Krake og op-

Uslangs Qvad.

1. **G**jest sig nebe gik ved Na,

Omquæde: Ut dandse.

Fandt det Sted, hvor Harpen laa.

Omquæde: Vel er mig Andse,

Her vil jeg paa Gulvet frem
Ut dandse.

Hvorvel du vil mig Bivild
vande,

Vel er mig Andse.

foftræde hende. Hun vogtede deres Faar og Gæder paa Spargerhede ved Lindesnæs, og maatte forrette det værste Arbeide. Her vorte hun op i megen Armod. Jevns. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 93. Tilfaldt lagde Ragnar Lodbrog til Land ved Lindesnæs med sine Skibe; saae hende, blev forelsket, og ægtede hende. Hun fødte ham en Søn, som blev kaldet Sigurd Snogste. — Visen, saaledes som den her høves, er mangelfæstig baade i Begyndelsen og Enden; dog har jeg ikke villet forbigaae den, eftersom den hører til den hele Cyclus af Sange om Sigurd Fosnersbane og hans Familie. — Denne Vise kaldes, af nogle Færøeboere Gjest-Rujma, og er saaledes benævnet i Indledningen Pag. 16.

1. Stevi. Omquædet, er her tvujflatta o: dobbelt. — Det

2. Gjestur gjörði seár majri Oumeák,
Harpuna touk han aa sujt Beák.
3. Gjestur gjek seár uj ajn Geár,
Gjisti Mojg, sum Kjedling veár.
4. Gjestur, dvölft kjaa meár uj Naat,
Heákji kjemur eáv Skogvin braat.
5. Gjestur livur vi lujti Veldi,
Harpuna setur han fram eát Eldi.
6. Gjestur dvöldift kjaa henni aa Naat,
Heákji koom eáv Skogvin braat.
7. Kjedling teálar Orun braat,
Viit skuljun drepa Gjest uj Naat.
8. Ee drepi ikkji henda Mann,
Ee vajt aanka Seák vi han.
9. Vilt tú ikkji drepa han,
Gjestur skeál vera mujn ajin Mann.
10. Kjedling veár uj Raaun vest,
Hoon four út eát drepa Gjest.

første Vers er uden Tittel (for at faae en Begyndelse) suppleret af et lignende Vers i *Harperimet*, eller den underbare Harpe, som er aftrykt i Kjøbenhavns Skilderie 1821, No. 63; men Begyndelsen er urigtig; thi det var, som vi vide, ikke Gest (Kornegest?) men Heimer, der bar Aslaug i en Harpe. Dog, da disse Viser fra utænkkelige Tider ere gangne fra Mund til Mund, uden at have været nogenstinde opskrevne, er det ikke at undre over, om nogen Afvigelse i Navnene kan have indsnøget sig. Færøboerne kjente desuden for Tiden aldeles intet til de islandske Frasagn; deres

2. Gjest sig gjorde meer Umag',
Harpen tog han paa sin Bag.
3. Gjest sig gik ubi en Gaard,
Gjested' Moe, en Kjelling's Moer.
4. Gjest, dvæl du hos mig i Nat;
Ake kommer af Skoven brat.
5. Gjest han sad med liden Magt,
Han Harpen har ved Ilden lagt.
6. Gjest han dvæled' der den Nat,
Ake kom fra Skoven brat.
7. Kjellingen taler Ordet brat:
Vi ville dræbe Gjest i Nat.
8. Jeg dræber ikke denne Mand,
Jeg veed ei nogen Sag med ham.
9. Vil du ei dræbe Gjest for sand,
Da bliver jeg hans Banemand.
10. Kjellingen var i Raadet værst,
Hun foer ud at dræbe Gjest.

Wiser ere isolerede, ligesom deres Ders; de have derfor ikke kunnet, om de endog havde villet, restituere det Afvigende. Kan og være, at Gjestur her intet Egetnavn er, men, som det islandiske Gestr, en Gjest, Fremmed i Almindelighed. — Vel er mig Andse, Anledning; (nogle oversatte det: Man passer godt paa mig.) Bivildvande; disse Ord forstaaes ikke; nogle synge: Vujvi vanda, Bivformene; andre: Lujvi uj Vanda o: Siv i Baande. — Denne Wise bruges meest ved de hurtigere gamle Dands, sjeldnere ved den almindelige runde Dands.

11. Kjedling ajur ajn lujtlan Knujv,
Snarlia ljildi han Gjest vi Lujv.
12. Hoon brejt up Harpuna ettir hans Dej,
Hoon fann ajna Mojg uj Skeârlak rej.
13. Tû skeâl liva vi lujtla Pujnu,
Ajta Kraaka Döttur mujn.
14. Houaft Ee livi vi lujtla Pujnu,
Ee ajti aj Kraaka Döttur tujn.
15. Ragnar leji Skjip undur Brû,
So gengu tajr uj Heâka Tûn.
16. Ragnar leji Skjip undur Fleâka,
So gengu tajr vi Brej eât beâka.
17. Teâ koomi ajn Jomfru inn o rann,
Tajr stardu aa heâna, meni Breji brann.
18. Hoon stoji ivur heâna Brigju Keâr:
Kraaka, tû skeâl sitja heâr.
19. Hoon stoji eâv seâr Brigju Keâr:
Fâaji tan Skam, uj situr heâr.
20. Kjedling flou fujna Döttur aa Grygvu,
Taa dat eâv henni Nævur-Hygva.

15. Brû, isl. Brú : Broe, Brygge. Tûn isl. Tán : en Bye ;
paa engelsk Town ; see Brynhildes Qv. B. 38.

16. Brej, isl. Braud : Brød.

19. Saae den Skam, som sidder her. Keâr, isl. Kér : et Kar.

20. Grygvu : Ildstedet, Urnen ; deraf endnu paa dansk Gruen,
hvori Bruekjedlen sidder. — Næve, isl. Næfr : Barken paa

11. Kjellingen har sig en liden Kniv,
Enarlig skilte den Gjest ved Liv.
12. Brod op Harpen efter hans Død,
Fandt en Møe i Skarlag rød.
13. Du skal leve med liden Pin',
Hedde Krakedatter min.
14. Ekjondt jeg lever med liden Pin',
Jeg hedder ei Krakedatter din.
15. Regnar lagde Ekib under Broe,
Saa ginge de til Akes Boe.
16. Regnar lagde Ekib under Flag,
Saa ginge de for Brod at bag'.
17. Der kom en Tomfrue ind og randt,
De stirred' paa hende, mens Brodet brandt.
18. Hun styrter over hende et Bryggerkar:
Krake, der din Plads du har.
19. Hun kasted' af sig det Bryggerkar:
Ekam faae den, som saadant bar.
20. Kjellingen slog sin Datter mod Gruen,
Da faldt af hende Næve-Huen.

Birketræer, som bruges til Huustækning. Næverne lægges inderst paa Brædderne og Lægterne, og oven derpaa Grønsvær. En Nævehue er altsaa en Hue af ringeste Slags. Ved Slaget faldt Huen af Uslaug's Hoved, og hendes smukke Ansigt og fagre Haar kom tilsynes.

-
21. Höjr teâ, Kjeding Sjaaldan bluj,
Qvuj fleârt tû so feâvurt Vujv?
22. Höjr teâ, Kjeding Sjaaldan gou,
Qvuj fleârt tû so feâvurt Fljau?
23. Svajnar stiltu Staal firi Stok,
Slidu ajt Haar ûr Mojgna Lok.
24. Svajpu tajr teâ útuj ajn Klût,
Tajr bouru teâ so tiil Skjipar út.
25. Ragnar teâlar Orun snilt:
Tiit heâva adla vora Föslu spilt.
26. Teâ koom ajn Jomfru inn o rann,
Viit stardu aa heâna, meni Breji brann.
27. Viit hövun fatt so veânt ajt Vujv,
Teâ veâr fagrari inn Toura uj Lujv.
28. Viit hövun fatt so veânt ajt Sprund,
Teâ veâr fagrari inn Toura uj Lund.
29. Svajnar, halda Tiit mee firi Haa,
Tiit skulu adlir aa Golgan gaa.
30. Svajnar, halda Tiit mee firi Spot,
Tiit skulu adlir aa Golgan braat.
31. Svajnar stiltu Staal firi Stok,
Tajr vujstu ajt Haar ûr Mojgna - Lok.

-
23. Stille Staal for Staf 3: sette Sværdet for Bryftet. Stak
eller Stok isl. Staka 3: Hud; see Brynhildes Qvad Vers 171.
25. Föslu 3: Føde, Proviant, formodentlig det isl. Vörslu 3:
Sjæbmandskab. Matroserne bragte formodentlig ikke noget
bagt Brød med; havde altsaa ikke ubrettet deres Trinde uden

-
21. Hor du Kjelling, sielden blid,
Hvi slaaer du saa fager Biv?
22. Hor du Kjelling, leed og ond,
Hvi slaaer du saa fager Sprund?
23. De Svende stilled' Staal for Stok,
Slede et Haar af Moens Lok.
24. Svøbte de det udi en Klud,
Dg bare det saa til Skibet ud.
25. Regnar taler Ordet snildt:
I har al vor Fode spildt.
26. Der kom en Jomfrue ind og randt,
Vi stirred' paa hende, mens Brødet brandt.
27. Vi have seet saa væn en Biv,
Fagrere end Thora i Liv.
28. Vi have seet saa væn en Sprund,
Fagrere en Thora i Lund.
29. Svende! holde I mig for Nor?
I skal alle til Galgen far'.
30. Svende! holde I mig for Lort?
I skal alle til Galgen bort.
31. De Svende stilled' Staal for Stok,
Viste et Haar af Moens Lok.

stet. Tiit Dualis staaer her, som oftere, for Pluralis TeAr.

27. Thora det er Thora Borgarhjort, Regnars afbød. Dronning.

29. Haa 3: Haan; i Peder Gyss Ræmpeviser bruges Haad; f. Ex. 4de Part No. 92 B. 3. Byde dem Spot og Haad.

-
32. Feári hajm o sii henni fraa,
Ragnar Kongur viil heána sja.
33. Tjatr fouru hajm o föddu henni fraa:
Ragnar Kongur viil tee sja.
34. Aasla gengur uj grönari Lund,
Kadlar vi seár lujtil Hund.
35. Aasla gengur aa Kirkju Bakka,
Kadlar vi seár lujtil Rakka.

-
32. Denne Haarlokke maa have været noget smuk, siden Regnar deraf tog Anledning til at see den Person, af hvem den var tagen.
35. Længere songes denne Bise ikke af nogen paa Suserøe; den er altsaa defect; men Staden er ikke stor, da vi af den foregaaende Regnars Sang vide Udfaldet. — Rakka, isl. Racki

-
32. Farer berhen og siger til:
Regnar Kong hende skue vil.
33. De foere berhen og sagde til:
Regnar Kong dig skue vil.
34. Uslaug ganger i grønne Lund,
Kalder til sig sin liben Hund.
35. Uslaug ganger paa Kirkebakke,
Kalder til sig sin liben Rakke.
-

3: en Hund, engelſk rach; see Regnars Qv. B. 73. og Regin
Smeds Qv. B. 45. Conform med dette sidste Citat findes flere
Steder i Peder SyvsKampeviser, f. Ex. Op da vorer den
unge Rakke Med hvassse Tand i Munde; see
I Part No. 11. B. 20. — 2 P. No. 20. B. 16. — 4 P. No. 69. B.
50; jevnf. Qv. Viser 1 D. Pag. 76. — 2 D. Pag. 110. — 4 D.
Pag. 193.

NODNAGJEST RUJMA. *)

1. **A**jt eer Fröji um Nodnagjest,
Stevi: Tû tart aankji Raa gjeva
uj Vanda.
Tujlujkun Gounn gjek teâ best.
Stevi: Qvör tan Svajn gjera sq.
2. Oxar tölv vouru lajtir aa Torv,
O so fram aa fruju Borg.
3. Kongurin atlar eât högga tajm,
Tujlujkun Gounn gjek teâ vi Glajm.

*) Nornegest er bekjendt af de isl. Sagaer. — En Tradition ha-
ves paa Færøerne om Nornegest, og den supplerer Wisen saa-
ledes: Nornegest kunde ikke døe førend et Lys var udbrændt,
som var givet hans Forældre ved hans Fødsel. — Disse lode
det lægge i en tæt Blyedaase og nedsænke i en Fjord. Da han
nu var gammel og ked af Livet, reiser han til den for sin
Wiisdom bekjendte Oluf Tryggvesen i Norge, fortæller ham
dette med mere. Kongen beholder ham en Tid hos sig, men
da han ynkes over hans Alderdoms Svaghed og Kede af Li-
vet, lader han ham vide, hvor Blyedaasen var nedsænket, og

Nornegests Qvad.

1. **E**t er Qvadet om Nornegest,
Omqvæde: Du tør intet Raad give i
Baande.
Saabanne Godtfolk gif det bedst.
Omqvæde: Hver en Svend gjøre saa.
2. Dret tolv var' ledte til Torv,
Dg saa frem til Skjonne Borg.
3. Kongen agter at hugge dem,
Saadanne gaae med Gammen frem.

Gen dykker ned og opfisker den. Nornegest lader sig døbe af en Præst Korner, og døer, da Lyset var udbrændt.

Man seer, det hele Sagn har sin Oprindelse fra Nornegests Saga i det Islandske.

1. Fröji, Qvad, er vel af det isl. Frædi 3: Bidentfab, Kare.
3. Kongen, som her omtales, er Kong Oluf Tryggesen i Norge, til hvem Nornegest kom efter Sagaen. Denne Konge var bekendt saavel for Styrke som Hændighed, og næst efter ham Færøeboeren Sigmund Brestesen; see norske Krønike Pag. 166, 167.

4. Kongurinn kjou so mikji Högg,
Ajt Bragdar - Braa vi Benjar - Dögg.
5. Adlir dattu tajar dejir niur,
Öxin ftou uj Stokkji vi.
6. Adlir lovaju Hilmara Högg,
Bloui drajv um Benjar - Dögg.
7. Heár koom Kadl vi Höggji tveár,
Studdi so fast aa báar teár.
8. Kongurinn krevur Kadlin blujt:
Qvuj lovar tú ikkji Höggji mujt?
9. Ivri, Harri, veár Höggji tujt,
Uj Forun saa Ee veánari flujkt.
10. Taa skalv báaji Leiv o Lundur,
Sjúrur högg Ormin uj miun fundur.
11. Kanst tú sia fraa Sjára Svajn?
Han veár freávur eáv Fodnun ajn.
12. Teá kan Ee sia Sjára fraa,
Tujlujkan aangjin vi Ejun saa.
13. Taa skalv báaji Leiv o Lund,
Ormin högg han uj miun fundur.

-
4. Bragdar - Braa o: et Heltetug; Bragd o: en Bibrift, stor Gjering; Benjar - Dögg, Benenes eller Soarenes Dug o: nogen Blods Udgydelse. Benjar - Dögg staar her uden Tvivl for Rimets Skyld isteden for Benjar - Kolv o: et Sværd; see Regis Smeds Av. B. 108. Kolv o: en Piiil nævnes i Udn. Biler 2 D. Pag. 105: Staaibuen spændte Skill, lagde paa sin Kolv; jevnf. P. Gyvs Kamperiset 4 P. No. 53. B. 15.
 5. Dattu, de faldt, er af det isl. detta o: falde, dratte.

-
4. Kongen hørved' saa mægtigt et Hug,
Et Heltesving med megen Dug.
 5. Alle fulde de døde ned,
Dren sad fast i Stokken med.
 6. Alle loved' det mandige Hug,
Blodet strømmed' med megen Dug.
 7. En Mand med Krykker to kom frem,
Han stytted' sig paa baade dem.
 8. Kongen spørger Manden blidt:
Hvi lover du ikke Hugget mit?
 9. Jvrigt, Herre, var Hugget dit,
Fordum saae jeg dog vænere sligt.
 10. Da skjald baade Løv og Lund,
Sigurd hug Drmen i samme Stund.
 11. Kan du fortælle om Sigurd Evend,
Han var fjækler' end nogen er end.
 12. Det kan jeg sige Sigurd fra,
Snildere ingen med Dine jeg saae.
 13. Da skjald baade Løv og Lund,
Han hug Drmen den samme Stund.
-
6. Hilmara Högg : et kongeligt, mandigt Hug; see Bryn. Qv. B. 188.
 7. Det er Nornegest, som her omtales; at han foreslilles at bruge Krykker, kommer vel deraf, at han dengang var gammel, og nærved de 300 Aar; Nornegest er altsaa den skandinaviske Nestor. Kadl, isl. Karl og Kall : en Mandsperson, en gammel Mand.
 11. Han var en berømt Mand iblandt de Gamle. Fodnun, isl. Forn : gammel.

14. Högnar veâr ajn Hajurs Mann,
Ljoutan eâv Lii so kjendi Ee han.
15. Högnar veâr ajn Hajurs Mann,
Dökkan eâv Ljiti kjendi Ee han.
16. Gunnar veâr so restur o rujkur,
Frouur o blujur o Gunild lujkur.
17. Frouur o blujur o Gunild lujkur,
Sajnt man föast annar flujkur.
18. Gunnar veâr so restur o rujkur,
Geâmal o graa o Grimild lujkur.
19. Geâmal o graa o Grimild lujkur,
Sajnt man föast annar flujkur.
20. Feâir mujn aatti frídligt Bu,
Fjoull teâ mikji um menga Ku.
21. Ee seât aa Skogvi o gojmti Hest,
Hest táaji Vegri teâ veâr best.
22. Ruju tajr um Dujkji hajm,
Gunnar o Högnar o Sjúurur Svajn.
23. Ruju tajr uní Dujkji taa,
Ee veâr Svajn, o saa heâr aa.
24. Gunnars Hestur sprak um fíft,
Gunnar kjendi veâl tan Díst.

14. Högnar forekilles som en Striger, der stræber efter Vre, men var grim. Ljoutur, isl. leidr o: leed, grim.

16. Gunnar har havt Hornegefts Underst, smuk, men ikke saa modig, som Högnar. Hvo Gunild er, vides ikke, maaskee Bryn-

14. Hegnar var en Hæders Mand,
Etyg i Geledet kjendte jeg ham.
15. Hegnar var en Hæders Mand,
Sortbrun af Farve kjendte jeg ham.
16. Gunnar var saa raff og riig,
Froe og blid og Gunitd liig.
17. Froe og blid og Gunitd liig,
Seent mon fødes en anden sig.
18. Gunnar var saa raff og riig,
Gammel og graa og Grimild liig.
19. Gammel og graa og Grimild liig,
Seent mon fødes en anden sig.
20. Min Fader eied' et fredeligt Bøe,
Det gik saa vel for mangen Røe.
21. Jeg sad i Skoven og vogtede Hest,
Helst naar Veiret det var bedst.
22. Ride de sig om Sumpen hen,
Gunnar og Hegnar og Sigurd Evend.
23. Ride de sig om Sumpen froe,
Jeg var Evend, og saae derpaa.
24. Gunnars Hest sprang over forst,
Gunnar kjendte vel den Drst.

hildes Møder; hun omtales og i Ismats Dvad V. 48.

21. Goima, isl. géuma : gemme, vogte.

22. Dujki, isl. Diki : Sump, ogsaa et Dige.

-
25. Högnar Hestur sprak um taa,
Greâni festur uj Feâni laa.
26. Sjûra Hestur sprak um sujst,
Taa geâv Gud meâr gouan List.
27. Greâni fedl uj Feâni fast,
Galtir Gjörin fundur braft.
28. Adlir stouu ûr Söglun tajr,
Gunnar o Högnar o Sjûrur Svajn.
29. Adlir tua aa dujran Hest,
Sjûrur tuar aa Tejmar mest.
30. Ofta heâvi Ee um Dujkji traat,
Bâaji Deâ o dôkka Naat.
31. Gjestur, gjer meâr Viljan ajn,
Tu faa mujn gouan Gengara rajn.
32. Silgjan, uj fundur braft firi meâr,
Gjestur, viil Ee gjeva teâr.
33. Ruju so fram eât ajna Aa,
Aangjin kundi tiil Manna sjaa.
34. Ee tvâaji hans Bröft o Brinju rajn,
Hans Leâr o Legg o lenga Bajn.
35. Gouan Gengara gjördi Ee rajn,
Sujani heji mee Sjûrur tiil Svajn.

25. Feâni, isl. Fen o: Morads.

32. At Mornegest fik det sonderbrudte Sabellspånbe er allerede omtalt i Regin Smeds Qvad, B. 131.

-
25. Høgnars Hest da over sprang,
Grane fast udi Dyndet hang.
26. Sigurds Hest sprang over sidst,
Da gav Gud mig goden List.
27. Grane sad i Dyndet fast,
Dvergjorden sondetbrast.
28. Alle stode af Sæblen ned,
Gunnar og Høgnar og Sigurd med.
29. Alle traaf paa den dyre Hest,
Sigurd trækker paa Lommen meest.
30. Ofte har jeg over Sumper traadt,
Baade om Dag og mørken Nat.
31. Gest, gjør du mig Villighed een,
Løe mig min gode Ganger reen.
32. Det Spændestykke, som brast for mig,
Gest, det vil jeg give dig.
33. De rede saa frem alt til en Na,
Ingen dernæst til Mændene saae.
34. Jeg toed' ham Bryst og Bringe reen,
Hans Laar og Læg og lange Been.
35. Den gode Ganger toed' jeg reen,
Siden beholdt mig Sigurd til Svend.

34. Brinja, isl. Bringa =: Bringe, Bryst, Barm; men Brinja er og Brynie, Pantser, Brystbarnist, det isl. Brynia.

36. Veâr rijun so fram aa Fovnis Boul,
Heâr skajn Gudl, sum gaisar eâv Soul.
37. Ee touk ajt Haar eâv seâmu Hest,
Teâ veâr sujt o vaxi mest.
38. Ajt veâr Haar uj Heâli aa Hest,
Teâ veâr Favn o Fedi mest.
39. Teâ veâr Favn o Fedi sujt,
Glegvaji rat, sum Silvur qvujt.
40. Ee heâvi uj Forun feâra vujt,
O funna Ljaus o Lujvi mujt.
41. Kongurin geâv honun Skaft o Skaj,
O sjaalvur seji han Kadli Laj.
42. Frökka Land vi Voknun vujt,
Teâ veâr Longd ûr Lujvi mujt.
43. Teâ veâr Longd ûr Lujvi mujt,
Tuj heâvi Ee uj Forun feâra vujt.
44. Laangji keâvaji kurtis Mann,
Aarin han bajnt aa Blujkkji fann.

36. Paa det Sted synges alletider det rigtige: Fovni, Fosner; ikke som paa andre Steder freânar Orm, den spraglebe, glindsende Orm. — Boul, isl. Ból o: et Boelsted, dernæst en Hule, hvor vilde Dyr ligge. Gaisar o: at lue høit; bruges endnu paa Færøe; det er af det isl. gausa o: bryde frem. Deraf Geiseren, den bekjendte hede Kilde ved Reikavik paa Island.

38. Et Favn og et Fjed er omtrent 7 Fod lang.

41. Kongen gav ham Skaft og Skaj o: Redskab og Skib, nemlig til at finde Blyedaasen, og selv sagde han Oldingen Beien, eller hvad Naas han skulde reise for at finde Blyedaasen.

36. Vi rede saa frem til Fofners Boel,
Guldet der skjan, som Ild fra Soel.
37. Jeg tog et Haar af samme Hest,
Det var siidt og voxet meest.
38. Et Haar i Halen paa Hesten hang,
Et Favn og Fjed det fast var langt.
39. Et Favn og Fjed det fast var siidt,
Dg glimrede, som Solvet hvidt.
40. Jeg fordum Tid har vandret vidt,
Dg fandt Lys og Livet mit.
41. Kongen gav ham Skift og Skel,
Dg selv han viste Manden Vel.
42. At speide Land med Vaaben vidt,
Det var Længden af Livet mit.
43. Det var Længden af Livet mit,
Thi har jeg fordum vandret vidt.
44. Længe dukked' den raske Mand,
Førend han lige paa Blyet fandt.

hvor hans Lys Lys var forvaret.

42. Frökka er nok det samme som fratta, isl. at frá : at spørge efter, udspeide. Ifølge foregaaende Vers synge nogle dette saaledes :

Uj Frökkaland uj Vatni vujt, I Frankerland i Vandet vidt,
Heár eer L aus o Lujvi tujt. Der er Lys og Livet dit.

Der antages altsaa, at Kong Oluf selv viste ham den rette Vel til Blyedaafen.

44. Kurtis Mann forklare Færseboerne ved en Skotlander;
men Grunden til dette Navn vides ikke. Maaſkee det snarere kan

-
45. Körnar Prestur skujrði han,
Taa laj Lujv, sum Ljaufi brann.
46. Tääji Ljaus uj Ligtu veâr brent,
Taa veâr Lujv o Levna ent.
-

forklaret af det isl. kurteis høflig, beleven, rast. — Keava, isl. Kafa o: bykke under Vandet.

45. Skujra, isl. Skira o: bøbe. Det hedder og paa isl. at prim-
figna, hvilket dog egentlig er at betegne med Korsets Tegn.
Om der i Sagaerne flulde findes nogen Præst, ved Navn
-

-
45. Af Kørner Præsten døbtes han,
Da lakkede Livet, som Lyset brandt.
46. Da Lys i Lygten var udbrændt,
Da var Liv og Levnet endt.
-

Kørner, bekjendt fra Oluf Tryggvæns Liber, vides ikke.
— I Sigmunds Qvad forekommer Præsten Tambor, som den,
der i Kong Olufs Tid drog med Sigmund til Færøe for at
Gristne Landet.

No. 9.

RISIN UJ HOLGÖRUM.

1. **E**e vajt ajna Rujmuna,
Gjört um Virgar sterkji,
Tujrikji Kongji tjonur han,
Eáv rejar Gudl beer han Merkji.

Stevi: Greáni beár Gudli eáv Hæji &c.

2. Truggjar eru Götturnar,
Ajn liggur uj fraa;
Virgar eer rijin aa Hejggji fram,
Sum hans Eávi laa.

3. Truggjar eru Götturnar,
Ajn vujkur fraa Higgji;

-
1. Nogle begynde denne Sang, ligesom den følgende: Heávi nú Stevi o stuji aa &c. Tjona o: tjene, af det isl. thiona o: tjene. I Kampevisen: De vare syv og syv sindstyre, hedder det i 7de Vers: Der flinner i det andet Skjold, En Hammer og en Tang; Dem fører Bibref Berlandson — Han slaaer og griber ingen til Fange.
2. Tre ere Beiene, een ligger noget fra eller affides. Geáta og
-

No. 9.

Risen i Holmgaard.

1. **E**t Oldtids Riim og Digt jeg veed,
Er gjort om Virgar stærke;
Didrik Konge tjener han,
Uf Guldet bær han Mærke.

Dmqvæde: Grane bær Guldet af Hebe ic.

2. Der ere *Bei'* og *Stier* tre,
Den ene finde faa;
Virgar reed hentil den *Høi*,
Hvor hans *Farfader* laa.

3. Der ere *Bei'* og *Stier* tre,
Ei let man seer den ene;

Göta, isl. Gata ∴ *Bei*, plur. *Götur*; heraf det danske *Gade* og *Gyde*. — *Eavi* ∴ *Farfader*, obsoletum; nu bruges *Abbi*, af det isl. *Afi* ∴ *Bedstefader*.

3. *Gen* viger fra *Synet*, er vanskelig at faae *Die* paa. *Higgja* af det isl. *Hyggia* ∴ *Estersøn*. *Hejggjur*, isl. *Haugr* ∴ en *Høi*, *Gravhøi*.

Virgar eer riijn aa Hejggji fram,
Sum hans Eâvi liggur.

4. Veegjir tû uj Hejggjinun,
Seâli Eâvi mujn?
Hetta eer Virgar Veâlants Soon,
Fostur - Sonur tujn.
5. Um inn tû eer mujn Fostur - Soon,
Ee tujn Eâvin besti,
Um inn teâ rivna Deâlar o Fjödl,
Ee feâri ikkji út uj Heesti.
6. Um inn tû eer mujn Fostur - Soon,
Ee tujn Eâvin betur,
Um inn teâ rivna Deâlar o Fjödl,
Ee feâri ikkji út uj Vetur.
7. Viil tû ikkji, Difja Dölgur,
Brandin senda meâr;
Ee skeâl Eld uj Hejggjin leggja,
Brenna up ivur teâr.

5. Som en Curiositet vil jeg anføre Navnene paa det første
Slægtregister i opstigende Linie:

a.	{ Feâir (i Barnesproget Paapi)	Fader.
	{ Mounur (i Barnesp. Mamma)	Moder.
b.	{ Abbi (isl. Afi)	Bedstefader.
	{ Omma (isl. Amma)	Bedstemoder.
c.	{ Leng Abbi	Oldefader.
	{ Leng Omma (isl. Edda)	Oldemoder.
d.	{ Paapi til leng Abbi	Tipoldefader.
	{ Mamma til leng Omma	Tipoldemoder.

Virgar reed hen til den Hoi,
Som gjemmer Abbens Bene.

4. Naager du i Hoi'en her,
Hulde Abbe min?
Jeg er Virgar Velants Son,
Sønnesennen din.
5. Om du end er min Sønneson,
Dg jeg din Abbe prud,
Om der end revne Dal og Fjeld,
Jeg kommer dog ei ud.
6. Om du end er min Sønneson,
Dg jeg din Oldefader,
Om der end revne Dal og Fjeld,
Jeg ei mit Sted forlader.
7. Vil du, o Dyrskvaaner, ei
Dit Sværd tiltrække mig;
Jeg skal paa Hoi'en lægge Ild,
Dg snart opbrænde dig.

- e. { Abbi til leng Abbi . . . Tiptipolbefader.
Omna til leng Omma . . . Tiptipoldemoder.
- f. { Leng Abbi til leng Abbi . . . Tiptipoldef. Fader.
Leng Omma til leng Omma . . . Tiptipoldem. Moder.
- g. { Paapi til leng Abbi til leng Abbi.
Mamma til leng Omma til leng Omma o. s. v.
6. Uj Vetur o: i Vinter. Uj Heesti isl. Haulti o: i Høsten.
7. Disja - Dölgur o: en Høis tauske Indvaaner; af Disja islandsk
Dis o: en Dyrsk, Hoi, og Dölgur o: en høven Skarl; for-
modentlig det isl. thögull o: taus.

-
8. Viil tú ikkji, Difja Dölgur,
Brandin fenda út;
Ee lkeál Eld uj Hejggjin leggja,
Brenna up tujna Buu.
9. Ikkji vildi Difja Dölgur
Hejggjin leáta brouta;
Báar Hendur um Mimring heji,
Beá Foltur Soon sujn njauta.
10. Ikkji vildi Difja Dölgur
Hejggjin leáta brenna;
Báar Hendur um Mimring trajv,
Um Brandin út eát fenda.
11. Han fek honun Svöri teá,
Sum nú eer um eát röa,

8. Jeg skal brænde din Bolig op over Dig.

9. Mimmering eller Mimring var Birgar Belantsens Sværd, ligesom Stjemming hans Hest. Begge Navne forekomme ogsaa i de danske Kampeviser, s. Ex. 1ste Part No. IV- om Langbeen Rife og No. XI. om Ulf van Fern.

10. Denne Mandebesværgelse har nogen Liighed med hvad der fortælles i Herverarsaga om Hervora, at hun besværges sin Faders Angantyr's Mand, for at faae den Døde til at ublevere sit gode Sværd Tyrving fra Gravhøiens Stemme. Versene her ere udentvivl en Efterligning deraf. I det færøiske Arngrim's Qvæd (Aingrujms Sinar) besynges dette mere overensstemmende med Herverarsaga. — Druvit (Hervor, Hervora) gaaer til sin Faders Angantyr's (Angantyr's) Gravhøi, og besværges hans Mand, at udsende Sværdet Tyrving (Tyrving); det hedder:

8. Vil du, o Dyffe-Vaaner, ei
 Mig Sværdet villig sende,
 Jeg skal paa Høien lægge Ild,
 Og Bolig din opbrænde.
9. Men Dyffe-Vaaner vilde ei
 Den Høi igjennembrøde;
 I Hænderne han Mimring holdt,
 Bad saa den Søn det nyde.
10. Den Dyffe-Vaaner vilde ei,
 At Høien skulde brænde;
 Med Hænderne han Mimring greb,
 Mon Sværdet saa udsende.
11. Han rakke hannem Sværdet da,
 Hvorom jeg nu vil male;

Ikkji vildi Aangantújr
 Hejggjin leáta brouta;
 Bäär sújnar Hendur um Tirving trajv,
 Han beá sújna Dóttur njauta.

Ikke vilde Angantyr
 Den Høi igjennembrøde;
 Med Hænderne han Tyrving greb,
 Bad Datteren det nyde.

Med Sværdet Tyrving drog derpaa Hørlig bort og bræbte Drvarob, hendes Faders Bane. — Som Pendant hertil kan nævnes Kampevisen hos P. Syn i Part No. 15. B. 19 — 34, og 1ste P. No. 19. B. 12 — 24, hvor Dem Ungersvend gaaer til sin Fader Sigfreds Gravhøi og faaer af ham Sværdet Birting, med hvilket han siden gaaer i Kreds med Berner Rife, og sælger ham. — Det selvsamme Sagn ligger ogsaa til Grund for Kampevisen hos P. Syn 4. P. No. 24. Det var un-

Qvör sum Skajn eäv tuj fek,
Ajngjin man teå gröa.

12. Han fek honun Svöri teå,
Mikji veår teå vert.
Teå veår aatjan Eålin lengt,
Uj Aitri veår teå hert.
13. Tû hevur nû fingji Svör fo gou,
Teå bujtur aa Staal sum Stajni;
Uj Morgin skeålt tû rojna teå
Uj hörun Rifa Bajni.
14. Sveåraji Virgar Veålants Soon,
Mimmering heldi uj Hand:
Qveår vajst tû tan Hajluvaa,
Meftan vera uj Land.
15. Teå stendur ajt Huus uj Holgörum,
Heår eru fåajir fûfir;
Heår beer Laas o Ljikjil cåt
Tan sterkji Filkuus.

gen Svedget o. s. v. Jevnf. Uvvalgte Biser i D. Pag.
375 i Anmærkningerne.

11. Skajn, isl. Skadi ∴ Skade; hedder endnu i det jydskt Bondesprog ved Randerskanten S t a i, ∴ Skade; han er skannet ∴ sygelig.
14. Hajluvaa ∴ det bedste Medikament til at læge; kostbar Salve; af hajlur ∴ sund, og Vaa eller Vaavur ∴ lægende Bædse, Salve. Endnu bruges Hajluvaavur i denne Bemærkelse paa Færøe.

Enhver, som Skade af det fik,
Ham ingen kunde hele.

12. Han rakte hannem Sværdet da,
Dg meget var det værdt;
Atten Alen var det langt,
I Edder var det hård't.
13. Du har nu fanget Sværd saa godt,
Det bider Staal og Stene;
I Morgen skal du prøve det
I Risens haarde Bæne.
14. Svarede' Virgar Belants Søn,
Han Mimring holdt i Haand:
Hvor er det meste Lægedom
At finde her i Land.
15. I Holmgaard stander der et Huus,
Kun saa har bedre Værke;
Dg Laas og Nøgel dertil bær
Hiin Vilkinus den stærke.

15. Holmgaarden eller Holmgaardene; hvor Digteren har tænkt sig deres Beliggenhed, lader sig ikke bestemme. — I følgende Sang: Risen fra Vetraberg, siges i 8de Vers, at den laa i Norges Rige. — Her er saa kårir 2: villige, kampvillige eller raske Mænd. Filkinus er vel den berømte Vilkinus, der efter Vilkinasaga regjerede over hele Sverrig, Skaane, Sjælland, Jylland, Venden og flere Landes; see Müll. Sagabibl. 2 D. Pag. 180. Hans Fader var efter vor Sang Risen Ake; begge boede i Holmgaard, bleve dræbte af Virgar og Sigurd Fosnersbane, hvorpaa Siaurd siden residerte i Holmgaard.

16. Teá stendur ajt Huus uj Holgörum,
Teá vendur tiil Rifans Soon,
Teá eer full eáv Hajluvaa
O aangun örun Muun.

17. Heár bujta aangjir Brandar aa,
O aj teár bitru Eggjar;
Aatjan Eálin eer Jadnstang tajrra
Tiil adlar Rifans Seggjar.

18. Qvittar tú uj Holgeárar
Aa hefun seáma Hefsi,
Leát han ikkji ettur fitja
Tan snarpa Nodnagjest.

19. Leát han ikkji ettur fitja
Tan snarpa Nodnagjest,
O han Sjúrur, Sigmunda Soon,
Tan Avris-Kappin resti.

20. Leát tajr ikkji ettur fitja,
Tan snarpa Nodnagjest,
O han Sjúrur, Sigmunda Soon,
Tan Fovnis Beánan resti.

16. Og ingen andre Sober, isl. af eingum ödrum munum.
Muun o: Mængde af gode Sager. Soberer maaskee til det isl.
munir o: Ritgdem.

17. Seggjar betyder Kamper; isl. Seggr, en tapper Mand, som

16. I Holmgaard stander der et Huus,
Tilhører Risens Søn;
Det er fyldt med Lægedom
Dg gemmer Etat i Løn.
17. Der bider intet Sværd derpaa,
Dg ei de skarpe Egge;
En Staalstang, atten Alen lang,
Gaaer langs med Husets Vægge.
18. Hvis du til Holmgaard ride vil
Alt paa din rappe Hest,
Da hjemme du ei lade skal
Den raske Nornegest.
19. Da hjemme du ei lade skal
Den raske Nornegest,
Ei Sigurd, Sigmunds Søn, som gi'r
Hver anden Helt sin Rest.
20. Da hjemme du ei lade skal
Hiin Nornegest, og Grane,
Ei heller Sigurd, Sigmunds Søn,
Hiin Fosner Ormens Bane.

oftere forekommer.

19. Den stærke og raske Kæmpe. Restur, isl. hraustur o: stærk
rast. Avrískappi isl. Afreks Kappi o: en udmærket Helt;
see Brynhildes Døds B. 138, og Sagnets Av. B. 47.

-
21. Virgar leipur lattur aa
 Sujn goua Gengara graa;
 Rujur han so aa Sjûra Fund,
 Sum Fötur bera maa.
22. Midt uj miun Greáfa - Geári
 Axlar han sujt Skjin,
 O so bygvín gengur han
 Uj hör Hadlar inn.
23. O so bygvín gengur han
 Uj hör Hadlar inn,
 Sum Hjalprek Kongur aa Bori fitur
 Vi Mann o Hundra fim.
24. Virgar gjek uj Hadlina inn,
 Sum Sögur genga fraa,
 Nasti Meávrur Hjalprek Kongji
 Sjûrur fitur taa.
25. Virgar stendur aa Hadlar Gölvi,
 Veál kan Tunga rinna:
 Ee vajt nægván Hajluvaa,
 Um lujta viit han eát vinna.

-
21. Han rider saa hastig, for at finde Sigurd, som Hestens Fødder kunne bære ham.
22. Arle Skind = lave sig til, klæde sig paa. Skind betyder al Slags Klædesmæn til Droppen og Hovedet.
23. Stogte syngt: Vi Monnum hundra fim = med 500 Mand,

-
21. Virgar sprang saa let og raff
 Alt paa sin Ganger graa,
 Dg reed saa fast til Sigurds Fund,
 Som Fodder bære maae.
22. Midt udi den grønne Gaard,
 Der ætler han sit Skind,
 Dg skjon og pyntet ganger han
 I høie Haller ind.
23. Dg skjon og pyntet ganger han
 I høie Haller frem,
 Hvor Hjalprek Kong ved Bordet sad
 Med Mand og Hundred' fem.
24. Virgar gif i Hallen ind,
 Saa Sagnet ganger fra,
 Dg næste Mand ved Hjalprek Kong
 Sad unge Sigurd da.
25. Virgar stod paa Hallens Gulv,
 Dg taled' snildt derinde:
 Jeg veed, hvor der er Lægedom,
 Hvis vi den blot kan vinde.

som vist nok er rigtigere; det samme gjelber om B. 37. nedenfor, Ismale Dvad B. 4. Risen fra Letraberg B. 51, og flere Steder.

25. Dersom vi kan lide paa, at vi kunne vinde den.

26. Teá stendur ajt Huus. uj Holgörum,
 Heár eru fáajir fúfir;
 Heár beer Laas o Ljikjil eát
 Tan sterkji Filkuus.
27. Teá stendur ajt Huus uj Holgörum,
 Teá vendur tiil Rifans Soon;
 Teá eer fudl eáv Hajluvaa,
 O aangun örun Muun.
28. Heár bujta aangjir Brandar aa,
 O aj teár bitru Eggjar;
 Aatjan Eálin eer Jadnstang tajrra
 Tiil adlar Rifans Seggjar.
29. Teá manstú bigva tajr bitru veál,
 O gjirdi tujn vi Svör,
 Um inn tú hevur ajt aatjan Hundra,
 Tujlujkar Reákar tú feert.
30. Teá manstú bigva tajr bitru veál,
 O gjira tujn Hest vi Sporar;
 Um inn tú hevur ajt aatjan Hundra,
 Tú tart honun lujti fora.

26. Ljikjil, ísl. Lykill o: en Regel.

29. Tujlujkar Reákar tú feert, ísl. vel betnde: Saadan Spun
 du faaer; Reákar, ísl. Ræki o: Spun. Tujlujkur, ísl.

-
26. I Holmgaard stander der et Hus,
Kun faa har bedre Værke,
Dg Laas og Nøgel dertil bær
Hiin Vilkinus den stærke.
27. I Holmgaard stander der et Huus,
Tilhører Risens Een,
Det er fyldt med Lægedom,
Dg gemmer Skat i Lon.
28. Der bider intet Sværd derpaa,
Dg ei de skarpe Egge;
En Staalstang, atten Alen lang,
Er lagt for Kæmpens Vægge.
29. Du klæde dine Stridsmænd vel,
Dmgjord dig selv med Sværd,
Har du end atten hundred' Mand,
Forgjæves bli'r din Færd.
30. Du hvæsse dine Sværde vel,
Dg giv din Hest af Spore,
Har du end atten hundred' Mand,
Forgjæves bli'r din Fore.
-

thvilkr, saadan. Tillige (saabanne) bruges og i de danske Kæmpeviser, see 1ste Part No. V. B. 69. Saa mænd du gjorde det af Nød; du togst op tillige Blomme.

31. Teâ manstú higva tajr bitru veâl,
O gjira tujn Hest vi Gajri,
Um inn tú hevur ajt aatjan Hundra,
Tarvdi teâr haalvar flajri.
32. Virgar stendur aa Hadlar Gölvi,
Meálur firi seâr:
Nú vajst tú eâv tan Hajluvaa,
Sjúrur, filg nú meâr.
33. Stuja aa sujnar Hestanar,
Restir Kjempur seâman,
Qvittu so uj Holgeârar,
Tajr huldu seâr eât Geâman.
34. Teâ vouru hefar resti Kjempur,
Hajm uj Geârin fouru,
Uti Rifin uj Holgörum
Firi tajmun stou.
35. Teâ veâr Virgar Veâlants Soon,
Han sujnun Svöri braa,
Han klejv Heâkar Rifan
Sundur uj Lutir tvaa.
36. Up uj miun Greâsa - Geâri,
Axla tajr sujt Skjin,

31. Da maa du bygge de flarpe vel, hvæsse de flarpe Sværb (?).
Afskriften er her uden Tittel feilagtig. — Gajri 3: Skab-

31. Du hvæsse dine Sværde vel,
 Lad Hesten pyntet gange,
 Har du end atten hundred' Mand,
 Du brugte halv saa mange.
32. Virgar stød paa Hallens Gulv
 Og mæled' saa for sig:
 Nu kjender du den Lægedom,
 Følg, Sigurd, følg nu mig.
33. Sprunge hver alt paa sin Hest,
 De Kæmper rask tilsammen,
 Til Holmgaard de da stande lod
 Med Glæde og med Gammen.
34. Det var Kæmper, raske Mænd,
 De hen til Gaarden foer;
 Det Risen var i Holmegaard,
 Han ude for den staaer.
35. Det var Virgar Belants Son,
 Han med sit Sværd mon staae,
 Han Hake Rise kløvede
 Alt ubi Stykker to.
36. Midt ubi den grønne Gaard,
 De arle deres Skind,

raf; maaffee af det isl. Gæra = et Faarekind med ul,
 den paa.

O-fo bûnir genga tajar
Uj hörar Hadlar inn.

37. O fo bûnir genga tajar
Uj hörar Hadlar inn,
Sum Filkuus Rifi aa Bori feât
Vi Mann o Hundra fim.

38. Sjûrur stendur aa Hadlar Gölvi,
Meálur firi feâr:
Hevur tú neákra Hajluvaa,
Afloup seilg tú meâr.

39. Ee heâvi aangan Hajluvaa,
Tiil Afloup heâr kjaa meâr;
Qveâni eer hesin mikli Meâvur,
Sjûrur, uj filgjir teâr?

40. Hetta man vera Meâvur tan,
Sum okkun tjikjir uj Muun,
Han vaa Heâkar Rifan,
Tan sterkji Veâlants Soon.

41. Tak heâvi, eât tú feji meâr,
Nú Ee teâ ikkji vifti;
Nú eer eât brinja út Lii ödl,
Tuj Ee veâr tan, uj misti.

38. Afloup og Tiil Afloup, ísl. Afhlaup o: tilovers.

Dg Kjon og pnytet gange de
I høie Haller ind.

37. Dg Kjon og pnytet gange de
I høie Haller frem,
Hvor Bilkinus ved Bordet sad
Med Mand og Hundred' fem.

38. Sigurd staaer paa Hallens Gulv
Dg mæler saa for sig:
Har du vel nogen Lægedom
At kunne sælge mig?

39. Jeg ingen Lægemidler har
Lilovers her hos mig;
Men hvo er denne store Mand,
Som, Sigurd, følger dig?

40. Det er en saadan Mand, som kan
Udrette Helte, Værte;
Han Hake Rife veiede,
Han Velants Søn den stærke.

41. Tak have du for dine Ord,
Hans Daad jeg ikke vidste;
Jeg hele Hæren rustet ud,
Jeg Fader min mon miste.

40. Som os synes at være i Monnet; uj Muun, formobentlig
det isl. i munum o: i Rigdom, af munir o: Formue.

42. Aarla veâr um Morgunun,
Teâ ruar firi Soul,
Taa heji Filkuus Rifans Soon
Brinja út Hundra tölv.
43. Taa heji Filkuus Rifans Soon
Brinja út Hundra tölv;
Sjûrur o Virgar Veâlants Soon,
Tajr ruja tajm ujmout.
44. Sjûrur o Virgar Veâlants Soon,
Tajr ruja tajm ödlun ujmouti,
Fudlu so Bûkar aa Jöruna niur,
Sum tajr varpa Groutti.
45. Bardist tögva fudla Deâr,
Dublur henga vi Stengur,
Mödift Virgar, Veâlants Soon,
Uj Bloui, heâr han stendur.
46. Bardist tögva fudla Deâr,
Dublur henga vi Skuj,
Mödift Virgar, Veâlants Soon,
O Bloui stendur han uj.
47. Mödift Virgar, Veâlants Soon,
Veâr komin uj stoura Trajt:

45. Bobler hange ved Stanger, Hestenes Bidsler. Bardist af
det isl. herja, hardi, floae, prygle.

46. Bobler (Skummet) hange ved Skyc.

42. Det var en aarle Morgenstund,
 Det rødmede for Soel,
 Da havde Bilkus Rifens Son
 Udrustet hundred' tolv.
43. Da havde Bilkus Rifens Son
 Udrustet hundred' tolv;
 Sigurd, Virgar Belants Son,
 De rebe mod dem bold.
44. Sigurd, Virgar Belants Son
 Imod dem alle rider,
 Paa Jord faldt både Kroppe ned,
 Som naar man Stene smider.
45. De sloges fulde Dage to,
 Saa Skum de Stænger vander;
 Da modes Virgar, Belants Son,
 I Blodet, der han stander.
46. De sloges fulde Dage to,
 Saa Skum til Skyer naaer;
 Da modes Virgar, Belants Son,
 I Blodet, der han gaaer.
47. Da modes Virgar, Belants Son,
 Var kommen i stor Qvide:

47. Trajtur, isl. thraut o: besværligt Foretagende, Treide
 Træde (see P. Svvs Kampevisc: Herr Bugge han bygger op
 Gald med Vre, B. 47, hvor det hedder: De Medelsar Mand,

Höjr tú, snarpi Nodnagjefstur,
Beer mee heáni aa Brajt.

48. Teâ veâr hiin snarpi Nodnagjefstur,
Brandin undur han ljejt,
Teâ gjörði han aa skamri Stund,
Beâr han aa fagra Brajt.

49. Virgar liggur undur Hejggjinun,
Kjendi seâr Moui o Majn;
Teâ veâr hiin ungi Sjárur,
Han maatti taa berjast ajn.

50. Fram raj Sjárur vi miklari Raji,
Han viil ikkji undan fluggja,
Aflajis trou han Rifans Heer,
Han traangdi han fundur uj nuiggja.

51. Sjárur traangur uj Heerin fram,
Sum Filkuus eer uj Longd,
Truiggjar Deâr uj Struji stou,
Han ruddi firi seâr Gongd.

52. Virgar liggur uj Hejggjinun,
Möin eáv honun ran;

Christ give dem Træbe, De vog Herr Bugge i frebelig Leibe.)
h. l. Baande; om Thraut, see og Noten til Lokes Sang B.
2. — Brajt forklare Færseboerne ved Skjul; maaffee snarere
af det isl. á brævt o: bort.

48. Hans Skjød Sværdet under ham. Sværdet stæet her for Skjold;

Hør du mig, raske Mornegest,
Du bær mig lidt tilside.

48. Det var raske Mornegest,
Han løfted' ham paa Skjold;
Det gjorde han i stakket Stund,
Var ham i god Behold.

49. Virgar under Høien laa,
Han føled' Mød' og Meen;
Det den unge Sigurd var,
I Kamp han ene treen.

50. Med Brede Sigurd rider frem,
Han monne ei forsage;
Af Veien jog han Rifens Hær,
Dg trængte den tilbage.

51. Sigurd foer i Kampen frem,
Hvor Vilkus var saa lang;
I trende Dage Striden stod,
Han rybbed' for sin Gang.

52. Virgar under Høien laa,
Til Møden fra ham svandt;

See Brynhildes Lv. B. 209.

50. Han trængte den sonder i ni. Aflajis, isl. Afleidis o: af Veien.

52. Merkjis Meavur o: Mærkemand, Fanemand; af det island-
ste Merki o: en Fane. See Brynhildes Lv. B. 68.

Taa veår han tiil Feerar fúfur,
Han feldi Merkjis Mann.

53. So raj Virgar, Veålants Soon,
Vuja Vejin fram,
Klujvur qvön um tvörar Herar,
Ujmouti honun rann.

54. So raj Sjúrrur, Sigmunda Soon,
Vuja Vejin fram;
Klujvur qvön um tvörar Herar,
Ujmouti honun rann.

55. Kligva tajr qvön um tvörar Herar,
Ujmouti tajmun rann;
Ettur stou Filkuus, Rifans Soen,
Vi sujn tria Mann.

56. Teå veår Filkuus, Rifans Soon,
Han krejp undur Borgar Lii:
Höjr tú teå, hiin ungji Sjúrrur,
Tú gjev meår Lujv o Grid.

57. Gjarnå Ee gjevi teår Lujv o Grid,
Um lujtur tú heåna eåt fåa;
Heår koom Virgar, Veålants Soon,
Han högg hans Hövur fraa.

56. Dan frøb under Borgerleeb; (isl. Borgarhlid o: Slotsport)
denne Talemaade findes og i de danske Kæmpeviser. Grid,

Da atter han paa Færde var,
Dg fælded' Janemand.

53. Saa rider Birgar, Belants Søn,
Frem paa den Bei saa bred;
Dvert over Skuldren flover han
Enhver, som mod ham reed.
54. Saa reed Sigurd, Sigmunds Søn,
Dil brede Bei han vender;
Dvert over Skuldren flover han
Enhver, som mod ham render.
55. Dvert over Skuldren floves hver,
Som mod dem rende kan;
Endnu stod Vilfus, Rifens Søn,
Alt med sin tredde Mand.
56. Det var Vilfus, Rifens Søn,
Krob under Borgerleed:
Hør du, Sigurd Ungersvend,
Vil du mig unde Fred?
57. Jeg gjerne Fred dig unde vil,
Hvis du den blot kan faae;
Da kom Birgar, Belants Søn,
Dg hug ham Hoved fra.

isl. Grid 3: Fred.

57. Lujtur 3; lider paa, af det isl. lita 3: see, stole paa.

58. Teâ veâr Virgar, Veâlants Soon,
 Han Sveâraji Sjúra an:
 Tú lkeált raa firi Holgörum,
 Tuj tú veâr tan, uj vann.

59. Virgar raj eâv Geâri burtur
 Vi fujnar Gengari tvaa;
 Sujani heji Sjúrur ungji
 Firi Holgörum Raa.

60. Virgar raj eâv Geâri burtur
 Vi fujnar Gengari fujra;
 Sjúrur raaddi firi Holgörum
 Adla Eâvi fujna.

58. Sveâraji an er Tmesis for ansværaji 3: svarede; af Ansvæar, isl. Andsvar 3: Svar, Sjenivar, engelsk answer; Ansvar bruges og i denne Betydning i de gamle Kampeviser; s. Gr. Ny Udgave 1ste Deel Pag. 140, 144, 346 o. s. v.

58. Det var Virgar, Belants Son,
 Saa Evar til Sigurd randt:
 For Holmgaard du nu raade maa,
 Thi du var den, som vandt.

59. Virgar reed fra Gaarden bort
 Med sine Ganger' haade,
 Og Sigurd siden var den Mand,
 For Holmgaard monne raade.

60. Med fire Heste Virgar reed
 Fra Gaarden bort med Flid,
 For Holmgaard Sigurd raadede
 Hans hele Levetid.

Herre! vil I mig Ebers Datter give? I vide mig strax Añ-
 svar. See og Ismals Dv. B. 7, 10.

60. EAvi, isl. æfi 3: Tid, Levetid; det latinske æv m; see Bryns-
 hildes Dv. B. 215.

QVÖRFINS THAATTUR.

1. **H**eávi nú Stevi, o stuji aa,
Meni veár gengun uj Dans;
Ee qvöi um Virgar, Veálants Soon,
Hovverkjini hans.

Stevi:

Greáni beár Gudli eáv Haji &c.

2. Tujrikur situr aa Brattingsborg,
Han skujn sum rejar Gudl;

-
1. Haver eller iagttager nu Omqvædet, og træder frem, mens vi gaar i Dans. Hovværker 3: Heltebedrifter, findes og brugt i de danske Kampeviser 1 Part No. VI. Vers 32. De Kamper lod see de store Hovværk. — Stevi, isl. Stef 3: Omqvæde; dette kaldtes endnu i Peder Syvs Tid af nogle Stevet, af andre Staven, see danske Kampeviser, Fortalen §. 15. Det kaldes endnu af den svenske Almue Drdståf; see Svenska Folkviser 1ste D. No. 17 Anmærkning.
2. Ved at høre om den berømte Didrik af Bern, eller her Brattingsborg, hvis Bedrifter saa hyppigen ere besjunge i de nordiske (som og tydske) Viser, ledes man lettelig til at tænke paa den østgothiske Konge Theodorik, der erobrede Italien

Dværfs Dvad.

1. **P**asser nu baade paa Takt og paa Trin,
Imens vi ganger i Dands;
Seg synger om Birgar, Belants Søn,
Og Helte-Værket hans.

Omqvæde:

Grane bar Guldet af Hebe ic.

2. **D**idrik sidder paa Brattingsborg,
Saa blank som røden Guld;

fra Ddbacer og ofte resiberte i Berona.(Bern). Dog kan den romantiske Fortælling om Didrik og Biserne om ham aldeles ikke forenes med den virkelige Historie; jvnsf. Müllers Sagabibliothek 2 D. Pag. 349. — Brattingsborg betegner, som P. Sny i sin Forklaring over gamle Ord, foran de danske Kampeviser, allerede har bemærket, en Fæstning i Almindelighed. Brattingsborg kaldtes og en gammel Fæstning paa Samsø. Ordet betegner en Fæstning, anlagt paa et brat Sted; af brattr = brat, steil, og Borg = Bjergfæstning. — Denne Sang kaldes et Dværgeqvad, fordi den især skal omhandle Dværgen (Trollden) Dværfin, som dog først forekommet Bers 61, og blot spiller en underordnet Rolle.

Nú lkeál rujma ajt Dvörga Fröji,
Nú gjerft mujn Rujma full.

3. Tujrikur situr aa Brattingsborg,
Han seâr út so vuja;
Nú fujfir meâr aa Birting Skogv,
Aa Hajdni Mark eât ruja.
4. Sveâraji Virgar, Veâlants Soon,
Filsta Ori taa:
Rujur tú aa BirtingSkogv,
Tú kjemur heâr ikkji fraa.
5. Ut veâr lojstur Gangarin,
Tujrikur skuldi eât ruja;
Hajma seât Virgar, Veâlants Soon,
Ajna so lujtla Tuj.
6. Hajma seât Virgar, Veâlants Soon,
Ajna so lujtla Stund,

-
3. Fufir meâr, isl. fyfir mér ∴ jeg har lyst til.
 4. Virgar Belantsen, en af Dibrif's Kamper, kaldes i de danske Kampeviser Vidrik Berlandsen; see 4de Bife hos P. Eyv; i de gamle tydske Sange kaldes han Vidgas; han var en Søn af den berømte Kunstner og Guldsmed Paulundur (Volund), den nordiske Dædalus, som her kaldes Belant, ligesom i Bilkinasaga; deraf Volundsværk ∴ en Labyrinth. Fordi Faderen var Smed, fører Sønnen en Hammer og Tang i sit Skjold, see Risen i Holmgaard B. 1 i Noten. — BirtingSkov nævnes og i de danske Biser; see 1ste Part No. 4, B. 6; dog oftere Birtingeland, Birtings Hede. I Anmærk-

Nu rimer jeg et Dvørge-Dvad,
Snart er min Rime fuld.

3. Didrik sidder paa Brattingsborg,
Dg seer han ud saa vide:
Nu lyfter mig til Birtingskov,
Til Hede-Mark at ride.

4. Svared' Birgar, Belants Søn,
Dg første Ord var da:
Rider du til Birtingskov,
Du kommer ei derfra.

5. Den Gangerhest dog løses ud,
Dg Didrik rider did;
Hjemme Birgar, Belants Søn,
Sad en saa liden Tid.

6. Hjemme Birgar, Belants Søn,
Sad en saa liden Stund;

ningerne til den ny Udgave af danske Kampeviser 1ste Deel
Pag. 367 hedder det: Birtingsland er uidentivt Navnet paa
ethvert stribart Land med krigeriske Folk, og neppe betegnes
derved Bretagne, som Grimm antager (Dän. Heldenlieder
Pag. 491). — Birting, isl. Birting ǝ: Daggry, Lykning
(af biartr, lys, klar), bruges endnu i Hardanger i Norge,
men blot i Bemærkelse af Eynild; see Norske Vid. Selsk.
Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 309.

5. Lojfa, isl. leysa, løse.

6. Han reed bort for at finde sin Herre, Fund, isl. Fundr ǝ:
en funden Ting, et Fund.

Han leát seâila Skjemming taa,
Raj aa fujn Harras Fund,

7. Virgar staj aa Skjemmings Beák,
Vi Mimmaring uj Hendi,
Skjemmingur ftou aa grönun Vödli,
Aa Birtingkogr han rendi.

8. Teâ veâr Virgar, Veâlants Soon,
Aa Skjemmings Beák han staj;
Skjemming rendi aa Birtingkogr,
Han Kongjin ettur raj.

9. Teâ sveâraji han, Tujrikur,
Tâaji han Virgar kjendi:
Qvör eer hefin eâv Tujrika Görpun,
Uj mee man ettur renda?

10. Sveâraji Virgar, Veâlants Soon,
Han saâ ivur Skogvin fruja:
Ee leát seâila meâr Skjemming taa,
Ee vildi aj hajma buja.

11. Ruju tajr aa Birtingkogr,
Sögur genga fraa:
Tujrikur biur Hestar Qvujla,
Viit lkuljun aa Skogvin gaa.

7. Skjemming var Virgars Hest; Mimmring, hans Sværd, ligesom i de danske Biser. — Efter foregaaende Qvad, havde Virgar faaet dette Sværd udaf sin Farfaders Gravhøi ved at besværges denne Gravbeoer (Dyffevaaner) til at udlevere det;

Han derpaa Skjemming sadle lod,
Reed til sin Herres Fund.

7. Virgar steg paa Skjemmings Bag
Med Nimmering i Hænde,
Paa grønne Mark lod Skjemming staae
Til Birtingskov at rende.

8. Det var Virgar, Belants Son,
Paa Skjemmings Bag var stædt;
Skjemming lod til Birtingskov,
Han Kongen efter reed.

9. Dibrif hertil svared' saa,
Der han kan Virgar kjende:
Af Dibrifs Garper hvo er den,
Som mig mon efterrende?

10. Svared' Virgar, Belants Son,
Paa Dei mon sig begive:
Seg sadle lod mig Skjemming Hest,
Ei hjemme vilde blive.

11. Ride de til Birtingskov,
Saa Sagnet gange maa;
De Heste Dibrif Hvile bød,
Der de til Skoven naae.

see Risen i Holmgaard Vers 2 til 13.

10. Han saae over Skoven den smukke.

11. Qvujla, isl. Hvilid o: Hvile. Viit er egentlig Dual. Vi
to, for Plur. VeAr.

12. Louú tajr aa Birting Skogv,
Ajna lujtla Stund;
Vaknaji Virgar, Veálants Soon,
Han höjrði Hesta-Dund.
13. Virgar lejp aa Skjemmings Beák,
Aankji outtast han taa;
Han seár ajna so mikla Kjempu,
Ruja seár skamt ujfraa.
14. Virgar lejp aa Skjemmings Beák,
Aa lujt Svör han lujtur;
Nú skeál teåka tiil Mimmaring,
O vita, qvusfi bujtur.

12. Han hørte Hestehovers Dundren, Trampen. Dund, isl. Durr o: Dron, Dundren.
13. Skamt, af det isl. skammr, skémri, skémstr o: kort, kortere, kortest. Skamri Stund see Regin Smeds Qv. B. 95.
14. Qvusfi, som ofte forekommer, er det isl. hverfu eller hvórfu o: hoorledes; i Kampeviserne ofte: huru, hure og hures ledes; s. Gr. 2. P. No. 15 B. 10. Forsøg, hure det vil gange. Udv. Biser 3 D. Pag. 252. Huru liben Kirsten sin Sorrig ei forbandt. — Qvusfi bruges i samme Bemærkelse i Norge; jeg har hørt det ved Spangereid (det ved Aslaugs Qvad Anmærku. * omtalte Spangerhede) og ved Undal, da jeg fra Evinøer Havn tog derhen for at see den bekjendte Peder Claussons Portrait, som hænger i Undal Kirke. — Som en Curiositet vil jeg, i Anledning af Ordet Qvusfi, her anføre noget om Færøboernes Tidsbestemmelse; de sige nemlig: Qvusfi eer fram? Hvorlangt er Liben eller Solen gaaen frem? Eller efter vor Talebrug: Hvormange er Kloksen? For at forstaae Svaret, maa man forud bemærke: Besboerne paa Landet have i Almindelighed ingen Stueuhre; de

12. De lagde sig i Birtingssod,
Dog kun en liden Erund;
Da vaagnet' Virgar Belants Søn,
Han horte Heste, Dund.
13. Virgar sprang paa Skjemmings Bag,
Han intet frygter da;
Han saae en Kæmpe stor og bold,
At ride lidt derfra.
14. Virgar sprang paa Skjemmings Bag,
Han paa sit Sværd mon lide:
Nu skal jeg tage Mimring fat,
Dg see hvor den kan bide.

kjende derfor ikke de deraf stibende Benævnelser paa Tidens Inddeling, men regne efter nogle Hovedpunkter eller Solemærker paa Himlen, især Estur (Vst), Landfår (Sydost), Middeå (Midtag), og Noun (N. 3); hvoraf hver indbefatter 3 Timer, og dette Tidrum kaldes en Ögt; isl. Eikt; disse inddeles igjen i halve Dele, hvoraf hver indeholder halvdanden Time, og betegnes ved Ordet Holva (halb), som sættes foran. Naar man altsaa spørger: Qvusi eer fram? (Hvormange er Klokken?) da svares: Soulin eer uj holva Estur, eller kortere: Teå eer holva Estur: Klokken er 4½ om Morgenen. Dette er det første Solemærke, de bruge. Fremdeles:

Teå eer Estur	Klokken er 6 om Morgenen.
— — holva Landfår	— — 7½
— — Landfår	— — 9.
— — holva Middeå	— — 10½
— — Middeå	— — 12.
— — holva Noun	— — 1½.
— — Noun	— — 3 Eftermiddag.

15. Teá veár Virgar, Veálants Soon,
Lout eát Skogvin Standa;
Mötti honun ajna mikla Kjempa,
Faat kundi henni granda.
16. Sveáraji Virgar, Veálants Soon,
Han faa tan miklan Mann;
Qvuj rujur tú uj Birting Skogv
Uj mujn Harras Land?
17. Ivri drou eát Sjúra ungji,
Sögur genga fraa:
Han heji up sujt bygvn Svör,
Han teá uj Lofti braa.
18. Sjúrur braa sujnun bitra Brandi,
Han rojndi goua Griipi;
Virgar fitur aa Skjemmings Beákji,
Loftaji qvörji Siipu.

Teá eer holva Vestur	Kloffen er 4½	Eftermiddag.
— — Vestur . . .	— — 6.	
— — holva Ytnering	— — 7½.	
— — Ytnering . . .	— — 9.	
— — holva Midnaat	— — 10½.	
— — Midnaat . . .	— — 12 om Natten.	

Landfúr, ísl. Landsfudr o: Sydost. — Noun, ísl. Nón o:
kl. 3 Eftermiddag; beraf det engelske Noon. og det jydíse
Fornoun og Efternoun o: Formiddag og Eftermiddag. — Ut-
neringur, ísl. Utnyrdingr o: Nordvestvind. — Eigesaa siges:
Ee veár út Ögt firi Deá o: Jeg var ude 3 Timer for Dag.
Teá eer Ögt aa Qvöldi o: Det er 3 Timer, siden Solen
gik ned.

15. Det var Birgar, Velants Søn,
 Han lod til Skoven stande,
 Der mødte ham en Kæmpe bold,
 Kun faa kan hannem grande.
16. Svareð' Birgar, Velants Søn,
 Han saae den djerpe Mand:
 Hvi rider du i Birting Skov
 Udi min Hertes Land?
17. Sigurd ivrig blev i Hu,
 Saa lyder Skaldens Sang,
 Han hævede sit skarpe Sværd
 Og det i Luften svang.
18. Sigurd svang sit skarpe Sværd,
 Og prøved' gode Drag,
 Birgar sad på Ekjemnings Ryg,
 Afhødte hvert et Slag.

15. Henni (hende) er Dat. sing. fæm. forbi Kjempa i det Færøiske, ligesom i det Islandske, er fæm. — Han og hun bestemmes i Færøisten saaledes:

Nom.	Han.	Hoon,
Gen.	Hans og Hansara.	Henna og Hennara.
Dat.	Honun.	Henni.
Acc.	Han.	Heana.

Ræsten ganske som i det Islandske. — Granda, islandsk granda 3: flade; see Regnars Dvad Vers 22. Sognars Dvad Vers 143.

17. Iver betog nu Sigurd.

18. Lofta 3: at gribe noget f. Ex. en Bold, i Luften; asparere.

-
19. Taa vaknaji han, Tujrikur,
 Han höjrur Brandar fadla,
 Tekur han tiil sujt goua Svör,
 Han leatur aa Virgar kadla.
20. Inn teá outtaft Tujrikur,
 Han höjrur Brandar singja,
 Burtur veár Virgar, Veálants Seon,
 Vi Hesti o Mimmaringji.
21. Sjúrur högdi egvelia,
 Veál mundi Gramur dua,
 Flujur so Eldur úr Virgars Brinju,
 Eát Skogvin stou uj Lua.
22. Tujrikur leát tiil Hadlar standa,
 Hajm eáv Skogvin feár,
 Glojmti ettur aa Birting Skogv
 Báaji Skjold o Svör.
23. Sjúrur högdi egvelia,
 Inntiil han veár mouur;
 Settist niur aa grönun Vödli,
 Ikkji vouru Draangjir frouir.

-
20. Han hører Sværd at synge. Outtaft, isl. óttaz o: forskæf-
 tes, frygte, grue; see ovenfor B. 13 og Regnars Lv. B. 19.
21. Gram var, som bekjendt, Sigurds Sværd, see Regin Smeds
 Lvad B. 90.
22. For at redde den gode Dibrifs Vre forklare Færøboerne dette
 Sted saaledes, at Dibrif ikke tog Flugten af egentlig Frygt,

19. Da vaagnebe han, Diderik,
 Han hørde Brande falde;
 Dg greb han til sit gode Sværd
 Dg lod paa Birgar falde.
20. Dg frygtede sig Diderik,
 Der han saae Sværdesving;
 Bort foer Birgar, Velants Søn,
 Med Hest og Mimmering.
21. Sigurd hug saa djærvelig,
 Dertil vel Gram kan due,
 Af Birgars Brønje Gnister fløi,
 Som Ekoven stod i Lue.
22. Diderik lod til Hallen staae
 Alt hjem med ilsom Færd,
 Dg glemte udi Birtingskov
 Alt baade Ekjold og Sværd.
23. Sigurd hug da djærvelig,
 Dg mødig man ham saae;
 Han sad sig ned paa grønne Mark,
 Der var ei Kæmper froe.

men af klog Forsigtighed; dette behøves dog ikke; thi efter de danske Kæmpeviser 1ste Part No. 12 B. 26, gik det ikke Diderik et Paar bedre en anden Sinde, da han vilde staae Danmark; det hedder: Da tog Diderik til sine Been, han saae ikke meget tilbage; Sverting glemte at sig God Nat, Til Bera lode de drage.

24. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
Uj Vujkji heji steði:
Sii ðkeál tú meðr, mikli Meðvur,
Qveðr eer tú eðv Frønda Reði?
25. Sjúra ðkeált tú nevna mee,
Ee sii teðr fatt uj fraa;
Nasti Meðvur Hjalprek Kongji,
Bæji uj Guls o Raa.
26. Greðni ajtur Gengari mujn,
Sjúra ðkeált tú mee nevna,
Nasti Meðvur Hjalprek Kongji,
Bæji tiil Guls o Evna.
27. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
Eðv so tungun Breði:
Heji tú högt vi Mimmaringji,
Ee heji teðr ikkji besteði.
28. Sveðraji Sjúrur, Sigmunda Soon,
Tæji han Virgar kjendi:
Qveðr eer sjaalvur Tujrikur,
Uj tee hiar sendi.
29. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
Han kan veðl Orun grajna:

24. Svorfra er du af Frønde-Rab; Siið mig dit Slægtregifter.
Vujkur, isl. Vig o: Drab, Kamp.

25. Jeg fortæller dig sandt. — Sia fraa, isl. fogia frá o: sig

24. Svared' Virgar, Velants Son,
 I Kamp han vel bestod:
 Siig mig, o djærve Mand, din Æt,
 Nævn mig din Frende-Rod.

25. Mit Navn er Sigurd Simundsen,
 Det vidne kan min Daad;
 Jeg sidder Hjalprek Konge næst
 I Guld, som og i Raad.

26. Grane hedder Ganger min,
 Mig Sigurd du skal nævne,
 Jeg sidder Hjalprek Konge næst
 I Guld, som og i Evne.

27. Svared' Virgar, Velants Son,
 Haardt stred de med hinanden:
 Hvis du min Mimring havde havt,
 Ei havde jeg bestanden.

28. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
 Da han mon Virgar kjende:
 Hvor er Didrik, Konge bold,
 Som dig mon hidhen sende?

29. Svared' Virgar, Velants Son,
 Han vel kan Dede kjende:

fra, fortælle; deraf Frasagn, Fortælling; isl. frásaga; see
 Regin Smeds Lv. S. 42.

27. Af saa tung en Gjærning. Breðji (isl. bragd?) = Gift, Bedrift.

Tujrikur raj aa Skogvin hirtur
Vi adlar fujnar Svajnar.

30. Sveárají Virgar, Veálants Soon,
Han leát Orun birja:
Nú skeál ruja firí Tujrik hajm
O flajri Sömdir ípirja.
31. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Han íjejt tan Lajk eáv Hendi:
Teá eer aangjin aa Brattingsborg,
Mujnun Gengari torur eát venda.
32. Sjaaldan íjiljast Lajkjir veál,
Gjeri teá aj eát lojna;
Sjúrur o Virgar Veálants Soon,
Tajr mundi qvör annan rojna.
33. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soón,
Han meálur aa leámu Sínni:
Viit íkuljun ruja aa Skogvin fram,
O flajri Rojsnir vinna.
34. Aarla veár um Morgunun,
Soulin íkujn ío vuja;
Sjúrur o Virgar, Veálants Soon,
Aa Hajdna Markjir ruja.

30. Sömdir er af bet íslanðffe Sæmd, plur, Sæmdir o: Sæmder, Sære.

Didrik reed til Skoven bort
Med alle sine Evende.

30. Svared' Birgar, Belants Son,
Alt udi samme Sinde:
Jeg ride vil til Didrik hjem
For Hæder meer at vinde.
31. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
Han kjød den Leeg af Hænde:
Der ingen er paa Brattingsborg,
Som Ganger min tor vende.
32. Sjelden skilles Lege vel,
Naar Maabdom man vil øve,
Sigurd, Birgar Belants Son,
Hverandens Kraft vil prove.
33. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
Han måler samme Sinde:
Vi ride vil til Skoven frem
For Hofværk meer at vinde.
34. Det var en aarle Morgenstund,
Solen skinned' vide:
Sigurd, Birgar, Belants Son,
Paa Hebe Market ride.

32. Det nyttet ei at følge. Lojna, isl. Leyna 3: Skule, følge.

35. Sterkjir rojna sinna Alva,
Aj man tajmun bedla,
Hestar loipa, Garpar flitast,
Jör um Begva fedla.
36. Sterkjir rojna sinna Alva,
Svör vi Sporun dreáa,
Hestar loipa, Garpar flitast,
Jör um Begva veáa.
37. Hestar loipa, Garpar flitast,
Svör vi Sporun ringja,
Tajmar skujna, Grymar stujra,
Gjiltar Kjaalmar singja.
38. Ruja ivur Birting Skogv,
Aa tuj seámu Sinni;
Aj veár anna tujhujkt Lii,
Draungjir, leggja uj Minni.
39. Ruja ivur Birting Skogv
Ivur Mark o blejta Mujru,

35. Starke prove store Kræfter, intet mon dem fatteð. Heste løbe, Kæmper flitted, Jörd om Boven falder. Stinna Alva, forklares ved sine, sterke Kræfter. Stin isl. stinnr =: stiv, stærk; see Høgnars Nv. B. 151. Ordet bruges endnu i Jylland, s. Ex. Løbene ere stinne af Fressen. Om en svag Hest siges at den ei kan stinne (=: stivne) en Skagle. Alva, isl. Afl =: Styrke.

36. Veáa, veie, dække.

37. Sværd tilligemed Sporer Klinge; Lommer Finne, Grimer styre, forgyldte Hjelme synge. Disse tre Vers skulle være

35. De Kæmper prøve Manddoms Bært,
Dg herligen det gled;
Saa under Ridtet Hestebug
Til Jorden synker ned.

36. De Kæmper prøve Manddoms Bært,
De Sværd og Sporer drage,
Saa under Ridtet Hestebug
Sank ned til Jord saa sage.

37. Dg under Ridt og Hesteløb
De Sværd og Sporer klinge,
De Bidster funkede af Guld,
De gyldne Hjelme svinge.

38. Ride de til Birtingflov
Alt udi samme Einde;
Saa skjont et Tog vel aldrig faaet,
Tag, Dreng, det til Winde.

39. Ride de til Birtingflov,
Alt over Mark og Myre,

en Beskrivelse over de tvende Heltens lange og hurtige Galop-
Tid; de prøve om Grane eller Stjemming kan løbe bedst;
synes ikke ilde udført i det Første. Naar muntre Karle
bandse efter disse Vers, skal det gaae som i en Galop. See
Svend Banveds Vise hos P. Eys B. 14: Hans Hjelme
var blinkend, Hans Spore var blinkend, Hans Hest den var
springend, Selv var den Herre saa svingend.

39. Over Mark og bløde Mose. — Blø j ta, blød, isl. hleyta.
— Ivur, isl. Vár o; over. — Mu j r i, isl. Myri o; Myre,
Mose, Morads.

Aj veâr anna lujlujkt Lii,
Eât fitja tiil Seâila dujra.

40. Ruja ivur Birting Skogv,
Sum Rifar uj Hömrún biggja,
Dvörgar kleâ fruþan Seâl,
O Trödl firi Foutun liggja.
41. Sujla veâr um Aftanin,
Deávirin touk eât qvölda,
Dreákar teáka eât yla hot,
O Ulvar teáka eât gjedla.
42. Ulvar teáka eât gjedla hot,
Teá drevur eât mirkjun Eáli;
Souu qvörkji Himmil idla Jör,
O vadla Sti firi Seâili.
43. Souu qvörkji Himmil idla Jör,
O vadla Sti firi Seâili;
Aj höddu flajri tujlujkjir Garpar
Veri uj verri Veáli.
44. Eât singja touk uj Hömrún hot,
Rifar Halgjie njauta;

40. Hamrar 3: Afsatser paa Fjeldene, dernæst Fjeldene selv, isl. Hamar. Ordet findes og brugt i P. Gyvs Kampeviser f. Gr. 1ste Part No. 7, B. 39. End vog han (Pelt Hogen) tre Kamper, de vare ikke af de mindste; Saa gif han til Sammeren, sin Faders Stat monne fiade.

Saa fljont et Tog vel aldrig saaes,
Udi de Sadler dpre.

40. Ride de til Birtingsfod,
Til Rifers Klippe - Kamre,
Hvor Dværge klæde prude Gal,
Dg Troid for Fodder hamre.

41. Det var en silde Aftenstund,
Der Dag tog til at qvælde,
De Drager hylede saa høit,
De Ulve monne gjelde.

42. De Ulve gjelbede saa høit,
Traf op saa mørk en Uhl,
Der saaes ei Himmel eller Jord,
Dg neppe Stie og Sadl.

43. Der saaes ei Himmel eller Jord,
Dg neppe Stie for Haande,
Ei nogen Kæmpe været har
I store Rød og Waande.

44. En Sang i Fjeldet hortes da,
De Riser Gammen nyde;

41. Gjeda, isl. Gelta o: gjelde, tube, gjøe. Yla, isl. yla o: hyle. Dreakur h. 1. Trödl, isl. tröll o: Troid, Risse; af det græske troglé o: en Høi.

42. Eali, isl. El o: en Uhl, Bør, Storm og Uveir med overtrukken Himmel. See og Strømners Riim B. 2 og 3. — Seail, isl. Söduall o: en Sadel.

Hajtan Eld vi Foutun trua;
Heðrar Malmur eát brjauta.

45. Heðrir Stajnar sundur sprungu,
Malmur vi Ajtri rennur;
Dreákar hamra stoura Stengur,
Eldur uj Smiu brennur.

46. Dreákar hamra stoura Stengur,
Gjiltar Brandar fleggja;
Outtaft Virgar Veálants Soon,
Ilt veár um eát eggja.

47. Sveárají Virgar Veálants Soon,
Nú eer attur eát venda;
So veár Svör uj Slujrun hjat,
Han kundi teá ikkji henda.

48. Sveárají Sjúrun Sigmunda Sonur,
Han leát so Orun birja:
Leáti teá ikkji frattaft hjam,
Aj Tujrika Garpar Spirja.

44. H al gj ir nj a n t a ; er egentlig holbe Helligdag ; her maa det forstaaes om at nyde Fryd og Glæde. Riserne foresliles altsaa her, at glæde sig ved at arbejde i Fjeldene, og der tilberede den haarde Malm. Overtroen ansaae MetaJerne for et Product af Trolde, Bjerges Indvaanere. Deres Arbeide meentes at skee under Sang og Larm, som kunde høres langt fra; derfor kaldes endnu paa Færøe usornødent Bulder og støiende Glæde under et Arbeide: Trädla louti,

Med Fodder traadtes heden Jld
 For haanden Malm at lyste.

45. De haarde Stene sonder sprang,
 Den Malm med Edder render:
 De Nisser hamre Jernets Stang,
 Mens Jld paa Essen brænder.
46. De Nisser hamre Jernets Stang,
 Dg hærde gølden Sværd.
 Dg grued' Birgar, Velants Son,
 Der han saae sig en Færd.
47. Svared' Birgar Velants Son:
 Jeg hjem igjen vil vende;
 Hans Sværd i Eliren var saa heed,
 At han det ei kan hænde.
48. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
 Dg taled' Ord saa blide:
 Lad dette ikke sporges hjem,
 Ei Dibrils Garper vide.

Troldehd, Troldefaber.

46. See Vers 73 nedenfor og Høgners Dv. B. 74.
 47. Slujra isl. Slidrir, ∴ Skede; deraf Slujra-Knujvur,
 Elirekniv ∴ Sværd. Han kunde for Hedens Skyld ei holde
 sit Sværd i Haanden.
 48. Birja, isl. byria ∴ begynde. — Fratta, isl. frotta, fregna
 frá ∴ fraage, spørge.

49. Sveáráji Sjúrur, Sigmunda Sonur,
 Han heldur aa búnun Staali;
 Minni sijist firi Tujrika Görpun,
 Sum Draangjir gjita vi Maali.
50. Sveáráji Sjúrur, Sigmunda Sonur:
 Viit skuljun eát Skogvin ruja;
 Höjra faaun viit annan Sang,
 Tääji Naattur tekur eát luja.
51. Ruja tajr aa Skogvin fram,
 Mirkt veár tajmun firi Eja;
 Komu eát tuj Borgjinun,
 Teá skujn sum Gudli reja.
52. Sveáráji Sjúrur, Sigmunda Sonur,
 Viit skuljun kjaa Konun gjista;
 Morgun skuljun viit föra hajm
 Alt teá, uj Lujv kan lista.
53. Sveáráji Sjúrur Sigmunda Sonur,
 Viit feárun ikkji úti eát standa:
 Viit skuljun gjista heár uj Naat,
 Uj Morgjin rojna Branda.

49. Mindre end dette kan siges til Dibrifs Garper, at jo disse Kæmper omtale det ved Mælet. Sigurd vil altså sige: Det er bedst, at du bliver, hvor du er, og ei lader dig mærke med, at du er bleven bange. Gjita, isl. Góta s: avle, undfange, omtale.

49. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
 Han holdt paa Skarpen Klinge:
 Ei Dibrifs Garper vide det,
 De kan ei Maalet tvinge.

50. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
 Vi vil til Skoven ride:
 Hen ud paa Natten anden Sang
 Vi fange vel at vide.

51. Ride de til Skoven bort,
 Mørkt det var og øde;
 Og komme de da til en Borg,
 Der skjan som Guldet røde.

52. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
 Vi vil hos Fruen gjeffe;
 I Morgen vil vi føre hjem,
 Hvad synes os det bedste.

53. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
 Vi vil ei ude stande:
 Vi ville gjeffe her i Nat,
 I Morgen prøve Brande.

50. Vi faae nok en anden Sang at høre, naar Natten begynder
 at lide; naar det bliver længere ud paa Natten.

52. Alt det, som Livet kan forlyste.

-
54. Sveðraji Virgar, Veðlants Soon,
 Han touk taa tiil eát teála:
 Nú fkeál leggja Kjaalmar eáv,
 Uj Morgjin Hestur seðila.
55. Gingu tajar uj Huufi inn,
 Teá skajn sum Gudli reja,
 Souu firi Bori stenda
 Mengar Brandar bejar.
56. Souu firi Bori stenda
 Mengar Brandar bejar,
 Soutu firi Mojggjar tveár,
 Teár skujna sum Gudli reja.
57. Soutu firi Mojggjar tveár,
 Kladdar uj Silkji smaa,
 Dujrur Drekkur aa Bori stendur,
 Sögur genga fraa.
58. Sjúrur touk tajar dujru Drekkjar,
 Han mundi aj mangan bia,
 Stidlar soutu Mojggjar tveár,
 Teá tökti tajmun best eát tia.
59. Teá veár Sjúrur, Sigmunda Sonur,
 Han leát lo Orun birja:

55. Mange frumme Sværd. Bejar er vel af bet ísl. Beygia,
 o: at frumme.

-
54. Svareð' Birgar, Belants Son,
 Saa tog han til at tale:
 Vi Hjelmene vil lægge af,
 I Morgen Heste sadle.
55. Ginge de i Huset ind,
 Som Guldet rod det Kjan,
 Og saae de der for Bordet staae
 Saa mangen deilig Brand.
56. Saae de der for Bordet staae
 Saa mangt et deiligt Sværd;
 Der sadde for dem Møer to,
 I Glands .m Guldet hær.
57. Der sadde for dem Møer to,
 Var klædt i Silke smaa;
 Kostbar Drik paa Bordet staaer,
 Saa Sagnet gange maa.
58. Sigurd tog den dyre Drik,
 Ei længe han mon vie,
 De tvende Møer stille sad
 Dem tyktest bedst at tie.
59. Det var Sigurd, Sigmunds Son,
 Lod høre Ord saa blide:

59. Han lod saa Ordene begynde; — Det raader jeg først at spørge.

Qvör reávrur firi hefari Borg,
Teá raji Ee fift eát spirja.

60. Sveáraji Virgar, Veálants Soon,
Viit skuljun uj Borgjin biggja;
Villja Tiit ikkji attur sveára,
Tiit skulu firi Brondun liggja.

61. Sveáraji önnur Dvörga Mojggjir,
Ödl uj Gudli skujn:
Harri reávrur firi hefari Borg,
Eer Qvörfin, Feáir mujn.

62. Sveáraji Sjúrur, Sigmunda Sonur,
Aj veár Draangur raddur:
Eer tujn Feáir aa Skogvin burtur,
Idla eer han hajma staddur?

63. Feáir mujn eer aa Skogvin burtur,
Mojggjin tekur eát tellja;
Qvörja Naat vi Rifar berjast,
Molm úr Hömrún eát vellja.

64. Sveáráji Virgar, Veálants Soon,
Han flou teá up uj Glajm:

61. Þun gansfe i Guldet þinnebe. Adlur, ödl er bet ísl. allr,
öll o: totus, tota; ödl er altsaa fæm. gen.

62. Raddur, ísl. hræddur o: frógtfom, ræb. Staddur,
ísl. Staddr o: nærværende, stæbt.

63. Mæen begyndte at fortælle; hver Nat staaes han med Rifet

Hvo raader her for denne Borg,
Det lyster mig at vide?

60. Svared' Birgar, Velants Son,
Den Borg jeg Hjon maa kalde;
Vil I ei Gjensvar give os,
I skal for Staalet falde.

61. Svared' een af Dvørgemøer,
Var klædt i Guldet fin:
Den Mand, som raader for den Borg,
Er Dværfin, Fader min.

62. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
Den Kæmpe ei var ræd:
Er Fader din i Skoven hist,
Er han her hjemme stæd?

63. Min Fader er i Skoven hist,
Saa Nøen svared' brat,
For Malmen ud af Fjeld at faae,
Han hamrer hver en Nat.

64. Svared' Birgar, Velants Son,
Han glad de Ord lod høre:

for Malm udaf Fjeldene at vælge. Telliya, isl. telia ∴
tælle, siqe, forsikre. Molm, isl. málmr ∴ Metal. Ham-
mar, isl. Hamar ∴ en steil Klippe; Uffatser paa de sær-
ste Fjelde kaldes Hamre. Vellja, isl. Velia ∴ vælge, eller
maaffee af vellta eller velkia ∴ vælte.

- Nú skuljun teåka Moiggjar tveår,
O föra tiil Hadlar hajm.
65. Virgar touk teår Moiggjar tveår,
Setti aa Skjemming fruja;
Sjúrur touk teå besta Svör,
Sum Dvörgurin heji smuja.
66. Sjúrur touk teå besta Svör,
Sum Dvörgurin heji smuja,
Sujani adlar eårar Brandar,
Stökkjir eåv um Miu.
67. Sjúrur touk taa Gudl o Silvur,
Alt teå új Greåni beår;
Sujani skundar han sujnari Feer
Eåv Dvöråa Borg asteå.
68. Ruja tajr ettur Skogvin fram,
Tajr speåra aj fljoutar Hestar,
Taa skalv båaji Himmil o Jör,
Tåaji Deåvurin touk eåt brefta.
69. Teå lujfir ivur Hajdna Skogv,
Soulin tekur eåt branda;
Dreåkar teåka eåt yla hot,
Tåaji Rifar új Hadlir genga.

68. Da Dagen begyndte at brifte. Fljoutur, ísl. fljótr o: hurtig, flende. Tåaji, ísl. thaed o: ba. — Deåvur, ísl. Dagr o: Dag.

Vi tage vil de Dværgemser,
Dg hjem til Hallen føre.

65. Virgar tog de tvende Mær,
Paa Skjemning ud dem bar;
Dg Sigurd tog det bedste Sværd,
Som Dværge smeddet har.
66. Sigurd tog det bedste Sværd,
Var gjort i Dværge = Smidje;
Dg derpaa hver en anden Brand
Han bryder af i Middje.
67. Sigurd fik der Guld og Sølv,
Han alt paa Grane smed;
Dg derpaa fra den Dværgeborg
Han ileb' brat afsted.
68. Ride de fra Skoven bort,
Ei raske Heste spare;
Jord og Himmel rystebe,
Der Dag tog til at klare.
69. Det lysner over Hebe = Skov,
Alt Solens Straaler brænde;
De Drager hylede saa hoit,
Da hjem sig Riser vende.

70. Qvörfin koom eäv Skogvin hajm,
 Han tjuktift vera komin uj Vanda,
 Han seâr opnar Hadlis Dir
 Firi seâr eât standa.

71. Dvörgurin gjek uj Hadlina inn,
 Aankji uj han siur;
 Han seâr liggja aa brajun Bori
 Brandar eäv um Miu.

72. Qvörfin gjek uj Hadlina inn,
 Ilt eer Skap eât eggja;
 Saa han um tiil Mojggjar tveâr,
 Han kundi teâr ikkji sujggja.

73. Dvörgurin lejp um Hadlar Gölv,
 Ilt veâr um eât eggja;
 Kjendi Eld uj stouru Smiu,
 Brandar attur eât fleggja.

74. Dvörgurin lejp um Hadlar Gölv,
 Ilt veâr um eât eggja:
 Nú skeâl genga eât stourun Stia,
 Brandar attur eât fleggja.

72. Dndt er det at opagge Sindet. Fggja, isl. egna s: egge, drille. See Noten til Hognars Dv. B. 74.

73. Dndt var det at opagge ham; saaledes synge Færøeboerne det; see, ellers foregaaende Vers. Han lagde Ild i den store

70. Da kom af Skoven Dværfin hjem,
 Han var udi stor Vaande,
 Da han suae Hallens aabne Dør
 For sig saadan at stande.
71. Dværgeren gik i Hallen ind,
 Han taler ei et Ord;
 De sonderbrudte Sværd han sees
 For sig paa bredden Bord.
72. Dværfin gik i Hallen ind,
 Dg vel han maatte grue;
 Han leder om de Møer to,
 Kan ingensteds dem stue.
73. Den Dværger løb om paa Hallens Gulv,
 Til Brede let at ægge;
 Han tændte Ild paa Esfen sin
 For Sværd deri at lægge.
74. Den Dværger løb om paa Hallens Gulv,
 Til Brede let at ægge:
 Til store Umbolt jeg vil gaae
 De Sværd igjen at lægge.

Smidie, for Sværbene atter at sleggja, hamre sammen, isl.
 slengja saman. Kjenda Eld, isl. Kinda Eld 2:
 nære Ilden; h. l. tænde Ild.

74. Leip, isl. hlaup 2: løb af hlaupa.

75. Dvörgurinn leyp um Hadlar Gölv,
Aj veár til Gous eát bera,
Hevndar skulu Mojggjar tveár
Vi hörun Sömdun vera.
76. Sjúrur o Virgar Veálants Soon,
Hajm uj Geárin four,
Uti sjaalvur Hjalprek Kongur
Firi tajmun stou.
77. Veer veálkominn, Sjúrur,
Hajm eáv hefari Feer;
Tú hevur vunni aa Hajin Mark
Gudl o bygvin Svör.
78. Teá sveáraji Hjalprek Kongur,
Meálur firi Munni aa seár:
Qveát eer hetta firi mikla Kjempa,
Uj förur Mojggjar tveár.
79. Sveáraji Sjúrur, Sigmunda Soon,
Fista Ori taa:
Hetta eer Virgar, Veálants Soon,
Tujrikji Kongji fraa.

75. Ei var det til det Gode at bære. Alt, hvad Dværffin saae, maatte opirre ham, og der var ingen, som kunde formilde hans Brede. Gous, isl. góts o: Gode, Rigdom.

77. Hajin Mark, maaskee Hedins Mark; see Noten til Bryn-

-
75. Den Dværg lob om paa Hallens Gulv,
Sin Sorg han ei kan hævne:
De tvende Møer hevnes skal,
Jeg haarden Hevn skal fremme.
76. Sigurd, Birgar Belants Son,
Til Hjemmet stonde lod,
Dg Hjalprek selv, den Konning bold,
Han ude for dem stod.
77. Velkommen Sigurd atter hid
Her hjem fra denne Færd;
Du vunden har paa Hede-Mark
Det Guld og hovne Sværd.
78. Svareb' derpaa Hjalprek Kong,
Dg mælede saa blid:
Hvad er det for en Kæmpe bold,
De Møer bringer hid?
79. Svareb' Sigurd, Sigmunds Son,
Da først saa mangefold:
Det er Birgar, Belants Son,
Fra Didrik Konge bold.
-

hildes Av. B. 18; eller af det isl. Heidi v: en Gedestrafning, en af Menneſter ubeboet Fjeldstrækning, hvor ovenmeldte Niser og Dværge, og navnlig Dværfsin, kan antages at have havt deres Tilhold. See og Noten til Sagnars Av. B. 4.

80. Hetta eer Virgar, Veálants Soon,
Uj förur Mojggjar tveár:
Han hevur veri uj hesari Feer
Aa Hajin Mark vi meár.
81. Tuj sveárají Hjalprek Kongur,
Han meálur firi Munni sujnnun;
Virgar, gak uj Hadlina inn,
Vi Dvörga Mojggjar tújnnun.
82. So veár han eáv Feerun mouur,
Sögur genga eáv;
Trujggjar Neátur Virgar sterkji
Kjaa Hjalprek Kongji sveáv.
83. Aarla veár um Morgunun,
Soulin skajn so vuja;
Virgar kleáddist firi sujnnari Saang,
Han famnar Mojggjar fru jar.
84. Virgar gengur firi Hjalprek Kong,
Biur han Dugna gjera:
Leána meár Skútu eáv Landi út,
Mojggjar um Sund eát föra.
85. Tuj sveárají Hjalprek Kongur,
Skútu lkeált tú fáa;

82. S tre Natter Virgar den sterke hos Hjalprek Konge sov. —
Mouur, ísl. módr o: móðig, frát.

83. Virgar klebte sig paa; see Þognars Dvab Vers 65.

80. Det er Birgar, Belants Søn,
Som bringer Mær Skær;
Paa Hede-Mark han været har
Med mig i denne Færd.
81. Thi svared' Hjalprek, Konge bold,
Lod Ordene udfende:
Gak, Birgar, gak i Hallen ind
Med Dværge-Mær tvende.
82. Af Færden var han mød' og træt,
Saa lyde Sagnets Ord;
Dg trende Nætter Birgar blev
I Hjalprek Konges Gaard.
83. Det var en aarle Morgenstund,
Solen skinned' vide;
Birgar klædede sig paa
Dg favner Mær hvide.
84. Birgar gif for Hjalprek Kong,
Bad ham sig Bistand gjøre:
Laan mig en Snekke, for de Mær
Hen over Sund at føre.
85. Thi svared' Hjalprek Konge bold,
For Snekken maa du raade,

84. Dugna gjera ∴ stæffe tilstrækkelig Hjælp. Dugna af
det isl. Dugnadr ∴ Hjælp, det hedder og Dugna vajta.

85. Flitta, isl. flytia, at føre, transportere, flytte; bruges

- Flitta ivur Singjar Fjör
Dvörga Mojggjar báar.
86. Tuj sveâraji Hjalprek Kongur;
Skûtu leâni Ee teâr,
Flitta ivur Singjar Fjör
Dvörga Mojggjar tveâr.
87. Virgar leât eâv Lunni skura
Ajna firigjilta Skaj;
Sildi ivur Singjar Fjör
So feâvur veâr tan Laj.
88. Teâ veâr Virgar, Veâlants Soon,
Sögur genga fraa,
Flitti Mojggjar aa Selgjar Land,
Heâr leât han Borgjir flaa.
89. Virgar leât aa Selgjar Land
Gjiltar Borgjir gjera;
Setti inni Mojggjar tveâr,
Teâr skuldu Sijkji bera.

meget i det Færøiske. Naar man faaer Skjts over Land, eller tilføes, siges man altid at blive flyttet fra Sted til andet. Hvor Singarfjorden monne være beliggende, vides ikke.

87. Skura eâv Lunni o: hastigen at trække en Baad paa Rullestokkene ned i Søen. — Skaj o: Skib. Saa Fjøn var denne Dei eller Dørfart.

At flytte over Singarfjord
De Dværge Moer baade.

86. Thi svared' Hjalprek Konge bold:
Jeg gi'r dig Skib i Hænde:
At flytte over Singarfjord
De Dværge Moer tvende.

87. Paa Kuller Virgar lobe lod
En gylden Snekke Skjon;
Saa seiled' over Singar Fjord
Den raske Belants Son.

88. Det var Virgar Belants Son,
Saa Sagnet gange maa,
Han flytted' Moer til Selgjar Land,
Der lod han Borger slaae.

89. Virgar lod paa Selgjar Land
Forgyldte Borger slaae;
De tvende Moer derudi sad
I Silkeklæder smaae.

88. Selgjar-Land kjendes ligesaalet, som Singarfjord i forrige Vers; begge ere, saa at sige, mythologiske Navne; thi det kunde vel aldrig være vort Sjælland, hvorpaa Wisens Forfatter har tænkt.

90. Setti inni Mojggjar tveár,
Teár skuldu Silkji virka,
Sujani four Virgar, Veálants Soon,
Attur firi Tujrikji sterkji.
-

-
90. De tvende Moer derudi sad,
De skulde Silke vicke,
Dg saa foer Virgar, Belants Son,
Igjen til Didrik sterke.
-

RISIN EÂV LATTRABJÖRGJI.

1. **E**e vajt ajna Rujmuna,
Inni hevur liji laangji;
Risín liggur aa Lattrabjörgji,
Teálar vi sujnar Draangjir.

Niurleái.

Greáni beár Gudli eâv Haji &c.

2. Risín teálar vi sujnar Draangjir,
Got eer eát teáka tiil Evna:
Qveár vita Teár mujn Feáirs Beána?
Nú fujfir meár han eát hevna.

-
1. Jeg veed et Niim, som inde har ligget længe. Maaskee Dig-
teren ved Lattrabjörg har tænkt sig Eethraborg i
Sælland, det gamle Kongesæde Leire. — Niurleái ∴
Omqvæde, egentlig Underlag. — Björg, isl. Biarg, plur.
Biörg ∴ Bjerg. I Sjølland ved Randerskanten udtales dette
Ord endnu, som Bjerg; s. Ex. han boer paa Bjerget; lige-
saa Fingerbjörg, isl. fingur-biörg ∴ Fingerballe.
2. Hvor vjæde I min Fæbers Bane. — Fufjir meár, isl. fyfir
mér, ligesom Dorsfins Av. 3. — Efter andet Bets syngte

No. II.

Risen fra Petraberg.

1. **E**t Oldtids Riim og Digt jeg veed,
Som dulgt har været længe;
Den Rise boer paa Petraberg,
Tiltaler sine Dreng.

Dm qvæde.

Grane har Guldet af Hebe ic.

2. Tiltaler sine Dreng saa,
Dg godt at have Evne:
Hvor boer min Faders Banemand?
Mig lystet ham at hevne.

nogle: Adlir dryptu Höddi niur, Aangjin fordi eát teála,
Uttan hansara Hövidsmeavur Betri heji han teÁa o:
Alle da dukked' de Hoved ned, Dg ingen torde ham svare,
Foruden Risens Høvidsmand, Han agted' ingen Fare. Dette
Vers er conform med P. Svvs 1ste P. No. XI. B. 7, hvor
det hedder: Alle da skjode de Hatte for Mund Dg ingen
torde Kongen svare, Foruden Vidrik Verlandsøn, Han gjorde
deraf en Pære (Gjækkesnak); see og Udvalgte Viser 1ste D.
Pag. 74 B. 7.

3. Höjr tú, freâji Filkjir Sonur,
Sija lkeált tú meâr:
Uj qvör veâr mujn Feâirs Beâni,
Idla Ee höggi Höddi eáv teâr.
4. Teâ veâr freâji Filkjir Sonur,
Taa tagdi han fo laangji,
Um inn Ee sîi tujn Feâirs Beâna,
Aa honun vinnur tú aankji.
5. Höjr tú, freâji Filkjir Sonur,
Sii meâr fatt ujfraa:
Qvusfi veâr han aa Navni nevndur,
Uj mujn Feâir vaa?
6. Sveâraji freâji Filkjir Sonur,
Tjikjir uj tuj Muun:
So eer han aa Navni nevndur,
Sjûrur, Sigmunda Soon.
7. Teâ veâr Risin aa Lattrabjörgji,
Leât sujni Oor fo snygva:
Höjr tú, freâji Filkjir Sonur,
Qveâr man Sjûrur bygva.

3. Ellers hugger jeg Sovebet af dig. — Beâni, isl. bani og banamadr.: Banemand, af bana, dræbe. — Idla, isl. Ella o: elleré.

4. Freâjur, isl. frægr o: berømt, ferm, som ofte forekommer, bruges endnu i Hardanger i Norge; see Norske Vid: Selsk.

3. Hør du, raske Fikkjir Son,
Sige skal du mig:
Hvo min Faders Bane var,
Jeg ellers klover dig.
4. Det var raske Fikkjir Son,
Det Svar paa Lunge rinder:
Om du hans Bane vide faaer,
Du ham ei overvinder.
5. Hør du, raske Fikkjir Son,
Du sandt mig sige dog:
Hvad Navnet var paa Manden, sehn
Min elste Fader vog.
6. Svarede raske Fikkjir Son,
Han Riigdom havde skjon:
Den Mand, som Fader din mon' slaae,
Var Sigurd, Sigmunds Son.
7. Det Risen var paa Petraberg,
Lod sine Ord saa snoe:
Hør du, raske Fikkjir Son,
Hvor mon den Sigurd boe?

Str. Nye Saml. 1ste B. Pag. 320.

5. Vaja, isl. vega, dræbe, imperf. vog. — Vegin, isl. Veginn, dræbt, bruges ogsaa i de danske Kampeviser, f. Ex. 2 P. No. 31 B. 49. Beien er han Konnung Herre Erik, i Tanderup ligger han død.

8. Sveraji freâji Filkjir Söhur
Vi trejun o tungun Vanda!
Han buir leár uj Holgörum,
Uj Nörrukjis Landi.
9. Han hevur mengan Rifan dripi
Firi fujt qvasfi Svör;
Kjemur tú firi Holgeárar,
Tujlukar Reákar tú feert.
10. Teá veár Rifin uj Lattrabjörgji,
Leátur aa Røji renna:
Firi tú spottar o happar mee,
Tú skeált aa Baali brenna.
11. Um tú leátur mee stjarkja,
Um tú leátur mee brenna,
Sjúrir verur ikkji tujn Fengji,
Teá feert tú eát kjenna.
12. Sveárají freâji Filkjir Söhur,
Kladdur uj Brinju nujggja:
Sjúrir verur ikkji tujn Fengji,
Teá feert tú eát fujggja.
13. Rifin four leár heáni búttur
Vi tajrri leámu Feer;

9) Saaban Hevn du faær. See Rifin i Holmgaard B. 29.

8. Svared' raske Fikkir Søn
 Med træg og tungen Vaande:
 Han boer sig udi Holmegaard
 Alt udi Norges Lande.
9. Han mange Riser veiet har
 Alt med sit hvasse Sværd;
 Hvis du til Holmgaard kommer hen,
 Du bli'r i samme Færd.
10. Det Risen var paa Petraberg,
 Han lod sin Brede rende:
 Fordi du spotter, haaner mig,
 Du skal paa Baalet brænde.
11. Om du end lader stege mig,
 Og mig end lader brænde,
 Ei Sigurd bliver Fange din,
 Det faaer du vel at kjende.
12. Svared' raske Fikkir Søn,
 Var klædt i Brynne blaa:
 Ei Sigurd bliver Fange din,
 Det faaer du at forstaae.
13. Risen iler derpaa bort
 Alt i den samme Færd,

10) Happa o: vanære med Orð; saaledes forklare Færøboerne dette Orð.

So four han uj Smiuna,
Eát smuja leár Skjold o Svör.

14. Rifin smujar Jadrstangjina,
Egvelit aa eát lujta;
Aatjan Eálin veár hoon leng,
Hoon glegvar sum Silvuri qvujta.

15. So leátur Rifin eáv Lattrabjörgji
Sujnun Skjipun gjera;
Adlar leátur han Strangjinar
Eáv rejar Gudli vera.

16. So leátur Rifin eáv Lattrabjörgji,
Sujnun Skjipun bygva,
Adlar leátur han Strangjinar
Eáv rejar Gudli snygva.

17. Rifin gjek tiil Strandar oman,
Frour uj Hua fudl;
Han leár uj sujn firigjilta Knör
Veál tjuvu Tunnur Gudl.

18. Rifin gjek tiil Strandar oman,
Bujdist aj vi Fri;
Torkjild vi Strond o Tourur aa Grund,
Tajr fouru honun vi.

14. Grueligt at see; Egveliur o: gruelig; ísl. igldr o: truende,
gruelig; see Þagnars Sv. B. 54. Glegvar ísl. glóar o:
glær, glímur, glindur.

Dg til sin Esse farer han,
At smedde Skjold og Sværd.

14. Den Rise smedder Staalstang for,
Man vel derfor maa grue;
Atten Alen var den lang,
Som hvide Sølv at flue.

15. Det Risen var fra Petraberg,
Han lader Skibe gjøre,
Dg alle Stenge lader han
Af roden Guld tilføre.

16. Det Risen var fra Petraberg,
Han Snekken bygger fro,
Dg alle Stenge lader han
Af Guldet røde snoe.

17. Den Rise gik til Stranden ned,
Var glad og længselsfuld;
I gulden Knor han bærer ind
Vel tyve Tønder Guld.

18. Risen gik til Stranden ned,
Han tænkte ei paa Fred;
Thor og Thorkild til den Strand
Da fulgte hannem med.

15. Strengene paa et Skib, det er Tongværket; af det isl. Streng
2: Tong, Reeb, Streng.

19. Rifin gjek tiil Strandar oman,
Sögur genga eáv;
Han stujrur uj sujn firigjilta Knör,
So Stokkurin gjek uj Keáv.
20. Vindur up sujni Silkji Segl,
Gudl vi Raaun bran,
Strikar aj aa Bunkan niur
Firinn vi Nörrukjis Land.
21. Vindur up sujni Silkji Segl,
So eer grajt firi meár;
Strikar aj aa Bunkan niur
Firinn vi Holgeár.
22. Smeálu Svajn uj Lujini fitur,
Gojmur eát Smeálu o Gajt:
Ee seár Skjep ettur Heávi koma,
Havnir vilja lajta.
23. Adlar rekur han Smeálunar
Seáman aa grönan Vödl:
Sujani axlar han Kaapu blaa,
Han gengur uj Kongjins Hödl.

19. Sögur genga eáv, eller efter Rimets heilighed, Sögurgen-
ga fraa (see Dørf. Nv. B. 88) : Sagn gaaer deraf. Saaledes
i P. Gyvs Kæmpeviser i Part No. 7. B. 43. Blandt Riddere
og blandt Kæmper, der gaaer saa vidt af Savn (Sagn); lige-
saa i Part No. 15. B. 43. Hvo er os denne lille Mand, som
gaaer saa vidt af Savn (Sagn). I den ny Udgave i Deel,
Pag. 62. B. 43. ere disse sidste Ord forandrede til: „Som

19. Risen gif til Stranden ned,
 Saa Sagnet gaaer blandt andet;
 Han sigred' sin forgyldte Knor,
 Saa Nehling løb i Vandet.
20. Vandt han op sit Silke Seil,
 Det Guld i Kaaer brandt,
 Han streg ei Seil paa Bunken ned,
 For tæt ved Norges Land.
21. Vandt han op sit Silke Seil,
 Brandt er mig det Ord;
 Han streg ei Seil paa Bunken ned,
 For tæt ved Holmegaard.
22. Den Hyrdebrenng paa Fjeldet sad,
 Han vogted' Faar og Geed:
 Han Skib paa Havet vinede,
 Saae det mod Havnen gled.
23. Han snarlig paa den grønne Mark
 Tilfammen drev sin Hjerd;
 Arled' derpaa Raaben blaa,
 Gik ind i Kongens Gaard.

gaaer paa hvinden Sand," hvortil Karsagen ikke er angivet. —

Keav o: Dykning; af det isl. kafa o: dykke under Vandet.

22. Smeálu-Svajnur isl. Smalamadr o: Faarehyrde. Et Faar
 hedder ellers egentlig paa Færøe Söjd; som er det isl. Sandr.
 Et søgeligt Faar hedder Arin. Luja, isl. hlid o: Side, Fjeld-
 side, Fjelds. Gøjma, isl. geyma o: vogte, passe paa.
23. Rekur, driver, af det isl. reka o: at drive.

24. Sujan axlar han Kaapu blaa,
Han gengur uj Kongjins Hödl:
Ee eri meâr eáv ajnun Lúti
Vujfari inn Teâr eru ödl.
25. Ee eri meâr eáv ajnun Lúti
Vujfari inn Teâr eru ödl:
Ee sujggji Skjip ettur Heávi koma,
Seglini qvujt sum Mjödl.
26. Seâr tú Skjip ettur Heávi koma
Seglini qvujt sum Lujn:
Vera man Rifin aa Lattrabjörgj
Eát hevna Feáir fujn.
27. Tuj sveðraji Smeálu Svajnur,
Firi braja Bori stou:
Tjikti meâr eát ajn grujmur Rifi
Fram ettur Bunkan four.
28. Teá veár Sjúrur, Sigmunda Soon,
Touk tuj Oor uj Gejmma:
Undaligt hevur firi meâr borift
Hefa Naat uj Drejma.

24. Jeg er mig i eet Stykke visere. Sujan, isl. sidan; det isl. d bortkastes ofte midt i Ordene; saaledes sujla, silde, af sidla.
25. Mjödl, isl. Miöll, Frostsnee, sin Snee.
27. Bunka 2: Skibsdække; Ordet bruges og i Peder Syvs Kampeviser 2 Part No. 15, B. 3 og flere Steder. Nye Udg. 2 D.

24. Arlede han Raaben blaa,
Gik ind i Kongens Halle:
Jeg er mig lidet klogere
End I nu ere alle.
25. Jeg er mig lidet klogere,
Det skal I alle see:
Paa Havet jeg har sinet Skib,
Med Seile hvide som Sne.
26. Har du paa Havet sinet Skib
Med Seile hvide som Sne,
Da Risen vist fra Petraberg
Sin Faders Hevn vil see.
27. Den Hyrbedreng da svared' saa,
For breben Bord mon stande:
Saa grim en Rise syntes mig
Paa Bunken frem at gange.
28. Det var Sigurd, Sigmunds Son,
Han mælede saa brat:
Det bares underlig mig for
I Dromme denne Nat.

Pag. 15. See og Høgnars Dvad B. 6. I Glossariet til Ny Udgave af Kampeviserne I D. Pag. 420 forklæres det ved: Bunden i et Fartoi; hvilken Forklaring kan og passe til det cisterte Sted: Satte han hende i Bunken ned, Det gjaldt i hver hendes Larm. See Peder Gyvs Kampeviser I Part No. 25. B. 20.

29. Meár drojmdi, eát Greáni
Uti feáilavur stou:
Meár drojmdi, eát firi honun
Ran so mikji Blou.
30. Meár drojmdi, eát Spjouti mujt
Fedl fraa mujnun Belti,
Meár drojmdi, eát mujt goua Svör
Aa blankun Brinjun gjelti.
31. Meár drojmdi, eát Hjelmurin
Uj mujnun Hondun veár;
Meár drojmdi, eát mujt goua Svör
Uggjögnum Rifar skeár.
32. Feávur veár tan Snekkjan,
Hoon kjendi feávurt Land,
Leát han sujni Ajkkjir fadla
Aa tan qvujta Sand.
33. Leát han sujni Ajkkjir fadla
Aa tan qvujta Sand;
Fistur staj Rifin aa Lattrabjörgji
Sujnun Foutun aa Land.
34. Fistur staj Rifin aa Lattrabjörgji
Sujnun Foutun aa Land,

29. Jeg drømte; Drojma er impersonale i det Færøiske; saaledes og i Udv. Biser 3 D. Pag. 48. Mig drømte jeg drog af bede (jage) de Dyr Udi de grønne Lunde.

29. I Dromme bares det mig for,
At Grane sadlet stod,
Mig syntes, at der for ham stod
Eaa saare meget Blod.

30. Mig drømte og, at Spydet mit
Med fra mit Belte faldt,
Dg at mit gode skarpe Sværd
Paa blanke Brynne gjaldt.

31. Mig drømte og, at Hjelmen jeg
I mine Hænder bar,
Dg at mit gode skarpe Sværd
I Risers Kroppe skar.

32. Den Snekke fager var og Fjøn,
Den kjendte fagert Land;
Han sine Ankre falde lod
Alt paa den hvide Sand.

33. Han sine Ankre falde lod
Alt paa den hvide Sand,
Det Risen var fra Petraberg,
Først satte Fod paa Land.

34. Det Risen var fra Petraberg,
Først satte Fod paa Land,

32. Ajkkjir, isl. akkeri o: Anker; i Hardanger i Norge udtales det ligesaa Akkjar; see Norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 307.

- O han, hiin freáji Filkjir Sonur,
Undur hans högru Hand.
35. Gingu tajr fraa Strandun nian,
Rujkjir Menn o restir;
Lunnar brustu, o Jörin skalv,
Tajr drouu sujna Knör uj Nefi.
36. Sjúrur stendur uj Glasglugga,
Kan veál Randi rjona:
Nú skeál ajn tiil Strandar oman,
Rifanun frii eát bjoua.
37. Si, Sjúrur bujur tajm ödlun hajm,
Gleávrur foruttan Ekka;
Sitja ivur brajun Bori,
Tan bruna Mjö eát drekka.
38. Sjúrur bujur tajm ödlun hajm,
Majri eáv Monnun o minna;
Um tajr vilja halda Frii,
O aangar Najfur vinna.

-
35. Nian, isl. nidr o: nedenfra opad. Oman isl. ofán o: nedad. See Regnars Sang B. 24, hvor det samme forekommer. Pentant hertil findes i Kæmpevisen hos P. Eyn 1ste Part No. 20. S. 18. De rede ud af Brattingsborg, Saa mange Hette træste, Der maatte Stenene revne ved, Og Jorden under dem briste.
36. Stargluggen o: Binduet. — Randi rjona o: sætte Hæren i Orden til Slag; saaledes forklarer Pastor Schrøter det.

Dg gif hiin fæste Fikkir Son
 Alt ved hans høice Haand.

35. Fra Stranden gif de rige Mænd
 Med Mod og mandig Drest;
 De Kuller brast og Jorden skjalv,
 Der de trak Knor i Røst.

36. Sigurd i Blar-Bluagen staaer,
 De Stridsmænd vel ham lyde:
 Nu een til Stranden gange maa,
 Den Rise Fred at byde.

37. Siig, Sigurd byder alle hjem,
 Han glad er, frygter ikke;
 At sidde over bredden Bord
 Dg brune Mjød at drikke.

38. Sigurd byder alle hjem,
 Hver Mand med bedste Sinde,
 Om de vil holde Fred og Røe,
 Dg ingen Ufred vinde.

I Osmund Aalfons Qvæði B. 15 (Henges Manuskript) forekommer noget lignende: Ödlun leátur Sjárur Foutur, Uj sujt Bridleip bjouva, Uttan Osmund Aalfou, Uj veál kan Randi ljouva. Svad ber er rettest, enten rjoua eller ljoua, skal jeg lade usagt.

33. Flere eller færre af Mændene. Najsur vinna isl. Neisur vinna v: volde Skam og Skade. Neisa v: Skam, Bestjammelse. Ufret isl. Ofriðr v: Krig; see Regin Smeds Dv. B. 4.

39. Um tajr vilja halda Frii,
O aangar Najfur vinna;
Verur oos neåka Ouljou boji,
So meåli Ee um minna.
40. Rifin o adlar hanfara Menn,
Tajr gingu aa qvujtan Sandi;
Teå eer han, Sjåra, Sendu-Svajn,
Rujur niur tiil Strandar.
41. Sjåurur bujur Tikkun ödlun hajm
Gleåjir foruttan Ekka;
Sitja ivur brajun Bori
Tan bruna Mjö eåt drekka
42. Sjåurur bujur ödlun hajm
Majri eåv Monnun o minna,
Um teår vilja halda Frii,
O aangar Najfur vinna.
43. Um teår vilja halda Frii
O aangar Najfur vinna,
Verur oos neåka Ouljou boji,
So meåalur han um minna.
44. Rifin gjek fraa Strandun nian,
Vi ödlun sujnun Lii,

39. Nogle syngte i dette, som i det 43 B. Verur oos neåka vanboji o: bliver os noget Banbud gjort, misbyder man os, til:

39. Om de vil holde Fred og Røe,
Dg ingen Ufred vinde;
Men byder de os ringe til,
Vi tage det til Minde.

40. Risen og hans hele Hær
Gaaer frem paa hviden Sand;
Da rider Sigurds Sendebud
Til dennem ned paa Strand.

41. Sigurd byder Eder hjem,
Er glad og frygter ikke,
At sidde ved hans brede Bord
Dg brune Njød at drikke.

42. Sigurd byder Eder hjem,
Hver Mand med bedste Sinde,
Om I vil holde Fred og Røe,
Dg ingen Ufred vinde.

43. Om I vil holde Fred og Røe,
Dg ingen Ufred vinde;
Men byder I ham ringe til,
Han tager det til Minde.

44. Fra Stranden gif den Rise op
Med hele hans Geleed;

byder man os Fred paa ringe Bilkaar. Ouljou er Ulyd, Rik-
Klang; maaskee af det isl. Olid = Hindring, Uheld.

Tekur han Sjûra Sendu - Svajn,
Bajt han eáv uj Miu.

45. Bajt han han uj Miu fundur,
Sögur genga fraa;
Sjûrur stou uj Glasglugga,
Fudl gjödla han teá laa.

46. Sjûrur bujur sujnar Menn
Gjera lee vi Svör:
Teá sujggji Ee aa Rifanun,
Eât nú eer ilt aa Feer.

47. Sjûrur bujur sujnar Menn,
Kleájift uj Brinjur gouar;
Ikkji outtaft Rifans Heer,
Houaft han sujnist stourur.

48. Sjûrur bujur sujnar Menn,
Kleájift uj Brinju bjarta,
Stenda nú so mannalía,
Ikkji heáva Kolva Hjarta.

49. Sjûrun bindur sujt Kjaalva - Band,
Gjestur stou honun naft;
Aangan Tuj uj Eávuni
Bandt han teá so fast.

44. Fra al sin Krigshær. — Han beed ham af i Ribten. — Uj Miu, ísl. í midiu. Gjödla ísl. gjörla og gerla = nøie, tyðelig, grandgibelig. —

Dg tog han Sigurds Sendebud
Dg af i Midten beed.

45. Dg beed han ham i Midten af,
Saa Sagnet gange maa,
Sigurd i Glar, Sluggen stod,
Fuld noie han det saae.

46. Sigurd byder sine Mænd
Dmgjorde sig med Sværd:
Det mærker jeg paa Rifens Gang,
Her bli'r saa haard en Færd.

47. Sigurd byder sine Mænd
At tage Brynjer giøve:
Skjønt Rifens Hær den synes stor,
I derfor ei skal bæve.

48. Sigurd byder sine Mænd
I Brynjer klæde sig,
Ei have Kalve-Hjerter, men
At stande mandelig.

49. Sigurd bandt sit Hjelmebaand,
Stod hos ham Mornegest,
Dg aldrig i hans hele Liv
Han bandt det Baand saa fast.

47. At klæde sig i Brynjer gøve, (see Høgnars Sang B. 65); itte at frygte Rifens Hær, Skjønt den synes stor.

50. Up uj miun Greáfa - Geári
 Axlar Rifin Skjin,
 O so bygvín gengur han
 Uj hörar Hadlar inn.
51. O so bygvín gengur han
 Uj hörar Hadlar inn,
 Sum Sjúrur freáji aa Bori seát
 Vi Mann o Hundra fim.
52. Veer veálkomin, Rifin,
 Hiar nú tiil mujn;
 Drek nú qveát teár betri lujkar
 Mjöin idla Vujn.
53. Lujti eer meár um Mjöin tujn,
 Haalvan minni um Vujn,
 Önnur heávi Ee Örindini
 Hiar nú tiil tujn.
54. Lujti eer meár um Mjöin tujn,
 Haalvan minni um Vujn;
 Ee heávi aangar Bötir fingji
 Firi seála Feáir mujn.

-
51. Med 500 Mand; see Noten til Risen i Holmgaard B. 23.
 53. I Kampeviserne Ny Udgave 3 Deel Pag. 118. hedder det li-
 gesaa: Ikke vil jeg den brune Mjød, Og ikke den klare Bliin.
 54. Maaskee man kan antage, at Kampen fra Letraberg er en Bre-
 der til den i forrige Sang nævnte Filtuus (Bilkinus), som

50. Midt ubi den grønne Gaard,
Der arler Risen Skind,
Dg saa pyntet ganger han
I høie Haller ind.
51. Dg saa pyntet ganger han
I høie Haller frem,
Hvor Sigurd Evend for Bordet sad
Med Mand og Hundreb' fem.
52. Vær velkommen, Rise, hid,
Alt ubi Hallen min;
Drik nu hvad du lider bedst,
Om Mjoden eller Biin.
53. Din Mjød kun lidet rager mig,
Langt mindere din Biin;
Jeg har et andet Trinde
Herhid til Hallen din.
54. Din Mjød kun lidet rager mig,
Langt mindere din Biin;
Jeg ingen Boder fanget har
For hulde Fader min.

Sigurd bræbte tilligemed hans Fader, Uke Rise fra Holmgaard.
— Bötir, af det isl. bót, betyder her Dpreisning, Erstatning,
Gevn. — Seáli, isl. søll, lykkelig, salig, huld, som ofte
forekommer, er maaskee Stammeordet til det i Jylland bruge-
lige Sølle o: stakket; see Brynh. Av. B. II, i det mindste er

55. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Fedl so veál uj Leá:
Hevur tú aangar Bötir fingji,
Aangar fert tú uj Deá.
56. Rifin gjek eát Borinun,
Rajkjar Nevan haat,
Sjúrur fitur uj Haafeáti,
Han beár see undan braat.
57. Rifin gjek eát brajun Bori,
Illku atlar eát pröva,
Knujtur han Neva uj miklun Alvi,
Sjúra aa Neáfar eát gjeva.
58. Tekur han Hendur um Sjúra Haals,
Han ettur Haari eát dreáa;
Ikkji vigajist Kappin resti,
Heldrin uj Björg heji steáji.
59. Sveárají Sjúrur, Sigmunda Soon,
Heár yppist ajn nujggjur Sijur,
Teá hevur aangjin rojnt, uttan tú,
Mee ettur Haari eát dreáa.

bet isl. Vefæll, stakel; beraf bet i Kampeviserne brugelige:
Ufelig; s. Gr. i Part No. 8. B. 6: Sid du neber, du use-
lig Dreng.

57. Dndstak eller Brede agter han at prøve, isl. Illska, Dnd-
stak. Atla, isl. Ætla = mene, beslutte.

55. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
 Det faldt saa vel i Lag:
 Hvis Du ei Bøder fanget har,
 Du ingen faaer i Dag.
56. Risen gif for Verdet frem,
 Dplested' stærken Næve,
 Sigurd i Høisædet sad,
 Han brat sig monne have.
57. Risen gif for bredden Bord
 Dg vred var han den Stund,
 Han knytter Næven kraftelig,
 Slog Sigurd udi Mund.
58. Hans Hænder greb om Sigurds Hals,
 De sig om Haaret blander;
 Den raske Kæmpe rottes ei,
 Som Bjerget fast han stander.
59. Svared' Sigurd, Sigmunds Son,
 Ny Sæd her yppes fage;
 Det ingen proved' har for du,
 Mig efter Haar at drage.

58. Ham efter Haar at drage. Heldrin for heldri inn, hel-
 lere end i Bjerget havde han staaet.

59. Sijur, isl. sidr ∅: Sæd, Sædvane; see Høgnars Av. B. 138.
 Yppa, isl. yppa ∅: begyndte; egentlig at oppe, løste op,
 af upp.

60. Sjúrur leyp úr Haafeáti,
Eer meár aj uj tuj Houl;
Báaji Boor o Boorstoul,
Teá fördi han fram aa Gölv.
61. Sjúrur braa fujnun bitra Brandi,
Ee gjeri teá aj eát lajna;
Atlaji Rifanun Beána Saar,
O Odd uj Kjaalmi eát rojna.
62. Sjúrur braa fujnun bitra Brandi,
Sögur genga fraa,
Oddin barft uj Silvur Bjolka,
Ikkji bajt Staali aa.
63. Adlir foutu Sjúra Menn,
Sum gjirdir vouru vi Svör,
Vifti ikkji qveár uj tajr vouru,
Himli idla aa Jör.
64. Tajr høgga tujt, tajr lujva lujt,
Taa veár Breák uj Hödl,
Övijan hardi han Rifan tas,
Ut aa grönari Vödl,

60. Der er for mig ei beri Pral; Houl, isl. Hól o: Roeb, Brouten.

61. Seg vil det ikkeølge. — Lajna, isl. leyna o: skjule,ølge. Atlaji, imperf. af atla, isl. ætla o: tænke, mene, beslutte, foresatte sig noget. I Norge bruges at æste sig et Ste d. hen:

60. Sigurd af Høisædet sprang,
 Jeg Sandhed vil omrere;
 Han Bord og Stole væltede
 Og frem paa Gulv mon føre.
61. Sigurd svang sit skarpe Sværd,
 Ei lysted' ham at tove;
 Han agted' Risen Banesaar,
 Og Ddd i Hjelm at probe.
62. Sigurd svang sit skarpe Sværd,
 Saa Sagnet gange maa,
 I Solver-Bjelke Ddden brast,
 Og ei heed Staalet paa.
63. Alle sadde Sigurds Mænd
 Om Liv med Sværde og Gjord,
 De vidste ikke, hvor de var',
 I Himmel eller Jord.
64. De hugge tit, de spare lidt,
 Det ringed' udi Loft;
 Han kasted' Risen baglænds da
 Alt ud paa grønne Loft.

See Saga 1ste Bind, Side 14 og 23.

64. Da var der Brag i Hallen. — Övijan hardi han han o: fegtende jog han ham baglænds ud af Døren. — Vödl, isl. Völlr o: Mark. Övijan er formodentlig det isl. afvegis o: paa Afvei, af Beien.

65. Ee four meâr eâv Lattrabjörgji,
 Buidist aj vi Frii:
 Sjárur, koom eâv Hadlini út,
 Tú brinja út ödl tujt Lii.
66. Aarla veâr um Morgunun,
 Soulin ruar uj Fjödl,
 Taa heji Sjárur, Sigmunda Soon,
 Brinja út Hundra ödl.
67. Taa heji Sjárur, Sigmunda Soon,
 Brinja út hundra ödl;
 Tajr löddu sujnun Bardögun
 So skamt fraa Kongjins Hödl.
68. Tajr löddu sujnun Bardögun
 Ettur qvöffun Groutti;
 Teâ veâr Rifin eâv Lattrabjörgji,
 Han rujur heâr ujmouti.
69. Teâ veâr Rifin eâv Lattrabjörgji,
 Han rujur heâr ujmoutti,
 Búkar fudlu aa Jörina,
 Sum tajr varpa Groutti,
70. So rujur freâji Filkjir Sonur,
 Vuja Vödlin fram,

65. Han tœnfte ei paa Fred, see Vers 18 foran.
 66. Eolen rœdmer i Fjeldene.

-
65. Jeg foer mig bort fra Petraberg,
Dg tænkte ei paa Fæd:
Kom, Sigurd, kom af Hallen ud,
Udrust nu dit Geleed.
66. Det var en aarle Morgenslund,
Paa Fjeldet Lys mon falde,
Da havde Sigurd, Sigmunds Søn,
Udrustet Hundred' alle.
67. Da havde Sigurd, Sigmunds Søn,
Udrustet Hundred' alle,
Den Kamp og Strid begyndte da
Ei langt fra Kongens Halle.
68. Den Kamp og Strid begyndte da
Iblandt de hvassse Stene;
Det Risen var fra Petraberg,
Han reed mod dem alene.
69. Det Risen var fra Petraberg,
Han mod dem alle rider,
Paa Jord faldt døde Kroppe ned,
Som naar man Stene smider.
70. Saa reed den raske Filtjis Søn
Paa Kampepladsen bred,

67. De begyndte deres Fegtning tæt ved Kongens Hal.
70. Frem paa den vide Mark.

Klujvur qvön um tvörar Herar,
Ujmoutti honun ran.

71. Sjúrur sjaalvur teálar taa
Tiil sneárpa Nornagjest:
Tú seáila meár nú Greána,
Mujn goua Gengara Hest.
72. Sjúrur rujur uj Struji fram,
Rojnur gouar Griipar,
Niur feldi han Rifans Menn,
Tujggju firi qvörjun Siipan.
73. So rujur han Filkjir Sonur,
Hevur uj Handa Hou,
Klujvur qvön um tvörar Herar,
Varpar út aa Sjou.
74. Sjúrur four uj Heerin fram,
Eáv beár Badna - Geáman,
Mötir honun freáji Filkjir Sonur,
Nú beár baaun seáman.
75. Mötir honun freáji Filkjir Sonur,
Egveligt eát lujta;
Han veár adlur uj Jadni kladdur,
Aankji Svör kan bujta.

Ivertover Skuldren kloveb' han
Enhver, som mod ham reed.

71. Da taled' Sigurd, Sigmunds Søn,
Lil raske Bornegest:
Du Grane mig nu sadle maa,
Min gode Gangerhest,

72. Sigurd reed i Kampen frem
Dg proved' gode Drag,
Han Rifens Mænd da fælbode,
Saa ti faldt for hvert Slag.

73. Frem reed den raske Filtjir Søn
Dg havde Hug i Haand,
Han over Skuldren flov enhver
Dg kasted' ud i Strand.

74. Sigurd foer i Kampen frem,
Det var ei Bornegammen;
Ham mødte raske Filtjir Søn,
De bares baade sammen.

75. Ham mødte raske Filtjirson,
Det grueligt er at vide;
Dg heel han var med Jern belædt,
Som intet Sværd kan bide.

73. Hou for Høgg 3: Hug, h. l. huggende Sværd.

76. Tajr høgga tujt, tajr lujva lujt,
Eáv beár Badna - Geáman,
Eldur draiv úr Svörunun,
Táaji Oddur bouru feáman.
77. Tajr høgga tujt, tajr lujva lujt,
Tajr trua Jör tiil Kolva,
Dvörgamaal lang uj qvörjun Hamri,
Vörildin touk eát Ikelva.
78. Sjúrur høgdi egvelia,
Mengt veár honun tiil Majni,
Ikkji bajt Svör aa Heifi hans,
Heldrin Knujvur aa hörun Stajni.
79. Teá veár Sjúrur, Sigmunda Soon,
Han høgdi tiil so fast,
Heifirin aa Filkjirfoni
Forinnan Kjaalmin braft.
80. Teá veár Sjúrur, Sigmunda Soon,
Sujnun Svöri braa,
Han klejv freáji Filkjir Soon
Sundur uj Lutir tvaa.

77. De træde Jörd til Raib. Raib, isl. Kalfi, o: Sægen paa Benene; Ordet bruges endnu i Island. — Dvörgamaal isl. Dvergmaal o: Dværgemaal, Dværgenes eller Bjergbo-

-
76. De hugge tit, de spare libt,
Det var ei Bornegommen;
Ildgnister udaf Sværde foer,
Naar Odde stodte sammen.
77. De hugge tit, de spare libt,
Medtræde Jord til Kalv,
Det Gjenlyd gav i hvert et Fjeld
Dg hele Jorden skjald.
78. Sigurd hug saa gruelig til,
Dg fast han dertil treen,
Sværd beed ikke meer paa ham,
End Kniv paa haarden Steen.
79. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
Han hugged' til saa fast,
Uf Hovedet paa Filkjie Søn
I Hjelmens Indre brast.
80. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
Han med sit Sværd mon slaae,
Dg kloo han raske Filkjie Søn,
Alt udi Stykker to.
-

ernes Tungemaal, b. e. Gjenlyd i Fjeldene, Ekko; see B.
95. nedenfor, som er conform hermed.

78. Mæget er ham til Meen. — Heili v: Hoved, et Haansorh.

81. Teá veár Sjúrur, Sigmunda Soon,
 Han tiilbeáka faa,
 Alt veár fadli Lii haus,
 Teá livdi ganfka faa.

82. Sjúrur four uj Heerin fram,
 Rojnur gouar Griipar;
 Niur feldi han Rifans Menn,
 Tujggju firi qvörjun Siipan.

83. Sjúrur four uj Heerin fram
 Aj veár Badna - Geáman,
 Mötir han Rifin aa Lattrabjörgji,
 Nú beár baaun seáman.

84. Rifin rajkjar Jahnstangjini
 Egvelia fast,
 Greáni fkaagaji undan honun,
 Han mistaji, filta Kast.

85. Rifin rajkjar Jahnstangjini,
 Kundi veál tan List,
 Greáni fkaagaji undan honun,
 Teá anna Sleáji han misti.

82. See Hognars Qvab Vers 118, 135. — Heer, ísl. her 2: Hær, Krigshær.

84. Rifin slægger Jernstangen grueligen fast eller stærk. — Rajkja 2: springe frem og tilbage. — Skaaga 2: springe til Eiden; maaskee af det ísl. skaka 2: ryste.

85. Grane var en udmærket Hest; den siges i Brynhildes Qv.

81. Det var Sigurd, Sigmunds Søn,
 Han sig tilbage saa,
 Hans hele Mandskab fældet var,
 Det levede kunns saa.
82. Sigurd foer i Kampen frem
 Og prøved' gode Drag,
 Han Risens Mænd da fældede,
 Saa ti faldt for hvert Slag.
83. Sigurd foer i Kampen frem,
 Det var ei Borne-Gammen,
 Nu Risen kom af Petraberg,
 De bares baade sammen.
84. Den Rise har en Stang af Staal,
 Han svinged' den saa fast,
 Men Grane gav et Eidespring,
 Ei traf det første Kast.
85. Den Rise har en Stang af Staal,
 Forstaaer at bruge List;
 Til Side Grane sprang for ham
 Og andet Slag var mist.

B. 72 og 73 at have havt Mennekkesforstand. I Peder Syns Kampeviser 1ste Part No. 17 B. 8, hvor den kaldes Graamand, tiltaler Sigurds Moder sin Søn saaledes: Du vogte dig vel for Graamand din Hest, han kan saa mange Sned. (Sned, isl. Snid =: Snit, Kneb; deraf i Danskent: at forstaae sit Snit; Qvindesned nævnes hos P. Syn Pag. 650 Vers 135).

86. Rifin rajkjar Jadrstangjini
 Egvelia fast,
 Stangjin koom uj Jörina,
 Uj trujggjar Lutir braft.
87. Teâ veâr Rifin aa Lattrabjörgji
 Four ettur grönari Jör,
 Attur uj sujt goua Skjip
 Eât sökja seâr Skjold o Svör.
88. Teâ veâr Rifin aa Lattrabjörgji
 Firar aj sujnun Lujvi,
 Aatjan Eâlin uj qvört Loop,
 Heâr attur eâv Skjipi.
89. Höjr tû, Sjûrur, Sigmunda Soon,
 Tou tû kanft veâl eât ruja,
 Nû skeâl tû koma firi tan,
 Uj tee skeâl leâra eât sruja.
90. Tajr høgga tujt, tajr lujva lujt,
 Dvörgamaal sang uj Fjödlun:
 Betri veâr meâr inni eât lija,
 Inn berjast mouti Trödlun.

86. See danske Kampeviset i Part No. IV. Vers 27. Det var Langbeen Rife, greb sin Staalstang i Hænde; han slog et Slag efter Vidrið, at Stangen i Bjerget vendte.

87. Han foer efter, eller affted, paa den grønne Nord.

88. Firar 2: frygter. Da han kunde tage 18 Alen (nogle sige endog 18 Favne) i hvert Trin, kunde han med Rette kalde Langbeen, og sammenlignes med Langbeen Rife i de danske

86. Den Rise har en Stang af Staal,
Saa gruelig og saa fast;
Men Stangen traf i Jorden ned,
I tænde Stykker brast.
87. Det Risen var fra Petraberg,
Han ilede i sin Færd,
Foer atter til sit gode Skib
At hente Skjold og Sværd.
88. Det Risen var fra Petraberg,
Han foer til Skibet hen;
Dog atten Alen i hvert Spring,
Kom snartlig saa igjen.
89. Hor du, Sigurd, Sigmunds Son,
Du vel forstaaer at ride;
Nu skal du stande for den Mand,
Kan lære dig at stride.
90. De hugge tit, de spare lidt,
I Hjeldet Ekko runger:
Det bedre var i Hjemmet mit,
End slaes med Trolde- Unger.

Kampeviser, see i Part 4 Bise. Aatjan, isl. átíán; udtales a t i a n i Fardanger i Norge; see Norske Vid. Selsk. Skr. Ny Samling 1ste B. Pag. 307. — Atten er ellers Farsø boernes Yndlings-Tal; det forekommer ofte i deres Sange. — Loop, isl. hlaup 2: Løb.

90. Bedre var det mig at ligge inde, end fegte med Trolde.

91. Gjestur, han stou honun naft,
Vildi ikkji undan fluggja,
Setur han niur aa Sjûra Höddi
Trinna Kjaalmar núggjar.
92. Teá veár Rifin eáv Lattrabjörgji,
Vildi aj undan fluggja;
Höggur han niur eáv Sjûra Höddi
Trinna Kjaalmar núggjar.
93. Sjûrur bindur up Kjaalmin tan,
Skajn sum Gudli reja,
Tan han fek fraa Dvörnga Mojj
Ettur tan Dagmars Deja.
94. Gjestur, han stou honun naft,
Egveligt aa eát lujta:
Hög nú, Sjûrur, Sigmunda Soon,
Nú man aankji aa bujta.
95. Tajr högga tujt, tajr lujva lujt,
Tajr trua Jör tiil Kolva,
Dvörgamaal lang uj qvörjun Hamri,
Vörildin touk eát skjelva.
96. Sveárají Sjûrur, Sigmunda Soon,
Leátur-so Orun lúka:

93. Der skal paa Færøe være fire Biser i Dmsb om nogle Dværgemeer, (see Indledningen S. 16) som gavé Sigurd nogle Foræringes, hvortil dette Vers formodentligen hører.

91. Næst Sigurd stander Nornegeft,
Ham lystet ei at flye;
Paa Sigurds Hoved satte han
Alt trende Hjelmer nye.
92. Det Risen var fra Letraberger,
Ham lystet ei at flye;
Af Sigurds Hoved hug han ned
De trende Hjelmer nye.
93. Sigurd binder Hjelmen paa,
Den skjan som Guldet rød;
Af Dværgemoen han den fik
Alt efter Dagmars Død.
94. Næst Sigurd stander Nornegeft,
Den Svend han paa kan lide:
Hug, Sigurd, Sigmunds Søn, hug til,
Ei Sværd dig nu kan bide.
95. De hugge tit, de spare lidt,
De træde Jord til Kalv;
De Dværgemaal i Fjelde sang,
Dg hele Jorden skjælv.
96. Svared' Sigurd, Sigmunds Søn,
Dg saadan Talen endte:

94. Det grueligt var at see paa; see B. 14 foran.

95. See Vers 77 foran. Verden tog til (o: begyndte) at skjælve;
isl. Taka til o: begynde.

Nú eer eát teåka up Lístir teår,
Uj Ee heåvi sjaaldan bruka.

97. Teå veår Sjúrur, Sigmunda Soon,
Kjendi veål tan Líst;
Snarlia vendi han Greåna burtur.
Tiil eát ruja Dist.

98. Sjúrur raj tan físta Dist,
Stak han inn eát Bajni,
Ikk i bajt taa Svöri aa,
Heldrin Knujvur aa hörun Stajni.

99. Sjúrur raj tan anna Dist,
Stak han inn eát Hjarta;
Ajtur drajv uj Himna haat,
Taa fortnaji Soulin bjarta.

100. Sjúrur raj tan tria Dist,
Ödlun tikti Undur,
Höggur han Rifan eåv Lattrabjörgji
Eåv uj Knujggjun fundur.

101. Höggur han Rifan aa Lattrabjörgji
Eåv uj Knujggjun taa:

96. Orun lúka 3: trække paa Ordene, tale langsomt; eller maa-
ske rettere af det isl. lúka 3: ende, han endte saaledes sine
Ord.

97. Svori listen eller Kunsten bestod, kan man ei vide, da Dig-
teren tier derom.

Nu maa jeg gribe til den List,
Hvis Brug mig sjelden hændte.

97. Det var Sigurd, Sigmunds Son,
Han farer frem med List;
Han snarlig vendte Grane hen
At ride første Dyst.

98. Sigurd reed den første Dyst,
Stak Risen ind til Bene;
Det Sværd beed ikke meer paa ham
End Kniv paa haarde Stene.

99. Sigurd reed den anden Dyst,
Stak Risen ind til Hjerte;
Den Edder foer i Ekpen op,
Dg fortued' Solens Kjerte.

100. Sigurd reed den tredde Dyst,
Saa alle tyktest Under,
Han Risen hug fra Petraberg
Alt udi Knæer sønder.

101. Han Risen hug fra Petraberg
Alt udi Knæer af:

99. Da blev den blanke Soel fort; da fordunklebes Solens Klin.
— Kjerte isl. Kérta o: Eys.

101. Han hug ham af i Knæerne; ligesom Drm Ungerhvend gjorde ved Berner Rise, see Peder Syvs Kampeviser 1ste Part No. 15 B. 38. Det var Drm Ungerhvend, Dg han sit Sværd

Ligg nú heâr aa grönun Vödli
Filkjir Soni kjaa.

102. Sjûrur vendi Greâna attur
Bâaji vi Gleâji o Glajm:
Svörji Ee tan Aj aa mujnari Trygv,
Han raj tiil Hadlar hajm.

103. Sjûrur settist uj Haaseâti,
Gleâvur foruttan Ekka,
Teâlar tiil snarpa Nodnagjeft,
Han biur han skojnka Drekka.

104. Tâaji han heji drukkji
Adla sujna List,
Gramdi han see um Greâna,
Sujn goua Gengara Hest.

105. Sjûrur gjek tiil Strandar oman,
Frouur uj Hua fudl,
Heâr fek han aa Rifans Skjip
Veâl tjuvu Tunnur Gudl.

ubdrag; Det var høien Berner Rife, Han af i Knæerne hug.
Ved dette Udtryk vil Wisens Forfatter betegne Wisens Høide
og Storhed; thi ellers var det ikke Kæmpesæd, Sinanden saa
nederlig at sælde; see Udv. Biser 1ste Deel Pag. 376; men
Drm angiver en skjellig Grund: Jeg var lav og du var høj,
Vi vare baade Kæmper stærke; Jeg hug dig af udi Knæerne,
Jeg kunde ikke længere række.

Liig du nu der paa grønne Mark,
Hos Filtjir Søn saa brav.

102. Sigurd atter Grane bort
Fra Kamp med Glæde vendte;
Dg sværger jeg det paa min Troe,
Han glad til Hallen rendte.

103. Sigurd i Høisædet sad,
Var glad og frøgted' ikke;
Han taled' da til Mornegest,
Dg bad ham fjenke Drikke.

104. Saa drak han Drik med Hjertens Lyst,
Saa drak og Mornegest,
For Grane han da Dmsorg bar,
Sin gode Ganger: Hest.

105. Sigurd gif til Stranden ned,
Var froe og vennehuld,
Dg fik han sig paa Rifens Skib
Vel tyve Tønder Guld.

104. Da han havde drukket al sin Lyst, græmmede han sig for Grane. Det vil vel sige: han sørgede: drog Dmsorg for Hesten efter denne haarde Færd; ligerviis som Kong Didrik efter sin haarde Kamp med Lindormen; see Peder Syvs Kampeviser 1ste Part No. 13 B. 35, hvor det hedder: Der han nu kom af Bjerget ud, Han sørged' for sin Hest; Paa hannem torde han vel lide, De havde hinanden frist (prøvet).

106. Ee kan ikkji qvöa majr,
Inn fagt eer uj hefun Thaatti,
Sjúrrur fettift uj Stoulin fujn,
Uj han sjaalvur aatti.

107. Ee kan ikkji qvöa majr,
Inn qvöji eer firi meár,
Sjúrrur reávrur firi Holgörun
Lujka inn sum firr.

-
106. Jeg ikke mere qvæde fan
End siges i vor Tfaat;
Sigurd i Høisædet sad,
Som han med Foie aat.
107. Jeg ikke mere qvæde fan,
End qvædet er for mig;
Sigurd raader end, som før,
For Holmgaard mandelig.
-

B.

A n h a n g.

No. 1.

SKRUJMSLI RUJMA. *)

I. **T**eå veår um ajn aarla Morgun,
Mee man rat um Minna,
Bondin four aa Skogvin burt,
Æpli o Aldan eåt finna.

Stevi.

Vintirin lujur, Summarin kje-
mur,

Jörin gerst so bluja,
Grör so feåvurt Aldan undir
Luja.

*) Skrujmsli Rujma er egentlig Spøgelse-Rimmet; af det isl. Skrimsl 2: en Banstafning, et Uhyre, Spøgelse. Pastor Schrøter bemærker, efter Tradition, at Qvadet har faaet dette Spøgelse-Navn isteden for Strymners Rimm i Munkenes Tid, da det af dem under Straf var forbuden at synges; det ansees paa Færøe, som en Levning fra Hedens-Rabets Tid. Hos Svabo hedder det Skrujli, see Indledn. S. 10, som er efter en fordreiet Udtale. — I Anledning af Prof. Müllers Uttring i Indledningen Side 20, hvor dette og følgende Qvad (Eoka Thaat) omtales, maa Udgiveren bemærke, at det senere befaadtes, at der ikke fra Pastor Schrøter var nedsendt nogen egentlig særskilt Afskrift af disse tvende

No. 1.

Strymners Riim.

I. **D**et var en aarle Morgenstund,
Det er mig vel i Minde,
Da Bonden foer til grønne Lund,
For Vbler der at finde.

Dm qvæbe.

Winteren glider, Sommeren kom-
met,
Marker blier saa blide;
Der groe saa fagre Urter undes
Lide.

Sange, men blot Oversættelserne og nogle af de første Vers, optegnede i denne Dialekt, som Prøve paa Scansionen; besaarsag den færste Text er hidat efter Amtsprøfst Pentzes Manuskript, som Hr. Professoren har havt den Godhed at tilsende mig. Nogle Vers, som der fattedes, men findes i Pastor Schrøters Oversættelse, ere hentede andens- steds fra. Og saa maa Udgiveren tilføie, at han har forandret Pastor Schrøters Oversættelse saaledes, at den er bleven nogenlunde metrisk.

I. Nogle synge den første Linie: Teå veår um ajn halgjin Deå 3: en hellig Dag. Begyndelsen af dette Dvad er anderledes optegnet af Schrøter; see Indledn. S. 22. Jeg har

2. Teå drevur eát tuj mirka Eáli,
Soulin lujur aa Fjadli,
Bondin vildi fejin aa fúfur
Hajma vera tiil Hadla.
3. Teå drevur eát tuj mirka Eáli,
Deávrin laj eát Qvöldi,
Bondin vildi fejin o fúfur
Hajma vera uj Veldi.
4. Teå lujfir uj teå mirka Eáli,
Lujfir um Laj fo langa,
Bondin saa aa Skogvin Skrujmlli,
Mikjil mout seár ganga.
5. Skrujmlli koom úr Jörina up,
Mikjil um Ouvans Evni,

her valgt den Kæfemaabe, som syntes mig den simpleste og bedste. — Bondi, isl. Bóndi : en Huusfader, Bonde; qvafi búandi : boende, som er boesat og har Gaard. Ordet tages altid paa Færse i god og hæderlig Betydning; her kan det betyde, hvad vi kalde en Herremand. I Kæmpevisen 1ste Part No. 13, B. 16, kalder en Lindorm sig Bonde: Det da var den unge Lindorm, Saae Bjerget staae i Lue: Pro gjorde B o n d e n her Ufred Udi sin egen Stue. — Æpli, isl. epli : Æble. — Aldan, isl. Aldin : Urter, Hæveurter, Træefrugt, især Diben. — Lujur, isl. lidr : liber, glider; af at lida. — Grör isl. grær : grønnes, groe. — Luja, isl. hlið : en Side, græsbearet Skraaning paa Fjeldsiderne; saaledes i P. Svvs Kæmpeviser Pag. 76. Det var Vidrik Þorlandson, han holdt under grønne Side.

2. Drevur eát, isl. dregir at : trækker til, trækker sammen,

2. Da traf op den mørke Ahl,
Eolens Ekin tog Ende;
Bonden vilde glad og fuus
Hjem til sin Bolig vende.
3. Da traf op den mørke Ahl,
Ad Dvald gled Dagen snare,
Bonden vilde glad og fuus
Hjem til sin Bolig fare.
4. Det lysner i den mørke Ahl,
Det lysner ad Veien lange;
I Skoven Bonden Skrymner saae
Saa mægtig mod sig gange.
5. Skrymner steg af Jorden op,
Stærk ved Odins Evne;

af draga. — Mirkur, isl. myrkr 3: mørk. — Eal, isl. el og jel 3: Byge, Regnbyge. — Fejin, isl. feginn 3: glad. — Fáfur, isl. fús 3: tilbøielig, beredvillig, ilende; (deraf illfús 3: Hadestro). Ordet bruges endnu i Hardanger i Norge; see Norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 321.

4. Lujfir, isl. lyfir 3: det lyser, klares op. — Det lysner bruges endnu i Jylland; men blot i Bemærkelsen af Lynildens Blink. — Laj, isl. Leid 3: Ve.
5. Jöör, isl. Jörd 3: Jord. — Ouvin, isl. Ódin, er fordreiet for Oudin. Der paastaas, at dette Navn, ligesom Skrymners, er i Munkenes Tid forandret fra Oudin til Ouvin 3: den Galne; maaffee af det isl. Óvænn 3: den desperate, den fortvivlede; thi da Bifen, som hebenst, ei maatte synges, fordreiede Indvaanerne, der holdt af deres gamle Sange, de hebenstke Navne; det var da ei hebenstke Guder, men Skjæmt

Tijil Talv uj Hendi beâr,
O bajnt aa Bondin stevnir.

6. Tijil Talv uj Hendi beâr
Eâv qvujta Elfinbajni;
So vouru tajr Terningar
Eâv rejar Gudli rajna.

7. Rifin so tiil Orar tekur,
Rujkur eâv trelskum Alvi:
Sedist niur, Söti mujn,
Viit lajkum tujt vi Talvi.

8. Bondin sveâraji o seji Naj,
Teâ man aj so vera,
Ee heâvi ikkji lart eât lajka Talv,
Idla neâkra Skjemtan gjera.

man sang, og Muleten, som var paalagt for Overtrædelsen, slap man for at betale. L o k e, som omtales i følgende Sang, behøvede man ei at fordreie, da dette Drd, isl. Loki, betyder enKotter, enBedrager, altsaa nogetOndt. Bed D b i n forstode eller s vore gamle nordiske Forsædre VerdensSkaber ogBehersker. Rimeligviis er dette Drd en ved Vocalernes Omværling forandret Udtale af Adon, Hebræernes Adonai o: Herren, Gud; thi naar man fremsætter de hebr. Rabices af dette Drd, kan man ligesaa godt læse Ddin som Adon.— Tijil Talv o: Tegltavl, et Brætspil, Skakspil, Tablebord af Teglsteen eller Porcelain; af det isl. Tigi o: Teglsteen, og Tabl o: Brætspil. Færøerne skal være gode Skakspillere. Lucas Døbes siger i hans Færoa referata Pag. 252. „Ubi beris Drdelsøshed forlyste de sig meget med Skack-Spil, hvorudi mange ere vel

Han Tavlebræt i Hænde bar,
Paa Bonden beent mon stevne.

6. Han Tavlebræt i Hænde bar
Af hviden Elfenbeen;
De Tærninger ei andet var
End Guldet rød og reen.

7. Risen saa til Orde tog,
Af riig og arger Wet:
Siid ned hos mig, min gode Ven,
Vi lege vil i Bræt.

8. Bonden svared' bertil: Nei,
Kan ikke saadant gjøre;
Jeg har ei lært at lege Tavt,
Ei nogen Skjemt at føre.

opfoede, Dvinsfolkene saavel som Mandfolkene." Skaktavl var i Oldtiden bekjendt og brugelig; det hedder om Sigurd Fosnersbane: „Reigin opfostrede Sigurd i Hjalpreks Gaard, og lærte ham Tidens Kunster, Skaktavl, Runer og mange Tungemaal." See Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 54. — Bajnt, af det isl. beinn ∴ lige, snorlige; det bruges endnu i Norge. Stevna, isl. stefna ∴ styre Raasen etsteds hen.

7. Riig (isl. ríkr) af ondskabfuld Styrke. Trellkur er vel af det isl. thræslund ∴ Trællesind, ondt Gemyt. Viit, isl. vid, er Dualis, Vi to, ligesom Tiit, thid; ellers Vear, Tear, isl. Vér, Tér. — Alvi per metathesin for Avli, isl. Afl ∴ Styrke, ligesom Talv, for Tavt; see og Jemals Dv. B. 32.

8. Neakra, isl. nockra, af nockr ∴ nogen,

-
9. Tû manft ljouta aa Lajka Talv,
Seji tan Thusfin heâri;
Kofta skeâl Hövur mujt idla tujt,
Qvörkjî Gous, aj Geârar.
10. Bondin stendur aa grönari Vödli,
Han fann up aa tej Raa;
Han drevur up sujnun Sijurshanskar
Sijur vildi han faa.
11. Bondin leât taa lajka Talv,
Houast han trejur vildi,
So fedl tajrra Findi aa,
Eât han fek Sijur - Skjildri.
12. Hefir Theknar talva tujt,
Qvörkjî um Gous, aj Geârar,
Rifin misti Luþv o Lund,
Hövur o Heifi heâra.
13. Uj Talvi hevur tû vunni mee,
O man veâl eâv Gavun roufa;

-
9. Thusfur, isl. Thus s: en Tette. Thusfer og Thurfes be-
tegne nok ellers egentlig Thyrfer, Thyrfergeter, thraciske Geter.
Gous, isl. Góts o: Góds. Heâri, haard, isl. hardlegr.
10. Sijur, isl. sigr s: Seir. Bijur, isl. bidur s: beder, byder,
befaler. Dette Vers er maaskee interpoleret.
11. Trejur, isl. tregr o: træg, nødig.
12. Theknar, fornemme Mand, af det isl. Thegn o: en fæl
Mand, modsat Træl. Talva for Tavla, isl. tebla s: spille
Brætspil. — Der findes her og flere Steder i denne Sang

9. Du maa dog til at lege Tavl,
 Saa taled' Jetten haarde:
 Lad koste Hoved dit eller mit,
 Men hverken Gods eller Gaarde.

10. Bonden staer paa grønne Markt,
 Og Raad han tænker paa;
 Stuibshandskerne han drager op
 For Seier at kunne faae.

11. Bonden lod da lege Leeg,
 Hvorvel han træger vilde;
 Saa faldt deres Tavlen ud,
 At Risen stod sig ilde.

12. Disse Tjegne table tit,
 Hverken om Gods eller Gaarde;
 Risen tabte Liv og Lund,
 Hans Hals og Hoved haarde.

13. I Brættet har du vunden mig,
 Det gavner dig saa saare;

Rimbogstaver, (isl. lióðkafir, see Rasks islandske Grammat. S. 211), hvilket og er Tilfældet i de andre Dvæder, s. Gr. Jómals Av. B. I. Denne Alliteration kan og tjene som et godt indvortes Beviis for disse Sanges høie Alder. — Lund, isl. Lund 3: Gemyt, Sindstemning; jeg har i Oversættelsen beholdt Ordet for Rimbogstavets Skyld.

13. Kjoufa 3: feise, faare, udvalge; maafæe af kéra 3: valge; deraf kjörinn, udkaaret, udvalgt.

Lova nú meár eát lojfa Lujv,
Suím sjaalvur tú viil kjoufa.

14. Lovi Ee teár eát lojfa Lujv,
Taa fliid meár fram uj fista
Virt o Vujn o Aldansvujn,
Alt teá, uj Lujv kan lista.

15. Tú lkeál meár tiil Hadlar föra
Braja Borg o langa,
Báaji vi Virt o Vujngeárar,
Adla Eávi standa.

16. Heár lkeál Göl v eá v Grundun vera
Tijiltajni sum Tidna,
Teákji takt vi Blujkkji blaát,
Teá besta sum man kan finna.

17. Heár lkeál Göl v aa Grundun vera
Eá v qvujtum Marmorastajni,
Rævur eá v lajum Sidris Viji,
Veggjar eá v Fajlabajni.

18. Heár skulu Seggja Saangjir fujggjast,
Gjordar vi Gölvi niri,

14. Fliid meár o: flaf mig; af flytia, isl. fái mér.

16. Tidna per metathesin for Tinda, isl. Tindr o: Tinbe,
Spidse. Teák, isl. thak o: þuustag.

17. Rævur, isl. Ræf o: ræfur o: Tag þaa et þuus. — Sa-
jur, isl. seigr o: seig. — Sidris Viji isl. Sedrus-

Lov mig nu at løse mit Liv
Med hvad du selv vil kaare.

14. Lovet jeg dig at løse dit Liv,
Da flye mig for det første
Di og Biin og Oldensviin,
Alt hvad mig kan forlyste.

15. Du mig til Hallen føre skal
En Borg saa bred og lang,
Med Di og Biin og Ranker i,
Alt udaf første Rang.

16. I Grunden Gulvet være skal
Som Teglsteen paa Linde;
Taget lagt med Blyet blaad,
Det bedste man kan finde.

17. I Grunden Gulvet være skal
Af hviden Marmorsteen,
Med Tag af seie Cedertæe,
Og Vægge af Elfenbeen.

18. Der flulle Kæmpesenge sees,
Med Gulvet gjorte være,

vidr o: Cedertæe; nogle syngte Sifris Viji, som kan
forklares ved Cyprestæe. — V e g g j a r af det isl. vegg
o: Væg. — Fuglabajn, isl. Filabein o: Filsbeen, Elfenbeen.
I Udvalgte Riser 3 Deel Pag. 28 hedder det: De Stolper
ere af hvide Filsbeen, Forgyldte saa ere de Linde.

Båaji vi Blæum o Bordum aa,
O fudlar eäv Fenixfiri.

19. Heår Ikulu Seggja Saangjir fuggjast
Eäv Sveåna Dujni fudl;
Sujan alt vi Purpurkleåir,
O rajna rejar Gudl.
20. Heår Ikeål Kjeda kurtali,
Gouvan Grip Ikeål kadla,
Fudl vi dujri Drikkji taa
Vujt um Vörild adla.
21. Heår Ikeål Kjelda kurtali,
So vujt um Vijir renna,
Heår Ikeål aangjin Livandi
Tiil Sût idla Sjukdom kjenna.
22. Heår Ikeål aangjin Ijukur vera,
Firinn Ijaalvur listir eåt deja,
Idla Ee höggji Hövur eäv teår,
Sum ajn Hund tiil Hej.
23. Heår Ikeål aangjin Ijukur vera
Firinn Ijaalvur listir eåt vellja;

18. Blæa, isl. blæa o: en Blee, Sengelagen, Teppe. — Bordur, isl. bordi o: Bord, Brømme, ogsaa kostbart Tapete. — For Fenixfiri, syngte nogle Fauisfiri, som maaste kunde betegne Paafuglesjære; see Pastor Schrøters Opkrift af dette Vers i Indledningen Pag. 22.

Med Tæpper og Tapeter paa
Dg fulde af Phoenixfjære.

19. Der skulle Kæmpesenge sees
Uf Evanedunet fuld',
Uf Purpurklæder være alt
Dg rene roden Gulb.
20. En fager Kumme være der,
Man Goden : Grip kan kalde,
Uf kostbar Drik den være fuld,
Berømt i Riger alle.
21. En fager Kumme være der,
Den vidt om Træer rinde ;
Der skal ingen Levende
Til Sot og Sygdom kjende.
22. Der skal ingen være frank,
Før selver han vil døe,
Jeg ellers klover Hoved dit,
Ret som en Hund til Høe.
23. Der skal ingen være frank,
Før selv han Død vil vælge ;

20. Kjelda, isl. Kelda : Kjar, Morab, Sump, h. l. Sand-
spring, Sandkumme, Bassin. Kurtali er vel af det isl.
Kurteys : artig, smul. — Gouvur Grip, isl. gódr gripr
: en god, kostbar Ting. — Vörild, isl. Veröld : Verden.
21. Vijur, isl. vidr : Weed, Træe, Skov.

Idla Ee höggji Hövur eáv teár,
Sum ajn Hund tiil Helja.

24. Heár Skeál báaji Meátur o Drekkæ
Flidast fram aa Bori. —
Rifin viil ikkji leáta Lujv,
Han jaattur uj qvörjun Ori.

25. Bondin fagnar Bruvur blujt,
Han kjemur hajm aa Qvöldis
Vanta man Ee Viri mujt
Vaxa braat uj Veldi.

26. Bondans Kona tiil Orar tekur,
Touk so heárt eát graata:
So man Skrujmflí skjiliaft vi tee,
Tú manst Lujvi laata.

27. Bondin lovnar alveál fast,
Blujt aa Bruar Armi,
Rifin savnar Gudli seámau,
Trojttur o tungur eáv Harmi.

28. Skrujmflí four báaji um Sjegv o Sand,
Deálic o færflí Fjöld,

23. Vellja, isl. velia o: vælge. Helja er vel bet isl. Helia
o: Døden; eller maaftæe af Helgrindur o: de Dødes indheg-
nede, Opholdssted hos Gudinden Hel; af Hel og Grind o:
Sprinkelværk.

24. Jaattur, isl. játa o: siige Ja til, love; beraf jatte, forjattes

Jeg ellers klover Hoved dit,
Ret som en Hund til Helge.

24. Der haabe Mad og Drikke selv
Sig flytte frem paa Bord. —
Den Rise vil ei lade Liv,
Han jætter hvert et Ord.

25. Den Bonde fæner Bruden blidt,
Der han kom hjem om Qvalde:
Nu maa jeg vente, at mit Værd
Vil vore brat i Vælde.

26. Den Bondeviv til Orde tog,
I Graad hun monne briste:
Vel skilles Skrymner saa fra dig,
At du maa Livet miste.

27. Den Bonde rolig sov og blidt
Alt ubi Brudens Arme;
Mens Risen sammensanker Gulb,
Saa træt og tung af Harm.

28. Paa Søe og Land foer Skrymner om,
I Dale og paa Fjelde,

see Regnars Lv. B. 16.

25. Bruvur og Bruur, isl. brúdr o: Brud, h. l. Rone. See
Brynhildes Lv. B. 211 og Regnars Lv. B. 57 og 58.

27. Savna, isl. safna o: samle. — Trojttur, isl. threyttir o: træt.

28. Færli Fjöldl o: Fjelde, som kunne befares, bestiges; af Fær-

Han flutti Borg uj Bondans Gear
Vi Gous o Gripun ödl.

29. Han mundi honun tiil Hadlar föra,
Teå veår uj teå fifta,
Virt o Vujn o Aldanfvujn,
Alt uj Lujv kundi lista.

30. Han mundi honun tiil Hadlar föra
Braja Borg o langa,
Båaji vi Virtur o Vujngeårar,
Adla Eåvi standa.

31. Heår mundi Gölv eåv Grundun vera
Tijilstajn lum Tidna;
Teåkj takt vi Blujkkji blaaf,
Teå befa han kundi finna.

32. Heår mundi Gölv aa Grundun vera
Eåv qvujtum Marmorafajni,
Rævur eåv fajum Sidris Viji,
Veggjar eåv Fajlabajni.

33. Heår mundi Seggja Saangjir fujggjaf,
Gjordar vi Gölvi niri,
Båaji vi Blæum o Bordum aa,
O fudlar eåv Fenixfiri.

Pa o: Færfel. Han flyttebe en Borg ind i Bondens Gaard
med Guds og alle Slags Koftbarheder.

Han flytted' Borg i Bondens Gaard
Med Gods og Guld og Bælde.

29. Han ham til Hallen føre lod,
Dg gav ham for det første
Ol og Wiin og Oldenswiin,
Hvad kunde ham forlyste.

30. Han ham til Hallen føre lod
En Borg saa bred og lang,
Med Ol og Wiin og Ranker i,
Alt udaf første Rang.

31. I Grunden Gulvet dernæst var
Af Teglsteen som Linde,
Taget var af Blyet blaat,
Det bedste han kunde finde.

32. I Grunden Gulvet dernæst var
Af hviden Marmorsteen,
Taget af seie Cedertæe,
Dg Bægge af Elfenbeen.

33. Her monne Ræmpesenge sees,
Bed Gulvet gjorde være,
Med Teppe og Tapeter paa
Dg fulde af Phoenixfjære.

20. Baade med Ol. og Wiingaarde, som altid kan staae.

34. Heâr mundi Seggja Saangjir fuggjast,
Eâv Sveâna Dujni fudl,
Sujan alt vi Purpurkleâir,
O rajna rejar Gudl.
35. Heâr mundi Kjelda kurtali,
Gouvan Grip Ikeâl kadla,
Fudl vi dujrar Drekkjir ta
Vujt um Vörild adla.
36. Heâr Ikeâl Kjelda kurtali
Vujt um Vijir renna,
Heâr mundi aangjin Livandi
Tiil Sût idla Sjukdom kjenna.
37. Heâr mundi bääji Meâtur o Drekk
Flida see fram aa Boor. —
Rifin vildi aj leâta Lujv,
Han helt veâl fujni Oor.
38. Bondin kjemur út aarla Morgun,
Gleâvur foruttan Vanda,
Han seâr ajna stoura Borg
Firi fujnun Durun standa.
39. Bondin kjemur út aarla Morgun,
Seâr see aankji aa Majni;

37. At den stærke Skrymner saa noiaatig opfyldte sit Løste, og overensstemmende med det sædsvæ Dedsprog: Trâr sum

34. Her monne Kæmpesenge sees,
 Af Evandunet fult',
 Af Purpurklæder alting var,
 Og rene røden Guld.
35. En fager Kumme var og der,
 Man Goden - Grip mon kalde,
 Af kostbar Drikke var den fuld,
 Berømt i Niger alle.
36. Er fager Kumme var og der,
 Om Træer vidt den rendte,
 Her var ingen Levende,
 Som Sot og Eygdom kjendte.
37. Her baade Mad og Drikke selv
 Sig flytted' frem paa Bord. —
 Ei vilde Risen lade Liv;
 Thi holdt han vel sit Ord.
38. Harle ganger Bonden ud,
 Glad foruden Vaande,
 Og seer han denne store Borg
 For Døren sin at stande.
39. Harle ganger Bonden ud,
 Han seer sig uden Meen;

Trödlir o: troe, som Trölde; vi sige i Danstien: troe,
 som Guld.

38. Gleávur, isl. gladr o: glad; gladr utanfyri Vanda.

- Rifin trajv um hanfara Leár,
Han klouraji han inn eát Bajni.
40. Bondin stendur aa grönun Völdi,
Mestur eer han o dijur,
Tajr studdu han inn uj Borgjina,
Han kjendi aj tiil Nej.
41. Bondin hajlsaji Bruvur blujt,
Taa han koom hajm aa Qvöldi:
Teá eru Kongar tujggju idla tölv,
Minni heáva Magt o Völdi.
42. Bondin eer báaji fejin o blujur,
Mildur eáv Javnalujkji:
Teá eru Kongar tujggju idla tölv,
Minni heáva Raa o Rujkji.
43. Bondans Kona eer bygvín vi Badn,
Skruvur aa Skeárlak rej:
Ee eri tou rædd eáv Rifans Raavun,
Han trojggjar aa Bondans Dej.
44. Bondin hevur alt uj Lujv kan lista,
Báaji úti o inni. —
Trojttaft man nú Tunga mujn,
Ee skjemti aj laangur aa Sinni.

40. Mestr og digr o: stor og feeb.

41. Völdi, ísl. Völd o: Bæde, Magt.

43. Tou, ísl. thó o: bog. — Rædd, ísl. hræddr o: ræb, bange;

Den Rise griber i sit Laar
Dg fløer sig ind til Been.

40. Den Bonde staaer i grønne Gaard,
Er baade feed og rød;
De lede ham i Morgen ind,
Han kjender ei til Nød.

41. Bonden hilser Bruden blidt,
Der han kom hjem om Nvalde:
Der er vel Konger ti, ja tolv,
Har mindre Magt og Vælde.

42. Den Bonde baade glad og blid,
Er mild blandt sine Lige:
Der er vel Konger ti, ja tolv,
Har mindre Raad og Rige.

43. Den Bondeviv er riig paa Barn,
Paa Skrud og Skarlag rød:
Jeg er dog rød for Risens Raad,
Han agter vist din Død.

44. Den Bonde hartil Livets Lyst
Alt ude og alt inde.
Drættes mon nu Tungen min,
Jeg skjæmter ei meer den Einde.

heraf hræddaz ∴ ræddes, forskræffes; see Jemals Av.
B. 29. — Trojggja er vel det isl. trua ∴ troe. Han troet
eller stoler paa Bondens Død.

LOKA* THAATTUR. *)

1. **R**ifin o Bondi lajgdi Lajg,
Rifin vann o Bondin vajg.

Stevi.

Qveât Ikeâl meâr Harpan un-
dir mujna Hand,
Viil ikkji freâvur filgja meâr
aa anna Land.

2. Ee heâvi lûka Trajtin mujn,
Nû viil Ee fâa Sonin tujn.

*) Dette Qvad kan ansees som en Fortsættelse af det foregaaende, hvorvel Bersemaaliet er anderledes. Bonden har her atter ladet sig af Skrymner forlokke til at spille Skaktavl, skjøndt han vel, som forrige Gang, nøbigen vilde; men det løber ikke saa heldig af for ham, som sidste Gang; han taber sin Son, som man maa antage at have været sat paa Spil.

1. Dette Bers kunde ogsaa, overeensstemmende med adskillige i Kampeviserne, udtrykkes saaledes: De Guldterninger paa Tablebordet randt, Bonden han tabte, og Risen han vandt; see Gangerpiltten, Udv. Viser 4 Deel Pag. 122. — Omqvædet synges her af nogle anderledes og dobbelt, nemlig efter første Strophe: Rujta meâr teâ heAraa (3: Skriv mig dette

No. 2.

Kofes Sang.

1. **R**isen og Bonden legede Leeg,
Risen vandt og Bonden veeg.

Omqvæde.

Hvad skal mig Harpen under min
Haand,
Vil ei den Fregder følge mig til
andet Land.

2. Jeg har udført Treiden min,
Nu vil jeg have Sønnen din.

berpaa), og efter anden Strophe: Mujn Jomfru, tå gojme
veal tujna Eáru (o: Min Jomfru, du gjem vel din Ære).
— Fregder, isl. frægr o: rast, tapper; bruges og hos P.
Eyv 2 Part No. 40 B. 29. Han var en Konning, fregder
og bold.

2. Lúka Trajtir o: udføre et besværligt Foretagende, saasom
her, at overvinde sin Modstander i Skaktaul; af at lúka o:
ende, fuldende, og Thraut o: et vanskeligt Arbeide. Eige-
saa siges: eát leggja Trajtir um ajn, isl. leggja Thraut-
tir fyri mann o: paalægge En et farligt Arbeide. Eát vin-
na Trajtir, see Ísmals Lv. B. 23, see og Risen i Holm-
gaard B. 47. Deraf formodentlig Træde, som findes hos

-
3. Ee viil heävi Sonin fraa teär,
Uttar tû gojmar han firi meär.
 4. Bondin hajtur aa Svajnar tvaä:
Tiit bii Ouvan firi mee ingaa.
 5. Hajti aa Oovin, Eäsa Kong,
Taa man Gøjmlan gjerast long.
 6. Ee vildi mujn Oovin vera tiil,
Vita, qvusli Gøjmlan genga viil.
 7. Aarin tajr höddu holv teäla Oor,
Taa veär Oovin inn firi Boor.
 8. Höjr tû, Oovin, Ee teäli tiil tujn:
Tû lkeäl gojma Sonin mujn.
 9. Oovin four vi Svajni üt,
Bruvur o Bondi bouru Sût.
 10. Oovin bijur vaxa braat,
Agurin up aa ajnari Naat.
 11. Oovin bijur nû vera Svajn,
Midt uj Agri Axi ajt.
 12. Midt uj Agri Axi ajt,
Midt uj Axi Bigkodn ajt.
-

P. Syn 2 Part No. 42 B. 47. Christ give dem Treide; see Udvalgte Biser 2 Deel Pag. 39r, hvor dette Ord i Gloffariet neppe rigtig forklares af det isl. Tregi o: Sorg; thi Treide passer i Rimet ganske til Leide.

3. Gøjma, isl. géyma o: gjemme, fjele, skjule.
 5. Gøjmla, isl. géymla o: Gjemsel, Forvaring, Varetøgt, ogsaa Gjemmested.
-

3. Jeg vil have Sønnen fra dig,
Hvis du ei gjemmer ham for mig.
4. Bonden hedder paa Svende to:
J beder Ddin for mig indgaae.
5. Gib Ddin, Asakong var her,
At hjælpe ved din Gjemsels Færd.
6. Jeg vilde, min Ddin var villig til,
At vide, hvor Gjemslen gange vil.
7. Førstend de havde halv talet Ord,
Da var Ddin ind for Bord.
8. Hør du Ddin, jeg taler til dig:
Du skal gjemme Sønnen for mig.
9. Ddin foer med Svenden ud,
Bruden og Bonden bare Sud.
10. Ddin bød en Aget brat,
At vore op en eneste Nat.
11. Ddin bød da Svenden strax
At gjemme sig i Agrens Ar.
12. At gjemme sig i Agrens Ar,
Midt i et lidet Bygkorn strax.

-
7. Aarin, contracte for Aavur inn, isl. ádr enn 3: førstend.
9. Bruur, brúdr, Brud, h. l. Rone, saaledes flere Steber.
Sút 3: Sorg; de bare Sorg, vare bekymrede for Udsaldet
og Sønnens Skjebne.
12. Bigkodn, isl. byggkorn 3: Bygkorn, Bygtjerne. Paa
Færø dyrkes ingen anden Kornsort, end Byg.

-
13. Veer heáruj vi aanga Pujnu,
Táaji Ee kadli, koom tiil mujn.
 14. Veer heáruj vi aanga Sút,
Táaji Ee kadli, koom heár út.
 15. *Skrujmlli hevur Hjarta, hart sum Hodn,
Ribar nú Fangji fudl vi Kodn.
 16. Ribar nú Kodn uj Fangji aa seár,
O bitra Brand uj Hendi beár.
 17. O bitra Brand uj Hendi beár,
Han atlar eát høgga Svajnin heár.
 18. Taa veár Svajnin komin tiil Sút,
Bigkodn krejp úr Næva út.
 19. Taa veár Svajnin komin tiil Pujnu,
Ouvn kadlar han tiil sujn.
 20. Ouvn four vi Svajni hajm,
Bruvur o Bondi fagna tajm.
 21. Heár eer hiin ungi Alfi tujn,
Nú eer uppi Gojmlla mujn.
 22. Bondin hjatur aa Svajnar tvaa:
Tiit bii Höner firi mee ingaa.
-

17. Atla, isl. ætla o: tænke, mene. See Risen fra Betraberger S. 61.
21. Alfi, isl. Arfi o: Arving. Uppi o: oppe h. l. forbi. Nu er min Treide forbi, siger Dbin; nu er min Forretning med at gjemme din Søn for Skrymner vel tilendebragt.
22. Höner skal formodentlig være Hæner eller Hødur, een af Aferne; nogle synges Høgnar, som er en Fordreielse. I Volsungasaga forekommer Hæner just i Forbindelse med Dbin og

13. Vær deri saa listelig,
Naar jeg kalder, kom til mig.
14. Vær deri foruden Gud,
Naar jeg kalder, da kom ud.
15. Skrymmer har Hjerte, haardt som Horn,
Han griber nu Favnen fuld af Korn.
16. Han griber nu Korn i Favnen der,
Dg skarpe Sværd i Hænde bær.
17. Dg skarpe Sværd i Hænde bær,
Han agter at hugge Svenden der.
18. Da var Svenden kommen i Gud,
Bygkornet krøb af Næven ud.
19. Da var Svenden i Pine stød,
Ddin kalder han til sig ned.
20. Ddin foer med Svenden hjem;
Bruden og Bonden favne dem.
21. Her er hiin unge Arving din,
Nu er oppe Gjemslen min.
22. Bonden hedder paa Svende to:
Beder Hæner for mig indgaae.

Loke; see Prof. M u l l e r s Sagabibl. 2 Deel Pag. 54, hvor det hedder: „Dreidmar havde trende Sønner: Fosner, Ottur og Reigin. Ottur kunde forvandle sig til en Ddber og i den Skikkelse pleiede han at fange Fisk i Andvers Fos i Rabolauget. Der sad han just med en Lar, da Ddin, Loke og Hæner kom gaaende; Loke tog en Steen og slog ham ihjel.“

-
23. Ee vildi mujn Höner vera tiil,
Vita, qvusfi Gojmlan genga viil.
24. Aarin tajr höddu holv teála Oor,
Taa veâr Höner inn firí Boor.
25. Höjr tû, Höner, Ee teáli tiil'tujn:
Tû lkeâl gojma Sonin mujn.
26. Höner four vi Svajni út,
Bruvar o Bondi bouru Sût.
27. Höner gengur aa grönari Grund,
Sveânir lfej tajr fluvu um Sund.
28. Firi Eftan fluvu Sveânir tvajr,
Niur kjaa Höner settuft tajr.
29. Höner bijur nú vera Svajn,
Midt uj Knokkji Fjevur ajn.
30. Veer heâruj vi aanga Pujnu,
Tâaji Ee kadli, koom tiil mujn.
31. Veer heâruj vi aanga Sût,
Tâaji Ee kadli, koom heâr út.
32. Skrujmlli lejpur aa grönari Grund,
Sveânir lfej tajr fluvu um Sund.
-

27. I det Færøiske nævnes her syv Swaner, og i følgende Bets nævnes to; jeg har for Rimets og Overensstemmelsens Skyld ladet dem være tre paa begge Steder.
29. Knokkji isl. Hnacki o: Nakke. Fjevur og Fjövur, isl. Ådr eller Fjödur o: Sjar.

-
23. Jeg vilde min Hæner var villig til,
 At vide, hvor Gjemsken gange vil.
24. Førend de havde halv talet Død,
 Da var Hæner ind for Bord.
25. Hør du, Hæner, jeg taler til dig,
 Du skal gjemme Sønnen for mig.
26. Hæner foer med Svenden ud,
 Bruden og Bonden bare Sud.
27. Hæner ganger paa grønne Grund,
 Svaner tre fløi over Sund.
28. Om Sundet fløi de Svaner tre,
 Med hos Hæner satte sig de.
29. Hæner byder nu Svenden være,
 Midt i Svanens Nakkesjære.
30. Vær deri saa listelig,
 Naar jeg kalder kom til mig.
31. Vær deri foruden Sud,
 Naar jeg kalder, da kom ud.
32. Skrymner løber paa grønne Grund,
 Svaner tre fløi over Sund.

30. Vær deri med ingen Pine. Listelig, som er brugt i Over-
 sættelsen, betyder i de gamle Kampeviser: kunstigen, behan-
 digen.

-
33. Rifin fedl aa fujnari Kneá,
Tan fremsta Sveáinín fek han eáv tajm.
34. Tan fremsta Sveáinín han eávbjaj,
Hollin niur uj Herar flajt.
35. Taa veár Svajnin komin tiil Sút,
Fjerin smaj úr Kjafti út.
36. Taa veár Svajnin komin tiil Pujnu,
Höner kadlaji han tiil fujn.
37. Höner four vi Svajni hajm,
Bruvur o Bondi fagna tajm.
38. Heár eer hiin ungji Alfi tujn,
Nú eer uppi Gojmfla mujn.
39. Bondin hajtur aa Svajnar tvaa:
Tiit bii Lokkji firi mee ingaa.
40. Ee vildi, mujn Lokkji vera tiil,
Vita, qvusfi Gojmflan genga viil.
41. Aarin tajr höddu holv teála Oor,
Taa veár Lokkji inn firi Boor.
42. Tú vajt aankji eáv mujnari Nej,
Skrujmflí atlar mujn Sonar Dej.
43. Höjr tú, Lokkji, Ee teáli tiil tujn:
Tú lkeál gojma Sonin muju.
44. Gojm han veál, so sum tú kan,
Leát ikkji Skrujmflí fáa han.

34. Herar, ísl: herdar o: Stuldre.

-
33. Nisen snublede, faldt paa Knæ,
Fremmerste Svane kneb han af de.
34. Fremmerste Svane kneb han af de,
Veed Halsen af ved Herderne.
35. Da var Evenden kommen i Sud,
Fjæren smutted' af Kjæften ud.
36. Da var Evenden i Pine stad,
Hæner kalder ham til sig ned.
37. Hæner foer med Evenden hjem,
Bruden og Bonden favne dem.
38. Her er hiin unge Arving din,
Nu er oppe Gjemslen min.
39. Bonden hedder paa Evende to:
I bade Loke for mig indgaae.
40. Jeg vilde, min Loke var villig til,
At vide, hvor Gjemslen gange vil.
41. Forend de havde halv talet Ord,
Da var Loke ind for Bord.
42. Du veed slet intet af al min Nød,
Den Skrymner volder min Søn hans Død.
43. Hor du, Loke, jeg talet til dig,
Du skal gjemme Sønnen for mig.
44. Gjem ham vel, saa vel du kan,
Lad ikke Skrymner fange ham.

35. Kjaftur, isl. Kiastr o: Kjaft. Smaj ut er vel af det isl,
at smogia fór hurt o: snigs sig bert.

-
45. Skeál Ee gojma Sonin tujn,
Taa manstú lúka Trajtir mujn.
46. Tú skeál leáti Nefsti gjera,
Meni Ee man burtur vera.
47. Vujan Gluggan skjer tú aa,
Jadnkjelvi tú leg heár kjaa.
48. Lokkji four vi Svajni út,
Bruvur o Bondi bouru Sút.
49. Lokkji gengur ettir Sandi,
Sum Skútan flejt for Landi.
50. Lokkji röör nú aa igfta Klak,
So eer uj fodnun Fröji sagt.
51. Lokkji hevur aj flajri Oor,
Ongil o Stajn han varpar for Boor.
52. Ongil o Stajn vi Grunni vou,
Snarlia higgjin han Flundru drou.
-

47. Glugga, isl. gluggi og gluggr o: et Bindue, et Hul, en Slugge. Baadehusene (Røsterne), som ere anbragte noget oppe paa Land, eller paa Klipper, hvor Bølgerne ei formædes at skulle naae til, have gemeentlig en Slugge eller Aabning i den Ende, som vender ind ad mod Landet, for at en Mand kan, hvis Brændingen bliver stærk, krybe derind og binde Baadene fast, saa at de ei skulle flyde bort, hvilket dog undertiden ved meget overhaands Veir kan indtræffe. At Bonden havde Slugge paa Røstet, var derfor ei usædvanligt; men den i Sluggen hængende Jernkøble var noget nyt. Biid (isl. vidr) maatte Sluggen være, hvis Risen skulle prøve paa at komme derigjennem. Jadnkjelvi, isl. Járnkefli o: en tyk Jernstang eller Rølle.

45. Skal jeg gjemme Sennen din,
Da maa du udføre Treiden min.
46. Et Baadehuus du lade staae,
Imens jeg borte være maa.
47. En Glugge viid du gjør derpaa,
Jernkøyle deri hænge maa.
48. Loke foer med Evenden ud,
Bruden og Bonden bare Sub.
49. Loke ganger ned til Strand,
Hvor lette Snekke sled for Land.
50. Loke roer til yderste Klak,
Saa er i gamle Dvæde sagt.
51. Loke taler ei mange Ord,
Angel og Steen han kasted over Bord.
52. Angel og Steen til Grunden sank,
Saa drog han Flyndre paa Fiskebank.

49. Skúta, isl. Skúta : Skude, Jolle.

50. Igsta Klak : den yderste, længstbortliggende Fiskebank. Klak : Fiskemeed ; maaskee af det isl. Klak : Fugleskrig, fordi Søefuglene flyve og skrig idelig, især over saadanne mindre dybe Steber paa Havet. — Igstur : yderst ; isl. ystur, Superlativ af út, ud. — Fodn, isl. forn : gammel. — Fröji, isl. Frædi : Videnskab, Digt ; see Nornegefts Dv. B. 1.

51. Ongil, isl. aungull : Angel, Fiskekrog. Ved Fiskekrogen hænger et stort Bynlod, undertiden bruges og Stene. Varpa, isl. varpa : kaste.

52. Vou, isl. vög af vega (førsiff veja) : veie, bræbe, svinge. Higgjin af det isl. hygginn : klog, forsigtig, behændig ; ligesom Brynh. Dv. B. 84.

-
53. Drevur han ajna, o drevur han tvaa,
Tan tria hoon veâr svert aa Ijaa.
54. Lokkji bijur nú vera Svajn,
Midt uj Rognakodni ajt.
55. Veer heâruj vi aanga Pujna,
Tâaji Ee kadli, koom tiil mujn,
56. Veer heâruj vi aanga Sút,
Tâaji Ee kadli, koom heâr út.
57. Lokkji röör nú attur tiil Land,
Rifin staar for honun aa Sand.
58. Rifin meâlti so Orun braat:
Lokkji, qveâr hevur tú veri uj Naat?
59. Lujtla man Ee heáva Rou,
Flakka o feâra um adlan Sjou.
60. Rifin oman sujn Jadnnakka Ijujtur,
Lokkji roupar eât han brujtur.
61. Lokkji teálar so firi seâr:
Rifin, leât mee filgja teâr.
62. Rifin touk seâr Stujri uj Hand,
Lokkji röör nú út fraa Land.

54. Rognur, isl. Hrogn ∴ Fisterogn.

59. Rou, isl. Ró ∴ Roe, Hvile; kan og betyde Glæde; f. *Er. Peder Gyvs Kampeviser 2 Part No. 3 B. 19.* Saa brukke de deres Bryllup med Glæde og megen Roe; ligesaa Udvalgte Viser 3 D. Pag. 108. Min Herre vil mig i Leeding sende, fra Eder, min høieste Roe. Deraf det endnu i Jylland brugelige: Roe somt eller Roesomt ∴ moersomt, fornøieligt.

53. Drog han een, og drog han to,
Den tredje hun var svar at faae.
54. Loke byder den Evend tilforn,
At gjemme sig i et Rognkorn.
55. Vær deri saa listelig,
Naar jeg kalder, kom til mig.
56. Vær deri foruden Eub,
Naar jeg kalder, da kom ud.
57. Loke roer nu atter til Land,
Risen staaer for ham paa Sand.
58. Risen mæled' de Ord saa brat,
Hvor har du, Loke, været i Nat?
59. Kun liden Roe jeg nyde kan,
Maage flakke om paa Søe og Land.
60. Risen ned sin Jernnakke skyder;
Loke raaber: Hvor Søen bryder!
61. Loke taler saa for sig:
Rise, lad mig følge dig.
62. Risen tog sig Styret i Hqand,
Loke begynder at roe fra Land.

-
60. Jarnnakka ∴ Jernbaad. Nakka skal vel betyde Jettens
Baad; Ordet har nogen Lighed med det franske nacelle, en
Baad. — Sjujtur, isl. skytr af skióta ∴ skyder frem. —
Brujtur, isl. brytr af brióta ∴ bryde; s. Ex. Hér brytr ∴
∴ Her er der stærk Brænding.
62. Stujri, isl. Styri ∴ Roeret paa et Skib.

-
63. Lokkji röör vi langa Laj,
Ikkji viil Jadnnakkjin genga úr Steá.
64. Lokkji svör vi fujna Trú,
Ee kan betur eát ftujra inn tú,
65. Rifin sek tiil Aarur eát rou,
Jadnnakkjin flejt um adlan Sjou.
66. Rifin röör vi laangan Favn,
Naftum Lokka attur um Stavn.
67. Rifin röör nú aa igsta Klak,
So eer uj fodnun Fröji lagt.
68. Rifin hevur aj flajra Oor,
Ongil o Stajn han varpar for Boor.
69. Ongil o Stajnur vi Grunni vevur,
Snarlia higgjin han Flundru drevur.
70. Drevur han ajna, o drevur han tvaá,
Tan tria hoon veár fvert eát fjaá.
71. Lokkji svör aa fujnari List:
Rifin, gjev meár henda Fisk.
72. Rifin sveárají o feji: Naj;
Naj, mujn Lokkji, tú feárt han aj.
73. Han setti tan Fisk midlun Knujggjar aa feár,
Taldi qvört Kodn uj Rogni veár.
74. Taldi qvört Kodn, uj Rogni veár,
Han atlaji eát fanga Svajnin heár.

65. Sek er vel det isl. Söck o: sank, jydfe sat; h. l. satte sig, af
fökhva, fynth.

-
63. Loke roer med god Beskeed,
Jernnakken vil slet ikke afsted.
64. Loke da svarede, rask i Hu:
Bedre jeg styre kan end du.
65. Risen stædes til Aarer at roe,
Jernnakken paa Eeen snart flyde maa.
66. Risen roer med sit lange Favn,
Da ryster Loke agter om Etavn.
67. Risen roer til yderste Klakt,
Saa er i gamle Dvæde sagt.
68. Risen taler ei mange Ord,
Angel og Steen han kaster over Bord.
69. Angel og Steen til Grundten sank,
Saa drog han Flyndre paa Fiskebank.
70. Droge han een, og drog han to,
Den tredde, hun var svær at faae.
71. Loke taler saa listelig:
Rise, den Fiske du maa give mig.
72. Risen svared' og sagde: Nei,
Saamænd, min Loke, du faaer den ei.
73. Han satte den Fiske imellem Knæe,
Talte hver Korn i Kognene.
74. Talte hver Kognkorn, som var der,
Han agter at fange Evenden her.

-
75. Taa veâr Svajnin komin tiil Sût,
Kodni krejp úr Næva út.
76. Taa veâr Svajnin komin tiil Pujnu,
Lokki kadlar han tiil Sujn.
77. Sedist niur firiattan mee,
Leât ikki Rifin sujgja tee.
78. Tú manst leypa so lattur aa Land,
Ikkji merka Spor uj Sand.
79. Rifin röör nú attur tiil Land,
Bajnt ujmouti qvujtan Sand.
80. Rifin röör tiil Landi taa,
Lokki snûir Jadnnakka fraa.
81. Rifin sjújtur Atturstavni aa Sand,
Svajnurin leypur so lattur aa Land.
82. Rifin feârt see up aa Land,
Svajnin stendur firi honun aa Sand.
83. Svajnin leyp so lattur aa Land,
Ikkji merkti Spor uj Sand.
84. Rifin leyp so tungur aa Land,
Up tiil Knujggjar niur uj Sand.
85. Svajnin leyp, sum han kundi best,
Leyp ujjögnum Feâirs Nest.

77. Firiattan, baggeð, af ðet ísl. fyrir og aftan ð: baggeð.
78. Leypa, ísl. hlaupa ð: lobe. Lattur, ísl. léttir ð: let.

-
75. Da var Evenden kommen i Eud,
Rognkornet krøb af Næven ud.
76. Da var Evenden i Pine stæd,
Loke kalder ham til sig ned.
77. Sæt dig ned her agter for mig,
Lad ei Risen faae Die paa dig.
78. Du maa løbe saa let paa Land,
At der ei mærkes Spor i Sand.
79. Risen roer sig nu til Land,
Lige mod den hvide Sand.
80. Risen roer til Landet da,
Loke snoer Jernnakken fra.
81. Risen skyder Bagstavn mod Strand,
Evenden springer saa let paa Land.
82. Risen seer sig op paa Land,
Evenden staaer for ham paa Sand.
83. Evenden løb saa let paa Land,
Der mærkedes ikke Spor i Sand.
84. Risen løb saa tung paa Land,
Lige til Knæet han sank i Sand.
85. Den Svend, han løb, som han kunde bedst,
Han foer igjennem sin Faders Nest.
-

81. Atturstavni, isl. Aftrstafn ∴ Bagstavn.

82. Firi konun, isl. fyrir hönum ∴ for ham.

-
86. Han leyp uggjögnum Feáirs Nest,
Rifin ettur vi fuldgod Trest.
87. Rifin stou uj Glugga fastur,
Jadnkjelvi uj Heifi braft.
88. Lokkji veâr taa ikkji fajn,
Kjou eâv Rifin teâ ajna Bajn.
89. Rifin heldur eât tuj Geâman,
Saari gröddi snart tiilfeâman.
90. Lokkji veâr taa ikkji fajn,
Kjou eâv Rifin teâ anna Bajn.
91. Kjou eâv honun teâ anna Bajn,
Kastaji midlun Stok o Stajn.
92. Svajnin higgur aa vi Geâman,
Qvusfi Rifin leyp bääji fundur o feâman.
93. Lokkji four vi Sväjni hajm,
Bruvur o Bondi fagna tajm.
94. Heer eer hiin ungji Alfi tujn,
Nú eer uppi Gojmflan mujn.
95. Nú eer uppi Gojmflan mujn,
Ee heâvi lûka Trajtin tujn.
96. Ee heâvi halda Trû firi vist,
Nú hevur Rifin Lujvi mist.

86. Fuldgod, maaffee af det isl. fullgér o: fuldkommen; bruges
og i P. Svys Kampviser i P. No. 15, B. 34 og 41, Nye
Udg. i D. Dag. 61 og 62. Saa listeb' han ad Kongens Gaard
udi saa fuldgod Mag.

92. Higgja aa, isl. hyggja at o: see paa, lægge Mærke til, gi-

86. Han foer igjennem sin Faders Nost,
Dy Nisen efter med fuldgod Trost.
87. Den Nise stob udi Sluggen fast,
For Jernkøvlen hans Pande brast.
88. Loke var ei til det seen,
Hug af Nisen det ene Been.
89. Nisen holder det for Gammen,
Eaaret groebe snart tilsammen.
90. Loke var ei til det seen,
Hug af ham det andet Been.
91. Hug af ham det andet Been,
Kastet' mellem Etok og Steen.
92. Evenden seer dertil med Gammen,
Hvor Nisen sank baade sonder og sammen.
93. Loke foer med Evenden hjem,
Bruden og Bonden favne dem.
94. Her er hiin unge Arving din,
Nu er oppe Gjemslen min.
95. Nu er oppe Gjemslen min,
Jeg har udført Treiden din.
96. Jeg har holdt min Troe for vist,
Nu har Nisen Livet mist.

ve Ngt paa; see Brynhildes Lv. B. 82, Aldrias Lv. B. 17
og 18. Geaman, isl. Gaman o: Gammen, Stjemt, Spog
Loier; paa engelsk game.

96. Firi vist, isl. firi vist o: ganske vist.

SANTA JAAKUP. *)

1. **S**anta Jaakup tekur uj vor Harras Hand,
Stevi: Vi Lii man han draga,
Lovi meâr eât christna Garfia Land,
Stevi: Vi Eâru sigla tajr,
Teâ glimur ivur adlan Skogvin.
2. Qvusli lkeâlt tû teâ christna fâa,
Tû hevrur aankji Skjip eât sigla aa?

*) Denne Bise bærer tydelig Præg af Catholicismen. St. Jacob, som her besynges, er vist nok St. Jacob af Compostella; thi denne Skytshelgen kan ikke have været Nordboerne ubekjendt, da de ofte gjorde Balsfarter til Compostella; de kaldte og Gallicien i Spanien St. Jacobs Land. Tegnst. Skand. Litter. Selskabs. Skr. for 1814 Pag. 90.

1. Lii, isl. Lid 3: Hjelp, Hjelpetropper, Krigsfolk; ligesom Høgn. Nv. B. 153 og Dvorf. Nv. B. 38 o. fl. St. — Jeg lover (3: tiltroer) mig at christne Garfialand. Det personelle Pronomen udelades undertiden, see f. Ex. Dvorf. Nv. B. 30, og er skjult i Verbet's Flexions Endelse. Lovi kunde og efter Udtalen skrives Lovije 3: Lovi Ee. — Garfialand, som St. Jacob christnede, maa være en Egn af Spanien, formentlig Gallicien, hvor Staden Compostella lig-

No. 3.

St. Jacobs Bise.

- I. **S**anct Jacob tog i vor Herres Haand,
Omquæde: Med Følge mon han fare:
Jeg agter at christne Garfia-Land.
Omquæde: Med Wre seile de,
Det glimrer over alle Skove.
2. Hvordan vil du det christnet faae,
Du haver ei Skib at seile paa?

ger, i hvis Cathedralkirke Spaniens Patron St. Jacob den yngre foregives at være begravet. Man har en tydsk Almuehistorie af Musæus om Rolands Kæmper, Andiol, Amarin og Sarron, hvilke paa deres æventyrlige Reiser engang kom til Astorga, hvor Kong Garfias af Suprarbien residerede, efterat han havde forælet sig med Princesse Urraca af Arragonien; jøvnf. Musæus Die deutsche Volksmärchen 1 B. Pag. 218. Man seer heraf, at Garfialand, som Bisen omtaler, ikke er valgt paa Slump, men at Sagnet om Garfialand og Kong Garfias, som har boet i Spanien, der forðum kaldtes af Nordboerne St. Jacobs Land, har, hvilket er mærkeligt nok, været udbredt, ikke alene paa Færge, men og i Lydskland.

-
3. Störri eer nú Milkundhajt tujn,
Tú kanst Ikeápa Skjipun mujn.
 4. Tú gak teár oman til Sjouar Strand,
Heár stendur ajn lujtil Stajn firi Land.
 5. Santa Jaakup tekur seár Bouk uj Hand,
So gengur han niur tiil Sjouar Strand.
 6. Santa Jaakup risir Kros ivur Stajn,
Stajnurin út fraa Landi drajv.
 7. Stajnurin touk eát genga
Ut firi Garfia Tenga.
 8. Stajnurin touk eát luja,
Fim Hundra Mujlar eát Ikruja.
 9. Inn kjemur lujtil Imaa Draangur, o fiur fraa,
Heár kjemur ajn Stajnur, o Meávur situr aa.
 10. Inn koma Qvinnur, heáva tváa see rajn:
Heár kjemur ajn Meávur, han situr aa Stajn.
 11. Garfia Kongur tekur seár Öx uj Hand,
So gengur han niur tiil Sjouar Strand.
 12. Höjr tú, santa Jaakup, Ee teáli tiil tujn:
Qveát viil tú aa Landi hiar tiil mujn?
-

6. Rísta, ísl. rísta ɔ: Rjære, indRjære Runer; bernæst Rrise, tegne. — Kros ísl. Krofs ɔ: Kors. — Stenen ud fra Landet drey.
7. Tenga, ísl. Tángi ɔ: Tange, Landtunge. Stenen begyndte at gaae ud for Garfia-Tange.
10. Tváa, ísl. thvo, at toe, vasse.
11. Öx, ísl. Öx, en Ox.

3. Din Miskundhed den er saa stor,
At skabe Skib du vel formaaer.
4. Gik du dig ned til Havets Strand,
Der ligger en liden Steen for Land.
5. Sanct Jacob tager sin Bog i Haand,
Saa ganger han ned til Havets Strand.
6. Sanct Jacob rister Kors over Steen,
Den til at flyde ei var seen.
7. Den Steen blev ved at flyde paa Vand,
Indtil den naaede Garfia Land.
8. Den Steen saa underligen gleeed,
Femhundred' Mile snart den streeed.
9. Ind kommer Emaadrenge, og siger saa:
Der kommer en Steen, og en Mand sidder paa.
10. Ind kom Qvinder, vaskede reen:
Der kommer en Mand, og han sidder paa Steen.
11. Garfia Konning tog Dre i Haand,
Saa ganger han ned til Havets Strand.
12. Her du, Sanct Jacob, jeg taler til dig:
Hvad vil du i Landet her hos mig?

12. Pron. possessivum Mujn, Tujn, Sujn o: Min, Din, Sin, bruges ofte, ligesom i Islandsk, for Accus. af Pron. personale, Mee, Tee, See o: Mig, Dig, Sig. Hann tok hann til sin, han tog ham til sig; ligesaa i Danske Kampviser; see udv. Viser i D. Pag. 299. Han byder Dannerkongen hjem til sig. See og Ismalt Dv. B. 60 og Brynh. Dv. B. 129.

-
13. Teá viil Ee aa Landi hiar tiil tujn,
Eát mujn Skeâpari eer meâtari inn tujn.
14. Qveât, eer tujn Skeâpari meâtari inn mujn?
Mujn drekkur, qvön Deá Mjö o Vujn.
15. Teá eer mujn Skeâpari meâtari inn tujn,
Mujn kann venda Vatn tiil Vujn.
16. Mujn kann venda Mold tiil Brej,
Kann gjeva tajmun Lujv, sum aavur eru dej.
17. Fåaji Ee attur Sonin mujn,
So fkeâl Ee trygva aa Skeâpara tujn.
18. Fåaji Ee han attur vi Hold o Haar,
Sum han four firi fimtan Aar.
19. Fåaji han attur vi Hejk o Hund,
Sum han four firi Sjouars Grund.
20. Fåaji han attur vi Hold o Haar,
Sum han heji ikkji kjent lujt Beánasaar.
21. Santa Jaakup niur uj Boukina saa:
Han eer ikkji gouur attur eát fâa.
22. Tåaji han heji steái ajna lujtla Stund,
Taa meánaji han Mann fraa Vujtinis Grund.
-

13. Meâtari, comparativ af det isl. mætr o: fortrinlig, eller máttugr o: mægtig.
18. Hold, isl. hold o: Njød. Man siger endnu i Sylland: Han har et godt Huld o: Fyldighed, Fedme, det franske embonpoint.
19. Det Udtryk H og o g H u n d forekommer ikke sjeldn i de danske Kampeviser, s. Ex. 1ste Part No. XI. S. 12. Det var ingen Hammer hiin graa, og hannem ffinde Guld paa

-
13. Derfor er jeg seilet paa Stenen min,
At sige, min Skaber er bedre end din.
14. Hvad, er din Skaber bedre end min?
Min drikker hver Dag Mjød og Biin.
15. Da er min Skaber bedre end din,
Min kan vende Vand til Biin.
16. Min kan vende Muld til Brød,
Kan give dem Liv, som har været død.
17. Hvis du opvækker mig Sønnen min,
Da skal jeg troe paa Skaberen din.
18. Saaer jeg ham atter med Huld og Haar,
Som han forsvandt for femten Aar.
19. Saaer jeg ham atter med Høg og Hund,
Som han forsvandt i Havets Grund.
20. Saaer jeg ham atter med Huld og Haar,
Som han ei kjendte sit Banesaar.
21. Sanct Jacob ned udi Bogen saae:
Han er ei god tilbage at faae.
22. Sanct Jacob stander en liben Stund,
Saa maner han ham fra Jordens Grund.
-

Bryste; Og, der kunde hverken Høg eller Hund følge den Svend til Heste. Ligesaa i Bilkinsaga: Kong Thidrek reed altid med Høg og Hund; jevns. Müllers Sagabibl. 2 D. Pag. 278. Udtrykket tyder ventelig hen paa Jagten, og vil vel her sige, at Sønnen er omkommen paa et Jagtpartie, da han havde Høg og Hund med, og styrtede ned af en Præcipice i Havet. — Hejk, isi, haukr o: eh Høg.

-
23. Nú hefur tú fingji han attur vi Hold o Haar,
Sum han four firi fimtan Aar.
24. Nú hefur tú fingji han attur vi Hejk o Hund,
Sum han four firi Sjouars Grund.
25. Nú hefur tú fingji han attur vi Hold o Haar,
Sum han heji ikkji kjent sujt Beánafaar.
26. Höjr tú, seáli Sonur mujn,
Qveát eer Tujt uj Ferun tujn?
27. Teå eer Tujt uj Örun Hajm,
Aangjin kjennur aj annans Majn.
28. Teå eer tan Konan, sum Bödnini hefur heåta,
Hoon kjemur ikkji eåv Orma - Geåta.
29. Teå eer tan Konan, sum Bödnini hefur mirt,
Hoon gengur seår alt Tuj vi Ajtur Svöri gjirt.
30. Teå eer tej Kjepmenninir rujku,
Tajr skruja uj Orma - Lujkji.
31. Teå eer tej Sujflummenninir höru,
Tajr skruja uj Orma - Görun.
32. O teå eer Foutin vi sujn braja Hat,
Han fitur uj Helviti, o krevur Skat.

22. Meåna, isl. mana o: udfordre, udæste, mane. — Vuhti, isl. Viti o: Straf, h. l. Straffsted, Helvede.

26. Tujt o: Nyt, Tidende; isl. Tidr, tid, tídt o: hyppig, hastig. Hvad segir thú tídt? Hvad Nyt veed du at fortælle?

30. Dette og de 2 følgende Vers indeholde uden Tvivl sarkastiske Udfald eller satiriske Snært til de Kjøbmænd, Sjøselmand og Landfogder, som i de catholske Tider mucligen have plaget Almuen, eller ikke viist den catholske Geistlighed Under-

23. Nu har du ham atter med Huld og Haar,
Som han forsvandt for femten Aar.
24. Nu har du ham atter med Hæg og Hund,
Som han forsvandt i Havets Grund.
25. Nu har du ham atter med Huld og Haar,
Som han ei kjendte sit Banesaar.
26. Hør, min Søn, saa faver og fiin,
Hvad Nyt har du fra Fælden din?
27. Det Nyt er i hint andet Hjem,
Den ene kjender ei Andens Meen.
28. Den Kone, som hader sit eget Noer,
Hun kommer ei ud af Dremegaard.
29. Den Kone, som myrder sit Barn saa Fjær,
Gaaer stedse omgyrtet med Eddersværd.
30. De Kjøbmænd, som Riigdom opdrynge her,
Hist strige i Drem- Lignelser.
31. De Syffelmænd, som ere saa haard',
De strige hiffet i Dremegaard.
32. Og Fogden selv med sin brede Hat,
Han sidder i Helved' og kræver Skat.

danighed nok. Visen er sagtens forfattet af en Munk. —
Kjæpmenninir, isl. Kaupmennirnir med den bestemte Ar-
tikel, Kjøbmændene.

31. Suiflumenninir, af det isl. Suiiflumadr, Syffelmannd, af Sui-
fla, et District.
32. Foutin, isl. fœgeti ∴ Fogden. — Helviti, isl. Helviti ∴
Helvede, af Hel, Døden, Dødens Gudinde, og Viti ∴ For-
seelse, Brøde, Straf.

-
33. Nû heâvi Ee attur fingji Sonin mujn,
Tuj viil Ee trygva aa Skeâpari tujn.
34. Teâ gjördi Santa Jaakup, meni han veâr heâr,
Han christnaji Garfia Konnung, o alt heâr veâr.
-

-
33. Nu har jeg atter faaet Sønnen min,
Thi vil jeg troe paa Skaberens din.
34. Det gjorde Sanct Jacob, mens han var der,
Han christnede Kongen og al hans Hær.
-

No. 4

SANTA GJÖRTRYGV. *)

1. **S**anta Gjörtrygv veår tan fagrafta Moig,
Sum fõt veår uj Kong Karlamagnusfa Oig.
Stevi: Hajlia Jomfrygv,
Santa Gjörtrygv!
Hennara goui Guffeåir doji,
Han geåv henni Borgjir o Oigjir.
2. Taa koom tan Hajdni Grajvi,
Han vildi henni tej Landani majna.
3. Santa Gjörtrygv tekur seår Bouk uj Hand,
So gengur hoon aa Kirkju-Geår.
4. Santa Gjörtrygv hoon baaði leås o feng,
Inntiil hoon fek tan de ja Mann aa Geng.
5. Sta. Gjörtrygv hoon gjörði seår so stour ajn Oumeåk,
Hoon touk sujn Guffeåir aa sujt Beåk.

*) Denne lille Bise lader jeg løbe med de andre, da den, ligesom den foregaaende, tydeligen forskriver sig fra de catholske Tider, og altsaa er ældgammel. Jeg veed ellers ikke, om der skulde gives nogen Legende om St. Gjertrud, der kom overeens med denne Bises Indhold.

St. Gjertruds Bise.

1. Sanct Gjertrud var den saagreste Moe,
Som fød var paa Kong Karlemagnus De.
Omqaede: Hellige Jomfrue,
Sancta Gjertrud!
Hendes gode Gudfader boer,
Han gav hende Vorger og Der.
2. Da kom den hedenske Grevemand,
Formeente hende det stjenkte Land.
3. Sanct Gjertrud tager sig Bogaen stor,
Eaa ganger hun ud paa Kirkegaard.
4. Sanct Gjertrud baade læste og sang,
Indtil hun fik den Døde paa Gang.
5. Sanct Gjertrud gjorde sig stor Umag,
Hun tog sin Gudfader paa si Bag.

-
2. Majna, isl. meina \circ : hindre, forvæne.
4. Indtil hun fik den døde Mand manet frem af Graven, og paa Glib.
5. Beak, isl. bak \circ : Ryg, Bag, ogsaa Hesteryg, engelsk hack, horseback.

-
6. Tan Deji inn um Didnar faa,
Adlir tajr Livandu qvukku taa fraa.
 7. Heâr lûpu burtur, qvör sum kann:
Skam fáaji tû firi henda Mann.
 8. Santa Gjörtrygv gjörði seâr majri Oumeák,
Hoon beâr sujn Guffeâir attur uj Greâv.
 9. Qveât viil tû, Santa Gjörtrygv, gjeva firi teá,
Ee teákji tee ikkji livandi uj Grövuna vi mee.
 10. Frujggja Deâs Fafta viil Ee teâr gjeva,
O Sunnu-Deâs Leftur, so lajngji Ee man liva.
 11. So skeddi aankji majri taa,
Uttan hoon begrou sujn Guffeâir attur sum han laa.

-
6. Qvukku, imperf. af bet isl. qvika ∴ bevage sig; af qvikr ∴ levende, við.
 10. Sunnu-Deá, isl. Sunnudagr, Solens Dag, dies solis ∴ Söndag, af Sunna, Soel. Sigelebes Mánadagr, Maanens Dag, dies lunæ, Mandag, af Máni, Maane. Tirsdag, Tyrsdag. Onsdag, Odins Dag. Torsdag, Thors Dag. Fre-
-

-
6. Den Døde ind ad Døren feeg,
Alle de Levende bort sig sneeg.
 7. Løbe da bort, som løbe kan:
Skam faae du for saadan Mand.
 8. Sanct Gjertrud gjorde sig mere Umag,
Hun bar den Døde atter tilbag'.
 9. Hvad vil du, Sanct Gjertrud, nu give mig,
At jeg i Graven ei tager dig?
 10. Jeg Fredags Faste dig vil tilstaae,
Dg Søndags Læsning, om jeg leve maa.
 11. Saa intet mere sig begav;
Den Døde kom atter i sin Grav.

dag, Freyas eller, efter det Færøiske, Friggas Dag. Løvedag, isl. Laugardagr, af Laugar, Bade, varme Bade, eller Lauga, at vasse; altsaa egentlig Vasse-dag; thi paa den Dag badede de Gamle sig; og endnu, siger Bjørn Haldorsen i hans islandske Lexicon, vasses og bades Børn paa den Dag, adhuc infantibus eo die lavantur. — Lektur, isl. Lestr o: Læsning.

TORKJILS RUJMA.

1. **T**orkjil ajur feár Dötur tveár,
Stevi: Eát danfa;
Laangji aa Modni sova teár.
Stevi: Veâl eer meár Anfa &c.
2. Teár sova feár so laangji,
Tiil Soul skujn aa tajrra Saangjir.
3. Teár sova feár so laangji aa Deá,
Tiil Soul skujn aa tajrra Saangjir Steft.
4. Torkjil gengur tiil Búar,
Han vekjir up Dötur prúar.
5. Stat up, Keátrun, Döttir mujn,
Kirkju - Meávurin bujar tujn.
6. Keátrun fest aa Saangjir,
Hoon kleájist veâl o laangji.

1. Denne Bise finder jeg ikke omtalt hos Svabo, Schrøter eller Henge. Omqvædet er her ligesom ved Aslaugs Qvad; see foran.

Torkilds Riim eller St. Catharinæ Bise.

1. **T**orkild eier sig Døttre to,
Omqvæde: Ut d a n d s e.
Om Morgenen sove de med Roe.
Omqvæde: Vel er mig Andse te.
2. Dg sove sig saa længe de,
Til Solen skjan paa Sengene.
3. Dg sove sig i Mag og Fred,
Til Solen skjan paa Sengsted.
4. Torkild ganger til Tomfruebuur,
Dpvækker de Prude af deres Luur.
5. Etat op, Katrine, min Datter riig,
Kirkemanden bier paa dig.
6. Katrine reiser sig skyndelig,
Hun snartlig og vel paaklæder sig.

5. Den 25de November i Almanaken hedder Catharina, og var helliget denne catholske Helgeninde. — Kirkju-Meðvur, isl. Kirkiu-madr, for Kirkiu-prestr o: Sognepræst; kan og her betyde en Munk.

7. Hoon four uj ajn Silkji Serk,
Nujggju Mojggjars Handa Verk.
8. Uttan ivur Mettelin blaa,
Gudl ettir qvörjun Sejmi laa.
9. Keâtrun leſt aa Saangjir Stok,
So four hoon uj Skeârlaks Saak.
10. Skeârlaks Saak o bygvin Skegv,
Qvujtar Hendar vi Herar tvaa.
11. Keâtrun tekur fujn goua Gudlkamp,
Hoon kjempur fujt Haar vi Silkji Band.
12. Hoon kjempur fujt Haar vi Silkji ſmaa,
Gudlkrúnuna ſetur hoon oman aa.
13. Keâtrun gengur uj Rosfahuus,
Graa Gengara hoon loſfir út.
14. Hoon loſfir út ajn, hoon loſfir út tvaa,
Tan beſta leji hoon Seâilin aa.
15. Heâr veâr aangjin Knegtur kjaa,
Sjaalv leji Keâtrun Bõxli aa.
16. Heâr veâr aangjin Knegtur uj Lund,
Sjaalv leji Keâtrun Bõxli uj Mund.
17. So raj hoon aa Gõtina fram,
Teâ glimdi, ſum henna Gengari rann.

8. Mettelin med den beſtemte Artikel, iſl. möttull, en Kappe, det tydiſke Mantel, det engeliſke mantle.
11. Gudlkamp, iſl. Gull-Kambr, Guldkam.
13. Rosf, iſl. hros, Hopp; det danſke Hørs, og engeliſke horſe.
14. Eigeſaa i P. Gyvs Kampeviſer 4 P. No. 68 B. 16 og 17.

7. Hun foer udi en Silkeserk,
Ni fagre Meets Haandeværk.
8. Derover hun traf den Raabe blaa,
Hvor Guldet i alle Somme laa.
9. Katrine sad sig paa Sengestof,
Saa foer hun udi en Skarlag: Saak.
10. Skarlag: Stompe og Silkeskoe,
Enehvide Hænder paa Skuldre to.
11. Katrine hun tager sin gode Guldkam,
Dg kæmmer sit Haar med Silkebaand.
12. Hun kæmmer sit Haar med Silke smaa,
Guldkronen sætter hun ovenpaa.
13. Katrine hun mon udi Stalden gaae,
Saa leser hun ud den Ganger graa.
14. Hun løser ud een, hun løser ud to,
Den bedste lagde hun Sadelen paa.
15. Der ingen Knegt tilrede mon staae,
Thi lagde Katrine selv Lemmen paa.
16. Der ingen Knegt stod rede den Stund,
Thi lagde Katrine selv Mile i Mund.
17. Saa foer hun frem paa Veien bred,
Det dundrede, alt som hun reed.

Herr Peder gif i Staalbe, Han fluede de Foler bolbe; Han
fluede de gule, han fluede de graae, Den feierste lagde han
Sadel paa.

15. Bökli, ist. heygli o: Bidsel.

17. Geäta og Göta, Wei; see Risen i Holmgaard B. 2. Paa

18. Tåaji hoon koom heâr suur uj Luj,
Möttu henni Vadlarar trujg.
19. Tåaji hoon koom heâr skamt ujfraa,
Möttu henni Vadlarar tvaa.
20. Tåaji hoon koom heâr midt aa Laj,
Mötti henni Vadlari ajn.
21. Höjr tú, Keátrun, Ee teáli tiil tujn,
Viil tú vera mujt Qvöldar Vujv?
22. Firr viil Ee leáta mujt unga Lujv,
Inn Ee viil vera tujt Qvöldar Vujv.
23. Qveát, viil tú leáta tujt unga Lujv,
Heldur inn vera mujt Qvöldar Vujv.
24. Vadlarin sujnun Svöri braa,
Han kjou Keátrunu uj Lútir tvaa.
25. Heâr sum hennara Bloui drajv,
Tendrist Ljaus aa qvörji Laj.
26. Heâr sum hennara Höddi laa,
Sprak ajn Kjelda vi Hajluyaa.
27. Heâr sum hennara Búlurin laa,
Rajstift ajn Kirkja o Krosfur aa.

Færøe er der ingen egentlig Kjørebvei (da Bogne der ikke bruges), men blot Gangstier. De brede Stier kaldes Rosfagötur o: Hesteveie, de smale Söjdarahs o: Gaareveie; af Söjdur, isl. Sandr, et Gaar, og Rahs, isl. Rás o: Gang, Loben. — Glimja, isl. glymia o: steie, larme, h. l. duntre.

18. Vadlari, isl. Vallari o: Pillegrim. Indbyggerne forklare det om en Kover, men neppe rigtigt; ligesaa glimdi i forrige Vers ved glimrede.

18. Dg der hun kom her syd udi Læe,
Der mødte hende Pillegrime tre.
19. Dg der hun kom her syd paa Broe,
Der mødte hende Pillegrime to.
20. Dg der hun kom her syd paa Steen,
Der mødte hende Pillegrim een.
21. Hør du, Katrine, jeg taler til dig,
Vil du være min Dvalde = Viv?
22. For vil jeg lade mit unge Liv,
End jeg vil være din Dvalde = Viv.
23. Hvad, vil du lade dit unge Liv,
Heller' end være min Dvalde = Viv?
24. Den Pillegrim med sit Sværd mon slaae,
Han hug Katrine i Stykker to.
25. Hvor hendes røde Blod henraadt,
Der tændtes Lys paa hver en Kant.
26. Hvor hendes Hoved laa saa rød,
Et helligt Kildevæld udbrod.
27. Hvor hendes hvide Legem laa,
Der reistes en Kirke med Korsset paa.

24. Vallari sinu sverdi brá. — De færøiske Biser gjøre gemeens-
ligen kort Proces, og lade Folk hugge itu uden lang Dmsvøb.
27. Bálur, isl. holr o: Krop, Legeme uden Hoved, ligesom det
isl. búkr; see Hogn. Av. B. 134. Ved Forberling med
Ordet holr forklare Færøeboerne undertiben Bála (Kong
Buble) ved Legeme, Krop, see Noten Pag. 53 foran. —
Kroskur, isl. Kros, Kors.

28. Vadlarin hjm uj Geárin four,
Uti eer Torkjil, firi honun stou.
29. Höjr tú, Vadlarin, Ee teáli tiil tujn,
Saaftú ikkji Keátrunu, Döttur mujn.
30. Jú so menn, Ee heána saa,
Uj Marju Kirkju veár hoon uj Gjaar.

29. At den bestemte Artikel søies til Vocativs Endelse, er overeensstemmende med Islandskten.
30. Af Antiquariske Annaler 3 Binds 2det Hefte Pag. 266 og følgende er det bekjendt, at der ved Kirkebøe paa Strømøe findes en ufuldført Kirkebygning, som for sin Vælde, Varighed og Storhed er meget mærkelig. Den første Efterretning, jeg har funden om samme, er i Peder Claussons Norriges oc pmliggende Hers sandfærdige Bescriffuelse 2c. Kbhvn. 1632 4to Cap. XXXII. Pag. 147, hvor det hedder: „Paa den „De (Strømøe) er oc Biscopsstolen i Kirkebø, hvilket er „som et lidet Fleck eller Kjøbstad. Der hafuer Bisp Hilarius fundit en Kircke i gammel tid, hvis Muur endnu „staar ufuldkommet, oc der sees 3 Biscopers Grafuer.“ Lucas Debes omtaler ligesaa i hans Færoa reserata Pag. 296 denne Kirchemuur, „som en aff Bisperne ubi deris sidste Tider skal hafve ladet opbygge, ved Raffn Hilarius, „hvilket er en herlig Bygning, aff flet huggen Steen, oc „Windue-Gullerne ere gjorde aff sær der til udhuggen Steen; „Muren staaer endnu nogentunde beholden.“ Landt angiver, formodentlig efter Debes, Begyndelsen af det 12te Aarhundrede, som den Tid, da bemeldte Muur blev opført; dog melder Debes blot, at det er muligt, at en Bispestool kan være bleven oprettet paa Færøe ubi Kong Sigurd Jorsalafars Tid ubi det Seculo 1100, da Norriges Kongerige først var kommen i Rolighed, hvormed og Bispops Tallet stemmer bedst overeens. — Af ovenmeldte Antiquariske Annaler l. c. Pag. 311 sees, at der i denne gamle Kirchemuurs østre Ende er indmuret en Steen med Munkekrift. Sammes Steenart, som ei findes paa Færøe, men er tilført, er efter Greb Vargas Bedemar den samme Grydesteen

28. Den Pillegrim hjem ubi Gaarden foer,
Dg Thorild ude for ham staaer.
29. Hør du, Pillegrim, faver og fin,
Saae, du ei Katrine, Datter min?
30. Jo saa mænd, jeg saae, hvorlunde hun foer,
I Mariæ Kirke var hun i Gaar.

(Taic ollaire Haug), hvoraf Cathedralkirken i Trondhjem er opbygget, og som endnu brydes ved Strinden i Nærheden af denne Bye. Efter Statsraad Thorslaci og Secretair Thomsens Forklaring lyder Munke-Indskriften, som jeg afscoierte, saaledes: „Hæc est habitacio harum sanctarum reliquiarum de ligno domini — — — de ossibus beati Magni, S — — Canuti, de tumulo sancti Thorlacii. De hostibus ecclesiæ Jesu serva, virgo Maria.“

2: „Dette er Gjemmestedet for disse hellige Reliquier af vor Herres Korsens Træ: af Hellig Magnusses og Hellig Knuds Been; og fra Hellig Thorslacus's Grav. Fra Kirkens Fjender frels os, Jomfrue Maria.“ Nu var den hellige Thorslac, hvis Navn nævnes paa Stenen, født paa Island 1133. Efterat have reist udenlands til Paris, blev han 1178 Bisp i Skalholt og døde 1193. — 1198 bleve hans Been frinlagte. 1199 blev Thorslacs Messe offentlig vedtaget at holdes paa Island og hele Norge den 23de December, som ogsaa endnu i Almanaken bærer hans Navn. See herom Dansk Magazin 3 B. Pag. 8 sq. — Kirken kan altsaa ei være begyndt at bygges paa før efter Aar 1200, siden nogle af den hellige Thorslacs Been inden for Munke-Stenen skulle være hentlagte, som Reliquier. — Det er rimeligt, at man har villet give denne anseelige Bygning, som formodentlig af Biskoppen har været bestemt til Cathedralkirke, og hvis Mure endnu ere alle i god Behold, Navn af Mariæ eller vor Frue Kirke. — Mariæ Kirke, som nævnes i nærværende Vers, har givet mig Anledning til denne Anmærkning, hvorvel jeg ikke vil nægte, at jo Bisen derfor ligesuldt kan være bragt fra Trondhjem, ligesaavel som Munkestenen; dog kan man ifølge Ovenstaaende nogenglunde antage, at Bisen er henved 600 Aar gl.

-
31. Torkjil, Torkjil, leána meâr Huus,
Ee eri meâr so saara sjuk.
32. Nögv eru Huus tiil rajar,
Um inn Vadlarnir vouru flajri.
33. Aafa lujtla, tendra Ljaus,
Vadlarin eer tiil Saangjir fûsur.
34. Aafa gengur tiil Saangjir,
Rajir undur sjukun Draangur.
35. Aafa lujtla, sov kjaa meâr,
Ajn Silkji Serk gjevi Ee teâr.
36. Leât mee fist Serkjin sjaa,
Sujani skeâl Ee teâr sova kjaa.
37. Tâaji hoon tan Serkjin faa,
Sistur Merkji kjendi hoon aa.
38. Aafa lujtla, sov kjaa meâr,
Mettelin blaa gjevi Ee teâr.
39. Leât mee fist Mettelin sjaa,
Sujani skeâl Ee teâr sova kjaa.
40. Tâaji hoon tan Mettelin faa,
Sistur Merkji kjendi hoon aa.
41. Aafa lujtla, sov kjaa meâr,
Ajn Gudlkrúaa gjevi Ee teâr.

33. A a f a er Torfitids anden Datter. Aase har været et Fruens-
timmernavn i gamle Dage; see A. S. B e d e l s Indledning
til Kampevisen om Svend Felding 1ste Part No. 24, hvor
det hedder: Udi Seluf (nu Sjelleu og Sjelle) Kirkebeg findes
indtegnet fore udi Calendario paa Latine skrevet, at den

-
31. Torkild, laan mig Huus hos dig,
Jeg saa saare syg er mig.
32. Mit Huus tilrede stander her,
Om Pillegrime end vare fler'.
33. Nasalil, tænd Lys i Huus,
Den Pillegrim er til Sengen fuus.
34. Nasa ganger til den Ceng,
Dg reder for den syge Dreng.
35. Nasa lille, sov hos mig,
En Silkesert jeg giver dig.
36. Den Silkesert du vise mig,
Jeg siden sove skal hos dig.
37. Dg der hun Silkeserten saae,
Hun Søstermærket seer derpaa.
38. Nasa lille, sov hos mig,
En Kappe blaa jeg giver dig.
39. Den Kappe blaa du vise mig,
Jeg siden sove skal hos dig.
40. Dg der hun saae den Kappe blaa,
Hun Søstermærket seer derpaa.
41. Nasa lille, sov hos mig,
Jeg en Guldkrone giver dig.

gamle Svend Felding er død paa S. Matthiae Apostoli Dag;
hans Hustru N a s e paa S. Michaelis Dag.

40. Disse Vers kunne her fortsættes om Skarlagsstrømperne, Silkeskoene, og Guldkammen, men ere her for Northeds Skyld ubeladte.

-
42. Leât mee fist Gudlkrúnuna fjaa,
Sujani skeâl Ee teâr sova kjaa.
 43. Tâaji hoon Gudlkrúnuna saa,
Siftur Merkji kjendi hoon aa.
 44. Aafa kastaji Huur tiil Gaat:
Vadlarin, heâv nû ajn goua Naat.
 45. Aafa gengur firi Feâir sujn:
Vadlarin hevur dripi Döttur tujn.
 46. Qvör torur meâr tej Bo eât bera,
Idla qvör tordi tan Gjerning eât gjera?
 47. Ee tori teâr tej Bo eât bera,
Vadlarin tordi tan Gjerning eât gjera.
 48. Torkjil hajtur aa Svajnar tvaa:
Gengji aa Skogv o kjindi Baal.
 49. Gengi aa Skogv o kjindi Baal,
Heâr skeâl Vadlarin brenna aa.
 50. Teâ veâr um ajna Morgun nuj,
Vadlarin brann uj grönari Luj.
-

-
42. Guldkronen først du vise mig,
 Jeg siden sove skal hos dig.
43. Og der hun den Guldkrone saae,
 Hun Søstermarkedet seer derpaa.
44. Nasa lukker Døren brat:
 Pillegrim, hav en god Nat.
45. Nasa ganger for Fader sin:
 Den Pillegrim myrbed' Datter din.
46. Hvo vover at bringe mig saadant Bud,
 Hvo voved' at føre den Gjerning ud?
47. Jeg vover at bringe dig saadant Bud,
 Den Pillegrim forte den Gjerning ud.
48. Torkild hedder paa Evende to:
 Et Baal i Skoven J tænde maae.
49. Et Baal i Skoven J tænde maae,
 Der skal den Pillegrim brænde paa.
50. Det var en aarle Morgenstund,
 Den Pillegrim brændte i grønne Lund.

ÖSKUDÖLGUR.

1. Öskudölgur o Soupakona
Halda seâr eât Geâman:
Qvusfi skuljun viit liva,
Tâaji viit komun seâman?

Stevi:

Ödl eer teâ grönu Greâs for-
gengjin.

2. Viit skuljun teâka okkun Traavu uj Hand
O genga nian vi Aa;
Fiska okkun lujtil lmaa Sujl,
O föa okkun so.
3. Qvusfi skuljun viit liva,
Tâaji Fiskur eer aangjin uj Aa?

1. Med denne liben Bagatel, som og findes i Svabos Manus-
skript med Overtskrivt Rujma (3die Hefte No. 6); og i Schre-
ters Fortegnelse No. 50, vil jeg nu slutte nærværende Sam-
ling, som allerede er voret op til et stikkelig tykt Bind. —
Öskudölgur o: en, som gjerne vil sidde og kufulture i Åffen,
det er, ved Ildstedet i Røgstuen, en Åffefiis. — Soupako-
na, en Feieqvinde, en Stuepige; af det isl. sópa o: feie.

No. 6.

Den ophævede Forlovelse.

1. **E**n Bondenøse og en Fei sprund,
De holde sig til Gammen;
Men hvoraf skal vi nære os,
Naar vi nu komme sammen?

Dm qvæbe.

Alt er det grønne Græs forgan-
gen.

2. Vi tage Fiskefnor i Haand,
Med den i Eto at angle;
De Orter smaa til Føde os
Vil ingenfinde mangle.
3. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Fiske ei er i Na?

2. Traavur, isl. thrádr o: Traad, h. l. Fiskefnor. — Sujl er efter Sands Salmo Fario o: en Forelle, en liben Orte; det er vel oprindeligen det isl. sil eller fili, som efter Galdorsens Lexicon betyder en lang og smal Silb; her skal det betegne en Fiskefnoards Fiske. Silb hedder ellers paa islandsk Sild. — Okkun, isl. ockr er Dat. dualis af Viit.

Viit skuljun okkun aa Heávi út,
O störrí Fiskar faa.

4. Qvusfi skuljun viit liva,
Táaji Toiskurin viil ikkji bujta?
Viit skuljun hajm uj Bondans Geár,
O treskja Kodni qvujta.
5. Qvusfi skuljun viit liva,
Táaji Bondin hevir aankji Kodn?
Viit skuljun teáka okkun Luur uj Hand,
O blaafa heárt uj Hodn.
6. Qvusfi skuljun viit liva,
Táaji Luurin viil ikkji laata?
Viit skuljun teáka okkun Heámar o Taang,
O smuja Skjip o Baatar.
7. Qvusfi skuljun viit liva,
Táaji Baatin viil ikkji genga?
Feár tú teár tiil Majnvittis,
Ee viil ikkji vi teár pranga.

-
4. Treskja, isl. threskia o tærste. Her i Sylland ved Gjesing Kanten síge Bønderne endnu steds tærste for tærste, som er reent Islandst.
 5. Luur, isl. Lúdr o: Waldhorn, Trompet, Luur. Disse Lure vare først af Horn, og saaledes bruges og benævnes de endnu i Norge; men siden bleve de gjorte af Messing eller anden Materie; see Herr Jacob Kals Bemærkning i Saga, 1ste Bind Pag. 182. Da her nævnes Luur, som ei bruges paa Færøe, er Bisfen formodentlig kommen fra Norge. — Blaafa

Vi fare da paa Havet ud,
For større Fiske at faae.

4. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Torsten ei vil bide?
Vi gaae da hjem til Bondens Gaard,
Dg tørste Kornet hvide.

5. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Bonden ei har Korn?
Vi tage os da Luur i Haand,
Dg blæse høit i Horn.

6. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar de vor Luur forsmæede?
Vi tage os da Hammer og Tang,
Dg smedde Skib og Baade.

7. Men hvoraf skal vi nære os,
Naar Baaden ei vil gange?
D, gaae du dig til Hækkenfeldt,
Jeg vil ei med dig prange.

o: blæse, norsk blaasa. Det isl. Blálandi hir, blæsende
Bør, strøgende Vind.

7. Majnvitti, isl. Meinvætti o: en ond Mand; deraf Vætter
o: Nieser, Mander. — Pranga, isl. pranga, drive Land-
handel, prange, gjøre Ukford. Formedelt de mange urime-
lige Indvendinger vil Friieren ei have mere med Fæstemøen
at bestille; jeg har derfor givet Bisen den Overtskrivt: Den
ophævede Forlovelse.

Om nogle færøiske Dmqvæder.

Da det vilde blive alt for vidtløftigt at udgive samtlige færøiske Viser, som jeg har ved Haanden, og hvoraf mange ogsaa ere saare ubetydelige, vil jeg her for Dmqvædernes Skyld blot anføre Begyndelses- Versene tiligemed Dmqvæderne af disse Viser; men, at der kan være mange flere Dmqvæder i Dmløb, vil lettelig skjønnes, naar man seer hen til den lange Vise- Fortegnelse, som Pastor Schrøter har opgivet (see Indledningen Pag. 16 sq.) og dog er denne Schrøter'ske Fortegnelse endnu ikke ganske fuldstændig; thi blandt min liden Samling havees tvende, nemlig Torfilds Rím (see Anhang No. 5), og Herr Peders Vise, (see nedenfor No. 14) hvilke ikke findes deriblandt.

I. GRIMMARS QVEÁI.

Grimmar Kongur uj Geárarujkji, Han beer re-
jan Krans, Teá ruja so mengjir uj hans Geár
Tiil Hildu, Dóttur hans. Stevi: Snekkjan brú-
na Sunnan gular Vindur aa, Hiar eer mujn

Huirin, Ee stundi aa. — Et andet Stevi, som bruges paa Sandøe: Snekkjan liggur undur Ojg, Grön eer Vijalund, Hoon beer adlar Deâninar um Ejrafund.

Grimmar Konge i Garðerige, Han bær roden Krands; Der ride saa mange i hans Gaard Til Hilda, Datter hans. — Dmqvæde: Snekken brune Søndevinden kuler paa, Didhen er min Hue og Lyst Jeg stunder aa (til). Eller: Snekken ligger under De, Grön er Vidielund, Hun bær alle Dansemænd om Drefund.

Anm. Gular, isl. kular o: blæser, kuler. Qvædet er vidtløftigt, afdeelt i 3 Chaatter eller Afsnit.

2. BRÛSA JÖKJIL.

Teå veår um ajna Joula Tuj, Hundar fourtu uj Band; Heår koom Gengukadl gengendi, Beår Heåkan undur Hand. Stevi: Heår eer got eåt dansa, Stovin hoon eer nu; Stokkar eru eåv Staali gjördir, Teåkji eer eåv Bluj.

Det var om en Juletid, Hunde foer i Baand; Her kom frem en gammel Mand, Bar Hakkén under Haand. — Dmqvæde: Her er godt at dansa, Stuen den er ny; Stolper er af Staalet gjort, Og Dagét er af Bly.

3. GANGU ROLVUR o: Ganger Rolv.

Ee vajt ajna Rujmuna, Gjört um restar Draangjir; Fodnar Kjempur eåv Nörrujkji, Sum gjiti man vera laangji. — Stevi: Orlov umbiun veår

Arliir Menn, Dans skuljun veár fremja, Eer ikki Deávrur inn; Orlov umbiun veár.

Et Oldtids Niim og Digt jeg kan, Om tappre raske Dreng, Gamle Kamper af Norges Land, Som mindes ville længe. — Omqvæde: Orlov ombede vi, artige Mænd, Dands ville vi fremme, Et ikke Dagen end, Orlov ombede vi.

Anm. Denne Vise burde snarere hedde Rolands Vise; den ligner Biserne hos Peder Syv om Rosmer Hafmand. Om Risen, hvorledes han, efterat have baa- ren Ganger Rold i en lappet Skindtroie igjennem Havet fra Troldebugt til Suderøe, blev forvandlet til Sumbøe-Munk (see Sommer eldts Geographi Pag. 45), kan efter- sees Antiquariske Annaler 3 Bind 2 Hefte Pag. 295.

4. EDLINDUR BONDI AA JAGRI o: Erling
Bonde paa Jedderen.

Edlindur Bondi aa Jagri estur, Han eer eávr Kongji Kjini; Veál eer han tiil Badna borin, Treduvu ajur han Sinir. — Stevi: Glimur o Dansur uj Hödl, Sleáji Ring, Gleájir ruja Normenn, Teá eer tiil Elvar-Thing; eller Eát halda Vaar Thing. Et andet Omqvæde: Veál maa mujn Gengar, Sujn Seáil beer, O sjaalvr meár tiil Houar.

Erling Bonde paa Jedderen ester, Han er af Kongeslægt; Vel er han med Born begavet, Tredive har han Sonner. — Omqvæde: Dundren og Dands i Hal, Slaaer Ring; Glade ride Nordmand, Det er til Elvar-Thing; eller: At holde Vaarthing. Et

and et Dmqvæde: Vel maa min Ganger Være
Eadel sin, Og selver mig til Hove.

Anm. Jeddere (Jadria, af det isl. Jadar \circ : Strands-
bred, en Deel af de Gamles Noganland) betæner den syv
Mile lange, paa Vestkysten af Norge mellem Lindesnæs og
Stavanger, beliggende Landstrækning, som ved sin Glæde
kjendteligen udmarker sig fra det øvrige Klippeland. Her
var Erik den Røde, Grønlands Opfinder, fød ved Paa-
Har '950. — Kjin, isl. kyn \circ : Slægt, Njon. — Glimur,
isl. glymr \circ : Bulder, Allarm.

5. TRÖDLINI UJ HODNALONDUM \circ : Trol-
dene i Hornelen.

Ajn eer Rujman eäv Ujlandi komin, Skrujvi
uj Bouk so braja; Neåka heåvi Ee um heåna
höjrt, Summa kan Ee eåt graja. — Stevi: Ou-
lavur Kongur herjar han mout Trödlum, Han-
fara Segl eer Silkjirejt, Ormurin rennur o Arar
lajkå vi Todli.

Et Riim fra Island kommen er Udi den Bog
faa brede, Noget har jeg om samme hørt, Og No-
get kan jeg udrede. — Dmqvæde: Dlus Konnung
hærjer djærvt mod Trolde, Hvert hans Seil er sil-
kerødt; Drmen render, og Aaret lege med Tolde.

Anm. Trolbene i Hornlandene (\circ : Hornelen) ligner
for en Deel Peder Syvs Kæmpeviser 2 P. No. 15, og Udv.
Biser 2 D. Pag. 15. Det var St. Dlus Konning. — Horn-
landet kaldes der Hornelummur, som uden Tvivl er
den norske De Bre m a n g e r l a n d, der ligger 6 à 7 Mile
sønden for Stat under $61^{\circ} 55'$, altsaa under selvsamme
Bredegrad, som Sandøe blandt Færøerne. Paa denne
De findes det af P. H. Grimann i Forsøg i de skjøne
Videnstaber XII. St. besjunge Hielb Hornelen, som

er en meget høi og spids Klippe, hvis Storhed og Høide kan have givet Overtroen Anledning til at tænke sig samme, som en Bolig for Trølde. — Ormen, som i Omqvædet omtales, er vel Ormen h i i n l a n g e, Kongens Admiralskib, hvis Kjøl var 74 Alen lang; see Saga 1ste Bind Pag. 178.

6 MIRMANTS QVEÁI 3: Mirmants Qvæd.

Villja Teár nú luja 'aa, Meni Ee fídi fram;
Frygvín ajtur Bríða, O Jaðlín Herman. — Stevi:
Gjiltan Sporar eer mujt Foutaspenni, So
tæmmi Ee mujn Gengari gou, O leáti renna.

Ville I nu lytte til, Mens jeg danser fram;
Fruen hedder Bríða, Og Jarlen Herman. — Om-
qvæde: Gylden Spore er mit Fodespænde, Saa
tæmmer jeg min Ganger god, Og lader rende.

2 SIGMUNDA QVEÁI 3: Sigmunds Qvæd.

Uj Norji bujir ajn kristin Mann, Oulavur Triggafóon ajtur han. — Stevi: Norjis Menn! dansun veál uj Friun, Stídlun Tiun adlar, Ríððarar, Norjis Menn! dansun veál uj Friun.

I Norge boer en kristen Mand, Oluf Tryggvesen hedder han. — Omqvæde: Norges Mænd! danser vel og fredlig; Opstiller Eder alle, Riddere, Norges Mænd! danser vel og fredlig.

Anm. Denne Vise handler om den berømte færøiske Helt, Sigmund Brestesen, fød Aar 966, død 1002, hvorledes han efter Oluf Tryggvesens Befaling drog med Præsten Tambor (maaskee Thangbrand) til Færøe for at kristne Landet. Han seilede først til Gøthe paa Østerøe, hvor Thrønd boede, men kunde ei komme i Land formedelst

Gand og Troldoms Kunst, som Thrond opreiste mod ham; derpaa tog han til Evinøe, hvor Bonden Bjarne boede; efterat de i en otte Dages Tid havde spiset og drukket tilsammen, blev Bjarne christnet med hele hans Huus. Derpaa seilede han til store Dimon, hvor Ausrur boede (en Søn af Hafgrim Sigurds Faders Banemand); denne blev efter en haard Kamp faldet, og efter hans Begjæring begravet paa et Klippestykke vesten for Dimon, med Hovedet ud mod det saakaldte grønne Skaar. Tilsidst svømmede Sigmund til Dvalvig paa Suderøe, hvor han blev dræbt af Thorer Hund (Thorgrim den Døde). — Denne Bise stemmer nogenlunde overeens med Færeilinga Saga; den er allerede omtalt og tildeels citeret af Lucas Debes i hans Færoa reserata Pag. 210, og af Thormodus Torfaeus i hans Commentatio historica de rebus gestis Færeyensium Hafn. 1695 cap. 16 og i sammes danske Oversættelse ved Peter Thorkensen Kbhvn. 1770. Et Par Vers af den er citeret i Antiquariske Aenaler 3 Bind 2det Hefte Pag. 294.

8. BEÂNADITS QVEAI o: Benedicts Qvæd.

Ajn eer Grajvi uj Aanglandi, Uj Sinir ajur
leâr, Ujfin Kongur o Beânadit, Nevndir eru
firi meâr. — Stevi: Stujun fast aa Göl, Spa-
run aj vor Skou, Gud man raada, qveâr viit
danfa Önnur Joul.

En Greve boer i Engelland, Han Sønner eier sig,
Jfin Konge og Benedict, De nævnte er for mig.
— Dmqvæde: Stander fast paa Gulv, Vi spare
ei vor Ekoe, Gud maa raade, hvor vi danser An-
den Juul.

Anm. Denne Bise ligner P. Svvs 4de Part No. 26,
Der boer en Jarl i Engelland.

9. FRYGV DAGMOJG 3: Dronning Dagmar.
 Strajngjir, viil tú meár Bojini bera, Stevi:
 Firi mengán ajn gidlini Flej; — O inntiil Boja-
 land skeált tú feára. Stevi: Nú figlir Jun-
 karin Strajngjir tiil Frygv Dagmojg; Ee saa
 Segl aa Sundi feára, Firi mengán ajn gidlini
 Flej; Teá mundi tan Harri Strajngjir vera; Nú
 figlir Junkarin Strajngjir tiil Frygv Dagmojg.

Strange! vil Du mig Biddene bære, Dm q v æ-
 de: For mangan en gølden Flei; — Og indtil Beh-
 men mit Sendebud være. Dm q v æ de: Nu seiler
 Junkeren Strange til Frue Dagmoi; Jeg saae Seil
 paa Sundet fare, For mangan en gølden Flei; Det
 monne den Herre Strange være; Nu seiler Junke-
 ren Strange til Frue Dagmoi.

Anm. Dmquædet er her, som flere Steder, dobbelt.
 Denne Vise ligner P. Svvs 2 P. No. 22. Konning Val-
 demar og Herr Strange. — De mange Viser, som have
 været i Omløb om Kong Valdemar den Andens Dronning
 Margrete, den böhmiske Kong Premislai Datter, som
 for sin Skjønhed fik det Tilnavn Dagmar (3: Dagens
 Møe, Soeløie, Morgenstjerne), vidne om, hvor elsket hun
 i sin Tid har været.

10. TUJINDI BIJIL 3: Den tyvende Beiler.

Ee raj meár uj Bondans Geár, Sum Bondin
 skou: Huusbondin, leána meár Huus uj Naat,
 Mujn Hest eer mouur. Stevi: Tan eer aan-
 gjin, uj tajrra torur hevna; Gleajir ruja muj-
 nir Brøvur tiil Thingar eát stevna; Tajr vilja

adlir teåka Bout; Tan eer aangjin, uj tajrra torur hevna.

Jeg reed mig i Bondens Gaard, Hvor Bonden stod: Huusbonde, laan mig Huus i Nat, min Hest er mod (træt). — Dmqvæde: Der er ingen, som dennem tør hevne; Glade ride mine Brødre til Thinge at stævne; De ville alle tage Bod; der er ingen, som dennem tør hevne.

11. VEEV-PUJKAN 3: Bævpigen.

Ee veår bojnin uj Bridleipi; Stevi: Tan Vujvil Krands; — Ee heji aankji Kleåjir; Stevi: Tiil Jomfru Dans; Taa veår Friurin hajma.

Jeg var buden til Bryllup hen; Dmqvæde: Den Brudekrands; — Jeg havde ingen Klæder end. Dmqv: Til Jomfrue Dans; da var Noelighed hjemme.

Anm. Dmqvædet er her atter dobbelt, eller, som det og hedder, Bisen har en dobbelt Dmgang. Forresten er det en ganske ubetydelig Bagatel.

12. GUDLSTAJNUR 3: Hert Guldsteen.

Gudlstajnur stendur uj hõa Loft, O ristir han lujnar Ranfar; Bondin stendur o lujur aa, Han højrir, qvuffi Rúnur dansa. — Stevi: Lujti uppaa Bondan, Meni han dansar uj Rúnun.

Guldsteen han stander i høie Loft, Der rister han sine Ranser (Runer); Bonden stander og lyder paa, Han hør, huru Runer danser. — Dmqv: Lyder oppaa Bonden, Meden han danser i Runer.

U n m. Denne Vise er, ligesom den forværende, heel ubetydelig.

15. LJOURMUR 9: En Psalme.

Hagstur hajluvur Andi,

Himna Kongurin sterkji!

So lovlia Lujv tú mee.

Gud signi oos aa Sjögv aa Landi,

Sannur új Vilja o Verkji,

Tú höjri, Ee hajti aa tee.

Fora tú meår fraa Vondans Pujnu o Dujkji,

Höttur eåv ödlun Qveålun fraa meår vujkji,

Meår vaitstú teå Marju Sonurin rujkji,

Maala kundi neåka Söttar lujkji.

U n m. Denne Sang eller Psalme, hvis første Vers her er fremsat, og som er en Oversættelse af det isl. Poem: Liómur (Udv. Bif. 5 D. Pag. 78), horer vel ikke egentlig herhid, da den intet Omqvæde har; dog har jeg ikke villet undlade at omtale den, deels for dens kærege Versebygninges Skyld, deels og formedelst en Bemærkning, som jeg vil hidsette af Lucas Debes, denne Sang angaaende. Debes omtaler den i hans Færoa reaserata Paa. 307 saaledes: „Det er en meget gammel Mandelig „Psalme, som de paa deris gamle Maal kalde Liomer: „udi hvilken indeholdis den fireflags Menniskelige Aions „Stat; nemlig, Fuldkommenheds, Forkrenckelsens, Fornyelsens og fuldkommen Igiengivelsens Stat udi det „evige Lif: huor udi tillige indforis Christi Fødsel, Pine „oc Død. Den siunes at være digtet udi Fislund: Efter: „som der findis mange Fislundiske Ord der udi. Liomer „er saa meget paa Danffe, som Lius eller Glands: thi „Solens Glands eller Skin kaldes endnu paa Fæøesse „Soele Liom. Hvorfor efterdi Guds Ord udi Skriften „lignis ved et Lius, Glands eller Skin, da hafve de kaldet det samme Psalme Liomer, saasom det beste Skin oc

„Lius aff Guds Ord. Jeg hafver søgt efter den, men
 „saa vit jeg hafver bekommet aff den, er den gandske
 „ufuldkommen. Det maa jeg billigen laste paa mine
 „Færøesker, i det den største Part kunne fast alle gamle
 „Kæmpe Viser, icke allene af den gamle Danske Kæmpe
 „Bog; men end ocsaa mange andre om de Norske Kæm-
 „per, som mueligt hos andre ere forglemde, oc her ere
 „udi frijt Sukommelse, oc brugis ideligen i deris Dang:
 „Men denne dyrebare oc meget fornødne Vise om den
 „rette Israels Kæmpe Christo hafve de saa aldelis lagt
 „udi Glemme, at jeg hafver iblandt mange icke kundt
 „opsørge et eneste Menniske, som denne Sang veed fuld-
 „kommen altsammen; Haffde voris Færøiske saa vel be-
 „varet denne, som deris Kæmpe Viser; da haffde de icke
 „været synderlig at laste: Thi de gamle Forsædris Loff,
 „bør icke heller billigen slaes udi Glemme: Bogen, dog
 „mueligt andre ny Psalmers Mangfoldighed hafver ført
 „denne i Foract, oc dresvet den hen udi Forglemmelsens
 „Land.“ — Svabo, som kalder den Ljetmunar, isl.
 Liómur, og har 13 Vers af samme, angiver en anden
 Grund til dens Forglemmelse, naar han i Forerindringen
 siger: Man har havt den Overtroe, at den, som skulde
 lære den fra sig, maatte tilbageholde et Vers, isald han
 icke skulde sjeulaatast o: omkomme paa Søen; han til-
 søier, at den i de catholske Læder formodentlig har været
 brugt, som en Slags Catechismus, og affattet paa Vers,
 for desto bedre at huskes.

14. HARRA PEÁTURS VUJSA o: Hr. Peders Vise.

Harri Peátur ajur seár Döttur so rujka, Aan-
 gjin uj Landi eer hennara Lujkji. — Stevi:
 So harli o so veâl, Heâr tajar traaddu.

- I. Herr Peder har sig en Datter saa riig,
 Ingen i Landet er hende liig.

Omqvæde: Saa herligt og saa vel Det de traadde.

2. Om hende bad baade Ridder og Svend,
Herr Peder bad dem alle reise igjen.
3. Thi hende faaer hverken Ridder eller Mand,
Saa længe jeg selver raade kan.
4. Thi hende faaer hverken Ridder eller Svend,
Saa længe jeg selver raader end.
5. En fattig Mand's Son monne Riber Ulf være,
Dog kunde han vel sine Vaaben regjere.
6. Riber Ulf lader de Lønbreve skrive,
Stolt Mette Lillie lader han dem gibe.
7. Riber Ulf taler til liden Emaadrenge:
Bær mig de Breve Stolt Mette i Løn.
8. Det første Stolt Mette de Lønbreve saa:
Beder Riber Ulf for mig at indgaae.
9. Ferend hun havde halv talet Ord,
Da var Riber Ulf ind for Bord.
10. Hør, Riber Ulf, hvad jeg dig spørge vil,
Med lortige Breve hvad sigter du til?
11. Riber Ulf, han smilede under Skind:
Vilde J være Allertjæreste min?
12. U! nei! Riber Ulf, tænk ikke derpaa,
Saalænge min Fader raade maa.
13. Thi mig faaer hverken Ridder eller Mand,
Saalænge min Fader raade kan.
14. Thi mig faaer hverken Ridder eller Svend,
Saalænge min Fader raader end.

15. Vil du, Riber Ulf, i femten Aar bie,
Saa vil jeg lægge dig ved min Eide.
16. Saa kom der Orlog der paa Stand,
Evensten vil indtage Dannemarks Land.
17. Kongen lader et Udbud giere,
Den menige Mand udi Etrid at føre.
18. Hvo ei haver Son udi Etrid at føre,
Maa lade sin Datter for Sonnen være.
19. Hvo, som haver Son udi Etrid at føre,
Herr Peder skal deres Hovidsmand være.
20. Sjenden trængte saa haardt derpaa,
At Kongen maatte selv i Etriden gaae.
21. Den Etrid stod udi Dage fem,
For Kongen blev slagen syvtusinde Mænd.
22. Herr Peder, han mæler et Ord med Gre;
Eders Hovedbanner jeg ei længer kan føre.
23. Men Riber Ulf tager til sin Kniv:
Saamand Herr Peder, det skal koste dit Liv.
24. Hvis du Riber Ulf, vil faane mit Liv,
Sag gi'r dig min Datter den væne Biv.
25. Han satte Herr Peder oppaa sin Hest:
Dannerkongen ride skal du allernæst.
26. Riid du til Slottet med alle dine Evende,
Dit Hovedbanner jeg vil føre alene.
27. Riber Ulf rendte i Etriden fram,
Der falbt for hannem saa mangen Mand.

28. Den svenske Kæmpe, han var saa stærk,
Han agted' at fælde Riber Ulf fra Hest.
29. Men Riber Ulf passed' saa vel derpaa,
At Sværdet igjennem hans Side monne gaae.
30. Den svenske Kæmpe falbt død fra Hest,
Det saae Svensk Konning, som hannem reed næst.
31. Den svenske Konge da taler et Ord:
Hvo er den Kæmpe, som strider saa haardt?
32. Da svarede Evenden, som hannem reed næst:
Det er Riber Ulf paa sin vælige Hest.
33. Hvis du, Riber Ulf, vil gaae mig til Haande,
Jeg giver dig Slotte ubi mine Lande.
34. Al nei! Svensk Konning, tænkt ikke derpaa,
Saa længe som Sværdet mit holde maa.
35. Jeg haver min Herre forsvoren en Eed,
Dg skal jeg end døe, jeg bliver derved.
36. Min naadige Herre jeg vil ikke svige,
Det maa jeg, Svensk Konning, dig visselig sige.
37. Men Konningen vrededes ved det Ord:
Han agted' at fælde Riber Ulf til Jord.
38. Men Riber Ulf var ved saa frit et Mod,
Han spændte ham Boien snarlig om Fod.
39. Han satte Svensk Konning oppaa sin Hest,
Dg reed til Slottet, som han kunde bedst.
40. Den Svenske ind ad Døren treen,
Den Danske stauer hannem op igjem.

-
41. Den Danſke tog i den Evenſkes Haand:
Velkommen, Evenſt Konning, til Danmarks Land.
42. Vil du, Dannerkonning, lade mig i Live,
Hundred' Tønder Guld vil jeg dig give.
43. For dette ſkal Riber Ulf ene raade;
Thi han haver frelſt mig ſelver af Vaade.
44. Konningen hedder paa Evende to:
J bede Riber Ulf for mig at indgaae.
45. Førend han havde halv talet Ord,
Da var Riber Ulf ind for Bord.
46. Riber Ulf, du for hans Liv ſkal raade,
Thi du haver frelſt mig ſelver af Vaade.
47. Jeg er en fattig Mandſ Søn for ſand;
Men J er Konning over Danmarks Land.
48. Førſt ſkal den Skat komme os til Hænde,
Førend han ſlipper udaf vore Lande.
49. Riber Ulf, han tager derpaa ſin Hat:
Farvel Dannerkonning, hav nu en god Nat.
50. Konningen ſlog ſin Haand ubi Bord,
Dg alt tænkte han paa Riber Ulfs Ord.
51. Saa foer der Bud til Evertiges Land,
At ham ſkulde løſe den menige, Mand.
52. Hundred' Tønder Guld blev veied' paa Stand,
Saa foer den Konning til Evertiges Land.
53. Riber Ulf monne ſin Løn da faae,
Han blev Kongens gjæveſte Raad.

54. Han blev Kongens gjæveste Mand,
Dg fik Stolt Mette den Lillievand.

Anm. Da denne Bise omhandler Pseudonymen *Ri-
bet Ulf* (Udv. Biser 2 D. Pag. 363), som i sin Tid maa
have været en mærkelig Mand, da han besynges i flere
Biser (Udv. Biser 2 D. Pag. 151 og 3 D. Pag. 19), og
da den ei høves hos Svabo eller Henge, ei heller ansøres
i Schröters Fortegnelse (see Indledningen) og da den frem-
deles har samme Omqvæde, som Udv. Biser No. 112, saa
har jeg troet, at det var Umagen værdt, at anføre den heel
og holden, dog blot paa Dansk, eftersom den ellers ikke
synes at være af stor Værd, og den færøiske Text
kun er lidet forskjellig fra Danishen. — Den er tilligemed
en stor Deel andre bleven mig i Aaret 1817 dicteret af
John Jacobsen Kalbmand, Fisker i Thorshavn
(ellers kaldet Skaala-Jögvan o: John fra Nordkaale
paa Østero); han var dengang 62 Aar, og havde som en
Dreng paa 10 Aar lært dem af sin Bedstemoder, der var
92 Aar gammel, da hun i Aaret 1765 døde.

F o r t e g n e l s e

over en Deel jydskt provincielle Ord, for det meste ubrugelige i det nuværende Skriftsprog, og for største Delen udledte af Islandskten; de anføres her i alphabetisk Orden i Forbindelse med de, som hist og her i Noterne ere omtalte.

A

isl. ég, éc, ék, færøisk Ee, Teg.

Aalam, af det isl. á, plur. ær, et Hunlam.

Age, isl. aka, fjøre; han o og med mig; age, oog, har aget; aka, ók, hefr ekid.

Aahl, en Vandrende i Enge, ligesom Dvissel i Sylteng; see nedenfor.

Ahlen i Jorden betegner et jernholdigt, steenhaardt Jordlag, som noglestedet, f. Ex. paa Heber, især paa Ahlheden, ligger nær ved det øverste Jordlag, og standser Vegetationen. — Ahl betegner og en Byge, Regnbuge; see Skrymners Riim B. 2; ellers paa jydsk en Ehl. — Ligesaa betyder Ahl en Eygdom hos Hornqvæg, Blodpis; Koen siges at ahle, naar der følger Blod med Urinen.

Ambam, Stivelse; maaskee det først er kommen fra Amsterdam.

Arken, Mælkeveien paa Himlen.

Auvø, Auvset, Dagstjæg; deraf Auvøfjel, maaskee af ås, Aas, Rygaas.

Auvse, at lægge den nederste RødLanghalm paa et Huustag.

Aved, isl. öfugr, vrang, ogsaa baglænds. Kjolens avede Side, dens Brangside; deraf bagaved, forkeert.

Baaner, see bater.

Baarer, Agre, som efter Kornsåden udlægges til Græning.

Baas, isl. bás, en Koes Lukaf i et Nøddes, Køestalb.

Baase, bála, sætte i Baas.

Barbenet, berbeinn, kaldes og barfodet.

Bater og **Baaner**, forslaaer; maaskee af batna, forbedres, eller og for baader, gavner.

Baun, et Blus i Krigstider paa en Høi, et Tpr, en Bæ; deraf Baunhøi.

Bede, lade bide, lade Hestene faae Fodder, af det isl. bita, bide, eller af bit, Bid; deraf det Ordsprog: at bede og smøre, Guds Ord at høre, det intet tover (forsinker). Deraf et Bed, det Arbeide, som Hestene forrette ubi Et, uden at bede, som et Plovbed.

Bels, en Dreng; deraf Dgbels, Købels, Faarebels, i Vensyssel og Thy.

Betændelse, Forkjølelse; ligesaa, han er betændt, forkjølet.

Bjalder, stoiende Enak; deraf bjaldre, støie; i Vensyssel.

Bidsel, beygli, Tomme.

Billing, et libet Bid, et libet afbrudt Stykke, isl. bitlingr; eller af bila, bryde, brække; deraf Lørbilling.

Bimer; det bimer, siges i Tjen, naar det i varmt og klart Veir, seer ud ved Horizonten, som om Marken bevægede sig i smaa Bolger, maaskee en Virkning af Spindelvæve; det ligner det engelske to beam, straaie; the

- beams of the sun, Soelstraalerne; men Brim er paa isl. og færøist Havets Brusen, Brænding.
- Blaane**, at, isl. blána, blive blaa; f. Ex. det blaaner for Dinene; deraf
- Blaane**, en liden Skye; **Marmorsblaaner** 3: Mariemorsblaaner, smaa Skyer paa Himlen i Juli Maaned, omtrent ved Marie Besøges Dag, ogsaa kaldte Makrels Skyer; ligesaa **Marmors Ug**.
- Blee**, at blee i Træerne i Skoven, er at fortynde dem, naar de i den yngre Alder staae for tætte.
- Blee**, isl. blæa, Sengelagen; deraf **Barneblee**.
- Blis**, **Bles**, en hvid Plet i en Hestes Pande.
- Blokke**, korte Agre, i Venspøsel.
- Boel**, ból, et Boelsted fra $\frac{1}{2}$ til 2 Tonder Hartkorn.
- Boie**, tilfige, beordre til Hoverie, isl. bióða, byde, befale.
- Boiel**, Gilde, Bryllup, i Thye.
- Bos**, kom **Bos**, siges naar man kalder paa en Roe, er et Onomatopojeticon, ligesom **Pulle**, **Pulle**, naar der kaldes paa Høns, latinist pullus.
- Boven**, dygtig, fornem, isl. búinn, færdig, paaflødt.
- Bovne**, bugne; f. Ex. Træet er saa fuldt af Frugt, at Grenene bovne, isl. bogna, bøies; deraf **boginn**, bøiet, krum.
- Brak**, et skarpt Sted, ligesom **Rag**, begge i Venspøsel.
- Brande**, snyde et Lys; deraf **Brandseiser**, en Lysesar.
- Bredbiil**, Tømmermænds Bredøxe. **Biil**, isl. bylia, en Dre.
- Brum**, brum, Blade og Blomster paa visse Planter, som Lyng, Pors, Humle.
- Brusten**, som har Brokflade, af brest, Brøst, Meen; ellers er Qvidflit, Brok.
- Bryne**, skjære den skarpe Kant af en Ting, som af et Par Træskoe; betyder og undertiden at stryge, hvæsse en Høelce, isl. bryna, hvæsse; see **Pæne**.

Brynge eller **Brynning**, en, et Halmknippe.

Bræe, at, smelte, isl. bræda; som bræe Smør, Talg, Enee. Solen bræer, optøer Eneen paa den søndre Side af Huustagene. Deraf det norske **Jisbræe**, en Gletscher.

Bulere, isl. bolöx, en stor Træ til at ombugge Træer med.

Burer, buxur og brók, lat. braccæ; deraf **Regnar Lodsbrog** : med de uldne Burer, og **Broukar** paa Færøe.

Bøll, hauli, en castreret Tyr.

Bøs, bred, ond, streng, han seer bøs ud.

Dasse; f. Ex. gaac og dasse, sluntre afsted uden Hensigt; sidde og dasse ved Brandeviinsflasken; betyder og at slaa; deraf give Een et **Dass**, Haanddass.

Davre, Froekost, Dagverdr, af Dagr, Dag, og Verdr, en Portion Mad.

Dige, Diki, Cump, Grøvt, Dige.

Diff, Bordblad, Skiven; isl. diskur, en Tallerken, et lidet rundt Fod, lat. discus; det tydske Tisch; deraf **Krankbod = Diff**. — **Der Diff** og **Dug** er alt bereed o. s. v. er Begyndelsen af den gamle **Bordbon**.

Doll, smuk.

Draller, et Drog, en Nøler, isl. dröllr, Folgesvend.

Draser, falder, drøffer.

Drav, draf, Evinføde, **Maff**.

Drek, threckr, Enaus.

Dritte, lat. cacare, isl. kúka, siges om Børn, isl. drita.

Dræt, Seletoi paa en Hest, isl. dráttir, Trækken, **Drægen**; deraf **drætfer** og **dræthuld**, om en Hest, som har Eyrke til Arbeide; isl. drattar-hestir.

Dros, Rivelse, i Thye.

Drov, siges om Hærløsten Dvæg, i Vensøffel; ellers **pvren**; vraa om Evin; hestgal om Hopper.

Dæge, opamme, deraf **Dæglam**, Kjælledæge.

- Døge sig**, bære sig, lade være; han kan ei døge sig.
- Egt**, ikt, Gigt; han har Egten; ellers Tørværk.
- Ehl**, det samme som Ahl, Bøge, Regn. Der kom en liden Ehl, der faldt lidt Regn; det er akkurat det isl. El eller Jel, og bruges ikke sjældent.
- Eide**, et, eydi, Vde, Eensomhed, især Landtunge; saaledes paa Færøerne og i Norge; maaſkee og brugeligt i Sjælland.
- Eie**, at, eiga, skyldte, fortjene; f. Ex. *A eier ham nogle Penge.* *A kunde nok eie en Dram.*
- Em** eller **Jem**, eymr, Damp af kogende Vand.
- Fager**; det fager ei, det haster ei; deraf fage, snart.
- Fanden**, fiandi, Fjende, Menneskenes Fjende, Djævelen; af fiá, hade; paa Færøe kaldes han Trami, isl. Trami, en ond Aand.
- Faren**, bestaffen; han er vel faren, isl. farinn; saaledes thád er vel farid, det er vel.
- Feire**, fegra, gjøre fager, pryde, celebrere, af fagr, saur, smuk.
- Fiddi**, et, et Brevl, et prøvelende Menneske.
- Fjolter**, et, et Menneske, som er tumlende i sin Gang, kan falde over sine egne Been.
- Fix**, isl. fix, flink, ferm. *Fix og ferm, Fyx og frægr.* — Det var fix.
- Fjos**, fiós, Koestald, bruges paa Færøe, i Sjælland *Noddes*, *Nodhuus*; Fjos bruges ogsaa uden Tvivl i Sjælland, dog erindres ei hvor.
- Fleen**, Fliis, som: en Fleen i en Pen, i en Negl, isl. fleinn, et spidst Jern, en Piil.
- Fliis**, flis, en Splint.
- Fohn**, Sendelse eller Forøring til Silber, Brylluper og Barseler; bruges endnu i Sjælland, ligesaa og i Norge, see Norske Vid. Selsk. Skr. Nye Saml. 1ste B. Pag. 319. Af det isl. fórn (ubtales omtrent foudn) Døfer, ligesaa Fórnførning.

- Fold**, en, et Indelukke i Marken til Dvæg; ogsaa, i Benschffel en Mødding, færdig til at føres ud paa Marken; isl. folld, Forb; tydsk Feld.
- Forliig**, Sammenligning; der er ingen Forliig, der kan ingen Sammenligning anstilles derimellem.
- Fornoun**, Formiddag, ligesom **Efternoun**, **Eftermiddag**, af **Nón**, Klokken 3 efter Middag, som i Thye kaldes **Dritildags**; ad modum **Sengtildags** og **Nutildags**. **Noun** bruges ei uden i disse composita.
- Frage**, frá, spørge; bruges endnu af gamle Folk.
- Fram**, fram, frem.
- Frammers**, **Byggers**, af **frémstr**, det fremmeste, forreste Sted af Huset; Superl. af fram.
- Fravorn**, undseelig. Du skal ei være fravorn, tag til dig af Retterne; see **Vorn**.
- Friste**, erfare, prøve. **Friste** en tung **Skjebne**.
- Fritte**, udfritte, udspeide, isl. frétta, spørge.
- Frommer**, gavner; det frommer kunns lidt, isl. framg, fremme, bringe frem, danne.
- Fyger**, sneer; sommesteder **knuger**, af fok, **Snefog**.
- Fylli**, en ung Hoppe, som ei har været drægtig, af fylia, bedække en Hoppe.
- Fæmon**, Dvæg, isl. fémunir, **Riigdom**. Han har meget **Fæmon**. **Fæmonnet** beiser.
- Færb**, för, **Reise**; hvorledes er du til **Færds**, agende, ridende, gaaende, drivende.
- Føer**, fær, stor og stærk af Lemmer. a føer **Karl**, fær **madr**, en dygtig Mand; hann er fær fyrri thvi, hann er **Arbeidet** voren, han er føer nok dertil.
- Gaar**, igaar, isl. gær. I **GaarMorges**, i gær **morgun**.
- Gade**, gata, **Wei**, plur. götur, deraf **Gyde**.
- Ganne**, at ganne til **Gen**, see ind til **Gen**, besøge; maaskee af gana, fare frem.

- Gavnløs**, meget stærk. At see sig gavnløs; er vel af det isl. gagnlaus, unyttig, skadelig.
- Sjaldmælked Koe**, den, som er overløben, som malter, uden at have kalvet dette Aar, isl. géldmiólk kú, af at géldaz, qvafi gildes, blive gold, holde op at give Mælk; saaledes kyrnar géldaz, Køerne sættes af.
- Sjenne**, drive; maafee af gæta; at gæta nauta, at vogte Nød, Hornqvæg; eller af gana, fare affted, bryde uforsigtig frem; eller af gégna, møde.
- Simmerlam**, gimbrarlamb, et ungt Faar, som ei har været drægtig.
- Siften**, utæt; om Trækar, som ei holde tæt, isl. gilinn, aaben, utæt, af gilna, revne, sprække; sommesteder hedder det stavrasfen, see nedenfor.
- Sjæv**, smuk, rar; isl. gæfr, sagtmodig, høielig, blød, mild.
- Sjæft**, en, en Portion Fodder til Creature, en Brynge, isl. gæft og giöft.
- Slarvne**, Brillen, isl. Gler-augu.
- Snabern**, gnaven, knurvorn.
- Grande**, granni, Naboe, Gjenboe; deraf **Grandelag**.
- Græddel**, Hinde paa fegt Fløde.
- Grimet**, smudsig om Munden, af grima, Masse, Hjelm, Grime.
- Gruus**, griót, Stene, Smaastene.
- Grøde**, gródr, Vegetation; der er Grøde i Jorden; ogsaa Bandhaar, Confervæ, i Botaniken.
- Grotte**, knuse, male grovt, af griót, Stene, eller grotta, Mølle; deraf grottur-verk, Grotteværket i en Mølle.
- Guse**, Havguse, Havtaage, af Gufa, Sprudning, Sprøitning.
- Gusse**, at; det gusser ham, han ryster, af gutla, ryste.
- Gust**, gultr, Vindsted, Blæst.
- Halunk**, en, en huul Karl, isl. hlúnkr, Gjenlyd fra et huult Sted.

- H a m l e r**, paa en Vogn. Det isl. hörnlur betegner Røerpindene paa en Baad; deraf: hamle op med Gen, staae sig med Gen.
- H a m m e l**, om Korn; hammelt ∴ storkjærnet Korn; isl. hamallt, fildannet, tyk i den øverste Ende, af hamallen Muurbrækker; liig det tydske Hammel, en Vædder.
- H a r e**, jevne Eggen paa en Lee med en Hammer; deraf Harestoel, et Slags Umbolt; af hardr, haard. En Harehammer hedder ellers paa isl. dengflu-hamar.
- H e g e**, eller **H e i e** paa en Ting, reparere den; hege et Barn, pleie det, isl. hegda.
- H e l d e**, hella, øse, gyde. Helde Vandet af, hella út; deraf at staae paa Helde.
- H e l l e m i s s e**, en gammel udslett Hest, som er bestemt til at bøde om Efteraaret ved Hellemisse ∴ de Helliges Messe, Allehelgensdag.
- H e r s k e n**, lækkersulten, isl. kærskinn, kaad, naragtig.
- H j a t t e**, bære sig daarligt ad, af játa, sige Ja til Alting, snakke efter Munden; deraf et H j a t, et daarligt Fruentimmer.
- H j e m m e l t**, i Dag hjemmelt, i Dag et Kar; bruges i Benspøsel. Det samme som Jammen.
- H i p** som H a p, slet, ringe. Hann er hvipp um hvapp, han render hist og her omkring.
- H v e d e**, isl. hvætia, hvæsse, Hærpe.
- H v i m s e**, vimse omkring; hvima, bevæge hastigen.
- H v i n g l e**, handle, tuste; deraf Hvingel, Lusthandel; i Benspøsel.
- H v æ h l e**, meget; f. Ex. hvæhle bitte, meget lille; bruges meget i Benspøsel af valldr, vældig.
- H v æ l e**, at vende et Kar omkring, isl. hvelfa, hvælve; dernæst at strige, isl. hvella, lyde, knalde. — Deraf H v æ l, isl. hvellr, Strig, stærk Lyd; han gav et stort Hvæl af sig.

Hværrsteen, Slibesteen, af hverfa, dreie omkring; deraf hværr Høe, vende Høe; hværr Syn, det siges om formeentlige Herremestere eller Beglere, som troes at kunne faae Folk til at see Ting, der ei virkelig passere.

Huld, Hulb, Forlighed, Fedme. Han har et godt Huld, embonpoint, er corpulent; isl. hold, Kjød; deraf Kulb, Slægt; de ere af samme Kulb; ligesaa: Iyse i Kulb og Kjøen.

Hytte, kaste; isl. yta, støde frem, af út, ud; hytte Steen, Hytte sig, forvare sig.

Hægen, kræsen, lækfersulten; er vel af hygginn, klog, forsigtig, nøieregnende.

Hæte; det hæter, holder op at regne, isl. hætta, holde op; sommesteder hedder det at hikne.

Høge ad Een, løfte en Stok i Veiret, for ligesom at ville slaae; maaskee af hóta, true, eller höggva, slaae.

Høifylde, Fuldmaane.

Høt, Betryk; der er ingen Høt; Mangel; isl. hökt, Halten.

Høkke til Een, sætte sig nærmere til Een; af hokra undan, flygte, drage sig tilbage, eller hökta, halte.

Høl, (kort ø) et, et dybt Vandstade i Enge; er vel af hola, en Hule.

Høved, et, Hornqvæg; maaskee af höfdyr, et Dyr, som har Høved; egentlig, som har hele Høved, som Hesten; Gjenne Høvederne hjem, flytte Høvederne. — Bruges og som et Haansord om Mennesker, liig Fæe.

Jammen; i Dag Jammen o: Jamling; i Dag et Aar; saaledes Udov. Viser i D. Pag. 345. I bie mig en Jamling om til Ende; see og hjemmelt.

Jem, see Em.

Jh tu, Interjectio admirantis, Jh see! Ja vist!

Jler, det iler, er varmt; isl. ylia, varme; deraf Jling, isl. ylr.

- Isterab, Ildstedrab, Stuehuus**, see **Maaling**.
- Jøret**, ivrig, rask, om Heste, ogsaa om Mennesker.
- Kag**, et skarpt Sted, dernæst en Regle; spille **Kag**, et Slags Reglespil.
- Karm**, en, en Karet; deraf **Windueskarm**, af karma, gjøre Inddelinger i et Huus. **Karm** bruges og i **V. Erys Ræmpeviser**, f. Ex. Pag. 129 B. 25. De satte hende i forgyldene **Karm** (Vogn), **Med Edelstene besat**.
- Karnaille**, en, en Skurk; kommer vel af det lat. carnalis, kjødelig, sandseligsindet.
- Kavs**, rask, brav; han er ligesaa **kavs** nu, som tilforn; han staaer sig **kavs**. **Paa Færøe** bruges **kofin**, udvalgt; liig det engelske **to choose**, vælge.
- Kjelling**, en gammel Kone, dernæst en feig Karl. **Kjellinger** deriveres af **Carolinger**, det er de Franke, som **Normannerne** forðum saa ilde behandlede; siden kaldtes alle feige **Folk Carolinger, Kjellinger**.
- Kjeltring**, en, et Skarn; deriveres af **Kelterne, Celti**, et vildt og balstjærrigt Folk; ikke som **Franckmanden**, der fortalte, at der i **Danmark** var et **Folketjærd**, som kaldtes **les Keltrings**, qui ne sont pas si bien policés, que les autres **Danois**. — Ligesaa **Poltron** af **pollice truncus**.
- Kjende Raad**, lære, give Raad; bruges endnu af **Ummen**; af **kénna**, lære; kjendes ved, **kannaz vid**.
- Kimse**, foragte; **kimse** ad noget, **flaae Næsen høit**.
- Klahs**, isl. klas, unyttigt Løi. Det er **Klahs**, det duer ei.
- Klam**, fugtig, vaadlaben, om Klæder, **Enee** o. s. v. af **klambr**, et Stykke **Jis**.
- Klat**, en liden ubetydelig Deel, af **klatr**, en uuelig Ting; deraf at **klatte**, **overklatte**, **besudle**; **klatvorn**, som ei duer til noget; see **Vorn**.
- Kleg**, sammenslæbende, f. Ex. om **Brød**, der ei har hævet sig.

- Klemfel, Mavepine, af klemma, klemme.**
Kline, opføre Leerbægge, af klina, smøre, kline, lat. linere,
Knetens, smuk, knøv; siges om pyntede Piger, som knei-
se, bryste sig.
Knibe en Flaske, udtømme den til Bunden; af knifa,
udtømme.
Knog, Snefog; isl. fok; deraf knygge, snee; see syger.
Knorpe, qvække, om Frøer, i Bendsyssel.
Knyst, tør Hoste; deraf knystre, hoste.
Knæver, Mund; Knæveren løber paa hende; men Knæ-
vert er honsbons, Elikkerie.
Knøs, en liden Hoi, isl. hnaus, Jordklump; ogsaa en
raff Gut.
Kompen, en slet Krabat, om unge Karlfolk; men Kom-
pán, en Pudsemager; det er en løierlig Kompán, han
kan ei bøde sig for Skjelmstykker; isl. kompán, Kam-
merat, Staldbroder; deraf det engelske companion og
company, og det franske compaignon og compaignie.
Korn, f. Er. et bitte Korn, en lille Smule; ikke et Korn,
isl. ecki korn, ikke det mindste.
Krank, isl. krankr, sygelig.
Krap, krappr, trang. Et Trøie: Trøie et krappere i den
ene Ende, end i den anden.
Krebbel og Krøbbel, kryppill, lam, halt, deraf Krøbling.
Kreppe, kruse Haar, isl. kreppa, bøie, krumme.
Kridden, stikken, haardnakked, paastaaende.
Krif, en mager Hest.
Kritte, kildre; det krittet i Dinene, Drene; dernæst: han
sidder og krittet: slaaer sig med Nød igjennem; isl. krita.
Krylter, Forbedring, Restitution; komme til Krylter,
restitui, revalescere, komme sig.
Kryste, trykke mellem Hænderne.
Krænge, vende Brangsiden ud, f. Er. af Strømper.
Kukulure, at sidde i Kalesovnskrogen og intet bestille, af
kukulur, en Snegl.

- Kule**, kula, Blæst; deraf en Regnkule, Hagkule; ligesaa det kuler, kular, luster, blæser.
- Kuld**, isl. kollr, Hoved, Hjerneskål; at slaae om Kuld; ligesaa Kuldbotte; men Kuld, Elægt, see Huld.
- Kuldet**, kollöttr, uden Horn; en kuldet Koe; en kuldet Kirke, som ei har Taarn eller Spir.
- Kyle**, kaste; kan du kyle den Steen berhen.
- Kyne**, tørste Arne (aristas) af Bygkvarner; tydsf kørne.
- Kære**, ikke kære sig om noget; isl. kæra, klage, besvære sig; deraf Kæremaal, isl. kærumál, Klagemaal.
- Køyle**, Cylindere, isl. kéli, trind Stok.
- Laad**, Winteruld, isl. lóð.
- Lag** eller Lav, Lag, Maade, Viis; paa det Lag, paa den Maade.
- Leed**, leidr, grim.
- Leile**, leigill, en rund og fladtrykt Oldunke af Træ.
- Lem**, en, hlemmr, Luge, Laag; men et Lem, lidamót, Ledemod.
- Lide**, vente; at lide paa Gen.
- Lime**, en Seiekost, hvormed Pigen gjør Sand o: reent i Gruen.
- Lodder** eller Lummer, Leerdynd, lat. lutum; deraf loddre eller lumre, gjøre Leervægge glatte; isl. lödra, flumme; i Thye kaldes det at smidde.
- Lovning**, Løfte; han har Lovning derpaa, man har lovet ham det.
- Lummervarmt**, meget varmt; ligesaa, det et lummert; see og Lodder.
- Lure**, blunde, flumre; deraf tage sig en Lur; af lúra, gjøre træet.
- Lyre**, et, isl. líðri, et Røghul, et Hul paa Mønningen af Taget, hvorigjennem Røgen trækker. Ledet gaar med Tingen snart af Brug i Island, da Skorstene

overalt skulle opføres. Ligesaa gaaer det og efterhaanden med Ordet *Degn*, *diaconus*, nu *Kirkesanger*.

Lysne; det lyner, lytir, bliver *Dag*, ogsaa, *Lynidens* blinker; det lyner.

Lysning, *lyling*, *Daggry*. I *Lysningen* eller *Lysnet*.

Lød eller *Lyd*, *litr*, *Farve*.

Lømmel, en *foor Karl*, som intet gider bestille, *isl.* *hlömm*, en *Pygl*, *Kiep*.

Mahs, der er meget *Mahs*, stærkt *Arbeide*, *lat.* *masla*, *isl.* *mals*, grovt *Træ-Arbeide*.

Men; med den *Conjunction* begynde *Bønderne* sædvanlig deres *Tiltale*, *f.* *Er. Men*, — *A* vilde gjerne spørge. *Medens* de udtale *Men* eller *Men ih tu* med en *Pause*, forberede de sig paa det følgende, de ville sige.

Menge, *menga*, blande sammen.

Meje, *høste*.

Mile, *isl.* *mel*, *miel*, *Mundstykke* i et *Bidsel*; ogsaa bruges en *Kulmile*, en *Dynge Træ*, som forbrændes til *Kul*.

Mimre, bevæge *Læberne*, om *Tandløse*.

Minke, *minka*, *formindstes*, *ophøre*.

Moh, et, en *Form* til at støbe *Blyekugler* og *Knapper* i; *isl.* *mót*, *Mødel*, *Form*, *fransk* *moule*.

Mon, et, at faae *Monnet*: *Overmagten*, spille *Nester*, af *munir*, *Rigdom*, eller af *munr*, *Behag*; *vera é mun*, have til *Behag*, være i *Monnet*.

Morrødder, *Gulerødder*; *isl.* *Gulrófa*.

Mouen, (sommesteder *kouen*), *muffen*, *isl.* *mockadr*, *skimlet*, af *mocka*, *Muf*, *Skimmel*.

Muffetisse, et *Slags* rødt *Halvørme*.

Mundlam, den, som ei kan tale godt for sig.

Mundskred, siges om *Mad*, der glider let over *Tungen*.

Mær, en gammel *Hoppe*; bruges og som *Haansord* om

- Fruentimre; af Mær, en Jomfrue, Møe, eller af már, en Hest.
- Mødding, en Møgdynge; af myki, Møg og dyngia, Dynge; deraf at mølge eller mogle, kaste Gjødningsen ud af Stalben.
- Nám; det har Nam, siges om to Gjenstande, der klemme paa hinanden; isl. Nám, Griben fat paa, Besmægtigelse; deraf annamme, modtage.
- Natter, náttverdr, Návvere, Aftensmad, see Dávre.
- Noden, vanskelig at fornøie, nøieregnende.
- Nybær Koe, nybær kú, en Koe, som nylig har kalvet.
- Nyde, tage for guldigt, lade gjelde; f. Ex.: det nydes ikke, gjelder ikke; maaffee en fordreiet Udtale for nøies, man er ei fornøiet dermed.
- Nyster, nøselig, snøg.
- Nænne; jeg nænner det ikke, kan ei føre det over mig Sind; isl. nenna, gide.
- Nænsomhed, Dmhed, det Sindelag, ei at nænne.
- Nær og hu nær, naar; isl. nær, og hu nær?
- Nærensti, dersom; en Ellipsis for: Naar den Tid kommer; ogsaa: Dmensti.
- Nøddes, Nødhuus, Koestald; see Fjøs.
- Opfiver, Opfjær, upplkéra, Høsten; ogsaa kalbet Stoftønde og Skaargilde.
- Orke, orka, kunne; deraf orkesløs, isl. orkulaus, svag, kraftesløs.
- Orre, Levninger af Kreaturerne's Fodder; maaffee af Dvers, Tilovers.
- Pirken, tor; en pirken Silb.
- Pisten, mager, gusten, bleg.
- Plag, en ung Hest; deraf Mærplag, en Fylli, en ung Hoppe; see Mær foran.
- Prækker, en, isl. Prackari, en Skjelm, en svigagtig Skyldner.

Prang, prång, Handel mellem Bønder, Landprang; at prange, drive Handel, gjøre Akkord.

Prate, prata, sludde, snakke.

Pylle, et, et svagt, lidende Menneske; deraf pylre, klynke; pyllevorn, klynkende.

Pyt, en, pytt, et Vandstade.

Pæne, pikke en Hølee i Eggen; det samme som Hare.

Qvabbet, meget feed, af Qvap, løb og blod Sedme; deraf Kalebqabbe.

Qvakte, forqvakte, fordærve, af Qvakt, forgjæves Forsøg paa at helbrede, deraf Qvaktalver.

Qvarre, knuse. Han fik sit Been qvarret.

Qvasse, en Fiskeqvasse, et lidet Fartoi.

Qvissel, i Fjænen en Grøvt eller Rende, som Havet gjør i Spltenge, see Aahl; Qvissel er og Navnet paa en Bøe i Vensvæsel, beliggende ved en liden Bæk; af det isl. Qvill, Green af en Elv.

Qvæge, Qlbærme, i Thye.

Qvælde; Maanen qvælder, kommer silbig, af qvølldar, det bliver Aften. Deraf Qvældsnetter, den sidste Nadvere om hellige Aftener, naar det er Sengtilsdags, af qvølld, Aften.

Qvær, stille; lig al qvær, lig ganske stille.

Qværk, en Sygdom hos Heste i Halsen, af Qverk, en Strube.

Raale, skrige, græde, om Børn i Thye; maaſkee af róla, vanke omkring, eller maaſkee snarere en fordreiet Udtale for ſkraale.

Raaling, Stuehuus, er vel af Roe og Længde; den Længde Huus, hvori man nyder Roe og Hvile; kaldes og Iſterrad, den inderſte Radhuus eller Ildſtedrad: ligesaa Iſterraaling, og paa ſine Steder Piſſelrad.

Rabalder, Ualarm; ogsaa et ſtoiende Fruentimmer; af riballdi, et heftigt, oprørſt Menneske, qvalli rif-vall-di, som fornærſager Splid.

- Rag**, Hevngjerrighed, isl. ræki, Hevn, tydsk Rache; at faae Rag til Een; men Rag adject. er stivhaaret, grovuldet; er vel af riga blive stiv, eller rigr Stivhed, lat. rigor.
- Ram**, Slag, af ramma, ramme; faae Ram til Een; men Ram adject. er stærk, fast, isl. ramr, som: ram Dst, ram Alvor, ramme Runer; deraf at ramme Pæle ned, slaae dem stærkt i Jorden.
- Rane** eller **Raan**, det Sted, hvor Hensene overnatte; de siges at flyve til Raan; er vel af ranr, et aflangt Huus; eller i riafrinu, under Taget.
- Rappe sig**, flynde sig, isl. rápa, løbe idelig hid og did; deraf Rap, hastig.
- Redskjel**, Rede, ret Skjel; han veed ingen Redskjel deraf, kan ei hitte Rede deri; af reida, Rede, og skil, Forskjel.
- Rimme**, vrindse, om Heste, i Vensysfel; isl. rymia, brole, strige.
- Rinke**, oprinke, tillave, egentlig om Kreaturernes Løixer, isl. kringia, omringe; deraf oprinket, tillavet, færdig, ligesom skjæftet, see nedenfor.
- Roe**, at, more, fornoie; f. Ex. at roe sig med noget; bliv og roe mig; deraf Subst. Roe, Glæde, at have Roe af Een; ligesaa Roefom, eller Rovsom, moersom; af det isl. Ró, Hvile, Glæde; see og Lokes Sang B. 59.
- Rummel**, Støi, Allarm, Rumsteren, isl. rómr, Rygte, lat. rumor, samt Rost, Stemme.
- Ryge**, trække tilbage, f. Ex. ryge Heste og Vogn; af ryga, anstrænge sig, eller riúka, røge, falde om; hann rauk um koll, han faldt omkuld, paa Hovedet.
- Ryller**, unge lavstammede Bøge, maaskee af rilla, val, le, slingre.; eller maaskee fordreiet for Rød Lov.
- Ræg**, Rimm; deraf Rægtaage; det ræger, rimer; isl. hrím.

- Samlers**, sandser. Han samler ikke, hvad han siger; deraf **Samlings**, Forstand; f. Ex. han er ikke ved sin **Samling**.
- Sandten**, paa min **Sandten**, et Mundheld, isl. á minn lann, efter min Mening.
- Seen**, siges om en Koe, som ophører at malke.
- Selvanden**, frugtsommelig.
- Sige fra**, isl. segja frá, fortælle.
- Siige**, at; Vandet **siiger**, trænger sig frem gennem Aarerne i Jorden; deraf en **Siig**, isl. líki, Sump, et lavt **Vandstøde** i Marken.
- Sime**, en, et Halmreeb til at tække Huse med; kaldes og en **Dokke**.
- Skagen** i Benschsel, isl. Skagi, en Døbe.
- Skak**, skraa, isl. skackr, skjæv, krum; det gaaer paa **Skak**; deraf **Skaktavl**.
- Skannov**, sygelig, som har taget **Skade**; **Skædr**, skadelig.
- Skjel**, Nytte, Fordeel, isl. skil, forskjel, Ret og Skjel. Du vil have god **Skjel** deraf, det vil være dig fordeelsagtigt.
- Skive**, Wordblad; f. Ex. det staaer paa **Skiven**.
- Skjæfte**, egentlig sætte **Skæft** paa, skéfta; dernæst til-lave, tilberede; deraf: han er **skjæftet**, færdig, i **Thye**!
- Skjæv**, skraa, isl. skeifr, skjæv, krum.
- Skreed**, glat, smuk, af at skríða, glide; see **Snøg**.
- Skælling**, en mager og uanseelig Person, en **Knæling**, af skræla, hentorre.
- Skæv**, skref, Trin, **Skridt**; det over **Skævet** gaaer.
- Skæve**, skrefa, maale med **Skridt**.
- Skvalder**, see **Svalder**.
- Slaa**, en, ná, **Slaade**.
- Sleeg**, lægr, underfundig, snu, politisk; at **sleeg**, siges om Katte, som gnide sig paa **Folk**; at **sleeg** for et **Barn**, at kjæle for det, stryge det paa **Kinden**.

- E l o t**, en voren Tos; maaffee af Inót, et Fruentimmer, eller Nóttr, et stort Legeme; ogsaa som adject. Kamfuld, undseelig.
- E m i d d e**, see Fodde.
- E m o u**, en snæver Gang mellem Huse, isl. smiúgr, en Gang, man kan krybe igjennem, eller af Smuga, en Sprække; deraf i Smug, i Løndom; ligesaa Smughandel.
- E m æ r e**, Klover, isl. smári, hvid Klover.
- E m æ r s t**, mindst; tag mig de smærste Stene. Superl. af Emaa, isl. smár, smærri, smærstr.
- E n a l l e r**, et, som er urentlig i Klæder, og Udfærd; ogsaa en Nøler; deraf Enallerborn.
- E n a p**, snart, isl. Inarpr, hastig.
- E n i t**, Aneb, isl. snid; see Risen fra Petrab. B. 85.
- E n ø g**, smuk, reentlig og pæn, glat om Hagen, isl. snöggr, glat, hurtig; bruges og i Udv. Bis. 2 D. Pag. 105. Der de kom til Rylbere Hoi, Sig reiste en Hind, saa meget snøg.
- E n ø l**, et, en Nøler; deraf at snøle, nøle, ingen Nei komme i sine Bestillinger; ligesaa snølvorn, nølens de, langsom, lang i Bendingen, isl. seinn á sér.
- E o l e s l a v**, isl. sólsetr, Solens Dp. eller Nedgang; i Venspøsel.
- E o t**, E o t t e n, Sprinkler, Forraadnelsefeber, isl. sótt, Engdom, især enhver Feber; deraf H e l s o t, dedelig Engdom; S o t t e s e n g, Engeseng.
- E p é d e l s t**, grumme, forstrækkelig; f. Er. han er spédelsst god, særdeles god; denne bizarre og contradictoriske Dedsøining bruges hyppig i Venspøsel; ellers kommer Ordet af det isl. spitelkr, spedalst, et Hospitalstem, af Spitali, Hospital.
- E p i l d e**, spille paa sig, tabe sydende Madvare paa sine Klæder, isl. spilla, spille, forðærve; ogsaa penta.
- E p æ r** og **E p æ r**, Spændtræ i et Huus; isl. spior, Epyd.

Stakkell, en Digger, en Olding, isl. ſtafkall, af ſtafr, Stab, og kall, en gammel Mand, ſom behøver at gaae ved Stok.

Stalde; Heften ſtalder, ſtiller ſig ved Urinen; isl. ſtall-dra, ſtaaende ſtille en liden Grund, ſtandſe.

Stavrassen, utæt, aaben, det ſamme ſom Giſten ovenfor; af ſtafr, en Stave i et Trækar, og rás, Wei, ſom Vats-rás, Vandløb, Strøm; alſaa et Kar, hvor der imellem Staverne er Wei for Vandets Udløb.

Steil, et, det nederſte Lag Negor i et Ladeguld, hvilke ſteiles, ſættes omtrent lodrette.

Stikke i Nend, begynde at løbe, af ſtöckva, ſpringe, ſee Høgn. Dv. B. III.

Stin, isl. ſtinnr, ſtiv, det modsatte af v e e g; ſee Dverf. Dv. B. 35.

Stodheſt, Hingſt, isl. ſtöðheſtr.

Stof, ſtaup, et Bæger, iſær Solvſtof, Solvbæger.

Stout, ſuperb, ypperlig.

Strag, ſmuk, pyntet, pæn.

Stredig, faſt, ſtærk; en ſtredig Kjep, at ſtaaende ſtredig paa ſine Been.

Strik, en Skjelm, isl. ſtrákr, tybſk Strauch.

Strinte, haſpe, vinde Garn; deraf et Strintetræ, Garnvinde; maaſkee af det isl. ſtrengr, Streng, Tong, Traad; alſaa Strengetræ.

Stritte, ſpadsere, gaaende gravitetiſt, maſchere; dernæſt ſprøite; deraf Vandſtritte.

Stryge, ſtaaende, prygle, isl. ſtriúka; deraf Stryg, Hug; han ſik Stryg; men ſtryge af ſted, løbe ſaa haſtigen ſom mueligt, ligesaa af ſtriúka, flye, flygte.

Strække, udholde, udføre; han kan ei ſtrække det; ei fuldføre det til den beſtemte Tid.

Stæt, Stætte, en, isl. ſtett, en Stente.

Sval og Soel, isl. ſvalr, kjølig. Det er ſvalt om Sommer. Aftener.

- Svale**, en, et Bislag, saasom i Kjobmænds Gaarde; et Pulpitur i en Kirke kalde Bønderne endnu en Svale, isl. Svalir. I Udv. Bis. i D, Pag. 256 nævnes Høies lofts Svale.
- Svalder**, sqvallr, Sladder, Waas, heirostet Snaf.
- Svaldre**, at, sqvalldra, sladdre, raabe høit i Munden paa hinanden.
- Svalp**, en Sladderhank; deraf at svalpe, sladdre, forklage sine Medtjenere; i Bønsyssel.
- Svar**, betydelig, saa; ikke svar meget (svaa mõi), ikke ret meget; er vel af det isl. svá, saa.
- Svip**, Hast; i en Svip, isl. i einum svip, i et Dieblif; see Hogn. Nv. B. 135.
- Svirpe**, slaae med en Svøbe, isl. svípa, pidffe; deraf det svirper, gør ondt. Svøbe, isl. svípa.
- Sylpe**, bringe Høe fra oversvømmede Enge paa tør Land; maaskee af fylg, en Bolge, eller svella, svulme; bruges her ved Gjesing.
- Sær**, underlig, selsom, bizart, isl. sér, eller sérlegr, sær, særegen.
- Sølle**, stakket, ussel, færøiss seáli, isl. sæll; deraf ve-læll, utykkelig. Et sølle Barn, et sølle Fiog, en besklagelig Stymper.
- Søs**; de søs, sagde, isl. sögdu, færøiss tajr söddu.
- Tage til**, isl. taka til, begynde; tage ved sig, isl. taka við sér, begynde at komme sig; ligesaa: tage om sig 3: stræbe.
- Tallje**, Gadestevne. At gaae til Talljen, siges og bruges endnu i adskillige Landsbyer her i Egnen, dog ikke saa hyppig nu, som i ældre Tider, da Fælledsflabet er ophævet, og Beboerne, som Selveiere, og ei mere hoveriegjørende Fæstebønder, have mindre at afgjøre med hinanden, og samtale om indbyrdes. Mændene have da efter gammel Skik nogle Stene at sidde

paa, som kaldes Talljesteene. Tallje er vel det isl. Thaul eller Tal 3: Tale, dernæst et Sted, hvor Samtale holdes. Their géngu á tal, de gik hen for at tale sammen; ligesaa: their settuz á tal, de satte sig til Samtale.

Tande eller Taande i et Lys, Vægen; i et Lys, Lysetande, isl. skar; deraf tænde; kommer af et celtisk Ord Tan, som betyder Ild; see Tidskrift for Naturvidensk. 1822, 1ste Hefte Pag. 10.

Tanke, Unge, Duft; Winen har en Tanke, isl. ángi, Duft; eller ánki, Bræk, Lyde, Feil.

Tasen eller Tassen, tør, henvisnet, siges om Græsset paa Marken, som af Torke brister og ligesom rasler under Fødderne; saaledes her ved Gjesing. Til dette, ligesom og flere Ord, har jeg ei funden nogen passende Rod i det Islandske; maaskee disse kunne nedstamme fra det celtiske eller angelsachsiske, ligesom Tande ovenfor.

Teine, en elliptisk Træ-Ølle med Laag over, hvori Arbeidsfolk har deres Smørrebrød (Mellemmad) med sig i Marken.

Telle, Frost i Jorden, isl. thela; telleles Jord, thelalaus jörd, optoet Jord; deraf Tellemarken i Norge, som egentlig betegner gennemfrossen Jord.

Tengsel, en Bødker Dre.

Tidig, madlysten.

Tontet, halvtøffet; men at tonte løbe sagte; deraf Tontelunt, Trav; ogsaa en Snustobaks-Buddike.

Torden, Thors Dund, isl. Dunr, Dundren.

Torp, isl. thorp, Bye, Landsbye; tydske Dorf; deraf det danske Encliticum drup og rup i mangfoldige Byers Navne-Endelser.

Tov, isl. tog, den ydre grovere Uld.

- Tras, Trods**; byde *Gen Tras*, isl. thras, Riv; deraf thratta, trætte, fives.
- Travalere sig**, udmatte sig ved strængt Arbeide, af trafali, Travelhed, Arbeide, fransk travail, engelsk travel.
- Trimmer**, Trinene i en Stige eller Trappe; ogsaa bruges *Dortrimmen*, isl. thremr, Dortærstel.
- Trou**, isl. thró eller trog, Trug, et smalt udhulet Kar, f. Ex. Drovtrug, Drovtrug.
- Trut**, Pige, isl. thrúda. Du er en sær Trut, underlig Tes.
- Træske**, isl. threskia, tærsk; see *Dffudolgur B. 4.*
- Tude**, isl. túda, Rør, Tude.
- Tue**, Myretue, isl. tún, en Bye, engelsk town.
- Tælle eller tolle**, isl. tálga, skjære; deraf *Tollekniv*, tálgu-hnifr.
- Tos**, dobbelt, f. Ex. *Tos saa godt, dobbelt saa godt*, isl. tysvar, to Gange. *Tosser findes hos P. Eyb Pag. 709 B. 4.* Han bandt sin Hest til Kirkelam, Saa gif han toffer Kirken aved om.
- Urt**, isl. virt, ugjæret Bl.
- Ustand**, Trætte, Uenighed; have Ustand med *Gen*.
- Utidig**, som ei er vel tilpas, er kommen for tidlig op, eller ei feler Madlyst.
- Vag**, slet, ringe, svag, isl. veikr, svag, spøgelig.
- Vall**, Valplads, af vall, et Liig eller en Dødning; deraf *Valhalle*, *Walfyrre* o. s. v.
- Vant eller Vaant**; han er vaant, føler Smerte, er slæbt i *Vaande*, isl. vandr, vanskelig at komme til Rette med, knarvorn, eller og af vandi, *Vaande*.
- Vare**, et Blus, en *Vaun*.
- Vase**, en opkastet og indgrovet *Wei*, især over *Enger* og *Moser*.
- Wedder**, rask, virksom, fleg, isl. vitr, forstandig, som har *Wid* i Hovedet; ogsaa *vævr*, vil.

Veeg, høielig, ydmøg, er vel af veikr, ligesom **Wag** ovenfor.

Veire, udsætte for Veirets Paavirkning, tørre i Luften; dernæst lugte; Katte og Hunde siges at veire, lugte Veiret; deraf Kattenes Veirhaar.

Welt, Fortrinlighed; det er ret af Welten, isl. veldi, Wælde, Magt, eller af velta, lykkelig Handel, god Kjøbmandskab.

Widløs eller **Wedløs**, isl. vitlaus, uforstandig, affindig; af Vit, Vid, Forstand.

Wif, qvibr, engelsk quick, levende, raff; deraf **Wifsolv**.
Wikke, f. Ex. **Wif** i **Veie**, en Børneleeg; **Wikke**, løfte i Veiret; af qvika, bevæge sig.

Wind, isl. viindr, fjæv, fkræa. Det er baade vindt og fjævt.

Woll, en tynd Kjev, isl. völr. **Wol** for **Wl**, betyder og 4 Snese, f. Ex. en **Wol Wg**.

Worn, beskaffen, fikket; er vel af det isl. farinn, beskaffen. Den Person eller Ting er saaledes worn, af den Beskaffenhed. Det bruges meest som encliticum, f. Ex.: dratvorn (som lader dratte, falde, hvad den har i Hænderne), flavnorn, (ubetænksom, ubesindig, af det isl. flau, Ubetænksomhed; deraf **Flane**, en Coquette), fravnorn, (undselig), fjantvorn, flatvorn, fnarvorn, pyllervorn (flinkende), fladdervorn, flikvorn, snallervorn og snølvorn (ureenlig i Klæder og Udsærd, og nølende), snagvorn (tilbøielig til at snage, opsnuse) o. s. v.

Wornlag, Beskaffenhed, Dannelse. Han har et daarlignende Wornlag, Haandelag.

Wraa, siges om **Swiin**, som vil parres. Isl. **Æda**.

Wrag, isl. reki, fransk varech, hvad det driver op af Havet, Tang, Skibsvrag o. s. v.

Wrippen, hastig til Brede.

- Vække**, isl. vaka, hugge Hul paa Iis; deraf **Vaage**,
Iisvaage, isl. vök, et Hul i Isen, hann er i vök,
 i Fare; deraf **Udraabsordene**: **Vee** og **Vok**.
- Væn**, smuk, isl. vænn, fæm. væn.
- Værke**, isl. verkia, smerte. Det værker i alle Lemmer;
 deraf **Dørværk**, **Gigt**; værkelig, sygelig, vanskel-
 lig at komme til Rette med.
- Vönder** eller **Vænder**, Riiskjeppe, som flettes imellem
 Staverne i Leerwægge: af vöndr, Riis, Riiskost.
- Vnnen**, **Unnen** eller **Dien**, Middagsmad; maae for-
 modentlig ved en fordreiet Udtale nedstamme fra det
 isl. Nón, f. G. i nón, ved Middagstid, eller noget
 lignende. **Undaalen** i Dvre-Tellemarken i Norge.
- Yrke**, isl. yrkia, dyrke; f. Gr. yrke Jorden; see **Regn**.
 Lv. B. 75.
- Ærre**, røre; f. Gr. ærre Hestene, give dem Motion; isl.
 örga, bevæge lidt. Ligesaa ærre Garn, blege det lidt.
- Æl**, en, isl. ál, en Rem; deraf **Brøstoel** paa **Seletoi**.
- Æg**, et, en gammel Hoppe.
- Æge**, isl. auka, forsøge.
- Æmme**, at, isl. eyma, smerte.
- Ær**, **Gruus**; af det isl. aur, **Gruus**, eller **Eyri**, sandig
 Strandbred, hvor der ei voxer Græs; deraf **Harboe**
Dre i **Thye**, **Helsingoer**, **Dresund** ic. Ligesaa at
 øre, føre **Gruus** eller **Fyld** paa **Vaser** og **Beie**.
- Æren**, parlysten, om Røer; Røen er øren, **Kyrin** eer
 ixna eller xna, af Yxn, en Tyr.
- Ænm**. **Ælee** (see ovenfor) kaldes og at blade, isl. blada.
Ganne til **Æen**, maaskee af góna, see stivt paa
Æen.
- Æøver**, isl. æfr, høftig, lidenskabelig.

No. 9.
T i l l æ g.

S Anledning af den i Anmærkningen Pag. 37 anførte islandske Vikivaki vil jeg her tilføie en lignende Sang, der, som Juleleeg, for omtrent 50 Aar siden har været brugelig her i Egnen ved Gjesing, og ventelig flere Steder; nu er den forlængst gaaet af Brug og erindres blot af gamle Folk. Karlene ere forsamlede for sig; Pigerne ligesaa. Karlene begynde med Sang, og Pigerne svare:

K. Her kommer Dffer og her kommer Vtling,
Her kommer syv og syv Mands Vtling,
Dg her kommer Kongen selv over alle.

P. Hvad vil Dffer og hvad vil Vtling,
Hvad vil syv og syv Mands Vtling,
Dg hvad vil Kongen selv over alle?

K. Beile vil Dffer og beile vil Vtling, o. s. v.

P. Hvad byder Dffer og hvad byder Vtling o. s. v.

K. Steen byder Dffer og Steen byder Vtling o. s. v.

P. Nei faaer Dffer og Nei faaer Vtling o. s. v.

Sangen og Legen fortsættes saaledes efter Behaa ved at tilbyde Faar, Hest, Gaard, o. s. v., hvoraf intet antages; tilsidst tilbydes Guld, som antages.

K. Igjen kommer Dffer, igjen kommer Vtling, o. s. v.

P. Hvad vil Dffer og hvad vil Vtling, o. s. v.

K. Beile vil Dffer og beile vil Vtling, o. s. v.

P. Hvad byder Dffer og hvad byder Vtling, o. s. v.

K. Guld byder Dffer og Guld byder Vtling,
Guld byder syv og syv Mands Vtling,
Dg Guld byder Kongen selv over alle.

P. Ja faaer Dffer og Ja faaer Vtling,
Ja faaer syv og syv Mands Vtling,
Dg Ja faaer Kongen selv over alle.

Der synges saaledes for hvert enkelt Par, og det Hele endes med en fælleds Dands, under hvilken de samme Ord igjentages. Melodien, som er ganske simpel, erindres endnu. Nogle synges den sidste Linie: Dg her kommer Kongens syv Sønner bovner alle.

Tillæg om nogle færøiske og jydskke Ord.

Deánir, dannis (Pag. 134 Lin. 6). Dette Ord bruges og i Udv. Bis. 3 D. P. 38. Jeg haver en saa danned Mand.

Fajur, isl. feigr, søg, som er nær ved Deden. Foruden det Pag. 226 Lin. 25 citerede Sted kan endnu anføres P. Svvs Kæmpeviser Pag. 260 B. 13. „Her er fæger Mader i vorum Fæd,“ som er næsten Islandsk.

Nettelser.

Dag. V	Lin.	23	paa Færøe læs fra Færøe.
—	47	—	23 Hniote læs Hniótr.
—	51	—	23 fjauta læs fljauta.
—	66	—	16 Vulkkjir læs vujkkjir.
—	82	—	21 því læs thví.
—	94	—	19 Mikkjil læs Mikji.
—	100	—	20 elstene læs elstete.
—	109	—	19 Saa hør min læs Saa hør mig.
—	110	—	22 Traudr 3: nødig, vanstelig læs Thraut, bes sværligt Arbeide.
—	114	—	6 Qvinne - Drajra læs Qvinnu - Drejra.
—	115	—	2 Trajter læs Dreiber.
—	126	—	2 Brinilda læs Brinildu.
—	148	—	23 Sigurðs Qvad læs Regin Smeds Qvad.
—	149	—	5 Morgensud læs Morgenstund.
—	167	—	16 Maard læs Maar.
—	177	—	26 hendla læs henda.
—	183	—	21 Skjemma læs Skjemma.
—	188	—	11 Sveraji læs Svearaji.
—	195	—	10 Maard læs Maar.
—	226	—	24 destinatus læs destinatus.
—	227	—	20 Fajun kan faat Fora læs Fajur kan faat fora.
—	237	—	16 Havat læs Hav at.
—	258	—	21 Trautir læs Thrautir.
—	263	—	24 raade beslutte læs raade, beslutte.
—	291	—	17 thær læs thér.
—	346	—	16 særskildt læs særskilt.
—	347	—	12 Spargerhebe læs Spangerhebe.
—	362	—	1 Spak læs Sprak.
—	396	—	22 Bolund læs Bølund.
—	405	—	20 Der læs Da.
—	407	—	5 Simundsen læs Sigmund's Søn.
—	411	—	11 sunkede læs sunkede.
—	430	—	18 Sjikji læs Silkji.
—	497	—	9 Et fager Kumme læs En fager Kumme.
—	523	—	26 hjem til sig læs hjem til sin.
—	531	—	16 paa si Bag læs paa sin Bag.
—	541	—	36 nogenlunde læs nogenlunde.
—	547	—	3 En Bondeskog læs En Bondeskog og en Feie- spraad.
—	558	—	31 Færøeste læs Færøeste.

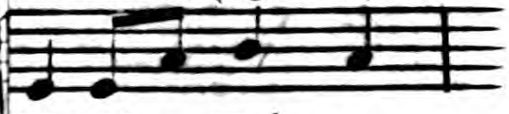
nhavn ved A.F. Winding
nie af P. Grönland.

di eäv Raji,
et med Vrede,

e. Taatt. (Qvad.)

Villja Teâr nu
vis J nu vil...le

vil nu omröa.
eg qvæde denne Gang.

D.C.

Rettelser.

Dag. V	Lin.	23	paa Færøe læs fra Færøe.
—	47	—	23 Hniote læs Hniótr.
—	51	—	23 fjauta læs fjautta.
—	66	—	16 Vulkkjir læs vujkkjir.
—	82	—	21 pvi læs thvi.
—	94	—	19 Mikkjil læs Mikji.
—	100	—	20 elffene læs elffete.
—	109	—	19 Saa her min læs Saa her mig.
—	110	—	22 Traudr o: nødig, vanfelig læs Thraut, bes- sværligt Arbeide.
—	114	—	6 Qvinne - Drajra læs Qvinnu - Drejra.
—	115	—	2 Traiter læs Treider.
—	126	—	2 Brinilda læs Brinilda.
—	148	—	23 Sigurds Dvab læs Regin Smeds Dvab.
—	149	—	5 Morgensbud læs Morgenstund.
—	167	—	16 Maard læs Maar.
—	177	—	26 hendla læs henda.
—	183	—	21 Skjemmu læs Skjemma.
—	188	—	11 Iveraji læs Svearaji.
—	195	—	10 Maard læs Maar.
—	226	—	24 distinatus læs destinatus.
—	227	—	20 Fajun kan faat Fora læs Fajur kan faat fora.
—	237	—	16 Savat læs Sav at.
—	258	—	21 Trautir læs Thrautir,
—	263	—	24 raade besluttede læs raade, beslutte.
—	291	—	17 thær læs thér.
—	346	—	16 særskildt læs særskilt.
—	347	—	12 Spargerhede læs Spangerhede.
—	362	—	1 Spak læs Sprak.
—	396	—	22 Bolund læs Bølund.
—	405	—	20 Der læs Da.
—	407	—	5 Simundsen læs Sigmunds Søn.
—	411	—	11 funkede læs funklede.
—	430	—	18 Sjikji læs Silkji.
—	497	—	9 Er fager Rumme læs En fager Rumme.
—	523	—	26 hjem til sig læs hjem til sin.
—	531	—	16 paa si Bag læs paa sin Bag.
—	541	—	36 nogenlunde læs nogenlunde.
—	547	—	3 En Bondefnøseg læs En Bondefnøs og en Feie- sprund.
—	558	—	31 Fæsefte læs Færsefte.

Copenhavn ved A.F. Winding
nie af P. Grönland.

di eäv Raji,
let med Vrede,

e-Taatt. (Qvad.)

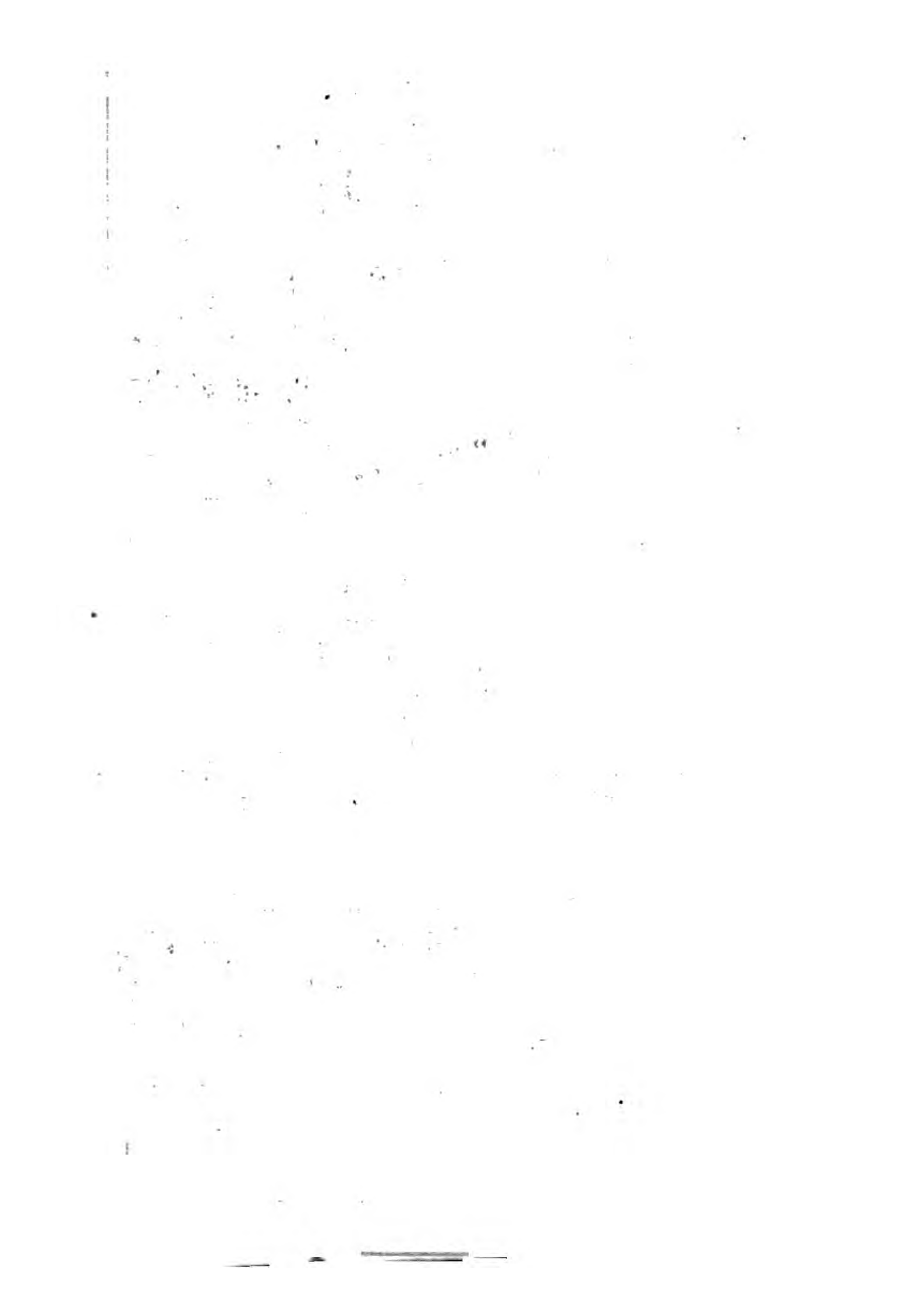
Villja Teâr nu
vis J nu vil__le

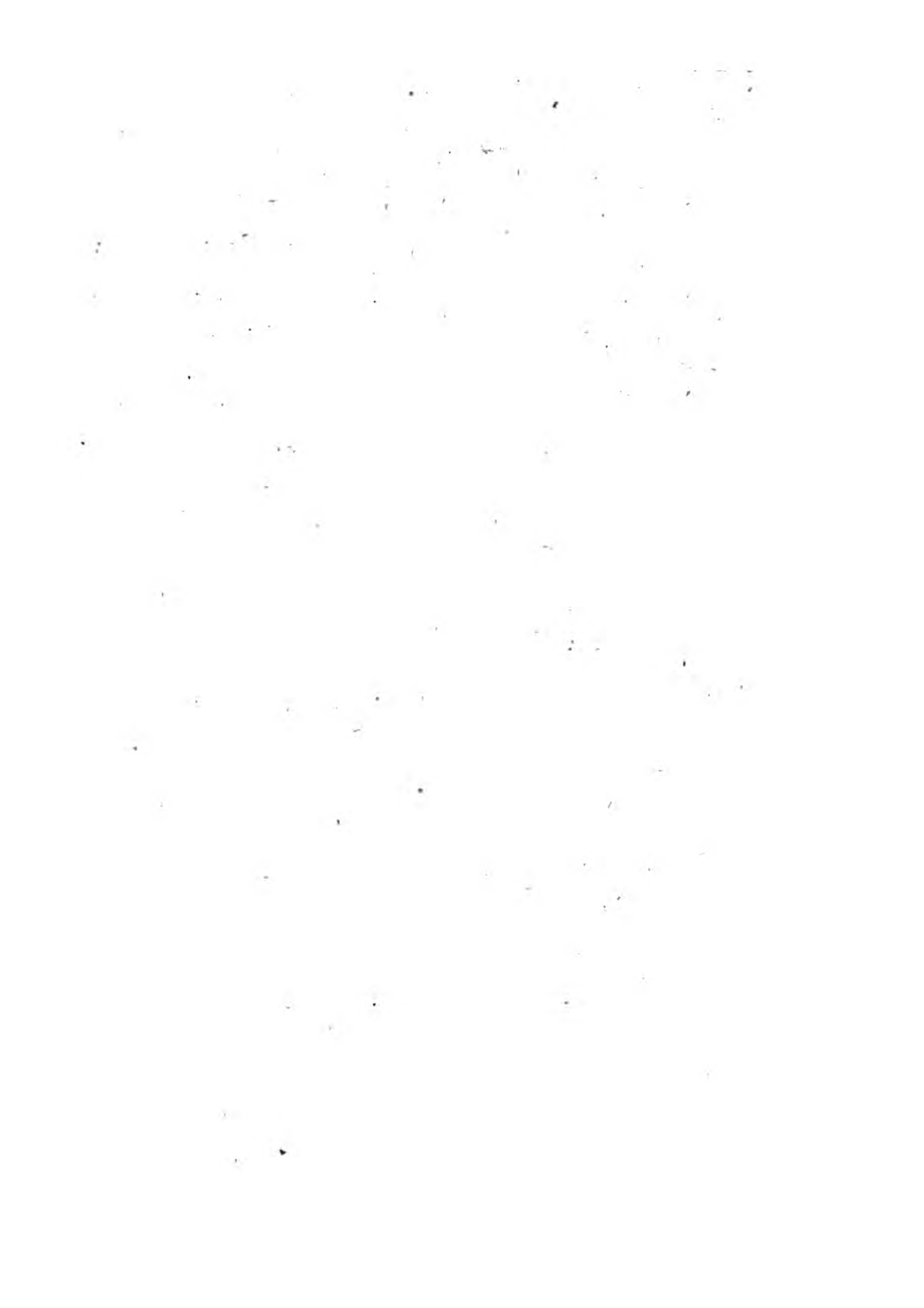

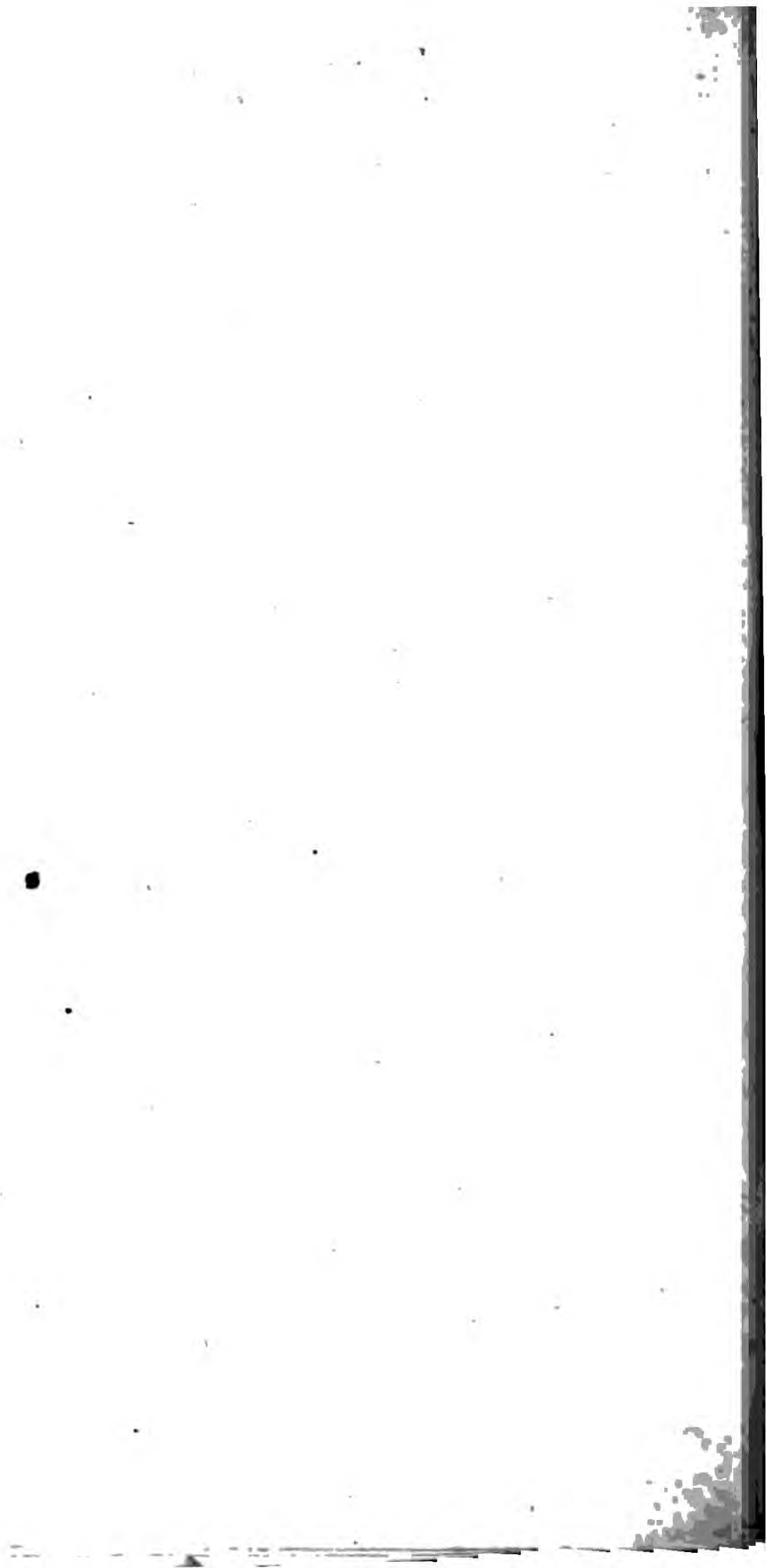
vil nu omröa.
eg qvæde denne Gang.

D.C.

89 Mo.

14 Sh. Ave.

EE 4.31

4/4

